

NOTULE

van die

Twee-en-sestigste Algemene Kerkvergadering

van die

Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika

in die

**Aula
Universiteit van Pretoria
25 Junie—1 Julie 1989**

INHOUDSOPGAVE

	<u>AGENDA</u>	<u>NOTULE</u>
<u>REGISTRASIE</u>	1	1
<u>AMPTELIKE OPENING</u>	1	1
<u>HCM FOURIE-EREOPENING</u>	1	10,11,12,13
<u>GROETEBODSKAPPE</u>	1	
Ned Geref Kerk		7,8
Geref Kerk		8,9
Herv Kerk in Suidelike Afrika		9
<u>VERWELKOMING</u>	2	5,6,7,9,10, 13
<u>MOSIES/ORDEMOSIES</u>	2	13,38,82,110 175,221,275
<u>SAMESTELLING EN KONSTITUERING</u>	2	14
Geloofsbriewe	2	14
Konstituering	2	14-22
Benoeming van stemopnemers en tellers	2	23
Verkieping van die Moderamen	3	23,24,32,39, 46,47,57,66, 73,82,110, 142,148,160, 161
<u>Die notule van die vergadering</u>	3	25,47,81,152 153,185,276
Kommissie vir formulering	3	25
Kommissie vir die orde	3	25
Sittingsure	4	25,80
<u>Orde van die vergadering: Verlof vir afwesigheid en nuwe aanmeldings</u>		23,30,31,42, 43,44,47,66, 81,82,108, 109,153,154, 160,165,166, 174,175,191, 221-223
<u>GROETEBODSKAPPE EN DANKBETUIGINGS</u>		32,43,46,66, 73,81, 82,141,161, 173,174,220, 221,222,223

II. <u>GEMEENTES</u>		25
<u>HULP AAN GEMEENTES</u>		25
<u>FONDS VIR GEMEENTE OPBOU</u>	5	25
Steun uit die fonds	5	25
Bystand aan gemeentes	6	26
Bystand aan gemeentes in yl-bevolkte gebiede	9	26
Ring van Suidwes-Afrika	10	26
Ring van Noord Kaapland: Beskrywingspunt	10	27
Vooggemeentes	11	28
<u>STIGTINGS EN ONTBINDINGS</u>	12	28
<u>STANDPLASE : PREDIKANTE IN BESONDERE DIENS</u>		29
Predikante in besondere diens		29
Opheffing van Predikantstandplaas:		
Bepaling 26	13	29,30
Kerklike Inordening van Hospitaalpredikante	14	32,33
Ordering van Nasionale Dienspligkapelane	16	34-37
Standplaas grootte	20	38
<u>BEDIENINGSTRUKTURE</u>	20	38
III. <u>LIDMATE</u>		
<u>RAAD VIR SENSUS EN STATISTIEK</u>	107	39
Verslae vanaf ringsuperintendente en gemeentes		39
Vorm van gemeentetelling en gemeentelike jaarverslae		39
Attestate en Bewys van Lidmaatskap		40
Metodes van Sensus		40
Gemeenteregister		40
Die Lidmaatboek		40
Begrafnisregister		40
Ringsraad vir Sensus en Statistiek		40
Verstrek van gegewens op attestate en bewyse van lidmaatskap		40
<u>Doo- en lidmaatregister</u>		41
Beskrywingspunt: Ring van Bronkhorst-spruit		41
Korrekte statistieke		41
Artikel III	110	43
Artikel III: Beskrywingspunte	114	43,44
Teenstemme		110
Volkskerk	117	44,45
Wit Teologie	118	45
V. <u>AMPT</u>		46
<u>PASTORAAT</u>	119	46
Statistiek	119	46
Deeltydse Predikante	120	48

Die "Status" van 'n Bedienaar van die Woord	122	48,49,50
Pastorale Werk, Aard en Omvang	124	50
Jaarlikse huisbesoek	124	50,51
Emeritaat: Bepaling 156	125	51
Emerituspredikante en weduwees van Predikante	126	52
Kursus ter voorbereiding op emeritaat	126	52
Studieverlof	126	52,53
<u>TRAKTEMENTE, REISKOSTE EN EMOLUMENTE</u>	128	83
Kontantdeel	128	83-96
Reistoelae	130	96
Woningvoorsiening - eie wonings	131	96
Predikante in Sinodale Diens		96,97
<u>PENSIOENFONDS: VERSLAG VAN DIE PENSIOENRAAD</u>	132	97
Aktuariële waardering soos op 31 Desember 1988		97
Samestelling	132	
Finansies	133	
Bates	133	99
Inkomste	135	
Uitgawes	136	
Premies - Herversekeringskema	137	
Lidmaatskap	138	99
Ondervinding gedurende Waarderingsperiode		99
Waarderingsbasis		100
Waarderingsmetode		101
Waarderingsresultaat		101
<u>Kommentaar op Waarderingsresultaat</u>		102
Verstreke diens-resultaat		102
Toekomstige Diens-resultaat		103
Batestruktuur		103
Gevolgtrekking		103-108
Pensioenfonds - Besluite		111,112
Bepalings vir die Predikante Pensioen- en Weduwees- en Wesefonds van die Ned. Herv. Kerk		112
Woordbepaling		112-116
Bepalings vir die Pensioenfonds		116
Bepaling 1 - Bepaling 16		116-140
Verkieping van Lede vir die Pensioenraad		140,154
Omskakeling van die fonds van 'n voorsorg-fonds na 'n pensioenfonds	138	
Aktuariële ondersoek	139	
<u>Beskrywingspunte</u>	139	141
Reiskoste		141
Raad vir Herderlike Sorg	139	54
Pastorale Verwysingsdiens	139	54
Predikante in besondere diens	140	54
Hospitaalpredikante	141	54
Bejaardesorg		54
Gevangenesbearbeiding	141	54
Algemene Pastoraat	141	54
Pastorale Verwysingsdiens	141-145	54
Predikantevergadering	146	55

PRESBITERAAT

Statistiek	148	55
Algemene Raad vir Ouderlinge	148	55,56
Bepaling 169: Ouderlingevergadering	151	56,57

DIAKONAAT

Statistiek	153	61
<u>Ringsverslae</u>	153	62
Samestelling	153	62
Toerusting	155	62,63
Werkverdeling: Diens van Barmhartigheid	155	63
<u>Diakens</u>	155	63
Die amp van diaken	155	63
Handleiding: Diakens	156	64
Diensgroepe	157	64
Skakeling met ander kerke en welsyns-organisasies	160	65

<u>Diakonale Diensorgane</u>	160	67
Kinderhuise van die NHK	161	67,68

Nederduitsch Hervormde Sustervereniging

Doelstellings	164	68
Lidmaatskap	164	68
Nasionale en ander rade	165	68
Monumenttehuise en dienssentrums	165	68
Die Kinderhuise	166	68
Koffiekamers van die SA Weermag	166	68
Hervormende Teologiese Opleiding te Klipdrif	166	68
Nuwe takke	165	69

Die Ondersteuningsraad

Beleidsbepaling	166	69
Beskikbaarheid van dienste	167	69
Behoeftegroepe/Omvattende dienste	168	69
Algemene mededelings	168	69
Castle Carey Kliniek	170	69
Inkomste en uitgawestaat	171	69
Dankbetuiging	171	69

Bejaardeversorging	173	70-72
--------------------	-----	-------

<u>Huis Delarey</u>	177	73
---------------------	-----	----

Algemene Diakonale Fonds

Doel van Fonds	180	73
Vloedrampe		73
Stand van Fonds		74
Beskrywingspunt: Droogtehulpfonds		75
Ringsbystandsfonds	182	75
Deurkollekte	182	76
Nagmaaltafelkollekte	185	76,77

Befondsing: Diakonale Diensorgane	186	77
NHSV Bydraes vir Kerklike Inrigtings	187	77,78
Staatsubsidies	188	78,79
Kinderhuise	188	
Die Ondersteuningsraad	189	
Ons Tuis	189	
Die Monumenttehuise van die NHSV	189	
Ander Fondse	190	79,80

VI. VERGADERINGS VAN AMPSDRAERS

<u>KERKRAAD- EN GEMEENTEVERGADERING</u>	191	142
<u>RINGSVERGADERING</u>	191	142
<u>Stigtings en Ontbindings:</u>		
Ring van Trichardtsfontein	191	142
Ring van Rustenburg		143
Ring van Noordelike Natal	191	143
Funksionering	192	144
Jaarverslag	192	144
Visitasie	192	144,145
Ringsrade	195	145,146
Inligtingsvergadering	196	146
<u>KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING</u>	196	146
Samestelling	196	146
Verkiesing: Lede van die Kommissie	197	
Verslag van die Kommissie	197	
Afhandeling van die Agenda	197	147
<u>ALGEMENE KERKVERGADERING</u>	198	147
Verkleining van die Algemene Kerkvergadering	198	147,148
Inleiding	199	
Nuwe Bepaling 10	199	
Bespreking van die nuwe Bepaling	199	
Nuwe Bepaling 11	201	
Bepaling 12	203	
Die Moderamen	203	
Geta1 Ouderlinge	203	
Beskrywingspunte	204	
Verkiesing van Ouderlinglede		148
Frekwensie van Algemene Kerkvergadering	212	148

IX. APOSTOLAAT

<u>EVANGELISASIE</u>	213	148
Die Raad van Evangelisasie	213	148
Beskrywingspunte	214	149
Proponente en Evangelisasie	218	149,150
Meervoudige vorme van Evangelisasie	219	150
Wysigings aan Bepalings rakende Evangelisasie	219	150
<u>ARBEID ONDER IMMIGRANTE</u>	223	151
<u>RAAD VIR GODSDIENSTE</u>	226	151
<u>ARBEID ONDER GEVANGENES</u>	231	151

<u>SENDING</u>	232	152
Sendingraad	232	
Dagbestuur	234	
Beplanningskomitee	234	
Raad van toesig oor Hervormde Teologiese Opleiding	235	
Kuratorium vir Hervormde Teologiese Opleiding	235	
Funksionering van die Ringsrade	236	154
Finansies	238	154
Hervormde Teologiese Opleiding	239	155
Hervormde Kerk in Suidelike Afrika (HKSA)	242	155-158
Sendinginstituut	260	158
 <u>GETUIENIS TEENOR OWERHEID EN VOLK</u>	 266	 159
<u>Raad vir Maatskaplike Sake</u>	266	159
Homoseksualiteit	266	
Reformatoriese Sondagbeskouing - Sondagsport	266	
In-Vitro bevrugting	267	
Interseksualiteit, transvestisme, Transeksualiteit en aangebore afwykings	267	
Die kerk en 'n handves van menseregte	267	176-179
Vigs - 'n pandemiese siekte	267	
Die Strafreë en die Strafreëswet	272	
Beskrywingspunt: Ring van Zuurfontein	273	159
 <u>RAAD VIR KERK EN KUNS</u>	 273	 160
<u>GEBRUIK VAN KERKWAPEN</u>		161
 <u>KULTURELE LIGGAME</u>	 277	 161
Serkos	277	161
 X. <u>GEESTELIKE VORMING VAN DIE JEUG</u>	 278	 162
 <u>RAAD VIR BELYDENDE JEUG</u>	 278	 162
Samestelling	278	
Bepalingwysigings	279	
Toeligting	280	
Werksaamhede van die Raad vir Belydende Jeug	283	
Dankwoord	285	163
 <u>STUDENTEBEARBEIDING</u>	 286	 163
 <u>OPVOEDING EN ONDERWYS</u>	 289	 164
Samestelling	289	164
Verantwoordelike alkoholgebruik	289	164
Bybelkunde en Bybelonderrig	289	164
"Kerk en Wêreld 2000"	290	
Ouerleidingprogram	290	164
Artikels	290	164
Standaard 6 Geskiedenis-handboek	290	164
Sinode: NG Kerk	291	
Afrikaanse Ouervereniging	291	164
Gesinsvoorligting	291	164
Kerk, Kultuur en Skool	291	164
Ringsrade vir Opvoeding en Onderwys	291	164

Jeugwerk met die drie Afrikaanse Kerke	292	164
Verteenwoordigers van Rade met Jeugwerk	292	
Sedebewaring en Permissiwiteit	292	164
Interkerklike Kommissie vir Opvoeding en Onderwys	292	164
Wet op Onderwysaangeleenthede (Volksraad) 1988	292	164
Getuigskrifte met die oog op onderwysposte	292	164
Afrikaanse Christen-Studentevereniging	293	164,175
Wysiging van Bepalings	294	165
TRANSORANJE INSTITUUT VIR BUITENGEWONE ONDERWYS	300	167
Borgliggaam	300	
Skole	300	
Finansies	300	
Uitbreiding van skole	301	
Dankbetuiging	301	
XI. BELYDENIS	301	167
Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte	301	167
Formuliere	301	167
Diensboek	302	168-171
Formulier vir die opneem van buitekerklikes	305	171
NGB Artikel 36	305	172
Kerk en Wêreld 2000	306	
Diensordes		173
XII. PREDIKING EN EREDIENS	306	179
Raad vir Prediking en Erediens	306	179
Diensboek	306	179,180
Kerklike betrokkenheid:	307	180
Gaan ons nog Kerk toe?	307	
Erediensbywoning	308	
Kategoriale ontleding	310	
Oorsake vir swak erediensbywoning	311	
Erediensbelewing en betrokkenheid	312	
Lidmate se siening - doel van erediens	314	
Wanopvattinge oor erediens	315	
Randtotale in responderende gemeentes	315	181
AANBEVELINGS	315	181
Dissipline by gemeentebestuur	315	181
Norm vir Eerediensbywoning	316	182
Kinderbetrokkenheid	316	182
Erediensbywoning van Kerkraadslede	317	
Opsigtaak van Ouderlinge	317	185
Kategoriale onderskeiding	318	186
Finansiële posisie van gemeentes	318	186
Algemene Opmerkings		186
Tweede erediens op Sondag	319	187

<u>SONDAGAANDDIENS</u>	319	188
Begrafnisse en Huwelike	320	188,189
Wysiging Bepaling 83	321	
<u>KERKMUSIEK EN SANG</u>	321	189
Verslag van Raad vir Kerkmusiek		189
Orrelbou	321	189
Seminare en kursusse	321	189
Instituut vir kerkmusiek	322	189
Salarisskale van orreliste	322	189
HCM Fourie-Erepenning	322	189
Opleiding van orreliste	322	189
NG Jeugsangbundel	322	189
Koraalvoorspele: W Mathlener	323	189
Liederewysies	323	190
<u>BYBELVERSPREIDING</u>	324	57
Raad vir Bybelverspreiding	324	57,58
Wysigings aan Wet en Bepalings	330	59
Raad vir Bybelvertaling	331	59,60
<u>ADVIESKOMITEE - KERKUITSAADIENTE</u>	332	191
Verslag oor werksaamhede van Advieskomitee		191
SAUK Programme: Beskrywingspunte		191
<u>BEHEERRAAD VAN KITAL</u>	334	194
<u>PUBLIKASIES</u>	341	194
Tydskrifafdeling	341	194
Hervormer	344	195,196
Almanak	349	197
Hervormde Teologiese Studies	350	197,198
Oorhandiging van HTS-Feesbundel		183
Antwoord van Professor van Zyl		183
Huldewoord van die Voorsitter		184
Die Christelike Vrou	351	198
<u>XV. OPLEIDING EN VORMING VAN DIENAARS VAN DIE WOORD</u>	353	198
<u>KURATORIUM</u>	353	198,199
Opdrag	353	
Samestelling	353	
Teologiese Dosente	354	
Teologiese Studente	357	
Strategie	362	
Minimum vereistes toelating tot BD-Studie	363	200
Hospitering	364	200
Kontak Teologiese Studente	365	201
Proponentseksamenkommissie	366	201,202
Verkieping van lede van die Kuratorium		175,185,191
<u>XVII. KATEGESE</u>	367	202
Samestelling	367	202
Ringsraad vir Kategese	367	202

	Die Katkisanter	370	202
	Kategesehandleidings	370	203,204
	Die Kategete	375	205-208
	Direkteure van Kital	378	208
	Kategeselokale	379	209
	Kategese-evaluasie	379	209
	Belydenis van Geloof	380	210
	Toerustingskursusse	380	210
	Skakeling met Rade wat met Jeugwerk gemoeid is	380	210,211
	Samespreking Jeuginstansies van Susters- kerke	381	211
	RGN-Verslag oor Onderwys	381	212
XIX.	<u>NAGMAAL</u>	382	212
	Nagmaal	382	212-214
	Wyse van Nagmaalviering	383	214
	Nagmaalbeker en Vigs	384	214-216
	Gemeenskaplike gebruik van beker	386	
XX.	<u>OPSIG EN TUG</u>	387	217
	Opsig en tug: Beskrywingspunte	387	217
	Bepalings 112, 117.5 en 119.4	388	217,218
XXI.	<u>HUWELIKE</u>	389	218
	Moraliteit en die huwelik	389	218,219
	Egskeiding	390	219
XXII.	<u>KERKLIKE GOEDERE</u>	391	220
	Raad van Finansies	391	220
	Oorsig oor finansiële posisie van gemeentes oor die jare 1985/87	391	223,224
	Finansiële state van die Raad van Finansies	399	224-226
	Heffings	401	227-237
	Beskrywingspunte	406	237-238
	Kommentaar van die Raad van Finansies		238
	Kerkgeld vir Kerkwerkskema	419	238-240
	Afdeling Interne Oudit	421	241
	Gekonsolideerde Versekeringskema	422	242-244
	Argief en Museum: Narempojek	424	192,244,245
	Konservatorium vir Kerkmusiek	426	245
	Sakebedrywe van die Kerk	427	245,246
	Verkiesing van lede van die Raad van Finansies		166,173
	Gebruik van Kerkwapen		161
XXIII.	<u>VERBAND MET ANDER KERKE</u>	428	246
	<u>RAAD VIR EKUMENIESE SAKE</u>	428	246
	Projekte	428	246
	Bevordering van teologiese arbeid	428	247
	Bevordering van Ekumeniese verband	429	247
	Kital en Ekumeniese sake	429	248

<u>KOMMISSIE VIR GESPREK MET SUSTERSKERKE</u>	430	248-253
Missie van die TKK	435	254-261
Eenheid van die kerk	441	261-264
Beskrywingspunte	445	
 <u>GESPREK MET ANDER DENOMINASIES</u>	446	265
 <u>KORRESPONDENSIE MET ANDER KERKE</u>	447	265
Algemene Korrespondensie	447	265
Afrikaanse Protestantse Kerk		
Presbiteriaanse Kerk: SA	447	
Alpha	448	
Algemene Sinode van die Ned Geref Kerk	448	
Ekumeniese kontak tussen kerke in SA	449	
Konferensie gereël deur Presbiteriaanse Kerk	449	
Presbiteriaanse Kerk: Atlanta	450	
Instituut vir Kerkgroei in Afrika	450	
Afrikaanse Protestantse Kerk	450	265,266
 XXIV. <u>KERK EN OWERHEID</u>	451	266
RAAD VIR KERK EN OWERHEID	451	266-269
AFRIKANER WEERSTANDBEWEGING	453	269-271
 <u>BESKRYWINGSPUNTE</u>	455	271
Afrikanerweerstandsbeweging	455	271
Nederlandssprekende Gemeente		271
Afrikaner Broederbond	456	272
Kulturele- en Politieke Organisasies	456	272
Die Drie-enige God en die Grondwet van RSA	456	273
Beskermingsdienste	457	274
 XXV. <u>WET EN BEPALINGS</u>	457	274
HERFORMULERING VAN DIE KERKWET	457 -	274
KONSEP KERKWET EN REGLEMENT VAN ORDE	458	
RAAD VIR REGSADVIES	596	
VERKIESING VAN LEDE VAN DIE RAAD VIR REGSADVIES		192,198
 RONDVRAAG	597	
BEDANKINGS EN AFSLUITING	597	275

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

N O T U L E

VAN DIE TWEE-EN-SESTIGSTE ALGEMENE KERKVERGADERING

IN SITTING TE PRETORIA OP 25 JUNIE 1989

EN VOLGENDE DAE.

REGISTRASIE

Die registrasie van afgevaardigdes vind vanaf 15h00 tot 18h45 in die Aula, Universiteit van Pretoria, plaas.

AMPTELIKE OPENING

Die voorsitter van die Algemene Kerkvergadering Prof J P Oberholzer neem op 25 Junie 1989 die amptelike opening van die Algemene Kerkvergadering in die Aula, Universiteit van Pretoria waar.

Na die uitspraak van die votum en seën laat hy sing van Ges 62: 2 en 3.

Skriflesing: Esegieël 33: 30 - 33
2 Timoteus 4: 1 - 5

Teks: 2 Tim. 4: 5 Maar bly jy in alle omstandighede nugter.

Ek glo dat die verband tussen Eseg. 33 en 2 Tim. 4, wat ek so pas vir u gelees het, meteen vir u almal duidelik is. Albei gee te kenne dat die reaksie op die Woord wat van God af kom, nie is wat dit moet wees nie. In die geval van Esegieël word ons deur hierdie klein vertelling gekonfronteer met die rare verskynsel van 'n populêre profeet. Die ballinge tussen wie hy gewoon en gewerk het, het van sy woorde gehou en na hom toe gestroom, sy naam was op hulle lippe en sy boodskappe is druk bespreek. Wat kon 'n boodskapper van God meer begeer as dat sy boodskap gehoor word? Maar, sê die Here, hulle hoor wat jy sê maar hulle doen nie wat jy sê nie. Dit was 'n nuttelose boodskap, effekloos. Die boodskap was reg: dit het van God af gekom. Maar in die proses van kommunikasie is dit deur die ontvangers omvorm tot iets moois, iets skadeloos, iets wat die eie sinne streel.

Die Timoteusgedeelte verwys na iets dergeliks, naamlik dat die eie begeertes die betekenis van die boodskap bepaal. Dit gaan hier natuurlik verder. Waar by Esegïël die woord by die hoorkant omvorm is om die eie begeerte te pas, het ons hier te doen met die geval dat ook die woord self soos wat hy uitgespreek of verkondig word, verander word. So dan naamlik dat dit nie meer gesonde leer en waarheid is nie. Hulle sal vir hulle leermeesters bymekaarmaak wat net sal sê wat hulle graag wil hoor. Waar ons by Esegïël te doen het met 'n profetewoord wat nie deur bekering gevolg word nie, het ons hier in die Timoteusbrief te doen met 'n doelbewuste vervalsing van die leer. Die motief in albei gevalle is die eie begeertes, en ons moet natuurlik daarop let dat in albei gevalle ons te doen het met gebeure binne die kerk. Dit is die volk van God wat in ballingskap is wat so reageer op die profetewoord en dit is die vroeë Christelike gemeente van wie die apostel sê dat daar 'n tyd sal kom wanneer die mense die gesonde leer nie sal verdra nie. As ons die omstandighede waarin hierdie woorde uitgespreek is, probeer voorstel, kom ons in albei gevalle tot die gevolgtrekking dat ons te doen het met 'n verrassende, ongehoorde situasie. Die Godsvolk na wie Esegïël as profeet gestuur is, was 'n verpletterde een wat so ongeveer alles verloor het wat vir hom van waarde was. Die vroeë kerk waarin Timoteus gearbei het, was besig met sy eerste tree in 'n groot heidense see, en mens sou verwag dat in albei daar 'n opgeskerptheid moes wees vir die Godswoord, 'n gevoeligheid wat gevolge gehad het. Maar juis dit gebeur nie, of liever, dit word op 'n besondere wyse gesublimeer. Die ou paradysverhaal speel hom weer af. Die sondaarmense vlug voor God: Adam en Eva agter die hoë bome van die tuin;

Esegïël se mense in 'n wahverstaan van die Godswoord; die vroeë gemeente in 'n doelbewuste vervalsing van die leer. Vir ons sê dit dat hierdie verskriklike moontlikheid altyd daar is en dat regte verkondiging nog nie regte lewe beteken nie of dat die eise wat aan die verkondiging gestel word, uiteindelik 'n eis is om 'n ander verkondiging, een wat pas by die vooropgesette gedagtes, die begeertes van dié wat moet hoor.

Ek vermoed dat u almal reeds gevolgtrekkings gemaak het oor die rede vir my keuse van hierdie Skrifgedeeltes by dié aangeleentheid, en vir prediking na aanleiding van die opdrag van die apostel aan Timoteus "bly jy in alles nugter". Dit beteken eintlik dieselfde as toe daar vir Esegïël gesê is hulle sal besef dat daar 'n profeet tussen hulle was. Dat die boodskapper van God sy taak moes uitvoer ten spyte van die reaksie wat sy boodskap opgewek het, is in die Esegïëlboek dubbel duidelik. Iewers vorentoe wanneer die Sender van die boodskap so besluit, sou hulle besef dat Hy die Here is en dat daar 'n profeet tussen hulle was. Nie net sy oordeelsuitsprake nie maar ook sy heilsuitsprake moes die profeet uitspreek ten spyte van en in konflik met die houding van die mense na wie toe hy gestuur is. Wat betref die verhouding tussen hom en die ballinge was sy profete-amp gedurig op die rand van die afgrond, en iets dergeliks kan 'n mens jou voorstel in die gemoed van Timoteus toe hy hierdie opdrag van die apostel ontvang. "Maar bly jy in alle omstandighede nugter, verdra lyding, doen jou werk as verkondiger van die evangelie, voer al die pligte van jou bediening uit."

Binne sy konteks beteken die woord "nugter" hier: in ooreenstemming met die gesonde leer en die waarheid, en in teenstelling, in spanning met alle eise van dié wat 'n ander boodskap soek en hulle tot verdigselfs wend.

Nugter is dan juis om te bly by wat nie verdigself is nie en wat nie die begeertes van die mense volg nie. Dit beteken dus nie gewoonweg maar net sober en gebalanseerd wees met 'n greep op jouself nie. Die nugterheid wat 'n kenmerk is van die Christelike geloof, is dié een wat hom grond in die geloof, wat helder bewus bly van die omvang en betekenis van die Woord van God wat na die mens toe kom.

Soos ek reeds gesê het, ek meen dit is vir u duidelik waarom dit vanaand oor hierdie nugterheid gaan by die opening van ons Algemene Kerkvergadering. Ek wil u vra om hierdie twee Skrifgedeeltes te oorweeg in die lig van die omstandighede wat ons tans beleef, en spesifiek dan die omstandighede binne die kerk. In die eerste plek die woord aan Esegïël "hulle hoor wat jy sê maar hulle doen nie wat jy sê nie." 'n Mens moet telkens tot jou angswekkende ontsteltenis ontdek dat die verkondiging van die evangelie in Suid-Afrika en binne ons kerk oor die eeue wat verby is nog bloedmin effektiwiteit getoon het in dié opsig dat dit werklik verandering bewerk. Intendeel, as 'n mens soms luister na uitsprake, ernstig en ligsinnig, wonder jy of daar ooit iets van die evangelie onder ons tereg gekom het. Getroue Bybels-Reformatoriese verkondiging het nie altyd gelei tot lewes wat daarmee ooreenstem nie. Hierdie saak wil ek spesifiek aan u stel, spesifiek binne die Nederduitsch Hervormde Kerk, en vir u vra om ernstig na te dink daarvoor. As prediking oproep tot bekering is, kom daar by ons iets van tereg?

En dan die ander saak. Het ons werklik sover gekom dat ook ons die gesonde leer nie meer kan verdra nie en dat ons leermeesters soek wat sê wat ons graag wil hoor.? Iets wat streel, 'n evangelie wat aangepas is by ons begeertes, ons volkslied, ons kultuur, ons vooroordele, ons haat. Nugterheid vereis 'n keuse teen bedwelming en verdigself, maar sekerlik ook die keuse om nie verdra te word nie saam met die gesonde leer. Daarom praat die apostel in dieselfde asem van lyding wat deur Timoteus verdra moet word. Hy sê vir hom: Jy het 'n werk, jou werk is om die evangelie te verkondig, jou plig is die bediening, gaan aan daarmee, dit is wat nugterheid is, ook al moet jy daarmee saam lyding verdra. Die woord nugter sê ook dat dit die enigste pad is. Soos Ps. 1 dit stel: "Die Here lei die regverdiges op hulle pad, maar die pad van die goddeloses lei tot ondergang". Sonder nugterheid is daar bedwelming en valsheid, toekomsloosheid en ondergang. Wee die dienaar van die Woord wat willens en wetens die krag en die suiwerheid van die evangelie verminder ter wille van populariteit, of met allerlei mooiklinkende argumente die evangelie aanpas by wat hy weet mense wil hoor. Hy is die herder wat sy kudde na die dood toe lei.

Ek kan in hierdie verband nie help om te dink aan die openingsrede wat by die Algemene Kerkvergadering van 1961 deur 'n voorganger uitgespreek is nie. Sy teks was: "Want die koninkryk van God is nie spys en drank nie maar geregtigheid en vrede en blydskap in die Heilige Gees".

En hy het die gebruik om die uitsprake van die Cottesloeberaad te bevraagteken en te verwerp as 'n ongeoorloofde politieke poging om die evangelie te verwing. Byna drie dekades na Cottesloe moet ons, geoordeel aan die optrede van bepaalde persone binne die kerk, die vraag stel of hierdie selfde teks nie nou van toepassing gemaak moet word op ons situasie nie. Daar is persone wat die politiek van die dag ten alle koste wil insleep in die kerk en in die evangelieverkondiging. Waar dit gebeur, word klippe aangebied in plaas van brood en word die bestaan en waarheid van die kerk self onder 'n wolk geplaas.

Nugterheid beteken ook vryheid. Dié vryheid naamlik om gehoorsaam te wees aan die roeping tot diens aan die allerhoogste God. Waar politieke dienstigheid of die eie begeertes vir aardse bedelings die evangelie oorheers, daar is die vryheid vernietig, daar bly oor slawe sonder insig en hoop.

Die bedreiging kom egter nie net van die politieke kant af nie, dit kom ook van morele kant af. Dit is ontsettend hoe morele waardes in die laaste paar dekades verander het en hoe maklik mense van die kerk hulleself geakkommodeer het aan 'n gees van losheid. Dit is of alles maar net ineens stort, asof alle perke vinnig vervaag en verdwyn. Ek bepleit nie 'n terugkeer na 'n wyse van oordeelsprediking soos dit in vroeë tye gangbaar was nie, maar die kerk kan en mag dit nie ontwyk om openlik en kompromieloos op te roep tot berou en bekering en tot 'n lewe wat pas by die redding wat daar in Christus gekom het nie. Die evangeliese nugterheid eis dit van ons dat ons prediking en ons kerklike werk sal deurdring tot die daaglikse doen en late van elke lidmaat van die kerk.

Daar is nog 'n verskynsel wat homself aan ons opdring, en dit is die vermenigvuldiging van kerke en kerklike organisasies. Minstens 'n deel van hierdie organisasies grond hulle ontstaan en groei in een of ander gebrek wat by die bestaande kerke heers. Die nugterheid wat die evangelie op ons lê, vereis ook dat ons eerlik na onself kyk en ons strukture en werkswyses binne die omstandighede van ons dag evalueer en slyp, sodat dit nie sal blyk dat ons kerk probeer wees in 'n sosiale vakuum nie.

Van die samelewing waarbinne die kerk geroep is om sy werk te doen kan hy hom nie losmaak nie, en sy uiterlike gestalte, sy institutêre wese, sal nooit te ver verwyder kan wees van die werklikhede wat in die samelewing geldig is nie.

Dit is dan ook onvermydelik dat die spanninge wat hom in die samelewing van ons dag en ons land vertoon, neerslag sal vind in die daaglikse lewe en werk van die kerk. Nie in die negering van hierdie spanninge nie, nie in 'n isolasie agter hoë mure nie, maar in die voorrang van dié dinge waar dit werklik op aankom, lê die taak van die kerk. Die eise is dié van groter eenheid ten opsigte van die bestemming van die kerk en sy roeping in die wêreld as verkondiger van die bevrydende evangelie van God, en tegelyk meer ruimte vir die groot verskeidenheid van aksente en nuanses wat eie is aan die samelewing en die kultuur waarbinne ons ons bevind. Dit is trouens in hierdie verband dat die woorde van die apostel geld: "Want niemand van ons leef vir homself nie en niemand sterf vir homself nie."

"Die koninkryk van God is nie spys en drank nie maar geregtigheid en vrede en blydschap in die Heilige Gees." of soos die nuwe vertaling dit stel: "gehoorsaamheid aan God, vrede en vreugde wat die Heilige Gees ons gee". En laat ons maar na die volgende vers ook kyk: "Wie op hierdie manier vir Christus dien, geniet die guns van God en die agting van die mense".

Nie alleen ter wille van die goeie gang van die werksaamhede van hierdie vergadering nie en nie alleen ter wille van die voortgang van die werk van die Nederduitsch Hervormde Kerk hier in Suid-Afrika nie, maar eerste en bowenal ter wille van die waarheid van die mensgeworde woord, ter wille van die eer en die waaragtigheid van die Heer van die kerk, ter wille van die toekoms waarheen ons bely dat ons op pad is, is dit nodig dat elkeen van u elke handeling en elke woord op hierdie vergadering sal meet aan dié sake waarop dit werklik aankom, met die nugterheid wat pas by diegene wat geroep is as ampsdraers in die kerk van Jesus Christus.

AMEN.

Vervolgens laat hy Ges 209: 2 sing.

Prof J P Oberholzer verwelkom die eregaste en afgevaardigdes.

Die Voorsitter maak verskoning vir die Staatspresident, sy edele P W Botha wat die uitnodiging na die amptelike opening van die Algemene Kerkvergadering nie kon opvolg nie. Die Staatspresident het sy groete en goeie wense skriftelik aan die vergadering oorgedra.

Verskonings is ook ontvang van:

- * Mnr en Mev F W de Klerk:
Voorsitter Ministersraad en Minister van Nasionale Opvoeding
- * Mnr P J Clase - Minister van Onderwys en Kultuur
- * Mnr P J Badenhorst - Minister van Gesondheidsdienste en Welsyn
- * Dr W A van Niekerk - Minister van Nasionale Gesondheid en Bevolkingsontwikkeling
- * Dr D van Rensburg - Rektor: Technikon Pretoria
- * Prof H O Mare - Rektor: Pretoriase Onderwyskollege
- * Prof C F Crause - Rektor: RAU
- * Dr B G Fourie - Voorsitter: SAUK-Raad
- * Dr J Potgieter - SAUK
- * Verskonings is ook ontvang van verskeie lede van die Volksraad en Presidentsraad wat as lidmate van die kerk uitgenooi is na die amptelike opening.

Die Voorsitter verwelkom die volgende eregaste:

* OWERHEIDSINSTANSIES

- ** Mnr en mev S J de Beer: Adjunk-Minister Onderwys en Opleiding
- ** Mnr en Mev D Hough: Administrateur van Transvaal
- ** Dr en Mev E S Jacobson: Burgemeester van Pretoria
- ** Dr en Mev A J G Oosthuizen: Lid van die Presidentsraad
- ** Mnr J Prinsloo: L.V. Roodepoort
- ** Mnr en Mev J D V Terblanche: Superintendent-Generaal van Onderwys en Kultuur

* ONDERWYSINSTANSIES

- ** Prof en Mev D M Joubert: Vise-kanselier en Rektor Universiteit Pretoria
- ** Prof en Mev P A Kruger: Onderwyskollege vir Verdere Opleiding

* KERKLIKE INSTANSIES

- ** Prof en Mev P B van der Watt: Nederduits Gereformeerde Kerk
- ** Dr en Mev C J Smit: Gereformeerde Kerke
- ** Di Z J Banda en M J Manala: H.K.S.A.
- ** Ds en Mev G E van der Merwe: Hoofsekretaris van die Bybelgenootskap
- ** Ds en Mev C Naude: Kapelaan-Generaal S.A.W.
- ** Dr en Mev F J Olewagen: Kapelaan-Generaal SA Gevangenisdiens
- ** Ds en Mev N C J Brayshaw: Voorsitter van die NHSV
- ** Vroeëre lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.
 - .. Prof en Mev F J van Zyl
 - .. Ds en Mev P M Smith
- ** Mnr en Mev A B van N Herbst: Oud Administrateur en namens MEI.

* MEDIA INSTANSIES

**	Ds en Mev R Schmidt:	SAUK : TV
**	Ds Hennie Duvenage :	SAUK
**	Ds en Mev F Theron:	SAUK : Radio
**	Dr en Mev G C Velthuysen:	Perskor
**	Mnr en Mev J C Oelofse:	HAUM

* KULTURELE INSTANSIES

** Dr en Mev C J Viljoen: Serkos

* LEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

**	Ds J C de Lange	:	Skriba
**	Dr en Mev D J C van Wyk :		Vise-Voorsitter
**	Prof en Mev T F J Dreyer:		Vise-Skriba
**	Prof en Mev J H Koekemoer		
**	Prof P S Dreyer		
**	Prof en Mev A J G Oosthuizen		
**	Prof en Mev P G Nel		
**	Dr en Mev J G Pretorius		
**	Oudl en Mev G J M Wolmarans		
**	Oudl A D W Wolmarans		
**	Oudl en Mev J P Botha		
**	Oudl J H H Snyman		

* ADMINISTRATEUR

** Mnr en Mev L de Munnik

KOORSANG

Die koor van die Gemeente Primrose onderleiding van Hester Beukes sing berymings van Ps. 121, Ges. 60, Ges. 276 en Ges. 294.

Die voorsitter bedank die koor vir hulle optrede.

GROETEBOODSKAPPE

* NEDERDUITSE GEREFORMEERDE KERK

Groete boodskap namens die N G Kerk word oorgedra deur Prof P B van der Watt.

Geagte Broer voorsitter en bekwame afgevaardigdes na hierdie belangrike Algemene Kerkvergadering van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika.

'n Woord van verskoning vir prof Johan Heyns, wat weens oorsese verpligtinge nie vanaand hier teenwoordig kan wees nie. As lid van die dagbestuur van die Algemene Sinodale Kommissie van ons kerk is dit dus my uitmuntende voorreg om hierdie amptelike funksie te vervul.

Broer voorsitter, reeds vanaf die begin van die eerste gereformeerde sinodes in die sestiende eeu het die terminus technicus bekend as "kerklike korrespondensie" sy beslag gekry. Onder meer impliseer dit die oordra van 'n groeteboodschap van een kerkverband na 'n ander. Hierdie kerklike usansie word oor baie jare tussen ons eie twee kerke onderhou.

Dit is ook nie maar net 'n blote hoflikheidsgebaar of onderlinge fatsoenlikheid nie. Nee, streng gesproke is kerklike korrespondensie alleen moontlik tussen kerke wat hul eenheid met mekaar beleef. Broers, wees verseker dat die Nederduitse Gereformeerde Kerk kragtens historiese-, kulturele-, geografiese- maar bowenal weens Skriftuurlike- en konfessionele redes hierdie eenheid met u kosbaar beskou en dit daadwerklik wil bevorder. Sommige - waaronder ook ek - koester selfs die ideaal van eenwording!

Die huidige diversiteit in ons kerke se bestaan, belewenis en beleid moet beide as stimulerend en komplimenterend beleef word. Juis in ons dag van godsdienstige-, sedelike en selfs 'n bedieningskrisis, is voortdurende en noue samewerking absoluut nodig. Voeg hierby die geweldige aanslag van "politieke teologie" uit "linkse" en "regse" oorde wat dreig om Skriftuurlike- en gereformeerde beginsels te verduister, dan is daar inderdaad behoefte aan samewerking tussen alle calvinistiese kerke in Suid-Afrika.

Kerklike korrespondensie in die vorm van 'n groeteboodschap spreek ook van welwillendheid. Dit ten slotte is dan ook die Nederduitsch Gereformeerde Kerk se hartsbegeerte: om u net die beste toe te wens met die besprekings, gesindheid en besluite van hierdie kerklike byeenkoms en die vertroue uit te spreek dat hierdie Algemene Kerkvergadering 'n stimulerende uitwerking sal hê op die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika in die besonder en die breë gemeenskap in die algemeen.

Die Here se oorvloedige seën u toegebied.

DANKIE!

★

GEREFORMEERDE KERKE

Dr C J Smit, Predikant van die Gereformeerde Kerk Waterkloofrand kom namens die Gereformeerde Kerk aan die woord.

Hy bedank die vergadering vir die geleentheid om groete oor te dra. Dit is nie blote stereotipe formalisme nie, maar om mekaar die seën van die Here toe te bid. Baie oë is gerig op die kerklike vergadering en die besluite wat hier geneem sal word. Die agenda weerspieël die feit dat oor belangrike sake uitsluitel gegee moet word. Uiteindelik kan dit alles alleen geskied wanneer elkeen afsonderlik en almal gesamentlik in gehoorsaamheid luister na die Woord van God. Dan alleen kan die vergadering in sy besluite ook sê: so sê die Here. Institusionele verskille, kan ook dikwels opgelos word wanneer bogenoemde ingesteldheid die vergadering besiel. Dan word dit nie die stemme van kerke teenoor mekaar nie, maar met behoud van historiese kenmerke van elke kerk nogtans saam as kerke sal kan getuig: so sê die Here.

Mag die Here die vergadering seën in al sy verrigtinge!

*

HERVORMDE KERK IN SUIDELIKE AFRIKA

Die voorsitter van die Algemene Kerkvergadering van die H.K.S.A. - Ds Z J Banda dra 'n groeteboodschap oor.

Ds Banda groet die vergadering namens die H.K.S.A. in die naam van Christus.

Hy spreek eerstens sy dank en waardering uit teenoor die persoon van wyle ds J A P van Tonder.

Hy bid die vergadering seën toe met die oproep van die reformasie "sola scriptura". Hulle kan die kerk nie veroordeel nie, maar as mede-sondaars vra hulle begrip vir wat hulle belewe rondom Artikel III van die Kerkwet. Daar is gemeentes van die H.K.S.A. waar lidmate die kerk verlaat vanweë Artikel III. Lidmate van die H.K.S.A. konfronteer hulle kerk met sake soos die T.V. onderhoud met dr A P Treurnicht en 'n voorval in die gemeente Heidelberg.

Hulle vra die vergadering om erns te maak met die Woord van die Here en 'n sendingbewustheid wat daarop berus. Hulle pleit in die woorde van Paulus dat daar ook vir hulle geopende deure sal wees. Daar is 'n omsendbrief aan gemeentes van die H.K.S.A. gestuur, waarin hulle opgeroep word om voorbidding te doen vir die Algemene Kerkvergadering.

VERDERE VERWELKOMINGS

Die voorsitter verwelkom alle afgevaardigdes ter vergadering. Hy spreek die vertroue uit dat dit vir almal 'n aangename vergadering sal wees. In besonder word Mnr Willem Mathlener en sy familie in die vergadering verwelkom.

Die voorsitter bedank die vergadering dat sy vrou, kinders, skoonkinders en skoonmoeder vanaand ter vergadering mag wees.

H C M FOURIE-EREPENNING

Die voorsitter van die Kuratorium Prof S J Botha dra die volgende sitaat as motivering vir die oorhandiging van die H C M Fourie-erepenning aan Mnr Willem Mathlener aan die vergadering voor en oorhandig aan hom die penning.

Die H C M Fourie-erepenning word aan Mnr Willem Mathlener oorhandig. Die toekenning word soos volg gemotiveer:

WILLEM MATHLENER SE BYDRAE TOT DIE MUSIEK EN KERKMUSIEK IN S.A. SEDERT MEI 1948

Willem Mathlener se grootste bydrae tot die musieklewe van Suid-Afrika is op drie terreine, naamlik die musiekopleiding, die kerkmusiek en orrelontwerp met spesifieke verwysing na die Nederduitsch Hervormde Kerk, hoewel sy bydrae ook buite die eie kerklike kring sy invloed laat geld het.

Willem Mathlener is op 31 Mei 1909 in Nederland gebore. In Mei 1948 emigreer hy na Suid-Afrika om diens te doen as orrelis in die Ned. Herv. Gemeente Vereeniging, 'n pos wat hy vul tot en met sy verhuising na Krugersdorp in 1952. Vanaf 1952-1959 was hy orrelis in die gemeente Krugersdorp.

Willem Mathlener en die musiekopvoedkunde

Willem Mathlener was 'n baanbreker op die gebied van musiekopleiding in Suid-Afrika. Hy was oortuig daarvan dat die toentertydse stelsel van musiekopleiding in Suid-Afrika - wat grootliks berus het op die aflê van 'n aantal opeenvolgende eksamens - nie die potensiaal van 'n musikus ten volle tot sy reg laat kom nie. Reeds vanaf 1948 word sy lesgeemetodes gekenmerk deur die ontwikkeling van 'n persoon se totale musikale vermoëns eerder as 'n onewewigtige oorbeklemtoning van aspekte soos afronding ten koste van ander aspekte.

In 'n poging om die standaard van opleiding van orreliste en hul agtergrondkennis van musiek te verbeter, word die Kerkmusiekskool van die Kerk in 1952 te Krugersdorp onder sy leiding gestig. Talle bekende orreliste van veral die Kerk o.a. mej S Engelbrecht en mnr S H van der Merwe - ontvang aan hierdie skool onder sy leiding hul praktiese en teoretiese opleiding. Die Kerkmusiekskool was uniek aangesien dit destyds die enigste inrigting was wat opleiding aan Hervormde orreliste verskaf het, wat in die spesifieke behoeftes van die Hervormde Kerk voorsien het.

Uit die Kerkmusiekskool het die Konservatorium vir Musiek in 1960 in Pretoria ontstaan, waarvan Willem Mathlener die dryfveer en die siel was - 'n inrigting wat 'n volwaardige, voltydse naskoolse opleiding van musiekonderwysers voorsien het. 'n Besondere kenmerk van hierdie opleiding was die klem wat geplaas is op die voorbereiding van aspirant-musiekonderwysers in die kuns van lesgee, onder meer deur lesgee deur studente onder toesig.

Benewens duisende deeltydse leerlinge wat die voorreg van musiek-onderrig in feitlik elke musiekinstrument ontvang het, het honderde hul opleiding as musiekonderwysers en instrumentaliste en orreliste aan die Konservatorium ontvang. Van die bekendes in musiekkringe wat hul opleiding aan die Konservatorium voltooi het, tel o.a. Trudie Koeleman, Acama Fick, Marié McLachlan, Johan Greyling, Erika van der Walt en Susan Steenkamp.

Mnr Mathlener was vanaf die stigting tot en met die ontbinding daarvan in 1983, direkteur van die Konservatorium. Hy was die dryfkrag agter die inrigting en het deur sy invloed deel gehad aan die sukses van afgestudeerde musiekonderwysers.

Die vestiging van 'n voltydse koor en orkes aan die Konservatorium het die opvoering van groot musiekwerke in Pretoria en elders moontlik gemaak; iets wat destyds 'n besondere leemte in die musieklewe van Pretoria gevul het. Onder Willem Mathlener se leiding is talryke kantates en ander kerklike werke gereeld uitgevoer. Hoogtepunte in hierdie tyd was o.a. verskeie opvoerings van die Johannes Passie en die monumentale Mattheus Passie, albei van JS Bach. Die uitvoering van die Mattheus Passie in 1969 was die eerste volledige opvoering van hierdie werk in Suid-Afrika.

Verdere hydraes tot die musiekopleiding was in die vorm van memoranda aan verskeie kommissies, o.a. die Niemand-kommissie wat in die sewentigerjare die opdrag gegee is om ondersoek in te stel na die stand van uitvoerende kunste in Suid-Afrika. Hy was ook 'n medewerker aan die Musiekwoordeboek t.o.v. orrelbouterme.

Willem Mathlener en die Kerkmusiek in Suid-Afrika

Willem Mathlener was vanaf die stigting van die Raad vir Kerkmusiek tot vandag toe aktief betrokke by 'n wye verskeidenheid werksaamhede ter bevordering van die Kerkmusiek van die Ned. Herv. Kerk. In sy hoedanigheid as sekretaris het hy -

- talryke gemeentes geadviseer aangaande aspekte rakende die aankoop en instandhouding van orrels
- ongeveer 200 orrels in opdrag van die Raad ontwerp, toesig gehou oor die installering en keuring van die voltooide instrument. Hy het ook dikwels by die ingebruikneming die orrel bespeel.

- die orreleksamens van die Raad vir Kerkmusiek ingestel, waardeur orreliste 'n kwalifikasie kon bekom wat voldoen het aan die vereistes wat die N.H. Kerk stel asook die halfjaarlikse afneem van hierdie eksamens, van die begin af tot vandag toe.
- talryke kursusse georganiseer en aangebied wat ten doel gehad het:
 - a) die algemene verhoging van standaard van orreliste se orrelspel en gemeentebegeleiding.
 - b) die inburgering van die Psalm en Gesange wat die ingebruikneming van die Psalm- en Gesangeboek (1978) vooraf gegaan het.
- riglyne rakende diensvoorwaardes van orreliste daargestel.
- talryke opvoerings en radiopraatjies gelewer.

In die Interkerklike kommissies vir die hersiening van die Psalms en Gesange was Willem Mathlener die hoofsegsman oor musieksake in die Kerk se afvaardiging. Enkele van sy melodieë is in die huidige Psalm- en Gesangbundel opgeneem.

Willem Mathlener se Komposisies en Publikasies

Van al die Suid-Afrikaanse orrelkomposisies is die meeste van die hand van Willem Mathlener. Hy het 95 hoofsaaklike kort orrelwerke geskryf. Daar is enkele langer werke soos bv. Variasies en Fuga oor Ps. 116 en die Partita op "Kom Herwaarts Getroues".

Die meeste van sy werke is eenvoudige koraalvoorspele, kontrapunties van aard.

Oor die eenvoud van hierdie voorspele skryf Mathlener tereg: "In 'n poging om tegemoet te kom aan die behoeftes van die honderde orreliste van ons kerke wat met groot toewyding hulle sorgvuldig voorberei vir elke diens ... is 'n aantal kort en eenvoudige koraalvoorspele met die bybehorende Gesange saamgestel". Mathlener se werke het en lewer nog 'n groot bydrae by die liturgie van die erediens.

Sy gepubliseerde werke sluit o.a. die volgende in:

- a) Ses bande koraalvoorspele
 - Boek 1: Partita oor "Kom herwaarts Getroues"
 - Boek 2: Vyf kort koraalvoorspele
 - Boek 3: Kort koraalvoorspele op Ps. 143, Ges. 4 en Ps. 62, en Variasies en Fuga op Ps. 116

Boek 4 en 5: 30 Uitgesoekte Gesange met Voorspele Boek.

- b) Troumars op Ps. 33.
- c) Vier koraalbewerkings in die serie liturgiese orrelmusiek, Band 2.

Die insette en werk van Willem Mathlener in die musieklewe en kerkmusiek van Suid-Afrika sal nog lank voortlewe. Sy grootste wens en bydrae was om met die kerklid as element van en tot die erediens die Here te dien. Hiertoë het hy baie opgelei en aangemoedig.

Antwoord meneer Mathlener

In antwoord op die toekenning antwoord Mnr Mathlener dat dit vir hom 'n voorreg was om op so 'n wyse in die diens van die kerk betrokke te kon wees en in die gees van 'n getuie aanvaar hy met groot dank die toekenning van die Kuratorium.

AFSLUITING: Die voorsitter bedank almal.

Hierna verdaag die vergadering om verversings te geniet.

OGGENDSITTING : MAANDAG 26 JUNIE 1989

OPENING

Ds J M Fourie lees Joh. 1 : 1-16, gaan voor in gebed en laat sing Ges. 245 : 2 en 11.

VERWELKOMING

Die voorsitter Prof J P Oberholzer verwelkom al die lede van die vergadering.

MOSIES

'n Mosie van roubeklag met die afsterwe van Dienaars van die Woord, ampsdraers en lidmate wat sedert die vorige vergadering oorlede is, word aanvaar.

Die volgende Dienaars van die Woord word vermeld:

Dr P G Geertsema
Ds S E Young
Ds P J Booysen
Ds J B J van Rensburg
Prof C H Rautenbach
Dr J G M Dreyer (snr)
Ds J A P van Tonder

SAMESTELLING EN KONSTITUERING

GELOOFSBRIEWE:

Die verslag oor die geloofsbriewe word behandel.

KONSTITUERING

Die vergadering word uit die volgende stemgeregtigde lede saamgestel:

P R E S E N S I E L Y S

ALGEMENE KERKVERGADERING 25 JUNIE 1989 E.V.D.

GEMEENTE	PREDIKANT(E)	AFGEVAARDIGDE
ALBERTON	J N WOLMARANS P B VILJOEN	J L ESTERHUIZEN /O
ALBERTON-WES		A C KRUGER /O
ALLANRIDGE		W A NICE /O
AMSTERDAM		GEEN
BALFOUR	W A DREYER	S J v R v OUDTSHOORN/O
BARBERTON	C F MARAIS	R THERON /O
BELFAST	H S JOUBERT	H Mc DONALD /O
BELLVILLE	E VERHAGE	J L HATTINGH /O
BENONI	J P SNYMAN	W J SCHOEMAN /O
	J J VREY	
	J J BOOYSE (DT)	
BERGSIG		J J H ENGELBRECHT /O
BETHAL	H J BOTES	J P LE ROUX /O
BETHLEHEM		A J PRINSLOO /O
BLOEMFONTEIN	W J SLABBERT	D DE VRIES / O
	I W C VAN WYK	
BLOEMFONTEIN-WES	J AYRES	H S KRIEL /O
BLOEMHOF	B M DUPPER	S J VISAGIE /O
BOKSBURG	G J C SCHOEMAN	J A P NORTJE /O
BOSMANSRUST		
BOTHAVILLE	F J REDELINGHUYS	H BOTHA /O
BRACKENHURST	G v R ELS	C J PYPERS /O
BRAKPAN	J A JACOBS	J S DU TOIT /O
BRAKPAN-HARMONIE	J L J SMIT	C DE KLERK /O
	C M VAN DEN BERG	
BREYTEN		J J P MEYER /O
BRITS	J M FOURIE (Sr)	G J R POTGIETER /O
	P J VISSER	
BRONKHORSTSPRUIT	C J J VAN RENSBURG	J H P SNYMAN /O
	J H VAN STADEN	
BULAWAYO	P D SMIT	GEEN
CARLETONVILLE		

GEMEENTE	PREDIKANT(E)	AFGEVAARDIGDE
CARLETONVILLE WES	J A V/D SCHYFF	A J J STEINMANN /O
CAROLINA	W G HABIG	W J ENGELBRECHT/O
CHIPINGA		P D KOTZE /O
CHRISSIESMEER		A D P VISAGIE /O
CHRISTIANA		GEEN
CLOCOLAN	M S GROBLER (PH)	W H J VAN RENSBURG /O
COLIGNY	G J M WOLMARANS	L C LOMBAARD /O
CULEMBEECK	J J H ENGELBRECHT	H N PIETERSE /O
DE AAR		H J MEINTJIES /O
DECLERQVILLE	P J E BOTHA	M A ERNST /O
DELAREYVILLE	J C PARKIN	E E VAN WYK /O
DELMAS	D J STRUWIG	A C JORDAAN /D
DENDRON		J L P BOTHA /O
DERDEPOORT	P C SWANEPOEL	C N SMIT /O
DONEGAL-MOLOPO		W J H BRINK /O
DORDRECHT		GEEN
DRIE RIVIERE	J D PUTTER	P D KOTZE /O
DRIE RIVIERE-OOS	N C J BRAYSHAW	O J S VAN DER
		WESTHUIZEN /O
		GEEN
DULLSTROOM		L C STEYN /O
DUNCANVILLE	M S J VAN VUREN	C M J VAN VUUREN /O
DUNNOTTAR	W H BARNARD	I P RHEEDER /O
DURBAN	T F DREYER (Jr)	D P VAN ROOIJEN /O
DURBAN-SUID	H F LA GRANGE	
EBENHAEZER		J BOTMA /O
EDENVALE	S F C RAS	
EENDRACHT	B J ERASMUS	A J G OOSTHUIZEN /O
EIKENHOF	C LE ROUX	H C VAN DER MERWE /O
ELANDSPOORT	T P MÖLLER	
	J STRYDOM (DT)	R SCHOLTZ /O
ELSBURG	J R KRAMER	K RICHARDS /O
EMPANGENI	J OTTO	H J CELLIERS /D
ERASMIA	H F GOTHAN	P J VENTER /O
ERMELO	J H BRANDT	A J VAN RENSBURG /O
ERMELO-SUID	F J BOSHOFF	GEEN
ESCOURT		I C CLAASSEN /O
EVANDER	J B SCHUTTE	D W J MOSTERT /O
FLORIDA	Z L MEYER	GEEN
FONTEINEDAL	E VAN ECK	T F DREYER /O
GERDAU		P J JOUBERT /O
GERMISTON	J J DU TOIT	J G DE VILLIERS /O
GLENCOE	P J JORDAAN	A C JOUBERT /O
GOBABIS		A W C HERBST /O
GOEDE HOOP		D P BEUKES /O
GOUDRAND	H P VAN DER BERG	W J DU PLESSIS /O
GREYLINGSTAD	J A P VAN TONDER	J A D KOK /O
GRIMBEECKPARK	L J C VAN DEN BERG	C J H HARMSE /O
GROENEWEIDE	J P JOOSTE	P S OOSTHUIZEN /O
GROOTFONTEIN		J A VENTER /O
GROOTVLEI	P J STEENKAMP	G J S NEL /O
GROOT MARICO	H P F KERN	

GEMEENTE	PREDIKANT(E)	AFGEVAARDIGDE
HARARE	J J C KOEKEMOER	GEEN
HARRISMITH	A BARNARD	P PIENAAR /O
HARTBEESFONTEIN	P M SMITH (Sr) (PH)	J I BREYTENBACH /O
HARTEBEESHOEK	A A DA SILVA (DT)	
HARTEBEESTPOORT	P J DE BEER	G J M WOLMARANS /O
HEIDELBERG	J A A A SCHROEDER	G P BADENHORST /O
HEILBRON	D C HUMAN	
HENDRINA	D F ERASMUS	J M VILJOEN /O
HENNENMAN	N J J VAN RENSBURG	G BADENHORST /O
HORISON		J J KRUGER /O
JOACHIM PRINSLOO	J J VAN WYK	F J C LE ROUX /O
JOHANNESBURG	C J BEZUIDENHOUT	J F PIETERSE /D
JOHANNESBURG-MIDDESTAD		
JOHANNESBURG-NOORD	C J A SIMPSON	R F WATSON /O
JOHANNESBURG-SUID	J A LOADER (DT)	J H LABUSCHAGNE /O
JOHANNESBURG-WES	E H SCHEPERS	H C J VAN RENSBURG /O
	J P J WAGENAAR	T G COETZEE /O
	J M DELPORT	
KAAPSTAD	A J G DREYER	J B DU PLESSIS /O
	A J H J VAN RENSBURG	
KAMPERSRUS		M F VAN DER MERWE /O
KATHU		H J GOOSEN /D
KEMPTON PARK-NOORD	F G J LOOTS	J F HAVENGA /O
KEMPTON PARK-OOS	J C VAN DER MERWE	D S JACOBS /O
KEMPTON	E G FOURIE	J H H SNYMAN /O
KENSINGTON	L C BEZUIDENHOUT (DT)	J JOOSTE /O
KIMBERLEY	L A D PIENAAR	
KLERKSDORP	J C G JANSE v VUUREN	J V/D WESTHUIZEN /O
KLERKSDORP-DORINGKRUIN	P J VAN ZYL	P S DE BEER /O
KLERKSDORP-OOS		
KLERKSDORP-SUID	D Z DU PLESSIS	G L C VOSLOO /O
KLERKSDORP-WILKOPPIES	J F WILSON	T GERBER /O
KOEDOESRAND	W H SWART	S DU TOIT /O
KOMATIPOORT	G J VAN STADEN	J J H VAN DENVENTER /O
KOORNfontein		H F D THEUNISSEN /O
KOSTER	J J G BREEDT	B OBERHOLZER /O
KRIEL	F EVERT	W N BEUKES /O
KROONSTAD	E J SMIT	A COETZEE /O
KRUGERSDORP	P S DE BEER	J W McCLINTOCK /O
KRUGERSDORP-NOORD	K PAPP	W A VAN DER BERG /O
KRUGERSDORP-OOS	S P NOLTE	M C JOOSTE /O
KRUGERSDORP-WES	C L BADENHORST	P J VAN ZYL /O
KURUMAN	R G LEE	H J SMIT /O
LADYSMITH	P J JACOBS	N TRUTER /O
LAER SUIDKUS	H S K NEL	S F JORDAAN /O
LAEVELD	W J HERBST	J J SCHOLTZ /O
LEEUDORINGSTAD	D KLOPPERS	T C CRONJE /O
LEEUPORT	H J J VAN RENSBURG	D J SMITH /O
		P J REDELINGHUIS /O

GEMEENTE	PREDIKANT(E)	AFGEVAARDIGDE
LEONDALE	J L P WOLMARANS (DT)	H J BASSON /O
LICHTENBURG	S J V/D WESTHUIZEN	P B F SWART /O
LICHTENBURG-OOS	S VISSER	M ESTERHUIZEN /O
LOSBERG	S SCHUTTE	J L MATTHYSEN /O
	G J SMIT	
LOUIS TRICHARDT	F P HORN	L E JOUBERT /O
	P R BUITENDAG	
LYDENBURG	J H PRINSLOO	B P HAVENGA /O
MAFIKENG		J C GRANT /O
MAGALIESBURG	T F J DREYER	D F PIENAAR /O
MAGALIESMOOT	S P PRETORIUS	J P BOTHA /O
MAKWASSIE	G P VISSER	G BEYERS /O
MALELANE	M C E BOTES	J P CRONJE /O
MARBLE HALL	H N BOTHA	B L V/D BERG /O
MARIKANA	J P B BLIGNAUT	W S FOURIE /O
MASVINGO		J C KOTZE /O
MELVILLE	P VAN STADEN	W HOOGSTAD /O
MEMEL	M E VAN GREUNEN	P NEETHLING /O
MESSINA	L J STEYN	
MEYERSPARK	J M G STORM	C S STEENEKAMP /O
MEYERTON	G J W VAN DER MERWE	L C VAN DER MERWE /O
MEYERTON-SUID	W P F VAN WYK	C J HUYZERS /O
MIDDELBURG	P R PRINSLOO	W SCOLTZ /O
	G S C SCHEEPERS	
MIDDELBURG-NOORD	P H BOTHA	C GRIMBEEK /O
	J M C DE BEER	
MONTANA	A J CILLIERS	F JACOBS /O
MORGENZON		
NABOOMSPRUIT	A N J D ALBERTS	W M YOUNG /O
NEDERLANDS-SPREKENDES	J M LENSINK	J V/D EIJKEL /O
NELSPRUIT	Y DREYER-PAPP	A J WILLEMSE /O
	K D PAPP	
NEWCASTLE	G B DU PLESSIS	J P VAN DER MERWE /O
	J P VAN GREUNEN	
NEWLANDS	W J BOTHA	W J CRIPPS /O
NIGEL	J C KRUGER	P J STOLTZ /O
NOORDELIKE	P J SNYDERS	J D G VENTER /O
PIETERSBURG		
NOORDELIKE PRETORIA	L GEEL	N J SCHMIDT /O
NOORDWESTELIKE	G S DE BEER	J A MINNAAR /O
PRETORIA		
NOORDRAND	H A RETIEF	M F PRETORIUS (Jr) /O
ODENDAALSRS	C H DU PLESSIS	T L MARAIS /O
OGIES	J BREYTENBACH	J J PRINSLOO /O
OLIFANTSFONTEIN	T F DREYER (Sr) (PH)	
OOS-LONDEN	C A P VAN TONDER	M VAN RENSBURG /O
OOS-MOOT	F J H BUITENDAG	K D KRUGER /O
OOSTELIKE		V E WILSON /O
PIETERSBURG		
ONTDEKKERS	P L VAN JAARVELD	J J VAN DER MERWE /O

GEMEENTE	PREDIKANT(E)	AFGEVAARDIGDE
ORKNEY	R D J VAN WYK	J W B MEYER /O
ORKNEY-OOS	E P VOSLOO	J H A V/D WESTHUIZEN /O
OTJIWARONGO	P S OBERHOLZER	A ROBBERTS /O
OTTOSDAL	P J UYS	S V KRIEL /O
OUUDSHOORN	W F RADEMEYER	H J STORM /O
OUTENIQUA		P C ERASMUS /O
OUTJO		A N ALBERTS /O
PARKRAND	R T I PIENAAR	F SMIT /O
PARYS	P J BOTHA	L J J NORTJE /O
PHALABORWA	D W VAN DER WATT	M G C PRINSLOO /O
	W J M BREYTENBACH	
PHILADELPHIA	P F VILJOEN	MEJ K SMITH /O
PIERNEEF	W C M DE BEER	J H S OLIVIER /O
PIETERMARITZBURG	C J VILJOEN	J B BROODRYK /O
PIETERSBURG	P J V/D MERWE (Sr)	B W VENTER /O
PIET POTGIETER	P J J KOTZE	D J JACOBS /O
PIET RETIEF	D S SMIT	J P JOUBERT /O
PINETOWN		
PONGOLA		P D F LA GRANGE /O
POORT	J J STEENKAMP	J J V/D WESTHUIZEN /O
PORT ELIZABETH	L J STRAUSS	J S MALAN /O
POSTMASBURG		J GREEFF /O
POTCHEFSTROOM	W J J KOK	P E J KRUGER /O
POTCHEFSTROOM	T SNYMAN	H COLLINS /O
DIE WILGE		
POTCHEFSTROOM-NOORD	G P J GROBLER	P J RIEKERT /O
	E J VLEDDE	
POTCHEFSTROOM-SUID	J D MALONEY	P T VAN ROOYEN /O
POTCHEFSTROOM	C J H STEENKAMP	
STUDENTE	W J PRINSLOO	
POTGIETERSRUS	B J VAN WYK	J S LEWIES /O
PREMIERMYN	G J WALLIS	A STEYN /O
PRETORIA	F DU C LABUSCHAGNE	H J VILJOEN /O
	E C B KOTZE	
PRETORIA-NOORD	A C KUYPER	F J VAN DER MERWE /O
	K KONING	
PRETORIA-OOS	L J J NELL	P S DREYER /O
PRETORIA-SUID	N M WOLMARANS	S A VAN EMMENIS /O
PRETORIA-TUINE	C J VILJOEN	J J OOSTHUIZEN /O
PRETORIA-WES	D M VAN ZYL	J D VISSER /O
PRETORIA-TECHNIKON	A G STRAUSS	
PRIMROSE	W A STRYDOM	J F VAN STADEN /O
PRIMROSE-OOS	G S BOTHA	T J KOEKEMOER /O
	A J ANTONITES (DT)	
QUEENSTOWN	T L BOTHA (Sr)	
	P W DUVENAGE (DT)	
RANDBURG	J BUITENDAG	A D W WOLMARANS /O
RANDFONTEIN	D G S STEYN	W J MYBURGH /O
RANDFONTEIN MIDPARK	W R T HINDLEY	J P BOTHA /O
RANDPOORT	A S V/D BERG	H S GAGIANO /O
RICHARDSBAAI	H J ODENDAAL	W MARX /O

GEMEENTE	PREDIKANT(E)	AFGEVAARDIGDE
RIEBEECKSTAD	J NEL	J BOTHA /O
RIETSPRUIT	A M NEL	W A FERREIRA /D
RIETVALLEI	W C KLOPPERS	P T VAN ROOYEN /O
	J D GERICKE (DT)	
ROEDTAN	J A BEUKES	A S DE BEER /O
ROODEPOORT	J J Mc DONALD	R C PRETORIUS /O
ROOIHUISKRAAL	G C LINDEQUE	L ALLISON /D
ROOSSENEKAL		B N L LINDEQUE /O
RUSKOPPIES		
RUST-DER-WINTER		P P PRINSLOO /O
RUSTENBURG	J P LABUSCHAGNE	T C CRONJE /O
RUSTENBURG	F J C OOSTHUIZEN	H P C J VAN RENSBURG /O
JAC VAN BELKUM		
RUSTENBURG KLOOF	J H STEENEKAMP	J A YOUNG /O
RUSTENBURG-OOS	L J MEYER	T P GREYLING /O
RUSTENBURG-SUID	G J VAN STADEN	N J S LABUSCHAGNE /O
RUSTENBURG-TUINE	M J REDELINGHUIJS	J J S OTTO /O
S A POLISIE KOLLEGE	G J MALAN	A G J JORDAAN /O
	I L BENADE (DT)	
SABIE	J J DREYER	T VAN SCHALKWYK /O
SANNIESHOF	P J DU PLESSIS	J J MINNAAR /O
SASOLBURG	P J KRUGER	F H CONRADIE /O
SASOLBURG-SUID	J C J VAN RENSBURG	T J B PRINSLOO /O
SCHWEIZER RENEKE	P D RAUTENBACH	J J FOUCHE /O
SECUNDA	T L BOTHA (Jr)	P DU T THERON /O
SECUNDA-WES	M D MALAN	D J VAN DER MERWE /O
SILVERTON	J VAN IMMERZEEL	M J J BASSON /O
SONLANDPARK		R EL S /O
SPRINGS	J M FOURIE (Jr)	H L J MALAN /O
SPRINGS-NOORD	D W BEUKES	D G PRINSLOO /O
SPRINGS-OOS	W J JACOBSON	P J C VAN NIEKERK /O
SPRINGS-SUID	T H J v NIEUWENHUIZEN	I J PRINSLOO /O
STANDERTON	P S ESTERHUIZEN	C H SCHOEMAN /O
	C F POTTERILL	
STELLA	H J M W PRETORIUS	A L ERASMUS /O
STELLENBOSCH	C J A PIETERSE	H J MOOLMAN /O
	P GROBLER	
	M M DE KOCK (DT)	
ST HELENA	M J FOUCHE	J J COETZER /O
STILFONTEIN	A H ROETS	
STILFONTEIN-WES	J P J FOURIE	N J VAN ROOYEN /O
STOFFBERG	H B VAN ROOYEN	GEEN
SUIDOOS-WITBANK	I M LOMBARD	G HOLTZHAUSEN /O
SUNDRA	C J BOTHA	F A BOOYSE /O
SWARTKOP	A P J BEUKES	G C VELTHUYSEN /O
	D BARNARD (DT)	
SWELLENDAM	T F JOUBERT	
TARLTON	A J PIENAAR	M J SAUNDERS /O
THERESAPARK	J S NAUDE	L STEYN /D (SUSTER)
TRICHARDTSFONTEIN	J A C ROSSOUW	P L FRANCIS /O
TSUMEB	H AUCAMP	P J VAN DER MERWE /O

GEMEENTE	PREDIKANT(E)	AFGEVAARDIGDE
TURFFONTEIN	H C VAN DER MERWE	D C L DREYER /O
TYGERBERG	J H H JACOBS	P J KROG /D
TZANEEN	J H L TRUTER	P E PRINSLOO /O
UPINGTON	Z C ROBBERTS	C THIRION /O
UTRECHT		
VAALHARTS	D J KRIEL	W RADEMEYER /D
VAALPARK	E SHEPPARD	P D F LA GRANGE /O
VAAIWATER	F J ENGELBRECHT	J A SCHOEMAN /O
VAN DER BIJLPARK	J L V/D WESTHUIZEN	H F SCHROEDER /O
VAN DER BIJLPARK-OOS	G M J VAN WYK	G H OOSTHUIZEN /O
VAN DER BIJLPARK-SUID	W L VAN DER MERWE	
	R J RUST	
VAN DER HOFF	M J VAN SCHALKWYK	M SCHMIDT /O
VAN WARMELO		
VENTERSDORP	P D M LE ROUX	J POTGIETER /O
VENTERSKROON		W H BARNARD /D
VEREENIGING	P B BOSHOF	I DU BRUYN /O
VERWOERDBURG	J G M DREYER	J H VAN DER MERWE /O
	J H VORSTER	
VILJOENSKROON		
VILLIERIA		P J BOTHA /O
VILLIERS		
VIRGINIA	J D GROBLER	I J PRETORIUS /O
VIVO		
VLIEGEPOORT	S HOFFMAN	G JOUBERT /O
VOLKSRUST	P BUITENDAG	D J BOTHA /O
VOORTREKKERHOOGTE	P P JOOSTE	S A KOK /O
	P L STEENKAMP	
	J H VAN HEERDEN	
	A J ZWARTS	
VREDE		J N MOUTON /O
VREDEFORT		H S LOMBARD /O
VRYBURG	M A BOTMA	P E MARX /O
VRYHEID	J H KAY	H A SMIT /O
WALVISBAAI		J J EKSTEEN /O
WAPADRANT		J J KLOPPERS /O
WARMBAD		J C DE BEER /O
WATERBERG		M M DE WET /O
WATERBERG-WES	W P PRINSLOO	S J VAN ZYL /O
WATERVAL BOVEN		J F BERRANGÉ /O
WELGELEGEN	W J STEYN	J G LUUS /O
PIETERSBURG		
WELKOM	W J COETZER	T E VAN NIEKERK /O
WELTEVREDEN	F J VAN ZYL (PH)	A J PRETORIUS /O
WESKUS		S HARLEY /D
WESMOOT	R P BOTHA (Jr)	L J SCHEEPERS /O
WESPARK	P H VILJOEN	G VAN NIEKERK /O
WESTONARIA	P J MYNHARDT	P A JACOBS /D
WINDHOEK	M VAN DER WALT	D BEZUIDENHOUT /O
	J J C DU PLOOY	

GEMEENTE	PREDIKANT(E)	AFGEVAARDIGDE
WITBANK		J B M HERTZOG (Jr) /O
WITBANK-NOORD	T J BOTHA	H FOURIE /O
WITBANK-SUID	L A NEL	P J A VAN DER MERWE /O
WITFIELD	F H VAN DER MERWE	S POTGIETER /O
WITFONTEIN	D J SMITH	J A OOSTHUIZEN /O
WITPOORTJIE	M J J REDELINGHUIS	H P J STEYN /O
WITRIVIER	P M SMITH (Jr)	
WOLMARANSSTAD	A A J SWART	M J KOEKEMOER /O
WONDERBOOM	R J COERTZE (DT)	S J PRINS /O
WONDERBOOMPOORT	A M SWANEPOEL	J H NIEUWENHUIS /O
WONDERBOOM-SUID	J H BREYTENBACH	N J SCHULTZ /O
WONDERFONTEIN	J H VILJOEN	G C J STEYN /O
WYNBERG	S T OPPERMAN	
ZEERUST	A T Mc DONALD	H C WOLMARANS /O
ZESFONTEIN	P J O PRETORIUS	J D V JONKER /O
ZUURFONTEIN	H T VAN DEVENTER	J B DORFLING /O
ZWARTRUGGENS	P D F LE GRANGE	J L O ESTERHUIZEN /O

PREDIKANTE MET BESONDERE OPDRAG EN WERKSAAMHEDE

CLAASSENS D J	SMIT J J
COETZEE J	STEENKAMP L J S
DE KOCK P	STEYN W H
DE LANGE J C	VAN BILJON J A
DE WET J M J	VAN STADEN G C
GEYSER P A	VAN WYK D J C
PRETORIUS E R	VISSER H R

TEOLOGIESE DOSENTE

BOTHA S J	OBERHOLZER J P
BOOYSEN D J	PONT A D
BREYTENBACH A P B	VAN AARDE A G
DREYER T F J	VAN DER MERWE P J
BEUKES M J DU P	VAN DER WESTHUIZEN H G
ENGELBRECHT E	VAN WYK W C
ENGELBRECHT J J	VENTER P M
KOEKEMOER J H	

MET ADVISERENDE STEM

NASIONALE DIENSPLIGTIGES

ALBERTS L C	McDONALD M H
ALBERTS N M	NORTJE FERDIE
ALBERTS P P H	NORTJE FREDDIE
BACON M	OOSTHUIZEN S J
BARNARD J J	POTGIETER P S
BESTER J P	SCHUTTE P J W
BEZUIDENHOUT J S	SMITH W J
CRONJE J	VAN DER WALT B J
DE BRUIN G S	VAN SCHOOR W A J
ENGELBRECHT E H J	VAN WYK A
ENSLIN C B	VAN WYK W C
HARMSE W H	VENTER J D
JORDAAN G J D	VOLSCHENK G J

EMERITI OF EERVOL LOSGEMAAK

BOOYSEN F J Z
BOTH A C G
BOTH A R P
BUITENWEG N H
DREYER P S
FERREIRA I W
NAUDE J H
NAUDE R M
SMIT C J
VENTER P W
VILJOEN J A
VILJOEN J P B

PREDIKANTE EN PROPONENTE MET STUDIEVERLOF
OF WAT WAG OP BEROEPE

BLAAUW A
ECKARD E C
MARREN E B
ROBBERTZE M D

ORDE VAN DIE VERGADERING

Verlof vir afwesigheid word toegestaan aan:

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYDPERK</u>
Dr G N Bloem	Siekte-emeritaat	Vir duur van sitting
Prof P J T Koekemoer	HTO	Vir duur van sitting
Ds P J van der Merwe	Pietersburg	Sondagaand
Ds J H Kay	Vryheid	Sondagaand
Ds Ferdie Nortje	Weskus	Kom later
Ds L A Breedt	Vanderbijlpark-Oos	Vir duur van sitting
Ds J A G Dreyer	Kaapstad	Sondagaand
Ds M J Naude	Emeritus	Vir duur van sitting
Prof J A A Stoop	Emeritus	Vir duur van sitting
Ds J D H Smit	Emeritus	Vir duur van sitting
Ds J C G J van Vuuren	Klerksdorp	Sondagaand en Maan- dagoggend

BENOEMING VAN STEMOPNEMERS EN TELLERS

Die volgende broeders word benoem om stembriewe op te neem en stemme te tel as daar gestem word deur die opsteek van hande:

Oudl. J J H Engelbrecht	Bergsig
Oudl. D P van Rooijen	Durban-Suid
Oudl. J L Matthysen	Losberg
Oudl. G L C Vosloo	Klerksdorp-Oos
Oudl. J P Botha	Magaliesmoot
Oudl. J W McClintock	Kroonstad
Oudl. W Hoogstad	Melville
Oudl. A D W Wolmarans	Randburg
Diak. W H Barnard	Venterskroon
Diak. S Harley	Weskus

Die personeel van die administrateur word as tellers benoem wanneer met stembriewe gestem word.

VERKIESING VAN DIE MODERAMEN

VERKIESING VAN VOORSITTER

Dr D J C van Wyk word as voorsitter van die vergadering gekies.

Prof Oberholzer, die uittredende voorsitter wens dr Van Wyk geluk met sy verkiesing en spreek sy dank uit teenoor almal met wie hy die voorreg gehad het om op die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering saam te werk en van wie hy kon leer. Hy spreek sy besondere waardering teenoor almal uit vir die liefde en ondersteuning wat hy van almal ontvang het.

Hy spreek ook sy hoë waardering uit teenoor die kerk as geheel vir die wonderlike voorreg om deel te wees van die kerklike familie en vir die hartlikheid en warmte waarmee hy altoos oral ontvang is.

Hy pleit daarvoor dat die kerk nie sal toelaat dat die spanninge wat tans in die maatskappy aan die orde is, hom uitmekaar skeur nie. Geen kragte, politieke of andersins, moet toegelaat word om spanning in die kerk te laat toeneem en die familie van mekaar te vervreem nie.

Hy herinner die vergadering daaraan dat die tye wat voorlê nie maklik sal wees nie, en hoë eise aan die kerk en sy leiding sal stel. Hy vra dus dat die nuwe kommissie ondersteun sal word deur die hele kerk.

Hy verseker die kommissie van sy ondersteuning en voorbidding te alle tye.

Die nuutverkose voorsitter dr D J C van Wyk betuig voorlopig sy dank teenoor prof Oberholzer vir die 16 jaar wat hy as voorsitter van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gedien het. Die hoë waardering van die Hervormde Kerk as geheel word opnuut bevestig, met dankbaarheid teenoor die Heer van die Kerk. Sy kenmerkende kalmte, skerp insig, goeie oordeelsvermoë en leierseienskappe was vir die kerk van onskatbare waarde. Met sy werk en voorbeeld het hy 'n besondere kwaliteit in die sfeer van kerkregering ingedra. Hy was altyd deeglik voorbereid en het gereserveerd en met voorbehoud na buite gepraat, wat uiteindelik tot voordeel van die Kerk was. Die kerk as geheel koester 'n liefde vir hom as persoon en het groot waardering vir dit wat hy in die kerk gedoen het. Seën word hom en sy gesin toegebid.

Ten opsigte van sy eie verkiesing as voorsitter stel dr D J C van Wyk dat 'n mens jouself klein voel voor die groot verantwoordelijkheid. Alleen in totale afhanklikheid van God kan hy hierdie uitdaging aanvaar.

Hy bedank prof Oberholzer vir die puik openingsrede en die vermanende oproep wat daarin tot die vergadering gerig is om onder alle omstandighede nugter te wees.

VERKIESING VAN SKRIBA

Ds J C de Lange word as skriba verkies.

VERKIESING VAN VISE-VOORSITTER

Daar vind 'n herstemming plaas tussen proff A D Pont en T F J Dreyer.

Prof Pont word verkies.

DIE NOTULE VAN DIE VERGADERING

Die notule van die middag- en aandsittings van die vorige dag en van die oggendsitting daarna sal beskikbaar gestel word tydens die oggend teepouse van die volgende dag en sal vir goedkeuring gestel word net na die etenspouse. Die notule sal by behandeling as gelese beskou word. Alle lede van die vergadering is mede-verantwoordelik vir die korrektheid van die notule.

Slegs inhoudelike regstellings aan die notule sal ter vergadering gedoen word. Afgevaardigdes word versoek om spel-foute en redaksionele regstellings skriftelik by die notule-houers in te handig.

As notulehouers word die vise-skriba, die administrateur en dr G C Velthuysen benoem.

KOMMISSIE VIR FORMULERING

Prof P J van der Merwe, ds A P J Beukes, ds B J van Wyk en dr L J S Steenkamp word benoem.

KOMMISSIE VIR DIE ORDE

Dr J M G Storm, Oudll J P Cronje, J H H Snyman en A Steyn word benoem.

SITTINGSURE

Die volgende sittingsure word goedgekeur:

Oggendsitting 09h00 - 12h45 met teepouse 10h45 - 11h15
Middagsitting 14h30 - 17h50 met teepouse 15h45 - 16h15
Aandsitting 19h30 - 21h30
Saterdag 09h00 - 12h45.

---0o0---

II. GEMEENTES

1. HULP AAN GEMEENTES

1.1. DIE FONDS VIR GEMEENTE OPBOU

1.1.1 STEUN UIT DIE FONDS

Die vergadering handel oor die doel, groei en verdienste van die fonds soos in die agenda weergegee.

BESLUIT

- * Kennis geneem.

1.1.2 BYSTAND AAN GEMEENTES

Die vergadering behandel die verslag oor bystand aan gemeentes uit die fonds en soos daar begroot is vir die Fonds vir Gemeente Opbou vir die jare 1986 - 1989.

BESLUIT

- * Die vergadering neem instemmend kennis van die verslag en van die begroting van R2-19 per eenheid vir 1989.

1.1.3 BYSTAND AAN GEMEENTES IN YL-BEVOLKTE GEBIEDE

Die vergadering handel oor die opdrag wat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aan die Raad van Finansies gegee het in verband met besondere bystand aan die ringe van Suidwes-Afrika, Noord-Kaapland, Bloemfontein, Heilbron en Wes-Kaapland met die oog op die skepping van meer standplase.

BESLUIT

- * Kennis geneem.

1.2 RING VAN SUIDWES-AFRIKA : BESKRYWINGSPUNT

Die volgende beskrywingspunt van die Ring van Suidwes-Afrika word behandel.

"Met 'n geografiese gebied gelyk aan die oppervlakte van die Vrystaat en Transvaal en met 1 026 belydende lidmate (behalwe die waarvan daar nie kennis gedra word nie) en verdeel in sewe gemeentes met slegs twee voltydse standplase, versoek die Ring van Suidwes-Afrika dat die Algemene Kerkvergadering die volgende besluit sal neem:

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kry opdrag om voortgesette onderhandelinge met die Ring van Suidwes-Afrika te voer met die oog op meerdere bearbeiding.

Hulp vir meerdere bearbeiding uit die Fonds vir Gemeente Opbou word aangevra."

BESLUIT:

- * Die beskrywingspunt van Suidwes-Afrika word aanvaar.

1.3 RING VAN NOORD KAAPLAND : BESKRYWINGSPUNT

"Predikante en kerkrade wat kan help met meerdere bearbeiding (huisbesoek, eredienste en sakramentsbediening) in die verre westelike gebied van die Ring van Noord-Kaapland, word versoek om in dié verband hulp aan te bied. Indien predikante en kerkrade wel hulp kan verleen kan met die skriba van die Ring geskakel word.

MOTIVERING

Vir die predikant van Upington is dit feitlik onmoontlik om al die eredienste en pastorale verpligtinge in die onderhawige gebied na behore na te kom. Tans help die predikante in die ring reeds met die bediening van lidmate in die afgeleë gebiede. Hierdie hulp is egter nie voldoende om te voorsien in die behoefte nie. In die lig hiervan wil die ring graag die Kerk in breë versoek om te help met die bediening in hierdie genoemde gebiede."

AMENDEMENT

Die Algemene Kerkvergadering versoek die Raad van Finansies om uit die Fonds vir Gemeente Opbou te begroot vir 'n voltydse standplaas te Postmasburg.

MOTIVERING

Die kombinasie wat tans bestaan tussen die gemeentes Upington en Postmasburg, lewer praktiese probleme op, wat die bearbeiding van die gemeentes betref. Vir die predikant van Upington/Postmasburg is dit feitlik onmoontlik om al die eredienste en pastoraleverpligtinge in die kombinasie na te kom.

Die Ring van Noord-Kaapland is van mening dat die verbreking van die bestaande kombinasie noodsaaklik is vir die effektiewe bediening en bearbeiding van die twee gemeentes en van die deel van ons land. Dit kan alleen lei tot groter groei van die kerk.

Die Ring van Noord-Kaapland is ook van mening dat indien Upington oor sy eie predikant beskik, kan die predikant ook die lidmate in die noord-westelike dele van die gemeente meer effektief bedien en kan die normale kerklike struktuur daar geskep word. (Vir kennisname is 'n volledige memorandum hierby ingesluit).

In die lig hiervan, rig die Ring van Noord-Kaapland dié versoek tot die Algemene Kerkvergadering.

BESLUIT:

- * Die beskrywingspunt word aanvaar.

- * Die amendement word in beginsel aanvaar, in afwagting van 'n voorlegging van die administrateur teen die einde van die vergadering oor die begrotingsimplikasies van hierdie en ander soortgelyke sake wat tydens die vergadering na vore mag kom, indien die Fonds vir Gemeente Opbou nie oor voldoende fondse beskik om die uitvoering daarvan moontlik te maak nie.

1.4 VOOGGEMEENTES

Die vergadering behandel die verslag in die agenda in verband met vooggemeentes.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering doen 'n ernstige beroep op gemeentes om kleiner gemeentes te help, sodat die verkondiging van die evangelie ook op die verafgeleë plekke gereeld kan geskied.

2. STIGTINGS en ONTBINDINGS

Sedert die vorige Algemene Kerkvergadering het die volgende stigtings en ontbindings plaasgevind:

S T I G T I N G S

O N T B I N D I N G S

1986	Carletonville-Wes Leeupoort Springs-Suid	
1987	Dunnottar Randfontein-Midpark Secunda-Wes Vaalpark	Kwe-Kwe
1988	Kemptonpark-Noord Montana Rooihuiskraal Rustenburg-Tuine	Delarey
1989	Brixton en Crosby word Goudrand Pinetown	

Op 31 Desember 1988 het die Kerk uit 307 gemeentes bestaan.

BESLUIT:

- * Kennis geneem

3. STANDPLASE

3.1 PREDIKANTE IN BESONDERE DIENS

Die vergadering gee aandag aan die verslag oor die wyse waarop die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gehandel het in verband met die prioriteitslys wat deur die vorige Algemene Kerkvergadering opgestel is.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die inligting oor sinodale standplase.
- * Die Algemene Kerkvergadering besluit dat daar nie vir die Evangelisasie-standplaas te Durban begroot word nie.

3.2 OPHEFFING VAN PREDIKANTSTANDPLAAS : BEPALING 26

Die vergadering behandel die voorgestelde wysiging aan Bepaling 26.

BEPALING 26

Beroep van 'n predikant

1. Bly onveranderd
2. Bly onveranderd
3. Bly onveranderd tot by die woorde "daartoe instem" en word dan soos volg verander "en as die reëlings in verband met die predikant kragtens Bepaling 26.4 getref is".
4. (Huidige 26.4 word met die volgende vervang)

Die ringskommissie :

- (a) maak die betrokke predikant los uit die standplaas en hef dan die standplaas op;
- (b) versoek die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om die betrokke predikant in die Kerk beroepbaar te verklaar;
- (c) tref reëlings, soos in Bepaling 26.4(d) uiteengesit, dat die betrokke predikant en sy gesin, totdat hy 'n beroep ontvang maar vir 'n maksimum tydperk van ses maande, op 'n ander wyse versorg sal word;
- (d) reël dat die betrokke predikant en sy gesin in die pastorie aanbly en hef 'n bepaalde bedrag per lidmaat van die ringsgemeentes om die betrokke predikant se traktement, mediese bydraes en pensioenbydraes te bekostig

of reël dat die pastorie verkoop word en dat die betrokke predikant en sy gesin uit die opbrengs versorg word ten opsigte van huisvesting, traktement, mediese bydraes en pensioenbydraes.

- (e) reël dat die betrokke predikant terwyl hy op 'n beroep wag in die verskillende ringsgemeentes behulpsaam sal wees teen vergoeding van reiskoste; en
- (f) gee gedurende die sesde maand kennis aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering indien die betrokke predikant nog geen beroep ontvang het nie wat hom dan met verlies van sy versorgingsvoordele en met jaarlikse hersiening van sy ampsvoorregte eervol onthef.

5. (Soos in 26.4)

BESLUIT:

- * Die vergadering aanvaar Bepaling 26 soos gewysig.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Verskoning van bywoning is aan die volgende broeders toegestaan:

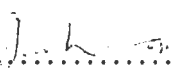
<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYDPERK</u>
Ds J H Breytenbach	Polisie-Kapelaan	Sondag 25/6/89
Prof A D Pont	Teologiese Dosent	Sondag 25/6/89
Ds L M P Swanepoel	Ebenhaezer	Maandag 26/6/89
Ds S J Swanepoel	Warmbad	Tot Woensdag Hele sitting
Oudl J van der Merwe	Ontdekkers	Oggendsittings
Ds J H Breytenbach	Polisie-Kapelaan	Maandag 26/6/89
Oudl H S Gagiano	Randpoort	Maandag 26/6/89
Ds G W M Oosthuizen	Rustenburg Jac van Belkum	Hele sitting
Oudl G Velthuisen	Swartkop	Bepaalde sittings
Ds D Z du Plessis	Klerksdorp-Oos	Maandag 26/6/89
Ds P B Viljoen	Alberton	Woensdag 28/6/89 oggend en middag Hele sitting
Ds P S van Staden	Emeritus	Bepaalde sittings
Prof B J Engelbrecht	Emeritus	Hele sitting
Ds B J Greyling	Bethlehem	Hele sitting
Ds A D Jacobs	Rustenburg	Hele sitting
Ds C J Smit	Emeritus	Maandag 26/6/89 Oggendsitting
Ds J Nel	Riebeeckstad	Maandag 26/6/89
Ds A G Ungerer	Wes-Moot	Hele sitting
Ds F Beytel	Waterberg	Hele sitting
Ds D B Snyman	Emeritus	Hele sitting
Ds D M van Zyl	Pretoria-Wes	Maandag 26/6/89 Middagsitting

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYDPERK</u>
Dr J D Gericke	Rietvallei	Maandag 26/6/89 Middagsitting Vrydag 30/6/89 Oggend en middag sitting
Oudl S F du Toit	Klerksdorp-Wilkoppies	Maandag 26/6/89 Middag en aand sitting
Ds C F Potterill	Standerton	Woensdag 28/6/89 Saterdag 1/7/89
Ds L C Bezuidenhout	Kensington	Verskillende sittings
Dr J A van Biljon	Hospitaal-predikant	Maandag 26/6/89 Middagsitting
Ds J H van Heerden	Weermag-Kapelaan	Dinsdag 27/6/89 - Woensdag 5/7/89
Prof J P Oberholzer	Teologiese Dosent	Dinsdag 27/6/89 Oggendsitting en Woensdag 28/6/89
Dr R M Naude	S.T.D.	Aandsittings en Vrydag 30/6/89
Ds J B Schutte	Evander	Oggende 10h15 - 13h00
Prof W C van Wyk	Teologiese Dosent	Alle oggendsitting en Maandag 26/6/89
Oudl J H H Snyman	Kempton	Maandag 26/6/89 11h45 - 15h30
Ds J D H Smit	Emeritus	Hele sitting
Ds D F Erasmus	Heilbron	Dinsdag 27/6/89 tot Woensdag 28/6/89 middagsitting
Ds P L Steenkamp	Voortrekkerhoogte	Maandag 26/6/89 Aandsitting en Dinsdag 27/6/89
Ds R F Coertze	Wonderboom	Oggendsitting Kom ter vergadering
Oudl A Robberts	Otjiwarongo	Maandag 26/6/89 11h15 Vanaf Donderdag 29/6/89 en verder
Ds J N Wolmarans	Alberton	Maandag 26/6/89 Middag en aandsitting.

Die vergadering verdaag vir middagete.

Goedgekeur en geteken te Pretoria op 27 Junie 1989.

..... Voorsitter

..... Skriba

MIDDAGSITTING: 26 JUNIE

Die volgende afgevaardigde kom ter vergadering:

G C Prinsloo

Olifantsfontein

GROETEBOODSKAPPE

Groeteboodskappe is van die volgende instansies en persone ontvang:

- Die rektor van die Universiteit van Pretoria, Prof D Joubert
- Gemeente Klerksdorp-Suid
- Maatskaplike werkers, Ondersteuningsraad, Vaaldriehoek
- N.H.S.V. Hoofbestuur
- N.H.S.V. Elsburg
- Gemeente Brakpan-Harmonie
- Gemeente Rustenburg-Oos
- Gemeente Carolina
- Gemeente Ontdekkers
- Gemeente Potchefstroom-Suid

VERKIESING VAN MODERAMEN

VERKIESING VAN VISE-SKRIBA

Prof T F J Dreyer word verkies.

3.3 KERKLIKE INORDENING VAN HOSPITAALPREDIKANTE

Die Raad vir Regsadvies het twee memoranda oor die kerklike inordening van hospitaalpredikante van die Raad vir Herderlike Sorg ontvang met die versoek om kommentaar oor die aanleentheid te lewer.

Die Raad vir Regsadvies het die stukke behandel en aanbeveel dat:

Die hele Bepaling 150 met die volgende bewoording vervang word.

"Bepaling 150

Predikante in besondere diens

1. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kan op voordrag van 'n orgaan van bystand in oorleg met die Raad van Finansies vir 'n bepaalde of onbepaalde tyd bedieningsposte of administrasie poste, wat slegs deur predikante gevul mag word, op sinodale vlak skep.
2. Om 'n bedieningspos of 'n administrasie pos te vul:

- (a) stel die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op voordrag van die betrokke orgaan van bystand 'n groslys van nie meer as drie name nie, vas;
 - (b) onderhandel die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering met 'n gemeente om vir 'n bepaalde of onbepaalde tyd 'n predikantstandplaas te skep wat ten volle deur die Kerk sinodaal bekostig word;
 - (c) beroep die betrokke plaaslike kerkraad uit die groslys 'n predikant vir die standplaas met die oog op die besondere opdrag;
 - (d) word die predikant by die aanname van die beroep, bevestig as predikant van die betrokke gemeente met die besondere diens waarvoor hy beroep is as opdrag.
3. 'n Predikant in 'n bedieningspos neem met gewone stem sitting op en val onder opsig van :
- * die plaaslike kerkraad (as gewone lid)
 - * die plaaslike ringsvergadering, maar met adviserende stem op ander ringsvergaderings binne wie se grense die diens verrig word;
 - * die Algemene Kerkvergadering, en
 - * rade en organe van bystand op rings= en sinodale vlak soos benoem of verkies.
4. 'n Predikant in 'n administrasie pos:
- (a) word deel van die amptenary van die Kerk waar die Raad van Finansies die diensvoorwaardes bepaal en oor hom toesig hou;
 - (b) neem met gewone stem sitting op en val onder opsig van:
 - * die plaaslike kerkraad (as gewone lid);
 - * die plaaslike ringsvergadering, maar met adviserende stem op ander ringsvergaderings indien daartoe uitgenooi;
 - * die Algemene Kerkvergadering; en
 - * rade en organe van bystand op rings= en sinodale vlak soos benoem of verkies.
5. 'n Predikant in besondere diens behou die voorregte van die gewone werksaamhede van die predikant naas die besondere opdrag en sal kragtens 'n ooreenkoms tussen die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die plaaslike kerkraad sekere verantwoordelikhede ten opsigte van prediking en sakramentbediening in die plaaslike gemeente aanvaar.
6. Nadat die kerkraad 'n predikant vir 'n besondere diens beroep het, vul die kerkraad 'n beroepsbrief (Vorm AA) in en verskaf 'n uiteensetting van die traktement en voorreg-

te (Vorm BB). Sowel vorm AA as vorm BB word in viervoud ingevul en daarna word die toepaslike voorskrifte van Bepaling 30.1 gevolg."

BESLUIT:

- * Dat die Raad vir Regsadvies se aanbevelings nie aanvaar word nie.

3.4 WYSIGING AAN BEPALINGS OM VIR DIE ORDENING VAN NASIONALE DIENSPLIKAPELANE VOORSIENING TE MAAK

Die Raad vir Regsadvies adviseer dat die betrokke Bepalings en formuleers soos volg gewysig en/of aangevul moet word. Die onderstreepte woorde of sinne dui die voorgestelde wysigings aan:-

BEPALING 30

Beroepsdokumente

1. Nadat die kerkraad 'n predikant beroep het, vul die Kerkraad 'n beroepsbrief in (Vorm A), ingeval hulle 'n nasionale dienspligkapelaan beroep het, vul die kerkraad 'n beroepsbrief op Vorm A(a) in en verskaf 'n uiteensetting van die versorgingsvoordele (vorm B). Ingeval van 'n nasionale dienspligkapelaan maak hulle gebruik van vorm B(b). Sowel vorm A as vorm B (of vir nasionale dienspligkapelane vorms A(a) en B(b)) word in viervoud ingevul.

Die res van hierdie Bepaling bly onveranderd.

BEPALING 31

Ontvangserkenning van beroepsdokumente

1. Nadat hy die beroepsdokumente ontvang het, gee die predikant/proponent onmiddellik aan die beroepende kerkraad daarvan kennis (vorm C) en vermeld die ontvangsdatum.
2. 'n Proponent wat aanvanklike nasionale diensplig moet verrig, kan na 'n gemeente in militêre gebied beroep word nadat hy sy basiese opleiding voltooi het.

Bepaling 31.2 tot 31.4 word hernoem tot Bepaling 31.3 tot 31.5, bly onveranderd en is nie van toepassing op nasionale dienspligtiges nie.

BEPALING 39

Berig van bevestiging

1. Die kerkraad berig aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering dat die bevestiging plaasgevind het.

Die skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering reik by 'n eerste bevestiging 'n akte van ordening (vorm H) aan die bevestigde uit.

2. In geval van 'n nasionale dienspligkapelaan berig die kerkraad van die gemeente in 'n militêre gebied aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering dat die bevestiging plaasgevind het, en die skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering reik 'n akte van oorplasing (vorm H(a)) aan die bevestigde uit.

FORMULIERE

A(a) Vorm van Beroepsbrief

Die kerkraad van die Nederduitsch Hervormde gemeente van het vandag op wettige wyse byeengekom om die weleerwaarde heer, kandidaat tot die heilige diens te beroep, ten einde hom in staat te stel om sy aanvanklike militêre diensverpligtinge as geordende predikant van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika te kan nakom op 'n plek soos deur die Suid-Afrikaanse Weermag, in oorleg met die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika bepaal.

Die kerkraad stel die weleerwaarde heer, kandidaat tot die heilige diens hiermee in kennis van die beroep en vertrou dat hy, nadat hy die goedkeuring van die bevoegde kerklike vergadering verkry het, so spoedig moontlik na sy basiese opleiding, in 'n militêre milieu deur leer en voorbeeld alles sal doen wat 'n herder en leraar ooreenkomstig die heilige Woord van God en volgens die verordening van die Nederduitsch Hervormde Kerk betaam, in die besonder deur die verkondiging van die Evangelie en die bediening van die sakramente, troues en begrafnisse ensovoorts.

Gedoen en geteken in die vergadering van die kerkraad gehou te op

Die kerkraad van die Nederduitsch Hervormde gemeente van

Geteken Voorster

..... Skriba

Ouderlinge

Diakens

Ek, die ondergetekende,
dat ek die beroep aanneem.

verklaar hiermee

Geteken te op

.....
Predikant

B(b). Opgawe van Versorgingsvoordele (Bepaling 30) word ingevul deur die gemeente waar nasionale dienspligkapelaan werk.

Ten einde die weleerwaarde heer nasionale dienspligkapelaan in staat te stel om sy verpligtinge ten opsigte van die bearbeiding van Hervormde lidmate, wat aan sy sorg toevertrou is vir sover sy militêre owerhede dit toelaat, na te kom, onderneem die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering of die betrokke kerkraad om hom soos volg te vergoed :

Reistoelaag van R..... per maand
Behuisingstoelaag van R..... per maand
(Behuisingstoelaag sluit telefoon, water en ligte in)
Addisionele bedrag van R..... per maand
Verlof van 7 dae gedurende die eerste jaar en 14 dae gedurende die tweede jaar van sy aanvanklike diensplig plus sodanige bykomstige verlof soos per reëling met die Suid-Afrikaanse Weermag.

Die kerkraad van die gemeente beloof en onderneem om sorg te dra dat bogemelde voorregte aan die weleerwaarde heer sal toekom.

Aldus gedoen en geteken in die vergadering van die kerkraad gehou te op

Geteken Voorsitter

..... Skriba

Ouderlinge

Diakens

Ek die ondergetekende verklaar hiermee dat ek die uitnodiging om tydens my militêre diensplig, in u gemeente te werk, asook die bovermelde voorregte met dank aanvaar. (Hierdie gedeelte dien as erkenning van ontvangs van beroepsbrief (Bepaling 31)).

F(d) Akte van Losmaking (Bepalings 36 en 154)

Die kerkraad van die gemeente het kennis geneem van die mededeling van die weleerwaarde heer nasionale dienspligkapelaan, wat tydens sy aanvanklike diensplig in hierdie gemeente gewerk het dat hy 'n beroep na die gemeente aangeneem het. Die kerkraad verklaar voorts aan die kerkraad van dat hy gedurende sy aanvanklike dienspligtydperk in die gemeente 'n waardige en getroue evangeliedienaar was en dat hy in leer en lewe onberispelik was.

Die kerkraad wens hom van harte toe dat hy in sy nuwe werkring met die meeste vrug sal arbeid en die seën van die Here sal geniet.

Namens die kerkraad van die gemeente

Geteken te op

Geteken Voor sitter

..... Skriba

H(a) Akte van Oorplasing (Bepaling 39)

Aangesien die ondergetekende, skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering amptelik kennisgewing ontvang het van die kerkraad van die gemeente dat die weleerwaarde heer as herder en leraar bevestig is, ten einde hom in staat te stel om sy aanvanklike diensplig as geordende predikant van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika te verrig, word hiermee deur die ondergetekende namens die Algemene Kerkvergadering van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, aan die weleerwaarde heer hierdie akte van oorplasing verleen.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verklaar voorts dat die weleerwaarde heer onder opsig van die kerkraad van die gemeente sy aanvanklike nasionale diensplig sal verrig terwyl hy aan die militêre gemeente waar hy bevestig is gekoppel of verbind sal bly tot aan die einde van sy aanvanklike dienspligtermyn, waarna die militêre gemeente aan hom 'n akte van losmaking sal verskaf.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering beskou dit as die roeping van die bevestigde predikant dat hy sy evangeliebediening in al sy onderdele van preek, katkiseer, bediening van die doop en van die nagmaal en wat verder daartoe behoort, ooreenkomstig die heilige Woord van God en die verordeninge van die Nederduitsch Hervormde Kerk verrig soos dit 'n getroue herder en leraar betaam, en dat hy ook die gemeente deur woord en wandel opbou, sodat die salige uitwerking van die evangelie onder die seën van die Here bevorder word.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwag dat die gemeente aan wie hy as herder en leraar gegee is, aan hom die eer en liefde en die vertroue sal bewys wat hy verdien om sy werk ontwil en wens aan albei die beste seën van God toe.

Gegee te die dag van

.....
Skriba van die Kommissie van die
Algemene Kerkvergadering

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering keur die voorgestelde wysigings aan die bepalings om vir die ordening van Nasionale Dienspligkapelane voorsiening te maak, goed.

3.5 STANDPLAAS GROOTTE

Die vergadering wat saamgeroep was om die verslag oor bedieningstrukture te bespreek het ook gedagtes oor die hoeveelheid lidmate per standplaas gewissel.

Die vergadering was dit eens dat 'n predikantstandplaas vir elke 400 lidmate gevorm behoort te word. Die Almanak toon dat daar tans 461 lidmate per predikant is. Daar is nog talle gemeentes met 'n lidmaattal van ver oor die 400 wat 'n enkele standplaas vorm.

Indien op 400 lidmate per predikant gewerk word, is daar nie 'n oorskot aan predikante nie.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering besluit dat ringe en gemeentes opdrag kry, waar meer as 400 belydende lidmate is, om nuwe standplase te vorm en/of strukture te skep om groei en meerdere bearbeiding so wyd moontlik te bevorder.

4. BEDIENINGSTRUKTURE

Die vergadering behandel die verslag van die studiekommissie oor Bedieningstrukture wat in die agenda volledig opgeneem is. Die vergadering besluit oor die verslag soos volg:

BESLUIT:

- * Dat die Raad vir Kerkmusiek versoek word om weer eens 'n studie te onderneem oor die plek en die funksie van 'n koor in die gemeente en die erediens.
- * Die vergadering aanvaar die rapport oor bedieningstrukture in beginsel en verwys dit na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir verdere bespreking, studie en implementering.

MOSIE VAN GELUKWENSING

Die Algemene Kerkvergadering wens Prof J A Loader geluk met die toekenning van die internasionale Teyler prys vir Teologie, op grond van 'n boek oor die Sodom en Gomorra tradisies in die Ou en Nuwe Testament, vroeë Joodse en vroeg kerklike literatuur.

MOTIVERING

Hierdie prys is al 211 jaar oud en is alreeds toegeken aan geleerdes, soos die tekskritikus Eberhard Nestlé, die Nuwe Testamentikus, Prof W Beischlag en aan die kerkhistorikus, Prof J W Pont, grootvader van Prof A D Pont. Prof Loader is die eerste Suid-Afrikaner wat hierdie prys ontvang. In die lig van die toenemende isolasie van akademië in Suid-Afrika, is dit 'n groot eer en prestasie.

AANDSITTING: 26 JUNIE 1989

Verkiesing van predikantlede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering

Na 'n stemming vir die predikantlede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vind 'n herstemming plaas tussen Prof J H Koekemoer, dr E C B Kotze, Ds G C van Staden en dr S P Pretorius.

Na 'n herstemming tussen Prof J H Koekemoer, Dr E C B Kotze en Ds G C van Staden word ds G C van Staden verkies en 'n herstemming vind plaas tussen Prof J H Koekemoer en Dr E C B Kotze.

Prof J H Koekemoer word verkies.

Verkiesing van sekundi vir die Moderamen

Verkiesing van sekundus vir die voorsitter.

Na 'n stemming vir die sekundus vir die voorsitter vind 'n herstemming plaas tussen Dr E C B Kotze, Dr J M G Storm en Dr S P Pretorius.

Na 'n herstemming tussen Dr E C B Kotze en Dr S P Pretorius word Dr E C B Kotze verkies.

III. L I D M A T E

1. RAAD VIR SENSUS EN STATISTIEK

Die vergadering behandel die verslag van die Raad vir Sensus en Statistiek oor die volgende onderwerpe:

- 1.1 Verslae vanaf ringsuperintendente en gemeentes
- 1.2 Vorm vir gemeentetelling en gemeentelike jaarverslae

BESLUIT:

- * Die saak wat betrekking het op die jaarverslag word na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwys met die beskikbaarstelling van die inligting soos deur ds W R T Hindley verskaf.

1.3 Attestate en Bewys van Lidmaatskap

1.4 Metodes van Sensus

1.5 Gemeenteregister

1.6 Die Lidmaatboek

1.7 Begrafnisregister

1.8 Ringsraad vir Sensus en Statistiek

'n Uitbreiding van Bepaling 8.1(q) van die Kerkwet word voorgestel, sodat daar voorsiening vir 'n Ringsraad vir Sensus en Statistiek gemaak word.

Riglyne vir Ringsrade/superintendente vir Sensus en Statistiek vir die hantering van die gemeentelike jaarverslae is opgestel. Die Raad sal egter verder oor die taak en werkwysse van Ringsrade vir Sensus en Statistiek besin.

1.9 Die verstrek van gegewens op attestate en bewyse van lidmaatskap

Die beskrywingspunt van die Ring van Bronkhorstspuit word deur die Raad vir Sensus en Statistiek gesteun en die Raad meen dat die saak eintlik as vanselfsprekend beskou moet word.

Die beskrywingspunt lui soos volg:

"Sekretariële beamptes, registrasieskribas of skribas wat in gemeentes gemoeid is met die uitreiking van attestate of bewyse van lidmaatskap, word verplig om volle besonderhede aangaande lidmate te verstrek, soos volle name en van (in die geval van getroude vrouelidmate moet ook die nooiensvan verstrek word), geboortedatum, datum van aflegging van geloofsbelydenis, predikant deur wie die lidmaat bevestig is, gemeente waar belydenis van geloof afgelê is."

Motivering:

Gegewens soos verstrek op attestate en bewys van lidmaatskap is dikwels uiters onvolledig en veroorsaak dat daar ook onvolledige inskrywings in die lidmaatregisters en gemeenteregisters gemaak moet word. Dit lei dikwels tot verwarring wanneer attestate of bewyse van lidmaatskap uitgereik moet word en lidmate met dieselfde voorletters en van in dieselfde gemeente is.

BESLUIT:

* Die beskrywingspunt word aanvaar.

1.10 Doop- en lidmaatregisters

Beskrywingspunt: Ring van Bronkhorstspuit.

Die doopregister word uitgebrei om ook voorsiening te maak vir dooplidmate wat van elders in die gemeente opgeneem word, aangesien hulle regtens lidmate van die gemeente word waaroor kerklike opsig uitgeoefen word. Dit geld ook lidmate wat uit ander kerke opgeneem word.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het oor die beskrywingspunt van die Ring van Bronkhorstspuit gehandel. Die Kommissie was van mening dat die bestaande gemeenteregister reeds voorsiening maak vir die sake waarvoor die ring vra.

BESLUIT:

- * Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

1.11 Korrekte statistieke

Dit wil lyk of die daling in lidmaattal waaroor daar in die agenda van die Algemene Kerkvergadering van 1986 kommer uitgespreek is, bloot toe te skryf is aan swak gemeentetelling.

Die besluit wat tydens daardie vergadering geneem is, word dus weer onder aandag gebring, naamlik dat kerkrade elke jaar in Februarie met groot akkuraatheid en eerlikheid gemeentetelling behoort te hou met die oog op korrekte statistiek.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die werksaamhede van die Raad vir Sensus en Statistiek.
- * Die Algemene Kerkvergadering keur die verandering van Bepaling 8.1 (q) van die Kerkwet goed, sodat daar vir 'n Ringsraad vir Sensus en Statistiek voorsiening gemaak word.
- * Die Algemene Kerkvergadering beklemtoon die noodsaak daarvan dat kerkrade elke jaar in Februarie met groot akkuraatheid gemeentetelling sal hou.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Die volgende afgevaardigdes kom ter vergadering

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYD</u>
Oudl D J van der Merwe	Secunda-Wes	14h30
Ds J C G J van Vuuren	Klerksdorp	14h30
Ds L M P Swanepoel	Ebenhaezer	19h30
Oudl W H Pretorius	Ebenhaezer	19h30

Verlof vir afwesigheid word toegestaan aan

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYDPERK</u>
Prof A J Antonites	Dosent	Verskillende sittings
Dr L M le Roux	Emeritus	Alle aandsittings
Oudl W N Beukes	Koster	Dinsdag 27/6/89
		Woensdag 28/6/89
		10h00 - 14h30
Oudl L C van der Merwe	Meyerton	Dinsdag 27/6/89
		11h15 - 14h30
Ds G P J Grobler (Sr)	Emeritus	Hele sitting
Ds D J P Stoltz	Emeritus	Hele sitting
Prof A P B Breytenbach	Teologiese Dosent	Maandag 26/6/89
		14h30 - 16h15
Ds W H Barnard	Dunnottar	Maandag 26/6/89
		19h30 - 21h30
Ds A A J Swart	Wolmaransstad	Saterdag 1/7/89
		9h00 - 12h45
Ds P C Swanepoel	Derdepoort	Maandag 26/6/89
		16h15 - 17h50
Oudl C N Smit	Derdepoort	Maandag 26/6/89
		16h15 - 17h50
Ds J J Vrey	Benoni	Maandag 26/6/89
		Aandsitting
Oudl A J G Oosthuizen	Eikenhof	Dinsdag 27/6/89
		Heeldag
		Woensdag 28/6/89
		19h30 - 21h30
		Donderdag 29/6/89
		09h00 - 16h15
Oudl J W Cripps	Newlands	Dinsdag 27/6/89
		09h00 - 12h45
Ds W J Botha	Newlands	Dinsdag 27/6/89
		09h30 - 12h00
Ds P R Buitendag	Louis Trichardt	Maandag 26/6/89
		19h30 - 21h30
Ds W A J van Schoor	Durban-Suid	Dinsdag 27/6/89
		09h00 - 12h45
Ds J D Venter	Phalaborwa	Maandag 26/6/89
		09h00 - 12h45

Verlof vir afwesigheid word toegestaan aan

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYDPERK</u>
Ds J C Parkin	Delareyville	Vrydag 30/6/89 14h30 - 21h30 Saterdag 1/7/89 09h00 - 12h45
Oudl E E van Wyk	Delareyville	Vrydag 30/6/89 14h30 - 21h30 Saterdag 1/7/89 09h00 - 12h45

AFSLUITING

Ds Pieter le Roux sluit die vergadering deur Ges. 353:1 te laat sing en te dank.

OGGENDSITTING 27 JUNIE 1989

OPENING

Ds J J Smit open die vergadering deur te lees uit Joh. 10: 1-16 laat sing Ges. 10: 1-3 en gaan voor in gebed.

2. ARTIKEL III

Die vergadering behandel die verslag van die Studiekommissie insake Artikel III van die Kerkwet soos dit volledig in die agenda weergegee is.

3. ARTIKEL III : BESKRYWINGSPUNTE

Die beskrywingspunte soos in die agenda vervat word behandel:

3.1 Ring van Heidelberg

3.2 Ring van Noordelike Pretoria

3.2.1 Interpretasie van Artikel III

3.2.2 Studie van Artikel III.

3.3 Kerkraad van Ermelo

3.4 Kerkraad Nederlandssprekende gemeente

3.5 Ring van Noord-Kaapland

BESLUIT:

- * Ten opsigte van die beskrywingspunte van die Ring van Heidelberg, kerkraad van Ermelo en die Ring van Noord-Kaapland besluit die vergadering dat Artikel III in sy huidige vorm behou word.
- * Die voorstelle van die Studiekommissie onder A1 en A2 word nie aanvaar nie.

- * Die voorstel ten opsigte van die hersiening van die hele Kerkwet soos vervat in die B gedeelte van die voorstel van die Studiekommissie word aanvaar. Die huidige Kerkwet bly intussen geldig.
- * Die versoek van die Nederlandsprekende gemeente om vrygestel te word van die bepaling van Artikel III word deur die vergadering buite orde gereël, in terme van Artikel II van die Kerkwet.

* Ring van Noordelike Pretoria

Interpretasie van Artikel III

Die Algemene Kerkvergadering bevestig dat:

1. Artikel III handel oor lidmaatskap.
 2. In soverre as wat Artikel III implikasies het vir die bywoning van eredienste bevestig die Algemene Kerkvergadering die riglyne wat die Algemene Kerkvergadering van 1979 in hierdie verband gegee het.
- * Die vergadering dra aan sy Kommissie op om so spoedig moontlik in 'n ernstige gesprek te tree met die moderamen van die H.K.S.A. en die kerkraad van die Nederlandsprekende gemeente oor Artikel III na aanleiding van die Groeteboodschap en besware by die vergadering by monde van Dr Lensink. Die gesprek sal deur die bevoegde kanale gevoer word en die basis vir die gesprek sal Skrif en Belydenis wees.

4. VOLKSKERK

Die studieresultaat van die Studiekommissie onder leiding van Prof S J Botha in verband met die Volkskerk kom aan die orde. Die studie het uitgeloop op 'n publikasie wat die volgende memoranda bevat:

- * Volkskerk : Prof S J Botha
- * Volkskerk as normale kerkbeskouing : Prof H G van der Westhuizen
- * Volkskerk - Vrye-kerk - Belydeniskerk : Prof FJ van Zyl.

Die publikasie is beskikbaar by Kital teen R19-00 (AVB uitgesluit).

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem met dank kennis van die publikasie "Volkskerk" en betuig sy dank aan die opstellers proff S J Botha, H G van der Westhuizen en F J van Zyl.

- * Die publikasie word onder aandag van die Algemene Kerkvergadering gebring.

5. WIT TEOLOGIE

Die Algemene Kerkvergadering neem kennis daarvan dat 'n studie van die "Wit Teologie" onderneem is en 'n studiekommissie onder voorsitterskap van prof H G van der Westhuizen benoem is.

Die studieresultaat is gepubliseer onder die titel "Blankheid en Waarheid" (Blankes = Israel-visie).

Die publikasie is soos volg saamgestel met die name van die medewerkers:

- * Inleiding : Prof H G van der Westhuizen
- * Oorsprong van die Israel-visie: Waarheid en Verbeelding: Prof AD Pont
- * 'n Valse hoop vir oorlewing : Dr R M Naudé
- * Die Ou Testament en die Israel-visie : Prof P M Venter
- * Die Nuwe Testament en die Israel-visie: Prof JJ Engelbrecht
- * Sending onbeperk : Prof H G van der Westhuizen.

Die publikasie is beskikbaar by Kital teen R16-00 (AVB uitgesluit).

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem met dank aan die skrywers kennis van die publikasie: "Blankheid en Waarheid".
- * Die publikasie word onder aandag van die Algemene Kerkvergadering gebring.

V. A M P T E

1. PASTORAAT

1.1. STATISTIEK soos op 31 DESEMBER 1988

Predikante in gemeentes bevestig	260
Predikante met besondere opdrag	18
Dosente	17
Deeltydse predikante	10
Dienspligkapelane	28
	333
Emeritus predikante	48
	381
Proponente	11
	392

Die vergadering neem kennis daarvan dat 62 predikante van wie die name in die agenda vermeld word gedurende 1986, 1987 en 1988 toegelaat is.

BESLUIT:

- * Die nuwe predikante van die kerk word hartlik verwelkom op hulle eerste Algemene Kerkvergadering as predikante.

VERKIESING VAN SEKUNDUS VIR DIE SKRIBA

Daar moet 'n herstemming plaasvind tussen drr J M G Storm en S P Pretorius.

Dr S P Pretorius word verkies.

Predikante wat nog nie beroep is nie

Die skriba versoek gemeentes wat tans beroep om die proponente wat nog nie beroep is nie, te oorweeg. Die proponente is E Marren, E C Eckard en Mariette Robberts.

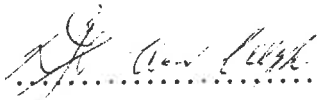
GROETEBOODSKAPPE

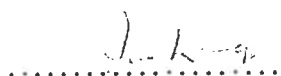
Groeteboodsappe van die volgende gemeentes is ontvang:

Gemeente Heidelberg
Gemeente Oostelike Pietersburg
Gemeente NHSV en NHJV Hartbeesfontein
Gemeente Makwassie
Gemeente Breyten
Gemeente Hendrina
Gemeente Wilkoppies
Gemeente Randburg
Gemeente Delareyville
Gemeente Standerton
Gemeente Schweizer-Reneke

Die vergadering verdaag vir middagete.

Goedgekeur en geteken te Pretoria op 28 Junie 1989.

..... Voor sitter

..... Skriba

MIDDAGSITTING 27 JUNIE 1989

ORDE VAN DIE VERGADERING

Die volgende afgevaardigde kom ter vergadering

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYD</u>
Mej S J B Dreyer	Potchefstroom-Studente	Dinsdag 27/6/89

Verlof vir afwesigheid word aan die volgende afgevaardigdes verleen:

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYD</u>
Oudl J H H Snyman	Kempton	27 Junie 09h00 - 12h45
Prof P S Dreyer	Pretoria-Oos	27 Junie 14h30 - 17h50
Ds C J Bezuidenhout	Joachim Prinsloo	27 Junie 14h00 en 28 Junie
Oudl J F Pieterse	Joachim Prinsloo	27 Junie 14h00 en 28 Junie
Ds J van Immerzeel	Silverton	27 Junie 14h00 - 17h50
Ds S F C Ras	Edenvale	27 Junie 09h00 - 12h45
Oudl J P Cronje	Malelane	28 Junie 09h00 - 15h00
Ds J P Bester	Oudtshoorn	29 Junie 10h45 - 19h30
Ds E H J Engelbrecht	Voortrekkerhoogte	27 Junie 14h30 - 17h50
Oudl A J J Steinmann	Carletonville-Wes	Hele vergadering
Ds D G S Steyn	Randfontein	28 Junie en 29 Junie
Ds J N Wolmarans	Alberton-Wes	Hele vergadering
Ds P J van der Merwe	Pietersburg	28 Junie 19h30 - 21h30
Oudl C H Schoeman	Standerton	27 Junie 11h15 - 21h30
Oudl H J Moolman	Stellenbosch	28 Junie 09h00 - 17h50
Oudl J P le Roux	Bethal	27 Junie 14h30 - 21h30
Ds L Geel	Noordelike Pretoria	27 Junie 14h30 - 17h50
Oudl P T van Rooyen	Rietvallei	27 Junie 14h30 - 28 Junie 21h30
Dr C J Viljoen	Pretoria-Tuine	29 Junie 12h00 - 13h00 en 1 Julie 10h00 - 13h00
Ds J S Naude	Theresapark	27 Junie 14h30 - 16h15 en 28 Junie 14h30 - 17h50
Ds L C Bezuidenhout	Kensington	27 Junie 19h30 - 21h30
Dr A A da Silva	Hartbeeshoek	27 Junie 14h30 - 16h15
Ds E van Eck	Fonteinedal	1 Julie 09h00 - 11h00
Ds J A P van Tonder	Greylingstad	27 Junie 16h15 - 21h30
Mev (Diak) L Steyn	Theresapark	27 Junie 14h30 - 16h45

VERKIESING VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Dr Malan Storm word verkies as sekundus vir Prof A D Pont.

NOTULE

Die notule van die openingsaand en die oggendsitting op 26 Junie 1989 word behandel en na enkele regstellings goedgekeur.

1.2 DEELTYDSE PREDIKANTE

Die vergadering handel oor deeltydse predikante aan die hand van:

- * Twee memoranda oor deeltydse predikante soos opgestel deur Prof A D Pont.
- * 'n Beskrywingspunt ingedien deur Dr D J C van Wyk en Prof T F J Dreyer.
- * 'n Aanbeveling van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, naamlik dat elke aansoek om toelating tot deeltydse diens op meriete deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering behandel sal word.

BESLUIT:

- * Die vergadering besluit dat die status quo gehandhaaf word.
- * Die vergadering aanvaar die tentmakersbediening as 'n vorm waarin die geroepe dienaar van die Woord die amp van herder en leraar kan beklee. Hierdie bedieningsvorm kan op enige herder en leraar van toepassing wees, ook op diegene wat reeds in voltydse bediening staan.

1.3 DIE "STATUS" VAN 'N BEDIENAAR VAN DIE WOORD

Die vergadering handel oor twee memoranda van Proff A D Pont en P S Dreyer in verband met die "Status" van 'n bedienaar van die Woord.

Aandag word ook geskenk aan die volgende advies van die Raad vir Regsadvies in die verband.

Die vraag oor wanneer 'n predikant wat ten opsigte van die politiek van voorneme is om na 'n ander lewenstaat oor te gaan, kennis moet gee van die "voorneme" is deur die Raad behandel. Die Raad is van mening dat die besluit wat gedurende die 58ste Algemene Kerkvergadering geneem is (p 208 van notule) die saak bo alle twyfel stel en dat daar met daardie besluit volstaan moet word. Die betrokke besluit lui soos volg:

"Die woord "voorneme" in Bepaling 158, ten opsigte van die politiek, word so uitgelê dat dit beteken die dag waarop iemand deur nominasie amptelik as kandidaat tot die wed-ywering om 'n party-nominasie toetree of deur nominasie amptelik as kandidaat aangewys is deur die nominasie-hof."

Die Raad het ook die wenslikheid om die betekenis van die woord "voorneme" in Bepaling 158 ten opsigte van die politiek breedvoerig te omskryf soos vervat in die voorafgaande besluit, oorweeg. Die Raad het besluit dat dit nie op hierdie stadium wenslik is nie.

Die vraag oor hoe Bepaling 158 en die betrokke besluit 'n emeritus predikant raak is ook behandel. Die Raad se advies is dat die betrokke Bepaling 158 ook op 'n emeritus predikant van toepassing is en dat 'n verdere Akte van Ontheffing uit die amp van dienaar van die Woord (Vorm J) met verlies van status van dienaar van die Woord uitgereik behoort te word.

BESLUIT:

- * Die vergadering besluit dat Bepaling 158 ook op 'n emeritus predikant van toepassing is.

Gepaardgaande voorstelle tot wysiging van die Bepalings word ewe eens behandel:

- * Dat die opskrif van Bepaling 76 naamlik "status" vervang word met "Ampsbepaling"
- * Bepaling 158.1(a)(vi) - dat die woorde "met behoud of verlies van sy predikantstatus" aan die einde van die Bepaling weggelaat word of dat dit vervang word met die woorde "met behoud of verlies van sy ampsvoorregte".
- * Bepaling 158.1(b)(i) - Dat die woorde "met verlies van sy predikantstatus" aan die einde van die Bepaling weggelaat word of dat dit vervang word met die woorde "met verlies van sy ampsvoorregte en versorgingsvoordele".
- * Bepaling 161.1 - Dat die onderstreepte woorde bygevoeg word sodat die Bepaling soos volg sal lees : "'n Predikant of 'n emeritus predikant wat 'n werk wil aanvaar waaraan besoldiging verbonde is, verkry die toestemming van die kerkraad en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering daarvoor."
- * Bepaling 161.2 - Dat die onderstreepte woorde bygevoeg word sodat die Bepaling soos volg sal lees : "'n Denaar van die Woord is nie predikant of emeritus predikant en terselfdertyd".
- * Vorm J - Dat die woorde "met verlies/behoud van status van dienaar van die Woord" vervang word met die woorde "met verlies/behoud van sy ampsvoorregte".
- * Vorm J(a) - Dat die woorde "nie meer die status van dienaar van die Woord besit nie" vervang word met die woorde "nie meer enige ampsvoorregte geniet nie".

- * Vorm J(b) - Dat die woorde "nie meer die status van dienaar van die Woord besit nie" vervang word met die woorde "nie meer enige ampsvoorregte geniet nie".

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering aanvaar die voorgestelde wysigings aan die Bepalings behalwe die voorgestelde wysiging van Bepaling 161:1 wat nie aanvaar word nie.
- * Ten opsigte van Bepaling 158 1(a) (vi) verkies die vergadering die bewoording "met behoud of verlies van sy ampsvoorregte."
- * Ten opsigte van Bepaling 158 1(b) (i) kry die bewoording "met verlies van sy ampsvoorregte en versorgingsvoordele" voorkeur.

1.4. PASTORALE WERK. AARD EN OMVANG

Die beskrywingspunt van die Ring van Bronkhorstspuit kom aan die orde.

Beskrywingspunt

"Die Algemene Kerkvergadering besin oor die omvang van pastorale werk en maak 'n herevaluering van die aard en omvang daarvan, gesien die toenemende druk op baie terreine waar die aandag en teenwoordigheid van die predikant verwag word.

Motivering

Die eise van die tyd en die toename in werklading ten opsigte van toerusting van lidmate op velerlei terreine van diensgroep, kerkraad, katecese, afsondering van spreekure, die aandrang om by gemeenskapsdiens namens die Kerk betrokke te raak, die verwagting om self genoegsame kursusse by te woon en ook nog genoeg tyd vir gesinslewe en ontspanning in te ruim, waarvan baie min tereg kom, veroorsaak dat die wesenslike van die predikantswerk (prediking en huisbesoek) nie tot sy reg kom nie.

BESLUIT:

- * Die beskrywingspunt van die Ring van Bronkhorstspuit word nie aanvaar nie aangesien die Algemene Kerkvergadering reeds besluite hieroor geneem het by die behandeling van die verslag oor bedieningsstrukture.

1.5. JAARLIKSE HUISBESOEK

Die versoek van die Ring van Roodepoort naamlik dat die woord "jaarliks" in Bepaling 168 punt 1(a) geskrap word, word behandel.

Die motivering vir hierdie verandering is onder andere soos volg:

"In die bepalings rakende die predikant se dienswerk word die voorskrif tot "jaarlikse" huisbesoek in elke wyk nie meer gevind nie. Dit is dus ook net vanselfsprekend dat daar nie onder die bepalings rakende die ouderlingamp die indruk gewek moet word dat die predikant tot sodanige "jaarlikse" huisbesoek verplig is nie.

Die omvangrykheid van die werk van predikante, die vele en hoë eise wat gestel word aan besondere pastoraat, die klem wat tans val op die predikant se werk as toeruster van lidmate op allerlei gebiede, die groot aantal besoekpunte wat sommige predikante moet behartig, ens. maak in elk geval 'n bepaling tot jaarlikse huisbesoek onrealisties."

BESLUIT:

- * Die beskrywingspunt van die Ring van Roodepoort word nie aanvaar nie.

1.6 **EMERITAAT : BEPALING 156**

Die beskrywingspunt van Ds A J Swarts word behandel:

Ds Swarts stel voor dat aan diensdoende lede van die Predikante Pensioen= en Weduwees= en Wesefonds van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika die geleentheid gebied word om op 60 jarige ouderdom met pensioen uit die diens van die kerk te kan tree.

Voorwaarde hieraan verbonde moet egter so wees dat hulle voordele nie voordeliger sal wees as wanneer die reëlings wat getref word en voordele wat toegeken word mutatis mutandis toegepas was op sulke gevalle vir wie in die bepalings van die reglement van orde voorsiening gemaak is nie.

Motivering

Om voorsiening te maak vir hulle wat op 60 jarige ouderdom met pensioen wil vertrek, maar nog nie 35 jaar diens in die kerk het nie.

Die meeste pensioenfondse maak voorsiening vir vervroegde uittrede in buitengewone omstandighede.

Ds Swarts se beskrywingspunt impliseer 'n wysiging aan Bepaling 156 1 (a).

- * In die voorstelle tot wysiging van die Bepalings van die Pensioenfonds wat saam met die aktuariële verslag ter tafel gelê word, word die aangeleentheid van uittrede voor ouderdom 65 of emeritaat voor verstryking van 35 jaar diens behandel.

BESLUIT:

- * Die vergadering besluit dat die bespreking van hierdie saak sal oorstaan totdat die verslag van die Pensioenraad aan die orde kom.

1.7 **EMERITUS PREDIKANTE EN WEDUWEES VAN PREDIKANTE**

Die Ring van Zuurfontein se beskrywingspunt kom aan die orde.

Die Algemene Kerkvergadering gee opdrag aan die skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om op deurlopende wyse kontak te maak met en belangstelling te toon in emeriti predikante en die weduwees van predikante.

BESLUIT:

- * Die beskrywingspunt van die Ring van Zuurfontein word nie aanvaar nie aangesien daar reeds 'n organisasie vir emeritus predikante en weduwees van predikante bestaan.

1.8 **KURSUS TER VOORBEREIDING OP EMERITAAT**

Die Ring van Zuurfontein se beskrywingspunt word behandel.

Die Algemene Kerkvergadering gee opdrag dat Kital 'n kursus ter voorbereiding op emeritaat sal opstel en telkens sal aanbied vir predikante wat binne vyf jaar op emeritaat gaan.

BESLUIT:

- * Die beskrywingspunt van die Ring van Zuurfontein word aanvaar.

1.9 **STUDIEVERLOF**

Die Algemene Kerkvergadering behandel die beskrywingspunt van die Ringe van Bloemfontein en Pretoria-Noord oor studieverlof soos in die agenda opgeneem.

Vervolgens word aandag geskenk aan die volgende menings en voorstelle wat deur die Raad vir Regsadvies gegee en gemaak is.

Die Raad vir Regsadvies is van mening dat 'n predikant juis vanweë die aard van sy beroep aangespoor moet word om tydig en tot voordeel van sy beroepsbeoefening en sy gesinsopset sy verlof gereeld te neem.

Die Raad doen derhalwe aan die hand dat Bepaling 151.3(d) met die volgende vervang word:

"Bepaling 151.3(d)(i) Die predikant neem, in oorleg met die kerkraad, jaarliks ses weke, dit wil sê twee-en-veertig dae, verlof. Die twee-en-veertig dae sluit alle Sondae en openbare vakansiedae wat daarinne val, in.

(ii) Van hierdie twee-en-veertig dae is twaalf dae per jaar nie oploopbaar nie, terwyl dertig dae per jaar oploopbaar is tot 'n maksimum van drie maande of negentig dae wat nie uitkoopbaar is nie, maar wel vir studiedoeleindes of in die geval van vroue-predikante vir kraamverlof aangewend mag word.

(iii) Elke dag verlof wat geneem word, word in 'n verlof-register aangeteken wat sesmaandeliks deur die kerkraad gekontroleer word.

(iv) In die geval waar, by aanname van 'n beroep, nog verlof aan 'n predikant verskuldig is en hy sou die verlof nie kan neem voordat hy na die volgende gemeente vertrek nie, kan die verlof wel uitgekoop word, maar met dien verstande dat dit nie 'n maksimum van ses weke of twee-en-veertig dae sal oorskry nie."

- * Ingevolge die bepaling soos vervat in die huidige Bepaling 151.3(d) mag predikante nie langer as drie maande studieverlof neem nie, mits hy sodanige verlof met die goedkeuring van die kerkraad laat oploep het. Die maksimum is drie maande.

Indien 'n predikant langer as die drie (3) maande studieverlof waarvoor hy krediet het, wil hê, moet hy reëlins met sy kerkraad en met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering tref.

- * Geen onderskeid vir sover dit verlofreëlins betref word tussen manlike en vroulike predikante gemaak nie, behalwe dat vroue-predikante hulle opgehoopte verlof vir kraamverlof in plaas van vir studieverlof mag gebruik.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering aanvaar die advies van die Raad vir Regsadvies in verband met die verskillende soorte verlof wat dienaars van die Woord kan neem.
- * Die vergadering besluit in beginsel om die saak van studieverlof naas gewone verlof te aanvaar. Die aangeleentheid word verwys na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir ondersoek. Die aanbevelings van die Kommissie word verwys na ringskommisies vir kommentaar, waarna dit in finale vorm geïmplementeer sal word.

1.13 RAAD VIR HERDERLIKE SORG

Die verslag van die Raad vir Herderlike Sorg wat handel oor die Pastorale Verwysingsdiens, predikante in besondere diens, hospitaalpredikante, bejaardesorg, gevangenisbehandling en algemene pastoraat word behandel.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die werksaamhede van die Raad vir Herderlike Sorg.
- * Die Algemene Kerkvergadering betuig sy dank teenoor predikante in besondere diens.
- * Die Raad vir Herderlike Sorg se opdrag moet uitgebrei word om na die belange van alle predikante en predikantsvroue om te sien.

1.14 PASTORALE VERWYSINGSDIENS

Die verslag oor die Pastorale Verwysingsdiens word behandel.

Die vergadering skenk besondere aandag aan die beskrywingspunt van die Werkgroep Pastoraat en Presbiteriaat waarin die volgende voorstelle gemaak word.

- * Die Algemene Kerkvergadering gee opdrag aan die administrateur om in die begroting vir heffings voorsiening te maak vir die benoeming van 'n voltydse direkteur vir die Pastorale Verwysingsdiens.
- * Die Algemene Kerkvergadering dra aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op om, indien die beskrywingspunt deur die vergadering aanvaar word, in oorleg met die Raad vir Herderlike Sorg 'n voltydse direkteur vir die Pastorale Verwysingsdiens te benoem.
- * Die Algemene Kerkvergadering dra aan sy Kommissie op om, by die benoeming van die voltydse direkteur, rekening te hou met die vereistes wat deur die Raad vir Herderlike Sorg gestel is met betrekking tot die kwalifikasies en werkwyse van die posbekleër.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die verslag oor die Pastorale Verwysingsdiens.
- * Die pos van voltydse Direkteur van die Pastorale Verwysingsdiens word in beginsel goedgekeur - in afwagting van die voorlegging van die Administrateur oor die begroting teen die einde van die vergadering.

1.15 PREDIKANTEVERGADERING

Die verslag oor die Predikantevergaderings van die afgelope drie jaar word behandel.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die werksaamhede van die Predikantevergadering en dra aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op om voortdurend aandag te gee aan die krisis wat in die pastorie kan ontstaan.

2. PRESBITERAAT

2.1 STATISTIEK

Volgens die gegewens in die Almanak het die Kerk gedurende die afgelope 3 jaar oor die dienste van die volgende getal ouderlinge beskik:

- * 1986 : 6623
- * 1987 : 6853
- * 1988 : 7074

2.2 ALGEMENE RAAD VAN OUDERLINGE

1. VERSLAG VAN DIE RAAD

Die verslag van die Algemene Raad van Ouderlinge word behandel. Besondere aandag word aan die toerustingskursus in die vorm van 'n kursusslêër bestaande uit sestien modules geskenk.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem met groot dank instemmend kennis van die werksaamhede van die Algemene Raad van Ouderlinge.
- * Die Algemene Kerkvergadering dra dit aan Ringsrade vir Ouderlinge op om toe te sien dat die toerustingskursus op gemeentevlak inslag vind.
- * Die Algemene Kerkvergadering versoek die nuwe Algemene Raad vir Ouderlinge en daaropvolgende Algemene Rade om voortdurend toe te sien dat die toerustingskursus verder uitgebrei word en sy beslag in die Kerk kry.
- * Die Algemene Kerkvergadering oordeel dat 'n module wat handel oor die ouderling en kerklike publikasies – veral Die Hervormer en Almanak – bygewerk kan word.

2. Bepaling 169 : Ouderlingevergadering

Soos Bepaling 169 nou lees, pas dit nie in by die funksionering van die ringsvergadering nie.

BESLUIT:

- * Die vergadering besluit dat die bepaling soos volg gewysig word.

BEPALING 169

OUERLINGEVERGADERING

Samestelling

Die ouderlingevergadering word gevorm deur die diensdoende ouderlinge van die gemeente.

Opdrag

Die ouderlingevergadering

besin voortdurend oor die dienswerk van die ouderlinge;

beplan die arbeid en toerusting van die ouderlinge;

behandel die pastorale verslag van die predikant;

behandel die wyksverslae van die ouderlinge;

voltooi die afdelings:

- Pastoraat
- Presbiteraat
- Sending
- Bybelverspreiding
- Evangelisasie

van die jaarverslag;

benoem jaarliks 'n ouderling op die ringsraad vir ouderlinge;

Werkwyse

Die ouderlingevergadering

vergader minstens drie keer per jaar;

kies jaarliks 'n voorsitter, vise-voorsitter en sekretaris;

hou notule van die verrigtinge en besluite van elke vergadering; en

doen na elke vergadering verslag met aanbevelings aan die kerkraad ten opsigte van alle sake rakende die ampswerk van die ouderling.

VERKIESING VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Prof A P B Breytenbach word verkies as sekundus vir Prof T F J Dreyer.

Die vergadering verdaag vir aandete.

AANDSITTING 27 JUNIE 1989

XII. PREDIKING EN EREDIENS

3. BYBELVERSPREIDING

Die voorsitter verwelkom die afvaardiging van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika ter vergadering, in die besonder ds G van der Merwe, die hoofsekretaris wat 'n groeteboodschap namens die Genootskap oordra.

3.1 VERSLAG VAN DIE RAAD VIR BYBELVERSPREIDING

Die vergadering behandel die verslag van die Raad vir Bybelverspreiding. Die verslag handel onder andere oor die volgende sake:

- * Ringsrade vir Bybelverspreiding
- * Bybelgenootskap
- * Die Nederduitsch Hervormde Kerk en die Bybelgenootskap
- * Vertaling
 - ** Taalkundige navorsing
 - ** Vertalingsprojekte
- * Produksie
- * Verspreiding
- * Subsidiëring
- * Bydrae inkomste
- * Aanwending van fondse
- * Sekretarisse in kerkverband by die Bybelgenootskap
- * Bybelgenootskap van SWA

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die werksaamhede van die Raad vir Bybelverspreiding.
- * Die Kerk beywer hom steeds daarvoor dat die Bybel onder alle mense versprei word.

- * Die vergadering betuig sy dank aan elke Kerkraad, Sustersvereniging, Jeugvereniging, Kategesegroep en individu wat met bydraes die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika 'n waardige plek laat inneem in die aksie van Bybelverspreiding.
- * Die vergadering betuig sy dank teenoor die Bybelgenootskap van Suid-Afrika en bid hom seën toe vir effektiewe Bybelverspreiding en vir die belangrike rol wat hy in die verspreiding van die Bybel in buurlande vervul.
- * Die Kerk gee sy onverdeelde ondersteuning en medewerking aan die Bybelgenootskap as diensorganisasie wat die Bybel vertaal, produseer en beskikbaar stel teen 'n prys wat elkeen kan bekostig.
- * Die Kerk bevestig sy besluit dat van kerkrade gevra word om jaarliks voor einde Oktober 'n bedrag gelykstaande aan die prys van een Bybel per lidmaat per jaar aan die Bybelgenootskap oor te betaal.
- * Die NHSV, NHJV, Kategese en indiwidue word aangemoedig om bydraes te bewillig vir Bybelverspreiding sodat die balans tussen die prys van een Bybel en die bedrag van subsidie daarop, byeengebring kan word.
- * Die Kerk beveel opnuut aan dat kerkrade op 'n kwartaal-likse basis hulle bydraes aan die Bybelgenootskap oorbetal. Dit sal dit nie alleen vir kerkrade makliker maak om op hierdie manier hulle verpligtinge oor 12 maande te versprei nie, maar dit sal die Bybelgenootskap ook deurlopend van fondse voorsien om sy taak doeltreffend te verrig.
- * Die Kerk beveel by kerkrade aan dat nie net Hervormingsondag se deurkollekte nie maar deurkollektes van die hele Oktobermaand vir Bybelverspreiding oorbetal word.
- * Die Kerk beveel aan dat lidmate dit oorweeg om in hulle testament 'n bemaking aan die Bybelgenootskap van Suid-Afrika te doen.
- * Gemeentes in Suidwes-Afrika word gevra om die Bybelgenootskap aldaar op soortgelyke wyse te ondersteun.
- * Dit word aan ringsvergaderings opgedra om toe te sien dat besluite oor Bybelverspreiding uitgevoer word.
- * Die Algemene Kerkvergadering beveel weereens by Kerkrade aan dat daar slegs aan die Bybelgenootskap geleentheid gegee sal word vir die bevordering van:
 - Bybelvoorsiening
 - Bybelverspreiding

met die oog op Bybelbenutting in die Kerk.

- * Die Algemene Kerkvergadering besluit dat die Gideons nie toegelaat word om gemeentes toe te spreek en insamelings in gemeentes te doen nie.

3.2 VOORGESTELDE WYSIGINGS AAN DIE WET EN BEPALINGS

Die Raad vir Bybelverspreiding stel die volgende wysigings aan die Wet en Bepalings voor:

ARTIKEL IX APOSTOLAAT VAN DIE KERK

1. In die verwagting van die koninkryk van God..... (Matt 28:19,20) vervul die Kerk sy apostoliese opdrag deur Bybelverspreiding, sending onder alle volke

BEPALING 5

Arbeidsveld

1. Die kerkraad

(a), (b), (c), (d) bly onveranderd.

- (e) Sorg dat die Bybel sover moontlik aan alle mense beskikbaar gestel word en dat toereikende fondse vir Bybelverspreiding gevind word.

BESLUIT:

- * Artikel IX.1 word verander deur die byvoeging van "Bybelverspreiding" aan die einde van die sin.
- * Bepaling 5.1 word aangevul soos hierbo uiteengesit.
- * Die voorgestelde byvoeging by Bepaling 150.3 word nie aanvaar nie.

3.15 RAAD VIR BYBELVERTALING

Die Algemene Kerkvergadering handel oor die volgende besinning van die raad in verband met sy funksionering.

Die Raad moet binne die grense van die kerk funksioneer, op deurlopende basis navorsing na die saak van Bybelvertaling doen en aan die kerk in hierdie verband advies gee. Enersyds word aandag aan die gebruik van bestaande Bybelvertalings in die kerk gegee en andersyds word oor die aard en noodsaak van toekomstige vertalings besin.

Dit impliseer dat die raad of sy lede nie aan enige projekte buite die kerk (soos bv die vertaling of hersiening van die vertaling van die Bybelgenootskap) deelneem nie, tensy daar uitdruklik 'n opdrag in hierdie verband van die kerk by monde van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ontvang word.

Voorts bestudeer die raad die gebruik van bestaande Bybelvertalings binne die kerk, versamel en bestudeer alle relevante inligting, en adviseer die kerk in hierdie verband.

Een bron van inligting is korrespondensie wat lidmate en liggame in die kerk aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in verband met die Bybelvertalings rig. Die raad versoek die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om sodanige inligting as wat hy gerade ag tot beskikking van hierdie raad te stel.

Die Raad doen ook navorsing oor die aard en die noodsaak van Bybelvertaling deur vir homself aspekte van Bybelvertaling te identifiseer en indringende studie daaroor te doen. Hieronder word sake soos vertalingstegniek (letterlik of dinamies- ekwivalent), die teikenlesers van vertaling (kerklui of burgers), en so meer verstaan.

Die Raad hou hierdie besinning aan die Algemene Kerkvergadering voor om te verneem:

- * of dit die instemming van die Algemene Kerkvergadering geniet al dan nie,
- * of die Algemene Kerkvergadering enige leemte sien en wil ondervang deur nog ander sake uit te wys wat aandag moet ontvang en
- * of die Algemene Kerkvergadering bepaalde opdragte aan die raad buiten die reeds genoemde, het.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die werksaamhede van die Raad vir Bybelvertaling en betuig instemming met die besinning van die raad oor sy funksionering.
- * Die vergadering gee opdrag aan die Raad van Bybelvertaling om 'n populêre antwoord (geskrif) te laat opstel vir verspreiding in die kerk, as antwoord teenoor die verdagmakery van die 1983 vertaling.

V. AMPTE

DIAKONAAT

3.1 STATISTIEK

Sedert die vorige Algemene Kerkvergadering het die aantal diensdoenende diakens in die Kerk van 6 442 (1985) tot 6 580 (1987) toegeneem - dit is 'n toename van 2,1%.

Vir dieselfde tydperk het die lidmatetal van die Kerk met 1,49% gegroei. Die tendens van die afgelope aantal jare dat almeer na 'n intensiewer bearbeiding beweeg word, word ook deur die statistiek bevestig.

Aan die einde van 1987 was 18,9% van die diakens al vrouelidmate. Met die oopstelling van die ampte vir die vrouelidmate van die Kerk, is 'n groot, doeltreffende en toegewyde werk-krag betrek.

BESLUIT:

- * Kennis geneem.

3.2 RINGSVERSLAE

Uit die jaarlikse verslae van die Ringsvergaderings, is dit duidelik dat die diakens oor die algemeen voortreflike werk doen. Die verslae weerspieël dat die diakonaat in gemeente=, rings=, en kerkverband omvangryk en oor 'n baie groot diensveld versprei is en in die Kerk gegroei het tot 'n aktiwiteit wat uitreik na feitlik elke terrein wat onder die diens van barmhartigheid kan ressorteer.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering betuig sy groot dank en waardering teenoor die diakens in die Kerk wat in gemeente=, rings= en breë kerkverband alles doen waarop die diens van barmhartigheid aanspraak maak dat hulle sal doen - dat hulle veral toesien dat die insameling van offergawes en die leiding aan lidmate vir die diens van barmhartigheid nie agterweë bly nie.

3.3.1 Samestelling

Die aanbevelings van die Algemene Diakonale Raad in verband met wysigings aan die bepalings word aan die orde gestel.

BESLUIT:

- * Bepaling 176/2

Voeg by:

"'n Diaken uit elke ring, benoem deur die ringsvergadering op aanbeveling van die Ringsdiakonale Raad. Die benoeming is telkens vir die tydperk wat tussen twee Algemene Kerkvergaderings verloop.

* Bepaling 176/3

Wysig "Die Dagbestuur van die Algemene Diakonale Raad word soos volg saamgestel:"

met

"Die Uitvoerende Komitee van die Algemene Diakonale Raad word soos volg saamgestel:

Die Uitvoerende Komitee wys 'n onder-voorsitter uit hulle midde aan.

* Bepaling 176/3

Voeg by "Twee voorsitters van Ringsdiakonale Rade benoem deur die Algemene Diakonale Raad."

* Bepaling 176/4

Voeg by: "Die Dagbestuur van die Algemene Diakonale Raad word soos volg saamgestel:

- * Die Voorsitter van die Algemene Diakonale Raad
- * Die Administrateur
- * Die Hoofdirekteur vir die Diens van Barmhartigheid".

3.3.2 Toerusting van Ringsdiakonale Raad-voorsitters

Die vergadering neem kennis van die toerusting van Ringsdiakonale raad-voorsitters.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering betuig sy dank teenoor die ringsdiakonale raad-voorsitters wat in 'n al groter mate 'n leidende rol ten opsigte van die leiding aan en beplanning van die diens van barmhartigheid in ringsverband neem.
- * Ringsvergaderings word weer eens ernstig versoek om sover as moontlik met die benoeming van dieselfde persone as voorsitters en onder-voorsitters vir die Ringsdiakonale Raad te volstaan. Toerusting vir en bedrewenheid op die terrein van die diens van barmhartigheid gaan verlore met onnodige verwisseling.

3.3.3 Werkverdeling : Diens van Barmhartigheid

Die vergadering neem kennis van die werkverdeling onder die senior personeel van die Diens van Barmhartigheid.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering bedank die senior en die ander personeel van die Diens van Barmhartigheid vir hulle leiding aan, beplanning vir en ywer in die Diens van Barmhartigheid.

3.4 DIAKENS

3.4.1 DIE AMP VAN DIE DIAKEN

Die vorige Algemene Kerkvergadering het besluit dat wanneer gehandel word oor die moontlike verkleining van die Algemene Kerkvergadering en die oordra van groter verantwoordelikheid na die Ringsvergaderings, die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ook 'n studie sal laat maak van:

- * die funksionering van die diakensvergadering in verantwoordelikheid teenoor die kerkraadsvergadering (waarop dan moontlik net ouderlinge en predikante sitting sal neem);
- * die vergadering van die ringsdiakonale raad in verantwoordelikheid teenoor die ringsvergadering (waarop dan slegs ouderlinge en predikante sitting sal hê);
- * die vergadering van die Algemene Diakonale Raad in verantwoordelikheid teenoor die Algemene Kerkvergadering (waarop dan slegs ouderlinge en predikante sitting sal hê).

BESLUIT:

- * Die Vergadering versoek die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om die funksionering van die onderskeie vergaderings van die diakens binne die kerklike struktuur te ondersoek en die plek daarvan as amptelike vergaderings te bepaal.

3.4.2 Handleiding vir Diakens

Kennis word geneem van die vordering in verband met die opstel van 'n handleiding vir diakens wat uit ses modules bestaan.

BESLUIT:

- * Kennis geneem.

3.5 DIENSGROEPE

Die verslag oor die vordering wat gemaak is en die doelstellings wat nagestreef word in verband met die diensgroepe soos in die agenda uiteengesit, word behandel.

BESLUIT:

- * Die vergadering herbevestig die feit dat die diensgroepstelsel en die diakonaat alles met mekaar in gemeen het en dat diensgroepe in gemeentes - wat die oog het op dienslewering aan lidmate nie anders kan geskied as vanuit die gemeenskap van gelowiges onder leiding van die ampte nie.

Die diakens bly dus primêr verantwoordelik vir die diensgroepe en daarby kom nog die vakkundige betrokkenheid van Die Ondersteuningsraad wat nie die diakonaat verdring nie. Daar is egter nog nie genoeg diakens betrokke by diensgroepe nie.

- * Die Ondersteuningsraad word versoek om so vinnig as moontlik in samewerking met Kital die nodige toerustingsmateriaal daar te stel vir gebruik deur diensgroepe.
- * Die vergadering versoek die Algemene Diakonale Raad om saam te werk met die kommissie wat ondersoek doen na bedieningstrukture ten einde 'n volledige werkwyse te omskryf van hoe die diensgroepe binne gemeenteverband prakties toegepas kan word.
- * Gemeentes word aangespoor om die geweldige werkkrag wat in die lidmate lê, deur opname in diensgroepe in belang van die gemeente te ontsluit.
- * Die rol van die N.H.S.V. in die werksaamhede van die diensgroepe word met dank erken.

3.6 **SKAKELING MET ANDER KERKE EN WELSYNSORGANISASIES**

Die vergadering neem kennis van die wyse waarop uitvoering gegee is aan die besluit van die vorige Algemene Kerkvergadering om te skakel met ander kerke en welsynsorganisasies.

BESLUIT:

- * Die Vergadering neem met instemming kennis van:-
 - die nouer skakeling met die NG Kerk en die instelling van 'n Tussenkerklike Komitee vir die Diens van Barmhartigheid;
 - die samewerkingsooreenkomste wat met die SAVF, ACVV en OVV aangegaan is en versoek die Algemene Diakonale Raad om die ooreenkomste uit te bou sodat dit neerslag kan vind in die oor-en-weer gebruikmaking van projekte en dienste - in oorleg met die Ringsdiakonale Raad en die kerkrade van plaaslike gemeentes. Die bovermelde vroueverenigings word bedank

- vir hulle dienslewering in en aan die gemeenskap en dat die lidmate van ons Kerk ook daarin kan deel;
- vir hulle goeie gesindheid om tot samewerkingooreenkomste te kon geraak.

AFSLUITING

Ds J J C Koekemoer sluit die dag se verrigtinge af deur te laat sing van Ges. 40:1 en voor te gaan in gebed.

OGGENDSITTING 28 JUNIE 1989

Ds F J Engelbrecht open die vergadering deur te lees uit Lukas 15:1-10 laat sing Ges. 167:1-2 en gaan voor in gebed.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Die volgende afgevaardigdes kom ter vergadering

Ds P L Steenkamp	Voortrekkerhoogte	27 Junie 14h30
Ds J van Immerzeel	Silverton	27 Junie 19h30

Verlof vir afwesigheid word aan die volgende afgevaardigdes verleen:

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYD</u>
Ds J J Viljoen	Witbank	25 - 27 Junie
Oudl A D P Visagie	Chrissiesmeer	28 Junie - 29 Junie 19h30
Ds P L Steenkamp	Voortrekkerhoogte	28 Junie
Ds N J J van Rensburg	Hendrina	27 Junie 19h30 - 21h30
Ds G J W van der Merwe	Meyerton	27 Junie 19h30 - 21h30
Ds P van Staden	Melville	27 Junie 19h30 - 21h30
Oudl W Hoogstadt	Melville	29 Junie
Ds W H Steyn	Bybelgenootskap	27 Junie 16h00 - 18h00
Ds M S Grobler	Clocolan	27 Junie 19h30 - 21h30
Ds P S Potgieter	NDP	29 Junie 10h00 - 19h30 30 Junie 10h00 - 12h00
Oudl B W Venter	Pietersburg	28 Junie - 1 Julie
Ds C L Badenhorst	Krugersdorp-Oos	29 Junie 11h15 - 21h30
Ds J M J de Wet	Bybelgenootskap	27 Junie 19h30 - 21h30
Ds J A A A Schroeder	Heidelberg	27 Junie 19h30 - 21h30
Ds W C van Wyk	NDP	27 Junie 19h30 - 21h30
Oudl H J Basson	Leondale	28 Junie - heeldag
Prof A D Pont	Teologies dosent	29 Junie 09h00 - 12h45
Oudl J H H Snyman	Kempton	28 Junie 09h00 - 12h45

GOEIE WENSE

Die voorsitter vermeld die ernstige siekte van ds L A Breedts en spreek namens die vergadering 'n bede van sterkte en beterskap uit.

Ds J C de Lange en ds Elsie Pretorius verjaar vandag. Hulle word namens die vergadering gelukgewens.

VERKIESING VAN KOMMISSIE VAN ALGEMENE KERKVERGADERING

Ds H N Botha is verkies as secundus vir ds G C van Staden.

Daar moet 'n herstemming plaasvind tussen ds P A Geyser en ds J H Breytenbach as secundus vir prof J H Koekemoer.

Ds J H Breytenbach word verkies.

3.7 DIE KINDERHUISE VAN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK

Die verslag oor Die Kinderhuise van die Nederduitsch Hervormde Kerk kom onder die volgende hoofde aan die orde:

- * Naam van die Vereniging
- * Kinderhuise
- * Ingebruikneming : Albert Herbst Kinderhuis
- * Diensgroepe : Sorgafhanklike Kinders
- * Werkgeleentheid vir kinders
- * Tersiêre onderwys
- * Die Borgskema
- * Opgesomde Inkomste en Uitgawes

BESLUIT:

- * Die Vergadering neem met groot dank en waardering kennis van alles wat vir die versorging van die kinders in die kinderhuise gedoen word.
- * Dank word betuig teenoor die gemeentes en NHSV-takke wat weer ruim voorsien het in al die behoeftes van die kinderhuise.
- * Gemeentes word versoek om:
 - ** Geskikte ouerhuise te identifiseer waar kinders vakansies geplaas kan word.
 - ** Die Direksie behulpsaam te wees om geskikte werkgeleentheid en huisvesting vir kinders wat nie sondermeer aan die arbeidsmark uitgelewer kan word nie, te identifiseer.

- ** Lidmate aan te moedig om tot die tersiëre onderwysfonds en die borgskema by te dra.
- ** Die borgskema van die Kinderhuise onder aandag van lidmate te bring en veral die vermoëndes aan te spoor tot deelname daaraan.
- * Die vergadering neem met dank kennis van die voltooiing en ingebruikneming van die derde Kinderhuis te Middelburg, Transvaal en bedank die gemeentes, NHSV, Die Beeld en almal wat meegewerk het om die projek volledig toegerus in bedryf te kon stel.
- * Groot dank en waardering word betuig teenoor die personeel van die kinderhuise wat so bereidwillig en toegewyd die versorgingstaak van en vir die Kerk onderneem het.
- * Die vergadering versoek dat lidmate aan die moontlikheid en wenslikheid herinner word om die Kinderhuise te laat baat by erflatings.
- * Dank word betuig teenoor die Departement van Gesondheidsdienste en Welsyn vir die wyse waarop hulle vennoot is in die versorging van sorgafhanklike kinders.
- * Die vergadering dra dit aan die Raad vir Opvoeding en Onderwys op om moontlikhede te ondersoek waarvolgens leerlinge aan spesiale skole gehelp kan word om:
 - a) betrekkings te kry en
 - b) hulle kwalifikasies aan Tegniese Kolleges te verbeter.

3.8 NEDERDUITSCH HERVORMDE SUSTERSVERENIGING

Die vergadering behandel die verslag oor die NHSV wat verslag doen oor die volgende sake:

- * Doelstellings
- * Lidmaatskap
- * Nasionale en ander rade
- * Monumenttehuise en dienssentrums
- * Die Kinderhuise
- * Koffiekamers van die Suid-Afrikaanse Weermag
- * Hervormde Teologiese Opleiding te Klipdrif

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem met groot dank en waardering kennis van die dienswerk van die NHSV binne en buite die Kerk. Die betrokkenheid van die NHSV oor die hele linie van die Diens van Barmhartigheid, het baie bygedra tot die instandhouding van die Diakonale Diensorgane.
- * Kerkrade word versoek om alle vrouelidmate aan te spoor om daadwerklik by die aktiwiteite van die NHSV betrokke te raak.
- * Die vergadering neem kennis van die stigting van die volgende N.H.S.V. takke:
 - Waterberg-Wes
 - Bellville
 - De Aar
 - Welgelegen Pietersburg
 - Springs-Suid
 - Pretoria-Suid
 - Randfontein-Midpark
 - Vaalpark
 - Kempton Park-Noord
 - Tarlton
 - Secunda-Wes.

3.9 DIE ONDERSTEUNINGSRAAD

Die vergadering handel oor die verslag van die Ondersteuningsraad wat in die agenda onder die volgende onderwerpe aangebied is.

- * Beleidsbepaling
- * Beskikbaarheid van dienste
- * Behoeftegroepe/Omvattende dienste
- * Algemene mededelings
- * Castle Carey Kliniek
- * Opgesomde inkomste en uitgawestaat
- * Dankbetuiging

BESLUIT:

- * Die vergadering spreek sy kommer uit oor die toename in die volgende patologiese verskynsels wat in die Kerk, maar ook in die gemeenskap buite die Kerk voorkom naamlik:

**** kinders onder risiko-omstandighede.**

- * Ampsdraers word versoek om in die eerste linie soortgelyke probleme vroegtydig te identifiseer

**** chemiese afhanklikheid;**

**** huweliksonenigheid en verbrokkeling en**

**** ongehude moederskap.**

- * In die lig van die toenemende voorkoms van patologiese verskynsels soos uitgewys in die statistiese gegewens, spreek die Algemene Kerkvergadering die oortuiging uit dat die Kerk 'n besondere verantwoordelikheid het om 'n eie opvoedingsprogram ter bevordering van 'n gesonde gesinslewe en christelike lewenstyl op deurlopende grondslag van stapel te laat loop.

Sodanige program behoort geïntegreer te wees by die primêre gemeentelike aktiwiteite, byvoorbeeld kategese en jeugwerk.

- * Die vergadering bevestig die noodsaaklikheid dat die kerkvervreemde lidmate van die Kerk wat kliënte van Die Ondersteuningsraad is, met behulp van intensiewe pastorale bearbeiding en evangelisering tot aktiewe herinskakeling by die gemeentelêwe begelei word.
- * Die vergadering beklemtoon die noodsaaklikheid daarvan dat kerklose kliënte van Die Ondersteuningsraad met behulp van pastorale bearbeiding en evangelisering tot inskakeling by die gemeentelêwe en lidmaatskap van die Kerk begelei word.
- * Castle Carey word vir verwysing en begunstiging van fondse by gemeentes aanbeveel.
- * Dat die Kerk 'n ondersoek doen na die toenemende voorkoms van bedelary in ons land.
- * Die vergadering versoek die beheerliggaam van Castle Carey om ondersoek in te stel na 'n moontlike naamsverandering van die inrigting.

3.10 BEJAARDEVERSORGING

Die vergadering handel oor die proses van bevolkingsverandering. Aandag word geskenk aan die beleid wat gevolg word ten opsigte van bejaardeversorging wat op die volgende neerkom.

- * Die opgradering van die bestaande tehuse as intensiewe versorgingseenhede net vir verswakke, erg verswakke en gedementeerde bejaardes was die voorvereiste. Voortaan sal tehuse net toeganklik wees vir diegene wat nie meer anders kan funksioneer nie.

- * Die ontplooiing van goedbeplande behuisingskomplekse vir onafhanklike bejaardes van die sub-ekonomiese en ekonomiese groepe, voorsien uit behuisingleningsfondse of bejaardes se eie fondse in terme van 'n "woonreg"-ooreenkoms, het gelyktydig met die eerste stap plaasgevind. Hierdie behuisingskomplekse word direk gekoppel aan die nabygeleë ouetehuis vir ondersteunende dienste en 'n 24 uur noodlyn.
- * Die ontwikkeling van dienssentrusms by die meeste van hierdie tehuise was 'n noodwendigheid om die bejaardes met ondersteunende dienste vanuit die dienssentrum en tehuis te help om in hulle eie behuising solank as moontlik te funksioneer.
- * Om die hoogsmoontlike getal bejaardes te bedien sonder om hulle voortdurend na die hoofsentrum te vervoer, word satellietcentrusms aanbeveel. Omdat Kerk= en ander sale oral beskikbaar is, kan dienste, sonder groot kapitale uitleg vir geboue, onmiddellik in mikro-omgewings deur bewegende personeel van die hoofsentrum en ouetehuis, plaaslike vrywillige werkers, die NHSV-takke en die diensgroepe vir bejaardes gelewer word.

Bejaardes moet self ook geleentheid kry om te beplan en dienste te lewer.

- * Die inrigting van woonhuise rondom die bestaande ouetehuise en dienssentrusms as tuistes vir bejaardes volgens die Abbeyfieldkonsep vind besonder byval en sal nog verder uitgebou word. Die koppeling met die ouetehuis is noodsaaklik vir sekuriteit, die 24 uur noodlyn en ondersteunende dienste.

Die opsomming van inkomste en uitgawes van Ons Tuis en die Monument tehuise asook verslag oor Die Tafelberger Ontwikkelinge van die Nederduitsch Hervormde Kerk word vervolgens behandel.

Die diakonale diensorgaan wat in die Suidwes-Kaap setel en hulle beywer vir bejaardeversorging ondersoek tans die instelling van versorgingshuise wat kan skakel met bestaande ouetehuise in die Kaap en hulle oorweeg ook die instelling van dienssentrusms waar daar behoefte daaraan is.

Die vergadering skenk ook aandag aan die volgende beskrywingspunt van die Ring van Noordelike Pretoria.

Dat die Kerk indringende aandag gee aan die persentasie gewyse ouerwordende lidmaatbevolking in die Kerk wat onder andere al meer aan gevaarrisiko's blootgestel word, en die implikasies daarvan vir die versorging van bejaardes en hulle plasing in ouetehuise.

BESLUIT:

- * 'n Beroep word op lidmate gedoen om die versorgingsplig wat hulle ten opsigte van hulle bejaarde ouers het, na te kom.
- * Die Algemene Kerkvergadering besluit om 'n Versorgingsvoorsieningsfonds vir Bejaardesorg te stig. Jaarlikse skenkings van kerkrade, diakonieë en NHSV-takke sal krisis-oorlewing vir bejaardesorgwerk moontlik maak.
- * Die beskrywingspunt van die Ring van Noordelike Pretoria word aanvaar.
- * Die Algemene Kerkvergadering spreek sy misnoeë uit dat bejaardes in die samelewing uitgelewer word aan terreur deur misdadigers en revolusionêre persone en versoek die owerheid om ernstig aandag te gee aan die beskerming van bejaardes.
- * Die vergadering spreek sy dank uit teenoor mev Viljoen, die N.H.S.V. en al die personeel wat gemoeid is met die versorging van bejaardes.
- * Die vergadering neem daar kennis van dat alle ouetehuse teen 'n gemiddelde tekort van R50,00 per inwoner per maand bedryf word.

Hierdie tekort kan op tweeërlei wyse getree word:

- Die kinders van bejaarde-inwoners van tehuise moet aangespoor word om hulle onderhoudsplig na te kom en 'n bydrae tot die versorging van hulle ouers te maak
 - Gemeentes moet verantwoordelikheid aanvaar om 'n bydrae te maak tot die versorging van hulle bejaarde lidmate - veral waar van ons lidmate in ouetehuse van ander organisasies en kerke versorg word.
- * Die vergadering versoek dat gemeentes:
- kinders van bejaarde lidmate sal aanspoor om hulle onderhoudsplig na te kom deur ten minste R50,00 per maand aan ouetehuse oor te betaal en om
 - self 'n bykomende bydrae te maak tot die versorging van bejaarde lidmate veral teenoor ouetehuse wat nie deur die kerk self bedryf word nie.

Die Algemene Kerkvergadering onderskryf by herhaling sy standpunt:

- ** Dat bejaardes so lank as moontlik met gebruikmaking van ondersteunende dienste in die gemeenskap betrokke gehou moet word.

**** Dat beskermde behuising vir bejaardes by of naby aan bestaande ouetehuse en dienssentrums opgerig moet word.**

**** Dat alle ouetehuse in hulle versorging op die verswakte bejaarde toegespits sal wees.**

3.12 Huis Delarey

Die vergadering behandel die verslag oor Huis Delarey waarin gerapporteer word oor opnames, ouderdomsgroepeerings van inwoners, hulpverlening deur 'n multi-dissiplinêre span, nasorgdienste en finansiële aangeleenthede.

BESLUIT:

- * Die vergadering wens dank en waardering aan die volgende persone en instansies vir hul gewaardeerde bydrae te betuig.
 - Aan al die gemeentes van die Nederduitsch Hervormde Kerk en die NHSV-takke vir hul belangstelling en finansiële bydraes.
 - Die Raad van Beheer.
 - Die Direkteur en personeel van Die Ondersteuningsraad.
 - Die Ontdekkers Gedenk Hospitaal (Verpleegpersoneel en medici)
 - Die huisouers en personeel.
 - Die Kommissaris van Kindersorg van Roodepoort en sy personeel vir sy gewaardeerde leiding en dienste.
 - Die Instituut vir Kinder- en Volwassene Leiding van die RAU.

VERKIESING VAN OUDERLINGLEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering word versoek om vir 9 ouderlinglede te stem.

BEDANKING

Oudl Hannes Kotzé, skriba van die Ring van Zimbabwe betuig namens die ring hulle dank vir die volgehoue ondersteuning, finansiële hulp en pastorale besoek deur die kerk vanuit die R.S.A.

3.13 ALGEMENE DIAKONALE FONDS

3.13.1 Doel van die Fonds

Die fonds is ingestel ten einde die Kerk in staat te stel om in tye van nasionale of ander rampe, dadelik toe te tree met hulpverlening.

Dit gebeur van tyd tot tyd in die Kerk dat, onder sekere omstandighede, toegetree moet word om nood te lenig, 'n noodsaaklike diens te lewer of om interim hulp te verleen aan 'n diakonale diensorgaan wat weens omstandighede buite hulle beheer, nie in staat is om op die korttermyn die aanspraak op hulle dienslewering tegemoet te tree nie. Die fonds behoort ook vir die doel beskikbaar te wees.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering besluit dat die Algemene Diakonale Fonds steeds uitgebrei moet word ten einde
 - die Kerk in staat te stel om in tye van rampe - van welke aard ook al - met hulp en noodleniging toe te tree;
 - om binne die Kerk hulp te verleen waar nie 'n diakonale diensorgaan is om die taak te vervul nie en
 - om diakonale diensorgane op wie se dienste daar vir die korttermyn bokant hulle vermoë aanspraak op gemaak word, daarin by te staan.
- * Die Algemene Kerkvergadering onderskryf weereens die beginsel wat ten opsigte van trustfondse geld : en dit is dat gelde wat vir 'n spesifieke doel ingesamel word vir daardie doel aangewend word.

3.13.2 Vloedrampe

Die Wet wat die beheer oor die Rampnoodlenigingsfonds reël, bepaal dat alle fondse wat gedurende 'n afgekondigde ramptydperk ingesamel word, aan die Rampnoodlenigingsfonds vir hulle uitsluitlike aanwending oorbetaal moet word.

Saam met die NG Kerk is met die owerheid onderhandel oor die wysiging van die Wet sodat die Kerk ongehinderd - ook tydens ramptoestande - fondse en goedere byeen kan bring ten einde voort te gaan met sy diakonale taak en roeping.

Die Kerk het begrip vir die Staat se probleem ten einde beheer te hê en te kry oor fondse wat ingesamel word en dat dit vir die doel waarvoor dit ingesamel word, wel aangewend word.

- * Die Staat is versoek om by hersiening en wysiging van die Wet te oorweeg om in die Wet 'n omskrywing te plaas van wat 'n Kerk is;
- * Daar moet verder in die belydenis/kerkorde van die Kerk wat fondse insamel prinsipiële aanduidings wees van sy diakonale betrokkenheid by sy mense.

- * Die Wet behoort verder voorsiening daarvoor te maak dat 'n Kerk aansoek kan doen om in die rampgebied met sy fonds-insameling en diakonale versorging voort te gaan soos wat dit die geval was voor die ramptoestand.
- * Die betrokke Kerk moet 'n infrastruktuur van diakonale dienslewering in die gebied hê en ook as welsynsorganisasie by die Staat geregistreer wees.

BESLUIT:

- * Kennis geneem.

3.13.3 Stand van Fonds

Die fonds het soos volg oor die afgelope aantal jare gegroei

1986	R 235 001,00
1987	R 241 804,00
1988	R 299 127,00

Op 1 Januarie 1989 het die fonds op R294 153,58 te staan gekom.

BESLUIT:

- * Gemeentes word aangespoor om jaarliks 'n bydrae tot die Algemene Diakonale Fonds te maak.

3.13.4 Beskrywingspunt : Droogtehulpfonds

Die gemeente Poort se beskrywingspunt wat soos volg lui: word behandel:

"Dat benewens die bydraes tot ramp- en noodlenigingsfondse vir oorstromings, 'n droogtehulpfonds gestig word.

MOTIVERING

Droogtes het soms rampspoedige gevolge en onder dié omstandighede kan die Kerk 'n waardevolle bydrae lewer".

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering aanvaar dat die doelstellings van en met die Algemene Diakonale Fonds ruim genoeg is om ten tye van enige noodtoestand toe te tree en moedig gemeentes en lidmate aan om deurlopend daartoe 'n bydrae te maak.

3.14 RINGSBYSTANDSFONDS

Die Algemene Kerkvergadering van 1986 het Ringsvergaderings versoek om 'n Ringsbystandsfonds in die lewe te roep. Die doel met die fonds was en is om binne ringsverband hulp te verleen en om die saldo van die fonds aan die einde van elke jaar aan die Algemene Diakonale Fonds oor te betaal.

Gemeentes is versoek om die saldo van hulle nagmaaltafelkollekte jaarliks aan die Ringsbystandsfonds oor te betaal.

BESLUIT:

- * Gemeentes word weer eens versoek om uit hul nagmaaltafelkollektes jaarliks 'n oorbetaling aan die Ringsbystandsfonds te maak.

3.15 DEURKOLLEKTES

Die Algemene Kerkvergadering neem kennis daarvan dat die Algemene Diakonale Raad 'n opdrag om 'n studiestuk op te stel oor die herkoms en aanwending van deurkollektes, uitgevoer het.

Aandag word geskenk aan die beredenering van die moontlikhede van die aanwending van deurkollektes vir die Diens van Barmhartigheid soos in die agenda opgeneem.

BESLUIT:

- * Die aanbeveling van die Algemene Diakonale Raad dat deurkollektes vir die Diens van Barmhartigheid afgesonder word, word nie goedgekeur nie.

3.16 NAGMAALTAFELKOLLEKTE

Tradisioneel word die nagmaaltafelkollekte aangewend vir die Diens van Barmhartigheid in die gemeente - die nood wat die naaste aan die huis lê.

Die nagmaaltafelkollekte die afgelope aantal jare was soos volg:

TOTAAL VIR		AANGEWEND VIR DIE DIENS VAN BARMHARTIGHEID BINNE DIE GEMEENTES
1985	R210 918	R177 638
1986	R235 709 11,6% styging	R386 394
1987	R271 442 15,1% styging	R308 981

Die nagmaaltafelkollekte het dus vir 1987 met R37 539,00 tekort geskiet om aan die behoefte in die eie gemeente te voorsien. Hierdie bedrag sal uit die deurkollektes aangesuiwer moet word.

BESLUIT:

- * Gemeentes word versoek om die betekenis van die nagmaaltafelkollekte gereeld onder die aandag van die lidmate te bring en hulle aan te spoor om op die wyse te voorsien in dit wat die behoefte aan noodleniging in die eie gemeente is.
- * Met inagneming van die feit dat die deurkollekte en heffing nie per besluit van die Algemene Kerkvergadering sal voorsien in die stoflike behoeftes van die barmhartigheidswerk op sinodale vlak nie, die vergadering 'n beroep op kerkrade doen om die gevraagde bedrae om die werk te kan doen, dringend te voorsien.

3.17 **BEFONDSING : DIAKONALE DIENSORGANE**

Die verslag oor die befondsing van Diakonale Diensorgane soos in die agenda vervat, word behandel.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering versoek gemeentes om na die heel beste van hulle vermoë en volgens die aangeduide behoeftes, te voorsien vir wat nodig is om al die dienste van barmhartigheid in stand te hou.
- * Die Algemene Diakonale Raad moet 'n videokasset en/of 'n filmskyfiereeks oor al die werksaamhede en tehuise van die diakonaat van die Kerk daarstel en aan die gemeentes beskikbaar stel om sodoende die lidmate beter in te lig oor die barmhartigheidswerk in die kerk.

3.17 **NHSV Bydraes vir Kerklike Inrigtings**

Die beskrywingspunt van die Ring van Zuurfontein kom aan die orde.

Die Algemene Kerkvergadering besluit dat alle instansies wat deur die Kerk onderhou word, die verantwoordelikheid van die Kerk in sy geheel word en dat sekere instansies nie slegs gedra word deur die vroulike lidmate van die Kerk nie.

MOTIVERING

Die NHSV word tans aangeslaan vir heffings ten opsigte van verskeie sake. Die heffings word bereken op alle vroulike lidmate in die gemeente.

Dit beteken dat 'n paar susters wat aktief betrokke is by die NHSV, die fondse moet vind terwyl die groter meerderheid vroulike lidmate min of geen verantwoordelikheid hiervoor aanvaar nie.

Hierdie instansies is instansies wat die Kerk tot stand gebring het en is dus die verantwoordelikheid van die Kerk in sy geheel en nie net van sekere lidmate van die Kerk nie.

Dit wil dus blyk dat die bekostiging van hierdie instansies na regte behoort te geskied deur middel van 'n heffing op alle lidmate.

Dit impliseer dat die NHSV-tak van 'n gemeente nie apart vir heffings aangeslaan word nie, maar in wese met die kerkraad sal meewerk om te verseker dat die barmhartigheidsdiens in die Kerk en gemeente sinvol sal voortgaan.

KOMMENTAAR

Die sogenaamde ringsinsameling van die NHSV waardeur fondse vir die Monumenttehuise byeen gebring word, is 'n wyse om aan elke NHSV-tak 'n aanduiding te gee van wat van hulle verwag word. Die lidmatetal van die gemeente word as basis van berekening geneem.

Die NHSV beywer hulle grootliks vir die Monumenttehuise. Hulle aanvaar primêr verantwoordelikheid vir die bedryf en instandhouding van die groep ouetehuse en die ringsinsameling by alle NHSV-takke, is slegs maar 'n wyse om fondse te bekom.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die ringsinsameling van die NHSV waarvolgens vir elke tak 'n aanduiding gegee word van wat benodig word om die Monumenttehuise instand te hou. Hierdie insameling is nie 'n heffing nie.

3.19 STAATSUBSIDIES

Die Algemene Kerkvergadering neem kennis daarvan dat die Staat grootliks bydra tot die instandhouding van die onderskeie dienste van barmhartigheid in die Kerk. Die subsidie is telkens so aangepas om tred te hou met die inflasiekoers.

As gevolg van groter aanspraak oor 'n veel breër terrein vir dienste aan alle bevolkingsgroepe, kon die tegemoetkomende aanpassing van subsidies nie meer op dieselfde peil gehandhaaf word nie. Die verantwoordelikheid dat die Kerk 'n groter aandeel aan sy eie diens van barmhartigheid sal moet neem, groei steeds.

Die verslag oor hoe die Staat Die Kinderhuise, Die Ondersteuningsraad, Ons Tuis en die Monumenttehuise van die NHSV gesubsidieer het, geniet ook die aandag van die vergadering.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem met groot dank en waardering kennis daarvan dat die Staat steeds grootliks bydra tot die instandhouding van die dienste wat deur die diakonale diensorgane gelewer word en bedank die betrokke Departement daarvoor.
- * Die Algemene Kerkvergadering spoor gemeentes aan om in 'n steeds toenemende mate die verantwoordelikheid vir die diens van barmhartigheid op hulle te neem as synde ons roeping en verantwoordelikheid.

3.20 ANDER FONDSE

Die NHSV het toegetree as insamelaar vir Die Beeld se Kinderfonds en Die Voortrekker Gedenkfonds (vantevore Die Transvaler se Kersfonds).

Die afgelope 3 jaar was die resultaat van die insameling :

	BEELD SE KINDERFONDS		VOORTREKKER GEDENKFONDS	
	NHSV INSAMELING	BYDRAE VAN FONDS	NHSV INSAMELING	BYDRAE VAN FONDS
1986	28 437	32 441	2 000	2 222
1987	55 985	57 069	12 869	11 102
1988	190 207 (gemeentes)	81 581	9 602	-

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering bedank:
 - die NHSV vir hulle deelname aan die insameling vir Die Beeld se Kinderfonds en Die Voortrekker Gedenkfonds en
 - Die Beeld en Die Transvaler vir hulle deelname aan die onderskeie insamelings waarby die inrigtings van die Kerk gebaat het.
 - Die Hoofdirekteur en alle ander betrokkenes by die Diens van Barmhartigheid vir hulle toegewyde arbeid.

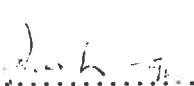
SITTINGSURE

Die vergadering besluit om die pouse gedurende die middag te verkort. Vanaf Donderdag 29 Junie 1989 sal die vergadering vanaf 12h45 tot 14h00 vir ete verdaag.

Die vergadering verdaag vir middagete.

Goedgekeur en geteken te Pretoria 29 Junie 1989.

.... Voorsitter

.... Skriba

MIDDAGSITTING 28 JUNIE 1989

GROETEBOODSKAPPE

Die volgende groeteboodsappe is ontvang:

- Kerkraad en gemeente van Lichtenburg
- Kerkraad van Groot Marico
- Kerkraad en gemeente van Venterskroon
- Mev Martie Dreyer (Potchefstroom)

NOTULE

Die notule van die middagsitting van 26 Junie 1989 en die oggend-sitting van 27 Junie 1989 word deur die vergadering behandel en met enkele wysigings goedgekeur.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Die volgende afgevaardigdes kom ter vergadering

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYD</u>
Oudl H M Young	Rustenburg-Kloof	28 Junie 09h00
Diak A C van Heerden	Edenvale	28 Junie 09h00
Ds S J Swanepoel	Warmbad	28 Junie 09h00
Ds G J W van der Merwe	Meyerton	28 Junie 11h15
Ds J H Steenekamp	Rustenburg-Kloof	28 Junie 11h15

Verlof vir afwesigheid word aan die volgende afgevaardigdes verleen:

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYD</u>
Dr A J G Dreyer	Kaapstad	28 Junie 09h00 - 10h15 29 Junie - heeldag
Ds W G Habig	Carolina	28 Junie 10h45 - 14h30
Oudl J H S Olivier	Pierneef	28 Junie 09h00 - 14h30
Ds W C M de Beer	Pierneef	1 Julie
Ds P D Smit	Bulawayo	28 Junie 09h00 - 11h15
Ds D J Kriel	Vaalharts	28 Junie 09h00 - 11h15
Oudl N Truter	Kuruman	28 Junie 09h30 - 14h30
Oudl J J Fouché	Schweizer-Reneke	Res van vergadering
Ds E R Pretorius	Hospitaalbearbeiding	28 Junie 14h30 - 17h50
Oudl H S Gagiano	Randpoort	28 Junie
Ds N M Wolmarans	Pretoria-Suid	28 Junie 10h45 - 14h30
Oudl T L Marais	Odendaalsrus	28 Junie 09h00 - 11h15
Dr A A da Silva	Hartbeeshoek	28 Junie 09h00 - 10h00 en 14h30 - 16h30
Ds N C J Brayshaw	Drie Riviere-Oos	29 Junie 12h00 - 21h30
Oudl O J S v/d Westhuizen	Drie Riviere-Oos	29 Junie 12h00 - 21h30
Ds C L Badenhorst	Krugersdorp-Oos	28 Junie 11h15 - 14h30
Oudl P J van Zyl	Krugersdorp-Oos	28 Junie 11h15 - 14h30
Oudl B Oberholzer	Koornfontein	28 Junie 17h50 - 21h30
Prof J L Hattingh	Bellville	28 Junie 19h30 - 21h30

ORDE VAN DIE VERGADERING

Die volgende afgevaardigdes kom ter vergadering:

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYD</u>
Ds B F Greyling	Bethlehem	28 Junie 11h15
Ds D J Kriel	Vaalharts	28 Junie 11h15
Ds P D Smit	Bulawayo	28 Junie 12h30

Verlof vir afwesigheid word aan die volgende afgevaardigdes toegestaan:

Oudl W A van den Berg	Krugersdorp	28 Junie 10h00 tot aanmelding
Ds A J Cilliers	Montana	28 Junie 14h30 - 21h30
Ds J M Fourie (Jr)	Springs	28 Junie 11h30 - 21h30
Oudl H L J Malan	Springs	28 Junie 19h30 - 21h30
Oudl H J Storm	Oudtshoorn	28 Junie 19h30 - 21h30
Ds J J Vrey	Benoni	28 Junie 14h30 - 21h30
Ds W A Strydom	Primrose	29 Junie 09h00 - 17h50
Oudl F Smit	Parkrand	30 Junie 09h00 - 17h50
Ds D W Beukes	Springs-Noord	28 Junie 14h30 - 21h30
Oudl D G Prinsloo	Springs-Noord	28 Junie 14h30 - 21h30
Ds R T I Pienaar	Parkrand	30 Junie 14h30 - 21h30
Oudl P J Riekert	Potchefstroom-Noord	28 Junie 14h30 - 21h30
Ds Z C Robberts	Uppington-Postmasburg	29 Junie 11h15 tot einde van vergadering

ORDEMOSIE

Met volle respek teenoor alle sprekers wat reeds in die vergadering opgetree het;

en aangesien die vergadering reeds besluit het om die etensuur in te kort-

word die vergadering hiermee versoek om spreekbeurte tot drie (3) minute te beperk, maar die vergadering mag op versoek die spreekbeurt - indien nodig - verleng.

BESLUIT:

- * Die ordemosie word aanvaar.

VERKIESING VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Daar kan moontlike verwarring bestaan in die verkiesing van secundielede omdat daar 2 di J H Breytenbach is. Ds J H Breytenbach (Sr) het verskoning aangebied vir die eerste dag van die vergadering, maar was ook die ander dae afwesig.

Daar bestaan twee moontlike wyses om dit te hanteer:

- A.
1. Die Kerkwet of Bepalings gee geen definitiewe uitsluitel oor die vraag of 'n persoon fisies teenwoordig moet wees op 'n Algemene Kerkvergadering om op die Kommissie gekies te word nie.

Bepaling 13 stel slegs "Die Kommissie bestaan uit gekies deur die Algemene Kerkvergadering."
 2. Die gebruik (usansie of gewoonte) in ons kerk is dat die Kommissie gekies word uit die aanwesige lede van die Algemene Kerkvergadering.
 3. Die situasie is dat ds J H Breytenbach (Tarlton - SAP-Kapelaan) verskoning gemaak het vir die opening, 25 Junie, en daarna nog nie weer ter vergadering was nie.
 4. Daar was tydens die stemming geen onduidelikheid by die vergadering dat ds J H (Hendrik) Breytenbach die kandidaat was wat in die stemming of herstemmings betrokke was nie, WANT:

Daar was geen vrae tydens die stemmings nie en daar was dus, klaarblyklik geen onduidelikhede nie.
 5. Oordeel ds J H (Hendrik) Breytenbach is wettig verkies.
- B.
1. Oordeel dat daar 'n billike verwarring was by die vergadering.

Verklaar die verkiesing daarom as nietig.
 2. Laat 'n stemming, de novo hou, oor al die sekonduslede omdat ds J H (Hendrik) Breytenbach steeds betrokke was.

BESLUIT:

Die vergadering besluit dat daar geen verwarring was nie en dat die stemme uitgebring was op ds J H Breytenbach (Jr).

V. A M P T E

1.10 TRAKTEMENTE, REISTOELAE EN EMOLUMENTE

1.10.1 KONTANTDEEL

Die vergadering skenk aandag aan die beredenering van die Administrateur in verband met die traktement van dienaars van die Woord soos in die agenda opgeneem.

Voorts word die volgende aanbevelings vir die aanpassings van die skale soos deur die Administrateur voorgelê, behandel.

TRAKTEMENTAANPASSINGS 1989

Die 61 ste Algemene Kerkvergadering het oor traktementaanpassings soos volg besluit:

- "(1) Die traktementaanpassing vir 1986 moet op 12% gebaseer word.
- (2) Traktementaanpassing sal voorlopig nog aan die verbruikersprysindeks gekoppel word, in afwagting van die resultaat van die beroepspesifieke ondersoek na traktement wat deur die Raad van Finansies onderneem word."

Ek het die besluit van die Algemene Kerkvergadering so interpreteer dat die traktementaanpassings vir 1987 en 1988 steeds volgens die ou gebruik bepaal moet word, dit wil sê aan die hand van die die verbruikersprysindeks totdat die resultaat van die beroepspesifieke ondersoek deur die Algemene Kerkvergadering bespreek kan word.

Aan die hand van die interpretasie is traktementskale dan ook in 1987 met 16% en in 1988 met 13% aangepas.

Na samesprekings met personeelkonsultante is vasgestel dat die koste indien hulle so 'n ondersoek vir die Kerk sou doen, tussen R30 000 en R50 000 sou beloop, en dan sou 'n groot inset ten opsigte van die Kerk se benadering en filosofie steeds deur die administrateur en die Raad van Finansies geweer moes word.

Met die toevoeging tot die personeel van Dr Claassens, 'n ervare persoon op die terrein van personeelbestuur en met die kennis wat bygekom het met betrekking tot posevaluering en posgradering was ek van mening dat die ondersoek goedsdiks intern gedoen sou kon word.

Die resultate van die ondersoek is aan die Raad van Finansies voorgelê en goedgekeur en die aanbevelings wat hieronder volg vloei voort uit die ondersoek.

Ter inleiding dink ek dit is nodig dat lede van die vergadering weer eens let op die beginsels rondom die versorging van die predikant soos in 1961 deur die Algemene Kerkvergadering vasgelê en telkens bevestig is tydens opvolgende Algemene Kerkvergaderings.

Wanneer die Kerkraad 'n predikant beroep, nooi hulle hom uit om na die gemeente oor te kom om deur leer en voorbeeld, bestuur en opsig alles te doen wat 'n herder en leraar ooreenkomstig die Heilige Woord van God en volgens die verordeninge van die Kerk betaam.

In die opgawe ten opsigte van traktement en voorregte onderneem die Kerkraad om die beroepe predikant, sy gesin en afhanklikes van 'n behoorlike lewenstog te verseker sodat hy in staat gestel kan word om al sy kragte en tyd aan die diens van die evangelie te wy.

Hierdie versorging bestaan normaalweg uit die volgende komponente naamlik:

1. 'n Kontantdeel wat maandeliks uitbetaal word.
2. Vrye woning wat insluit telefoon, munisipale kostes en onderhoudskostes.
3. Kostelose vervoer wat hom in staat stel om sy ampswerk te verrig en sy gesin te vervoer.
4. 'n Jaarlikse verlof van 6 weke wat mag ophoop tot hoogstens 3 maande verlof in oorleg met die Kerkraad.
5. Vakansietoelaag een maal per jaar.

Uit bostaande is dit duidelik dat daar in die verhouding van Kerkraad/predikant nie sprake kan wees van 'n werkgewer/werknemer verhouding nie en ook nie van "salaris" of vergoeding vir gelewerde diens nie. Die Kerkraad versorg die predikant sodat hy sy volle aandag aan sy ampswerk kan wy.

Daar ontstaan soms wanverhoudings tussen Kerkraad en predikant omdat een van die partye nie sy deel van die ooreenkoms nakom nie – of die Kerkraad versorg nie die predikant na sy redelike behoeftes nie, of die predikant wy nie al sy kragte en tyd aan die diens van die evangelie nie.

By die vasstelling van die versorgingsvoordele moet die Kerkraad daarna streef om die predikant van 'n "behoorlike lewenstog" te voorsien. By die vasstelling van die "behoorlike lewenstog" moet die Kerkraad verantwoordelik handel en die persoonlike omstandighede en behoeftes van die predikant en sy gesin in ag neem. Die Kerkraad moet egter ook daarop let dat hulle nie die behoeftes van die predikant oorskat nie, en die gemeente se finansiële vermoëns oorbelas nie.

Aan die ander kant moet die Kerkraad in sy oordeel oor die behoeftes van die predikant en die vasstelling van die versorgingsvoordele dit nie so doen dat die predikant die gemeente effektief subsidieer nie, ten koste van sy gesin se daaglikse brood en lewensbestaan. Dit kan by die predikant soveel kommer meebring dat die uitvoering van sy ampswerk daaronder mag ly.

Die beginsel is dus dat die predikant vir sy hele lewensbestaan van die gemeente afhanklik is en dat hy oor geen ander inkomste beskik as dit wat hy van die gemeente ontvang nie. Ter wille van die privaatheid waarop elke persoon en sy gesin geregtig is, en ter wille van goeie verhoudings tussen die predikant en die Kerkraad, word 'n deel van die versorgingsvoordele wat die Kerkraad onderneem het om aan die predikant te laat toekom, in kontant aan hom uitbetaal.

Met hierdie kontantbedrag moet die predikant sy huishoudelike uitgawes soos voedsel, kleding, meubels, studieboeke, onderwys vir sy kinders, koste van vakansies en ontspanning, pensioenbydraes en mediese uitgawes bekostig.

Benewens die kontantbedrag moet die Kerkraad sorg vir 'n doelmatige woning en die koste daaraan verbonde, telefoon (wat ook insluit privaat telefoonoproepe) en vervoerkoste wat insluit die koste om sy gesin te vervoer, benewens die koste om sy gemeentewerk te doen.

Terwyl die kosteverhoging vir woningvoorsiening en vervoerkoste gewoonweg deur die Kerkraad gehanteer is, het die Algemene Kerkvergadering in 1964 en 1967 formules vasgestel waarvolgens die kontantdeel van die versorgingsvoordele van tyd tot tyd aangepas kan word om te vergoed vir die daling in die koopkrag van die Rand. Die faktor wat gebruik is om die aanpassing te doen is die Verbruikersprysindeks (VPI) soos deur die Departement Statistiek uitgereik is.

Aanvanklik is aanpassings drie-jaarliks gedoen, maar nadat die inflasiekoers dermate toegeneem het sodat driejaarlikse vooruitskatting moeilik geword het, is aan die Administrateur opdrag gegee om jaarliks die kontanttraktementskale te hersien aan die hand van die verbruikersprysindeks en na voorlegging aan die Raad van Finansies, gemeentes van hersiene minimum traktementskale te voorsien. In die verslag aan die 1986 Algemene Kerkvergadering is die Raad van Finansies se kommer uitgespreek oor die praktyk om jaarliks aanpassings te doen aan die hand van die verbruikersprysindeks terwyl feitlik alle ander sektore salarisaanpassings onder die inflasiekoers gehou het, en werknemers in die privaatsektor en openbare sektor 'n steeds dalende lewenspeil ervaar het.

Waar die Verbruikersprysindeks aangedui het dat skale in ooreenstemming met die aanvaarde praktyk met 18.1% aangepas moet word, het die 1986 Algemene Kerkvergadering besluit om traktementskale met slegs 12% aan te pas.

In die lig van die versorgingsbeginsel wat vroeër in hierdie verslag gestel is, is dit my oortuiging dat die praktyk van aanpassings aan die hand van die Verbruikersprysindeks steeds die mees konsekwente en nie-arbitrêre formule is waarvolgens aanpassings gedoen kan word, aangesien dit nie onderhewig aan die arbitrêre oordeel van die administrateur of die Raad van Finansies is nie. Wanneer die Kerk oor die vlak van versorging bepaalde besluite wil neem, hetsy 'n verhoging of verlaging van die peil van versorging, kan dit telkens bewustelik by die Algemene Kerkvergadering geskied.

By die aanvanklike vasstelling van die voorgestelde traktementskale het die Algemene Kerkvergadering nie gewerk met die inkomste van persone in die beroepe wat min of meer dieselfde studiejare verg, byvoorbeeld advokate en dokters nie, maar met die meer konserwatiewe inkomstegroep, naamlik die onderwys.

As maatstaf is geneem die salarisskaal van die hoof van 'n Hoërskool wat 'n B-graad, onderwyskwalifikasie plus 'n M-graad of tweede B-graad behaal het. Rondom die salarisskaal is 'n versorgingspakket bereken wat dan ingesluit het, kontantdeel, vry woning en wat daarmee saamgaan, kostelose vervoer vir sy gesin en mediese dienste.

By die berekening van die minimumskale vir die kontantdeel het die Algemene Kerkvergadering ook uitgegaan van die standpunt dat daar nie 'n baie groot verskil tussen die behoeftes van die jonger en ouer predikant is nie.

Daar het deur die jare telkens besware gekom teen die vergelyking met die onderwysberoep, en van die redes wat vir die beswaar aangevoer is, is die feit dat 'n onderwyser ten opsigte van bevordering in sy beroep hoofsaaklik beperk word deur sy eie vermoëns of gebrek daaraan. Met bevordering het dan ook hoër inkomste gekom, terwyl daar vir 'n predikant geen bevordering in sy "beroep" moontlik is nie en hy onderhewig is aan die traktementskale en die Kerkraad se oordeel oor sy behoeftes. Bogenoemde rede sal altyd geld wanneer die predikant se "pos" vergelyk word met poste in die privaatsektor of openbare sektor.

In die ondersoek na die gangbaarheid van die versorgingspakket het ons probeer om aan die hand van die Peromnes-evalueringskaal te bepaal wat die "posgraad" van 'n predikant is, volgens die maatstawwe wat die privaatsektor gebruik vir die evaluering van 'n pos.

Met die oefening is probeer om op die mees sinvolle en praktiese wyse die predikant se "pos" met die poste in die privaatsektor te vergelyk omdat daar deurlopend deur predikante en gemeentes gevra word hoedanig sy "pos" met die "mark" vergelyk.

'n Besondere eienskap van die Peromnes-stelsel is dat dit maklik op alle soorte instellings en op alle soorte en vlakke van poste toegepas kan word. Dit is net so toepaslik op die pos van hoof uitvoerende beampte van 'n groot instelling as op die van 'n ongeskoolde werker in die fabriek, of op die pos van die mees senior professor as op die van skoolskoonmaker.

In die Peromnes-stelsel word poste in terme van agt sogenaamde "faktore" geëvalueer. Die eerste ses faktore hou almal verband met besluitneming. Hierdie faktore kom in 'n mate in alle poste voor, ofskoon slegs minimaal in die geval van poste wat deur ongeskooldes gevul kan word. Hierdie agt faktore is :

1. **Probleemoplossing.** By die evaluering van hierdie faktor moet die soort inligting wat beskikbaar is by die voorkoms van 'n probleem, die toeganklikheid van daardie inligting, en die aard van die alternatiewe handelswyses wat moontlik is, in ag geneem word.

2. **Gevolge van oordeelsfoute.** Die uitwerking van foutiewe besluite op die handeling, welsyn en prestige van die instelling (of onderafdelings daarvan), met inagneming van die bestaande maatreëls vir die beheer, regstelling of voorkoming van sodanige foute. In buitengewone gevalle kan die resultate van foutiewe besluite tot buite die instelling strek.
3. **Werkdruk.** Die hoeveelheid druk (stres) inherent in die taak, soos weerspieël in die omvang en die aard van die werk, asook die tyd beskikbaar vir noodsaaklike handeling.
4. **Kennis.** Die vlak van kennis in operasionele sin (en nie in terme van formele kwalifikasies nie) wat vereis word om die taak na behore te verrig.
5. **Trefkrag.** Die trefwydte van die invloed van handeling binne die pos op ander werksaamhede binne sowel as buite die instelling.
6. **Begrip.** Die eise wat die pos stel aan die verstaan van geskrewe en gesproke kommunikasie.
7. **Opvoedkundige kwalifikasies.** Slegs die essensiële eise wat die pos stel, en nie addisionele wenslikes nie, word in aanmerking geneem.
8. **Verdere opleiding/ervaring wat vereis word.** Die tydperk wat nodig is om langs die kortste moontlike weg bedrewenheid in die pos te bereik.

Al agt hierdie faktore dui op inherente aspekte of vereistes van poste. Eksterne aspekte soos fisiese werksomstandighede of aspekte soos vraag en aanbod word nie daarby ingesluit nie. Sodanige aspekte kan van plek tot plek en van tyd tot tyd wissel. In die werklike evaluasieproses word elke faktor volgens 'n progressiewe kompleksiteitskaal in ooreenstemming met voorgeskrewe definisies gemeet.

Nadat 'n pos aan die hand van bogenoemde faktore geevalueer is, kan die pos nou volgens 'n omsettingskaal gegradeer word. Daar is 19 basiese graderings in die Peromnes-stelsel, waarvan 1 die mees komplekse en 19 die minste komplekse pos aandui. Elke gradering bevat 'n verspreiding van punte op die skaal wat so pas genoem is. Die onderskeie graderings het die volgende breë betekenisinhoud:

GRADERINGS

BENADERDE OMSKRYWING

1-3

Hoogste uitvoerende beamptes en die mees senior beroepsmense en spesialiste (landwyd)

GRADERINGS	BENADERDE OMSKRYWING
4-6	Senior bestuurslui, asook hoëvlak beroepsmense en spesialiste.
7-9	Middelbestuurders, toesighouers en laervlak beroepsmense en spesialiste
10-12	Opsigters en hoërvlak geskoolde en klerklike betrekkings
13-16	Laervlak geskoolde en klerklike betrekkings
17-19	Laaggeskoolde en ongeskoolde poste

Die meting moet eerder gesien word as riglyne en nie soseer as eksakte feitlike gevolgtrekkings nie. Aan die ander kant is die oefening seker een van die mees sinvolle metodes om die predikant se "pos" te evalueer teenoor die van die sakebedrywe.

Die volgende resultate is verkry met die evaluering van 'n predikant se "pos" :-

FAKTOR	PUNTETELLING
1. Probleemoplossing	22 - 25
2. Gevolge van oordeelsfoute	25 - 29
3. Werkdruk	21 - 24
4. Kennis	26 - 28
5. Trefkrag of invloed van die werker	18 - 20
6. Begripvereiste	27 - 29
7. Kwalifikasies	32 - 32
8. Opleiding / Evaluering	<u>20 - 24</u>
	191-211

Indien die resultate van 191 to 211 op die liniêre punteskaal van Peromnes gemeet word is die posgraad van die predikant 4/5.

Die metingskaal van Peromnes lyk soos volg :-

PUNTETELLING	GRADERING	VOORBEELD VAN POSTE IN SAKESSEKTOR
249 - 288	Posgraad 1	Uitvoerende beamptes Direkteure

PUNTETELLING	GRADERING	VOORBEELD VAN POSTE IN SAKSEKTOR
231 - 248	Posgraad 2	Hoofbestuurder en hoog gespesialiseerde poste
216 - 230	Posgraad 3	Hoofbestuur en hoog gespesialiseerde poste
201 - 215	Posgraad 4	Senior bestuur en
187 - 200	Posgraad 5	gespesialiseerde beroepe
173 - 186	Posgraad 6	Middelbestuur
158 - 172	Posgraad 7	Superintendente en
143 - 157	Posgraad 8	laer gespesiali-
128 - 142	Posgraad 9	seerde beroepe

Die predikant se "pos" lê dus volgens die puntetelling diep in posgraad 4 en grootliks in posgraad 5. Die ervaring en kennis van die predikant het wel 'n invloed op die faktore van veral gevolge van oordeelsfoute, trefkrag of invloed van die werk en ervaring. Die jong predikant sal dus aan die onderpunt van 'n posgraad 5 lê terwyl die ervare predikant diep in posgraad 4 sal wees wat vergelyk met senior bestuur en gespesialiseerde beroepe in die sakewêreld. Die grootte van die gemeente het ook 'n invloed by sekere faktore soos werkdruk hoewel die invloed nie wesenlik op die totale telling sal wees nie.

Volgens die Peromnes opnames van vergoedingspakkette van persone in posvlakke 5 en 4 in die privaatsektor in 1988 het die vergoedingspakket gelê tussen R60 050 en R80 560.

Die indeling in diensjare van vergoedingspakkette in die privaatsektor in onderstaande tabel is gedoen om te kan vergelyk met die indeling in traktementskale. Vooruitskattings is dat die pakkette in die privaatsektor in 1989 met $\pm 15\%$ aangepas sal word.

POS- VLAK	INDE- LING IN JARE	KON- TANT DEEL	BONUS	MOTOR VOOR- DEEL	BE- HUI- SING TOELAE	TOTAAL
5	1)	36 000	3 000	14 050	7 000	60 050
	2)					
	3)	37 800	3 150	14 050	7 000	62 000
	4)					
	5)	39 800	3 300	14 050	7 000	64 150
	6)					
4	7)	42 000	3 500	14 050	7 000	66 550
	8)					
	9)	44 100	3 675	17 310	8 000	73 085
	10)					
	11)	46 300	3 850	17 310	8 000	75 460
	12)					
	13)	48 600	4 050	17 310	8 000	77 960
	14)					
	15)	51 000	4 250	17 310	8 000	80 560

Persentasie verskil tussen begin- en eindskaal $\pm$ 42 %.

POSTE IN DIE SAKEWERêLD OP POSVLAKKE 4 EN 5

Groepsekretaris of Administratiewebestuurder.
 Algemene of Nasionale Verkoopbestuurder
 Groep Vervaardigingsbestuurder
 Senior Konsultant Ingenieur
 Groep Finansiële Rekenmeester
 Hoof Interne Ouditeur
 Dataverwerkingsbestuurder
 Groep Personeelbestuurder
 Groep Opleidingsbestuurder
 Bestuurder: Ontwikkeling en Navorsing
 Hoof Apteker

Hieronder vind u 'n uiteensetting van die huidige skale van die kontantdeel vir gebruik by ons Kerk asook gewysigde skale indien 'n 15% aanpassing (soos vanjaar in die openbare sektor) gedoen word. Daarnaas vind u die huidige skale wat aanbeveel word by gemeentes in die NG Kerk vir 1989. (Dit kan genoem word dat die NG Kerk by die formulering van hulle advies oor traktementskale ook gebruik maak van die Peromnes opnames van die F.S.A. Renumeration (Edms) Bpk.).

DIENS- JARE	HUIDIGE SKALE IN GEBRUIK BY DIE NED HERV KERK	PERSEN- TASIE VERHO- GING PER KERF	GEWYSIGDE SKALE INDIEN 'N INFLASIE- KOERS AAN- PASSING VAN 15% GEBRUIK WORD	HUIDIGE SKALE AAN- VEEL BY GE- MEENTES IN NG KERK KONTANT- DEEL
1	25 973		29 869	19 200
2	25 973		29 869	20 700
3	<u>25 973</u>	4,6 %	<u>29 869</u>	22 200
4	27 179		31 256	23 700
5	<u>27 179</u>	3,4 %	<u>31 256</u>	25 200
6	28 094		32 308	26 700
7	28 094		32 308	28 200
8	<u>28 094</u>	3,7 %	<u>32 308</u>	29 700
9	29 139		33 510	31 500
10	29 139		33 510	33 300
11	<u>29 139</u>	4,1 %	<u>33 510</u>	35 100
12	30 345		34 897	36 900
13	30 345		34 897	38 700
14	<u>30 345</u>	3,5 %	<u>34 897</u>	40 500
15	31 408		36 119	42 300
Persentasie verskil tussen beginskaal en eindskaal 20.9%			Persentasie verskil tussen beginskaal en eindskaal 120%	

'n Verskil in benadering tussen ons Kerk en die NG Kerk is die feit dat hulle skale begin by R19 200 en na 15 jaar op die maksimum van R42 300 kom, dus 'n verhoging van $\pm$ 120%.

Daarteenoor begin ons voorgestelde skale op R29 869 en eindig op R36 119, dus 'n verhoging van 20.9%.

Om die versorgingspakkette van predikante te vergelyk met vergoedingspakkette van persone in die privaatsektor moet waardes geplaas word op die vrye inwoning en koste van gesinsvervoer.

In die kwantifisering van die vrye inwoning en koste van gesinsvervoer het ek soos volg te werk gegaan:

WONINGTOELAE

Waarde van huis ± R150 000.
Rentekoers 16 %.

Rente op kapitaal	R24 000
Munisipale koste	R 3 000
Telefoon	R 1 200
Onderhoud	R 1 800
	<u>R30 000</u>

REISKOSTE

Privaatkilometers per jaar ±10 000. Amptelike kilometers
10 000.

Motoraankoopprys	± R25 000
Enjin kapasiteit	2 liter
Vaste koste	45,2
Brandstof	10,1
Onderhoud	6,8

62,1 sent per kilometer

Teen 10 000 privaatkilometers moet R6 210 by sy vergoedings-
pakket bygetel word.

Om 'n meer eweredige verspreiding oor die skale te kry en om
die verskil in beginskaal en eindskaal meer markverwant te
maak is 'n nuwe skaalindeling van die kontantdeel gedoen.
Die voorgestelde skaalindeling lyk soos volg:

DIENS JARE	KON- TANT DEEL	VAKAN- SIETOE- LAAG	REIS- TOE- LAE	WAARDE VAN VRY INWONING	TOTAAL	PRIVAAT SEKTOR	POS- VLAK SKAAL
1	30 000	3 250*	6 210	30 000	69 460	60 050	5
2	30 000	3 250	6 210	30 000	69 460		5
3	31 500	3 250	6 210	30 000	70 960	62 000	5
4	31 500	3 250	6 210	30 000	70 960		5
5	33 000	3 250	6 210	30 000	72 460	64 150	5
6	33 000	3 250	6 210	30 000	72 460		5
7	34 650	3 250	6 210	30 000	74 110	66 550	5
8	34 650	3 250	6 210	30 000	74 110		5
9	36 400	3 250	6 210	30 000	75 860	73 085	4
10	36 400	3 250	6 210	30 000	75 860		4
11	38 200	3 250	6 210	30 000	77 660	75 460	4
12	38 200	3 250	6 210	30 000	77 660		4
13	40 100	3 250	6 210	30 000	79 560	77 960	4
14	40 100	3 250	6 210	30 000	79 560		4
15	42 100	3 250	6 210	30 000	81 560	80 560	4

- * Die 7% bydrae vir die Stabilisasiefonds is reeds afgetrek.

Indien die Algemene Kerkvergadering genoemde skale sou aanvaar sal die vergelyking met die skale van die NG Kerk soos volg wees:

KONTANT-DEEL	HUIDIGE SKALE SKALE AANBE- VEEL BY GE- MEENTES IN NG KERK KONTANTDEEL
30 000	19 200
30 000	20 700
31 500	22 200
31 500	23 700
33 000	25 200
33 000	26 700
34 650	28 200
34 650	29 700
36 400	31 500
36 400	33 300
38 200	35 100
38 200	36 900
40 100	38 700
40 100	40 500
42 100	42 300

Persentasie verskil tussen begin- en eindskaal 40,3 %.

Fynere berekenings, byvoorbeeld dié ten opsigte van gelykmakende pensioentoeleag om dit vir die predikant in die beginjare moontlik te maak om dieselfde pensioenbydrae te maak as die predikant op die 15 jaar kerf, sal gedoen word wanneer die verslag en aanbevelings ten opsigte van pensioenbydraes van die Pensioenraad behandel en aanvaar of gewysig is.

Die verhoging van die eindskaal van R31 408 tot R42 100 beteken 'n verhoging van 34%. By die huidige skale is ingesluit addisionele toelaes vir meer as vier kinders of meer as twee kinders op hoërskool en/of universiteit. Die onderskeie toelaes beloop R850 per kind per jaar en R822 per kind per jaar. Tydens die vorige Algemene Kerkvergadering is 'n voorstel dat twee ekstra kerwe naamlik na 17 jaar en na 20 jaar by die skale bygevoeg word nie aanvaar nie.

In 'n ewekansige steekproef van vyftig gemeentes se state vir die boekjaar 1988 is die volgende gegewens vasgestel met betrekking tot die vasstelling van die kontantdeel van die traktement. Die syfers is die gemiddeld geneem oor die vyftig gemeentes.

DIENSJARE	AANTAL GEMEENTES	SKAAL KONTANTDEEL	WERKLIKE KONTANTDEEL	PERSENTASIE OORSKRY
1- 3	2	25 973	31 210	20,2 %
4- 5	6	27 179	28 062	3,2 %
6- 8	5	28 094	33 846	20,5 %
9-11	9	29 139	33 126	13,7 %
12-14	5	30 345	36 354	19,7 %
15 -	23	31 408	37 998	21,0 %
	—			—
	50			17,6 %
	—			—

Uit die gegewens het geblyk dat net vyf van die vyftig gemeentes die kontantdeel op skaal vasgestel het en dat die predikante in die kategorie langer as 14 jaar diens gemiddeld 21% bokant skaal versorg word, met twee predikante op skaal en sewe op tussen 25% en 53% bokant skaal.

Uit die gegewens hierbo verstrek is dit reeds duidelik dat gemeentes die voorgestelde skale as riglyne beskou en self, na hulle oordeel oor die behoeftes van die predikant, traktemente vasstel hoër as die voorgestelde skale.

Dit moet ook hier duidelik gestel word dat die gemeentes, waar hulle reeds 'n gemiddeld van 17,6% bokant die skale versorg nie verplig is om teen dieselfde koers bokant die nuwe skale te versorg nie.

Indien traktementskale met 15 % aangepas word kom dit baie in lyn met die geïdentifiseerde posvlakke 5 en 4, en val dit binne die huidige praktyk by 'n groot getal gemeentes.

By die totale versorgingspakket is nie in aanmerking geneem die belastingbesparing wat die predikant geniet vanweë die besondere wyse waarop die belasting op sy behuisingsvoordeel bereken word nie.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering bevestig die gebruik van die Verbruikersprysindeks as die konsekwente en nie-arbitrêre formule om traktementskale aan te pas.
- * Die Algemene Kerkvergadering besluit self, wanneer hy in sitting is oor die verhoging of verlaging van die peil van versorging deur hoër of laer skale te aanvaar.
- * Die Algemene Kerkvergadering aanvaar die voorgelegde skale as die minimum skale waarvolgens predikante wat voltyds in gemeentes bevestig is, versorg word, met terugwerkende krag vanaf 1 Mei 1989.

- * Die administrateur adviseer gemeentes in die jare tussen Algemene Kerkvergaderings oor die minimum traktementskale, bereken aan die hand van die Verbruikersprysindeks.
- * Gemeentes gebruik die skale as riglyne maar let steeds op die besondere omstandighede en behoeftes van hulle predikante.
- * Die vergadering dra dit aan die Raad van Finansies op om opnuut die moontlikheid te ondersoek om die jare waarop die maksimumskaal vasgestel word met verdere kerwe te verhoog. Die huidige hoogste kerf op 15 jaar strook nie met ons hele filosofie oor traktemente nie omdat predikante met meer diensjare gewis groter behoeftes het.

1.10.2 REISTOELAE

Die uiteensetting van die Administrateur in sake reistoe-laes, soos in die agenda vervat, geniet die aandag van die vergadering.

BESLUIT:

- * Die opdrag aan die Administrateur om die reiskoste-tabelle gereeld, wanneer nodig te hersien en advies aan gemeentes te gee oor reistoelaes, word gekon-tinueer.

1.10.3 WONINGVOORSIENING - EIE WONINGS

Soos reistoelae, is 'woningvoorsiening 'n komponent van die totale versorging van die predikant. Die versorging sluit, benewens die voorsiening van 'n doelmatige woning, ook die gepaardgaande dienste soos water, elektriese krag, telefoon, onderhoud van die woning en versekering in.

Die 1979 Algemene Kerkvergadering het kennis geneem van die verskynsel dat sommige predikante verkies om hulle eie huise te bewoon en oor die aangeleentheid is soos volg besluit:

BESLUIT:

- * Die vergadering keur die beginsel goed dat predikan-te 'n eie woning mag bewoon. Die fyner besonderhede van die saak kan deur die Raad van Finansies en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering uitgewerk word.

1.10.4 PREDIKANTE IN SINODALE DIENS

Die basis van die vergoedingspakket van hierdie kategorie van predikante word in die vergadering bespreek.

BESLUIT:

- * Die Raad van Finansies moet deeglik kyk na die basis waarop die predikante in besondere diens se vergoeding vasgestel word en ook die norme wat gebruik word om die basis vas te stel en om dit by 'n volgende vergadering volledig voor te dra.
- * Die vergadering bevestig dat daar geen onderskeid is tussen die predikante in gemeentes en dié in sinodale poste ten opsigte van bedieningswaarde nie en daarom behoort daar geen verskille te wees in die norm wat gebruik word om vergoeding te bepaal nie.
- * Die vergadering spreek sy vertroue uit in die wyse waarop die Administrateur en die Raad van Finansies die vergoedingspakkette van predikante in besondere diens hanteer.

1.11 PENSIOENFONDS

Die verslag van die Pensioenraad wat handel oor die samestelling van die Pensioenraad, finansies, inkomste, uitgawes, premies, lidmaatskap, omskakeling van die fonds van 'n voorsorgfonds na 'n pensioenfonds en die aktuariële ondersoek soos meer volledig in die agenda opgeneem, kom aan die orde.

Vervolgens gee die vergadering aandag aan die volgende aanvullende verslag wat voorgelê word.

AANVULLENDE VERSLAG VAN DIE PENSIOENRAAD

In die verslag van die Pensioenraad wat in die agenda opgeneem is, is enkele opmerkings gemaak ten opsigte van probleme wat die Raad ondervind het met bepaalde beleggings in eiendomme en verbandlenings (Vgl Agenda bls 132 - 135).

Ten tye van die opstel van die agenda was die aktuariële verslag nog nie ter hand nie en het die agendakommissie onderneem om die aktuariële verslag, soos in die verlede, ter tafel te lê tydens die vergadering. Die aktuariële verslag is ontvang op 17 Mei 1989 en word volledig hieronder weergegee.

AKTUARIËLE WAARDERING SOOS OP 31 DESEMBER 1988

Die vorige aktuariële waardering van die Fonds is gedoen soos op 31 Desember 1985. Daardie waardering het aangetoon dat die Fonds oor 'n verstrekediens surplus van R933.454 beskik het - opgelope voordele met inagneming van ons normale toelating vir verhogings aan pensioentrekker was 105,5% befonds.

'n Verdere aktuariële waardering is nou gedoen soos op 31 Desember 1988. Die resultaat hiervan kan soos volg opgesom word:

- (a) Ten opsigte van verstrekediens is daar nou 'n tekort van ongeveer R7,3 miljoen indien voorsiening gemaak word vir verhogings aan huidige en toekomstige pensioentrekkers. Opgelope voordele is dus net 73,5% befonds. Indien geen voorsiening vir verhogings gemaak word nie is daar egter 'n surplus van ongeveer R2,2 miljoen.
- (b) Die bydraes wat nodig word om die voordele te finansier wat na 31 Desember 1988 sal oploop ten opsigte van bydraende lede soos op daardie datum beloop R344,72 per maand per lid. Huidige bydraes beloop R586,96 wat beteken dat R242,24 per maand per lid beskikbaar is om die tekort ten opsigte van verstrekediens te verminder. In terme van die huidige ledetal van die Fonds beteken dit 'n bydrae van net minder as R1,0 miljoen per jaar.

In meegaande verslag is die resultate van ons ondersoek uiteengesit.

	R
<u>By dood voor aftrede</u>	
Gratifikasie	122 000
Jaarlikse Weduweepensioen	15 564
Jaarlikse Kindertoelae	2 380 per kind
<u>By aftrede</u>	
Gratifikasie	122 000
Jaarlikse pensioen	25 940
<u>By dood na aftrede</u>	
Jaarlikse Weduweepensioen	15 564
Jaarlikse Kindertoelae	2 380 per kind.

Benewens hierdie voordele bied die fonds ook nog inkomste-voordele by ongeskiktheid aan asook 'n bykomende sterftevoordeel gelyk aan vier maal die maksimum traktementskaal. Hierdie voordele is by 'n versekeringsmaatskappy verseker en die Fonds dra nie 'n risiko in hierdie verband nie.

Vir doeleindes van die aktuariële waardering is die versekerde voordele asook die bydraes daarvoor gevolglik buite rekening gelaat.

Bydraes deur lede beloop 11,2127% van die kontantdeel van die maksimum traktementskaal van predikante en het R293,48 per maand beloop soos op 31 Desember 1988. Die Kerk dra 'n gelyke bedrag by. Lede aan wie 'n inkomste-voordeel uit die Groepongeskiktheidskema betaalbaar is, betaal net 50% van die normale bydrae, so ook die Kerk.

2.2 Lidmaatskap

Op 31 Desember 1988 was daar 337 bydraende lede. Ses van hulle het op daardie stadium inkomste-voordele uit die Groepgeskiktheidskema ontvang. Ook was daar 54 BD-studente wat lid was van die Fonds.

Op die waarderingsdatum was daar ook nog 45 pensioentrekkers, 37 weduwee-pensioentrekkers en 10 kinders aan wie toelaes betaal is. Die jaarlikse pensioene en toelaes betaalbaar aan hulle soos op 31 Desember 1988 was soos volg:

	R
Pensioentrekkers	1 051 988
Weduwees	494 664
Kinders	18 239

2.3 Bates

Op 31 Desember 1988 het die balansstaatwaardes van bates R20 140 669 beloop. Dit is soos volg saamgestel:

	R
Verbandlenings	8 404 805
Vaste Eiendom	6 891 653
Pensioenportefeuljes van versekeraars	1 300 000
Lenings	449 132
Gewone Aandele	52 844
Vaste Deposito's	65 999
Kontant en Daggeld	974 690
Netto Bedryfsbates	829 962
	18 969 085
<u>Min:</u>	
Stabilisasiefondse	290 415
Kapitaalreserwe	-1 461 999
	20 140 669
	=====

Volgens aantekeninge tot die finansiële state is drie maatskappye aan wie relatief groot voorskotte op verbande gemaak is gedurende 1988 in likwidassie geplaas. Die omvang van die moontlike verliese vir die Fonds kon nog nie bepaal word nie en gevolglik is geen voorsiening hiervoor in die state gemaak nie.

3. ONDERVINDING GEDURENDE WAARDERINGSPERIODE

Gedurende die waarderingsperiode is die Fonds se renteverdienste op bates erg geknou: Gedurende 1985 nog is 'n rente-opbrengs van 18,3% behaal op die gemiddelde waarde van bates

gedurende daardie jaar. Die rente-opbrengs het egter daarna afgeneem tot 8,6% in 1986, 9,9% in 1987 en 7,1% in 1988. (Die belegging in die portefeuljes van versekeraars is buite rekening gelaat by die vasstelling van die gemiddelde bates gedurende 'n jaar aangesien die beleggingsinkomste uit hierdie bates nie in die finansiële state gereflekteer word nie kragtens 'n aantekening tot die state).

Die netto huur-inkomste uit daardie vaste eiendomme waaroor die Fonds reeds op die vorige waarderingsdatum beskik het, het wel toegeneem teen 'n saamgestelde koers van meer as 8% per jaar. Hierteenoor egter het wanbetalings voorgekom by 'n paar groot verbande wat groot renteverliese vir die Fonds meegebring het. Dit was hierdie renteverliese wat primêr verantwoordelik was daarvoor dat die rente-opbrengs op bates so afgeneem het.

Benewens die renteverliese wat gely is en die vraagteken wat hang oor die veiligheid van die kapitaal ten opsigte van hierdie verbande het daar ook verliese ontstaan by die oproeping van sekere ander verbandlenings.

4. WAARDERINGSBASIS

Die elemente van die waarderingsbasis ten opsigte waarvan vooruitskattings gemaak moet word is die rentekoers en sterftekoerse. Dit is ook gebruiklik om in die waarderingsbasis voorsiening te maak vir verhogings aan pensioentrekkers.

Ons het besluit om nie die 1985-waarderingsbasis te verander nie. Gevolglik is 'n rentekoers van 10% per jaar aanvaar. Alhoewel dit hoër is as die rente-opbrengs wat in die jongste verlede behaal is verstaan ons dat daar in die toekoms in 'n toenemende mate van die beleggingsportefeuljes van versekeraars gebruik gemaak sal word en dat verbande uitgefaseer sal word. Dit alles behoort mee te werk tot beter beleggingsopbrengste in die toekoms. Bowendien is huidige rentekoerse ook op veel hoër vlakke.

Sterfte ooreenkomstig SA56-62 eindsterfte vir die periode voor aftrede en die a(55) eindsterfte vir die periode na aftrede is soos voorheen aanvaar.

Die toelating wat gemaak is vir verhogings aan huidige en toekomstige pensioentrekkers beloop ongeveer 5% per jaar. Dit is dieselfde toelating as wat by die vorige waardering gemaak is. Om die solvensie van die Fonds in terme van artikel 16 van die Wet op Pensioenfondse te demonstreer hoef die waarderingsbasis egter nie voorsiening te maak vir enige verhogings aan pensioentrekkers nie aangesien geen sodanige verhogings in die reëls gewaarborg word nie.

5. WAARDERINGSMETODE

Ons het dieselfde waarderingsmetode as voorheen gevolg. Dit kan soos volg beskryf word:

(a) Ten opsigte van verstreke diens

Die waarde van die bates is vergelyk met die waarde van opgelope voordele (die verstreke diens verpligtinge) soos op 31 Desember 1988. Die verstreke diens verpligtinge bestaan uit:

- die gekapitaliseerde waarde soos op 31 Desember 1988 van alle pensioene en toelaes betaalbaar deur die Fonds; plus
- die waarde van voordele ten opsigte van bydraende lede wat opgeloop het as gevolg van diens wat hulle gelewer het voor 31 Desember 1988.

(b) Ten opsigte van toekomstige diens

Die sterfte- en ongeskiktheidsvoordele waarvan die risiko deur die Fonds self gedra word, is soos voorheen befonds op 'n versekeringsbeginsel. Hiervolgens word 'n gedeelte van toekomstige bydraes (28% daarvan wat dieselfde is as wat by die vorige waardering voorsien is) gereserveer om die betrokke risiko's te dek en geen verpligtinge word in die Fonds opgebou ten opsigte van hierdie voordele nie.

Die bydraekoers wat vir die toekoms benodig word ten opsigte van die aftreevoordele (pensioen en gratifikasie) is bereken met inagneming van die voordele wat in die toekoms sal ontstaan as gevolg van dienslewering na 31 Desember 1988 ten opsigte van die bydraende lede op daardie datum.

6. WAARDERINGSRESULTAAT

Die resultaat van die waardering soos op 31 Desember 1988 kan soos volg opgesom word:

(a) Ten opsigte van diens voor 31 Desember 1988

	R
Waarde van bates	20.325.597
Verstreke diens verpligtinge	27.665.216
Verstreke diens tekort	<u>7.339.619</u>

(b) Ten opsigte van diens na 1 Januarie 1989

Maandelikse bydrae benodig ten opsigte van:

	<u>R</u>
Aftreevoordele	180.37
Sterftevoordele (wat deur die Fonds self gedra word)	<u>164.35</u>
	<u>344.72</u>
Bydraes deur lid en Kerk	<u>586.96</u>

7. KOMMENTAAR OP WAARDERINGSRESULTAAT

(a) Verstreke diens-resultaat

In terme van die Wet op Pensioenfondse is 'n fonds nie in 'n gesonde finansiële posisie as die waarde van die bates nie minstens gelyk is aan die waarde van die verstreke diens verpligtinge nie. Die Wet bepaal egter dat vir doeleindes hiervan die verpligtinge bereken moet word met inagneming van die verhogings wat aan pensioentrekkers gewaarborg word in terme van die fonds se reëls. Nieteenstaande die feit dat verhogings nie in die Reëls van die Fonds gewaarborg word nie, is dit ons normale praktyk om vir verhogings te voorsien in die waarderingsbasis.

Ons het die verpligtinge van die Fonds herbereken in die veronderstelling dat pensioene in die toekoms konstant sal bly. Die waarderingsbasis is dus in die volgende opsigte gewysig:

- (i) Verpligtinge ten opsigte van pensioentrekkers is bereken deur hul pensioene te kapitaliseer teen 'n rentekoers van 15% per jaar. Dit sou minstens die rentekoers gewees het waarteen hierdie pensioene van byvoorbeeld 'n versekeraar op 31 Desember 1988 aangekoop kon word – op daardie stadium het risikovrye langtermyn-effekte 'n opbrengs van minstens 16,5% per jaar gelewer.
- (ii) Verpligtinge ten opsigte van bydraende lede is bereken deur 'n rentekoers van 10% per jaar deurgaans te aanvaar.

Die voorafgaande veranderinge in die basis van waardering het tot gevolg dat die waarde van die verstreke diens verpligtinge verminder tot ongeveer R18,1m. met 'n gevolglike verstreke diens surplus van ongeveer R2,2 miljoen. In terme van die bepalings van artikel 16 van die Wet op Pensioenfondse was die Fonds dus in 'n gesonde finansiële posisie soos op 31 Desember 1988.

(b) Toekomstige Diensresultaat

Om die voordele wat in die toekoms in terme van die huidige bepalinge van die Reëls sal ontstaan te finansier, word totale bydraes van R344.72 per maand per lid benodig. Totale bydraes beloop R586.96 per maand per lid met die gevolg dat 'n bedrag van R242.24 per maand per lid beskikbaar is om die tekort wat bestaan indien daar vir verhogings aan pensioentrekkers voorsien word, teen te werk. In terme van die huidige ledetal van die Fonds beteken dit dat byna R1,0 miljoen jaarliks hiervoor beskikbaar sal wees.

8. BATESTUKTUUR

Die aard van die Fonds se verpligtinge is van deurslaggewende belang wanneer dit kom by die keuse van die bates. Die verpligtinge is langtermyn en daarom behoort die langtermyn beleggingsstrategie nie noemenswaardige beleggings in korttermynbates in te sluit nie.

Verbande word vir alle praktiese doeleindes geag 'n korttermynbate te wees en as sulks is dit nie 'n geskikte beleggingsmedium vir 'n pensioenfonds nie. Dit verklaar waarom pensioenportefeuljes oor die algemeen nie verbande insluit nie.

Die langtermyn verpligtinge van die Fonds vereis 'n strategie waarin daar in langtermynbates belê word. Hoewel die voordele van die lede en pensioentrekkers hand aan hand beweeg en aan mekaar gelyk is, is die aard van hul verpligtinge tog verskillend. Dit bring mee dat daar 'n verskil gemaak kan word tussen die bates wat nodig is om hul verpligtinge te dek:

- (i) Ten opsigte van pensioentrekkers is sekuriteit van kardinale belang. Daarom behoort hul verpligtinge gedek te word deur risikovrye bates, byvoorbeeld langtermyn Staatseffekte.
- (ii) Ten opsigte van bydraende lede kan 'n meer aggressiewe beleggingsbeleid gevolg word. Hul voordele is nou verweef aan die traktementskale wat van tyd tot tyd aangepas word in die lig van onder meer stygings in die Verbruikersprysindeks. Hul verpligtinge vereis bates wat oor die potensiaal beskik om 'n inkomste te lewer wat kan styg teen 'n koers wat tred hou met stygings in die Verbruikersprysindeks. Dit veronderstel beleggings in Gewone Aandele en Vaste Eiendom.

9. GEVOLGTREKKING

In terme van ons normale voorsiening vir verhogings aan huidige en toekomstige pensioentrekkers van die Fonds is daar

'n tekort van ongeveer R7,3 miljoen soos op 31 Desember 1988. Die marge in die huidige bydraekoers is van so 'n omvang dat dit in terme van die huidige voordeelskale en aantal bydraende lede tot gevolg sal hê dat byna R1,0 miljoen jaarliks beskikbaar sal wees om bostaande tekort teen te werk.

Indien geen toelating gemaak word vir toekomstige verhogings aan pensioentrekkers nie beskik die Fonds oor 'n surplus ten opsigte van verstreke diens. Ons kan dus sertifiseer dat die Fonds in terme van artikel 16 van die Wet op Pensioenfondse in 'n gesonde finansiële posisie was soos op 31 Desember 1988.

Die volgende bylaes maak ook deel uit van die verslag:

Bylae I : Opsomming van Waarderingsbasis.

Bylae II : Opsomming van verstreke diens verpligtinge.

Bylae I

Opsomming van Waarderingsbasis

Verpligtinge

Rentekoers : 10% p.j.
Sterftekoers : SA56-62 eind (voor aftrede)
a(55) eind (na aftrede)

Verhogings aan pensioentrekkers : 5% per jaar.

Bates

Die netto huurinkomste uit Vaste Eiendom en dividende uit Gewone Aandele, in die veronderstelling dat dit jaarliks hierna sal styg teen 'n koers van 3%, is gekapitaliseer teen die waardeeringsrentekoers van 10% per jaar.

Die belegging in die pensioenportefeuljes van versekeraars is teen markwaarde gewaardeer.

Die oorblywende bates is teen hul balansstaatwaardes gewaardeer.

Bylae II

Opsomming van Verstreke diens Verpligtinge

	<u>AANTAL</u>	<u>JAARLIKSE PENSIOEN</u>
		R
Bydraende lede	337	-
BD-studente	54	-
Pensioentrekkers	45	1 051.988
Weduwees	37	494.664
Kinders	10	18.239

	R
Waarde van aftreevoordele	
Pensioen	8 745 181
Gratifikasie	3 444 149
BD-studente	212 292
Pensioentrekkers	10 223 532
Weduwees	4 992 489
Kinders	47 573
VERSTREKEDIENS VERPLIGTINGE	<u>27 665 216</u>

Uit die verslag blyk dit dat daar 'n surplus van ongeveer R2.2 miljoen beskikbaar is vir verbetering van pensioenvoordele. Die surplus ontstaan indien daar nie voorsiening gemaak word vir verhogings in pensioene aan huidige en toekomstige pensioentrekkers nie. Op dié basis, en omdat die Fonds as 'n voorsorgfonds geregistreer is en geen verhogings waarborg nie, word die Fonds as finansiëel gesond gereken.

Dit was egter oor die afgelope jare praktyk om gereeld verhogings in pensioenvoordele toe te staan, en die aktuaris is versoek om die gevolg van die praktyk uit te wys. Sou verhogings in die voordele steeds praktyk bly, is die tekort wat die aktuaris uitwys R7.3 miljoen, gereken teen die waarde van die bates op 31 Desember 1988.

Vir aktuariële doeleindes is die bates gewaardeer op R20 325 597 en word die verstrekediens verpligtinge gewaardeer op R27 665 216 wat 'n tekort van R7 339 619 laat. Volgens die aktuaris kan die tekort met 'n verhoging in bydraes oor 7 tot 9 jaar uitgewis word.

By die bepaling van die waardes van bates is die aktuaris egter daarop gewys dat die bates waarskynlik nie R20 325 597 sal oplewer op hierdie stadium nie, vanweë die redes voorheen vermeld. Die Pensioenraad raam dat voorsiening vir verliese van ± R2.3 miljoen gemaak moet word. Die Pensioenraad het indringend na die redes vir die verliese gekyk en ook die aktuaris se hulp ingeroep om 'n winsontleding te doen met die doel om te bepaal waaraan die verswakking van die Fonds se finansiële posisie te wyte is. Die aktuaris wys die volgende uit:

In die verlede is die verhoogde voordele hoofsaaklik gefinansier uit:

- (a) verhoging in bydraes; en
- (b) surplusse wat ontstaan het, hoofsaaklik uit renteverdienstes wat hoër was as die waarderingsrentekoers.

Na die 1985-waardering is voordele jaarliks verhoog met ongeveer 25%, 12% en 9% terwyl bydraes terselfdertyd verhoog is met 12%, 16% en 13% onderskeidelik.

Die 1985- en 1988-waarderingsresultate vergelyk soos volg met mekaar:

	<u>1985</u>	<u>1988</u>
	R	R
Waarde van bates	17.9 m.	20.3 m.
Opgelope aktuariële verpligtinge	<u>17.0 m.</u>	<u>27.7 m.</u>
Verstreke diens surplus	0.9 m.	-7.4 m.
Waarde van toekomstige bydraes	15.2 m.	19.9 m.
Waarde van toekomstige diens voordele	<u>8.8 m.</u>	<u>11.7 m.</u>
Toekomstige diens surplus	6.4 m.	8.2 m.
TOTALE SURPLUS	7.3 M.	0.8 M.

Die surplus in die Fonds het gevolglik afgeneem met ongeveer R6.5 m.

Die afname in die surplus kan benaderd soos volg toegedeel word:

	R
(1) Verhoging van voordele (daar is nie voorsiening gemaak vir verhogings nie, behalwe vir pensioentrekkers)	-6.5 m.
(2) Waardering van bates (vermindering in opskrywing van balansstaatwaardes tot aktuariële waardes)	-2.5 m.
(3) Rentewins (die renteverdienste was kleiner as 10%)	-0.6 m.
(4) Personeelomset	+1.3 m.
(5) Sterfte-ondervinding (wins hoofsaaklik te danke daaraan dat die bydraes wat hiervoor gereserveer is meer was as wat benodig was)	+1.0 m.
(6) Onkoste (geen voorsiening is gemaak vir onkoste nie)	-0.2 m.
(7) Restant	<u>+1.0 m.</u>
	<u>-6.5 m.</u>

Uit die voorafgaande ontleding is dit duidelik dat die tradisionele finansieringsbron, naamlik surplus-rente, net nie beskikbaar was om die verhoogde voordele te finansier nie. Hierbenewens is die opskrywing in die aktuariële waarde van bates (bokant hul balansstaatwaardes) ook nou kleiner as wat dit in 1985 was.

Indien 'n renteverdienste van 18% gedurende die waarderingsperiode gehandhaaf kon word (in 1985 is 18,3% verdien) sou die balansstaat-waarde van bates ongeveer R6 miljoen hoër gewees het op 31 Desember 1988. Indien geen afskrywing van bates ook nodig was nie sou die aktuariële waarde van die bates dus ongeveer R8.5 miljoen meer gewees het in vergelyking met die werklike posisie soos op 31 Desember 1988. Die verstrekediens surplus sou dan ongeveer R1.1 miljoen gewees het en die totale surplus ongeveer R9.3 miljoen - laasgenoemde sou R2.0 miljoen meer gewees het as in 1985.

In verband met die verhoging van voordele moet dit hier gemeld word dat alle verhogings deurentyd gedoen is met die medewete en op advies van die aktuaris. Dit blyk nou dat voorsiening vir die verhoging van voordele aan pensioentrekkers vir 'n tekort van R6.5 miljoen verantwoordelik was.

Die aktuaris het ook aangedui dat hy geen voorsiening gemaak het vir verhoging in traktemente in die toekoms nie, alhoewel dit praktyk by die Kerk is. Indien hy voorsiening maak vir 'n jaarlikse verhoging van 5% in traktemente, word die aktuariële tekort verhoog na R15.6 miljoen.

Die aktuaris het 'n vergelyking getref van resultate gebaseer op huidige voordele sonder verhoging van traktemente teenoor verhogings in traktemente van 5% per jaar.

Die volgende blyk uit die vergelyking:

Verhoging van traktemente

	<u>Geen</u>	<u>5% per jaar</u>
	<u>R'm</u>	<u>R'm</u>
Bates	20,3	20,3
Verpligtinge	<u>27,7</u>	<u>35,9</u>
Surplus	<u>-7,4</u>	<u>-15,6</u>

Soos in die agenda reeds gemeld is, is die redes vir die verswakking van die fonds onder andere die volgende:

1. Die jare van droogte het in etlike gevalle verbandgewers van plaaseiendomme gedwing tot boedeloorgawe en moes die Raad die eiendomme (soms teen aansienlike verliese) op veilings inkoop. Omdat die Raad nie graag plaaseiendomme wil besit of boerdery bedryf nie, is van die betrokke eiendomme teen aantreklike voorwaardes vir die kopers wat betref rentekoers en kapitaal delging, verkoop om die las op die Raad te verlig.

2. Van die beleggings in vaste eiendom (veral die een in Stellenbosch) is getref deur die verswakking in die S.A. ekonomie, juis op die tydstip toe die Raad gereed was om die eiendom te bemark. Hierdie beleggings lewer nie almal huidig 'n markverwante opbrengs vir die Fonds nie.
3. Die algemene verlaging in rentekoerse in die tydperk 1987/88 het meegebring dat die Raad ten opsigte van etlike verbande kennis van aflossing gekry het. Die kontantvloeï wat daaruit voortgespruit het, kon nie onmiddellik weer teen hoë rentekoerse belê word nie.
4. 'n Ander faktor wat bygedra het tot die tekort is die vermindering in bydraende lede, van 375 in 1987 tot 337 in 1988 en 'n toename in die aantal pensioentrekkers soos in die agenda (bls. 138 punt 6) uiteengesit.

Die Raad maak tans gebruik van Volkskas Pensioendienste as beleggings-konsultante en het reeds op hulle advies begin wegbeweeg van verbandlenings en eerder belê in die spesiale beleggingsportefeuljes van die groot versekeringsmaatskappye.

Na samespreking met verteenwoordigers van Volkskas Pensioendienste en in die lig van die probleme wat ontstaan het ten opsigte van die Fonds se finansiële posisie, het die Pensioenraad op 20 Junie 1989 tydens 'n spesiale vergadering besluit om die Fonds deur 'n tweede aktuaris te laat meet met die oog op remediërende maatreëls.

Die vergadering verdaag vir aandete.

AANDSITTING : 28 JUNIE 1989

ORDE VAN DIE VERGADERING

Die volgende afgevaardigdes kom ter vergadering

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYD</u>
Oudl J H H Snyman	Kempton	28 Junie 14h30
Ds P J L Bierman	Emeritus	28 Junie 14h30
Ds D F Erasmus	Heilbron	28 Junie 14h30
Ds P L Steenkamp	Voortrekkerhoogte	28 Junie 16h00
Ds A T Mc Donald	Zeerust	28 Junie 17h00
Oudl H J Moolman	Stellenbosch	28 Junie 19h30

Verlof vir afwesigheid word aan die volgende afgevaardigdes verleen:

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYD</u>
Ds J C Kruger	Nigel	29 Junie 14h30 - 19h30
Prof S J Prins	PVD	28 Junie 19h30 - 21h30
Oudl T C Cronje	Rustenburg	28 Junie 19h30 - 29 Junie 12h45

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYD</u>
Ds J M Labuschagne	Emeritus	hele sitting
Ds J Ayres	Bloemfontein-Wes	30 Junie en 1 Julie
Ds L C Bezuidenhout	Kensington	29 Junie 09h00 - 16h00
Ds J N Wolmarans	Alberton	28 Junie - heeldag
		29 Junie - heeldag
Ds C B Enslin	NDP	30 Junie 14h30 - 21h30
Oudl G J S Nel	Groot Marico	29 Junie - en
		volgende dae
Oudl B N L Lindeque	Roosenekal	29 Junie 19h30 en
		1 Julie
Ds P C Swanepoel	Derdepoort	30 Junie 14h30 - 19h30
Ds D J Smith	Witfontein	28 Junie 17h00 - 21h30
Prof Van Aarde	Teologiese Dosent	28 Junie 17h00 - 19h30
Ds F H van der Merwe	Witfield	28 Junie 19h30 - 21h30
Diak S B Potgieter	Witfield	28 Junie 19h30 - 21h30
Ds L J Steyn	Messina	28 Junie 19h30 - 21h30
Diak W H Barnard	Venterskroon	28 Junie 19h30 - 21h30
Oudl J L Esterhuizen	Alberton	28 Junie 19h30 - 21h30

ORDE VAN DIE VERGADERING

Die volgende afgevaardigdes kom ter vergadering

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYD</u>
Ds Z C Robberts	Uppington	28 Junie 20h30

Verlof vir afwesigheid word aan die volgende afgevaardigdes verleen:

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYD</u>
Ds J P B Blignaut	Marikana	29 Junie 09h00 - 12h00
Oudl K Smith	Philadelphia	29 Junie 19h30 - 21h30
		30 Junie - heeldag
Oudl S J Visagie	Bloemhof	28 Junie 19h30 - 21h30
Ds J A A Schroeder	Heidelberg	29 Junie 09h00 - 12h45
Ds D C Human	Heidelberg	30 Junie 09h00 - 16h15
Ds THJ van Nieuwenhuizen	Springs-Suid	29 Junie 09h00 - 12h45
Ds C A P van Tonder	Oos-Londen	29 Junie 09h00 - 12h45
Ds P J van Zyl	Klerksdorp-Doringkruin	1 Julie 09h00 - 12h45
Oudl P S de Beer	Klerksdorp-Doringkruin	1 Julie 09h00 - 12h45
Oudl M J J Basson	Silverton	29 Junie 14h30 -
		einde van vergadering
Oudl I J Prinsloo	Springs-Suid	29 Junie 09h00 - 12h45
Ds J van Immerzeel	Silverton	29 Junie 09h00 - 12h00
Oudl J H H Snyman	Kempton	29 Junie 09h00 - 14h00
Ds B J Erasmus	Eendracht	29 Junie 09h00 - 11h00

VERKIESING VAN OUDERLINGLEDE VIR DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Daar moet 'n herstemming plaasvind tussen die volgende 11 ouderlinge.

1.	P S Dreyer	(Pretorie-Oos)
2.	C S Steenekamp	(Meyerspark)
3.	P J Riekert	(Potchefstroom-Noord)
4.	M F Pretorius	(Noordrand)
5.	K D Kruger	(Oos-Moot)
6.	A J G Oosthuizen	(Eikenhof)
7.	N Truter	(Kuruman)
8.	M F van der Merwe	(Kampersrus)
9.	J J van der Westhuizen	(Poort)
10.	J L O Esterhuizen	(Zwartruggens)
11.	G C Velthuysen	(Swartkop)

ARTIKEL III

'n Aantal lede van die vergadering versoek dat hulle teenstem teen Artikel III genotuleer word.

BESLUIT:

- * Die volgende broeders se teenstem en motivering word opgeneem in die notule

Motivering

Artikel III spruit nie voort uit die eise van die Skrif nie, maar gee na ons mening uitdrukking aan 'n bepaalde model van rasse-ordening. Die handhawing van Artikel III lei daartoe dat die belange van 'n bepaalde bevolkingsgroep gestel word bo die belange van die Koninkryk van God.

Dr L C Bezuidenhout
Dr J A Loader
Oudl J van den Eijkel
Ds J M Lensink
Ds G M J van Wyk
Ds P Grobler
Ds J L P Wolmarans.

ORDEMOSIE

Die volgende ordemosie word gestel:

Die vergadering verwerp met misnoë die klaarblyklieke pogings van 'n bepaalde groep afgevaardigdes om die verkiesing van kommissies en rade van die Algemene Kerkvergadering te beïnvloed deur die sirkulasie van naamlyste.

BESLUIT:

- * Die mosie word so aanvaar.

PENSIOENFONDS (1:11)

Die bespreking in verband met die pensioenfonds word hervat.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die verslag van die Pensioenraad.
- * Vir die huidige word pensioenvoordele nie aangepas nie.
- * Pensioenbydraes word aangepas sodat dit gebaseer word op die realistiese versorgingspakket van die predikant. Die bydraekoers moet ook markverwant vasgestel word.
- * Die Raad raak so spoedig moontlik van onlonende beleggings ontslae.
- * Die Pensioenraad ontvang opdrag om, na aanleiding van die 2de aktuariële opmeting en in die lig van die Fonds se finansiële posisie, tydens die Septembervergadering van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voorstelle voor te lê oor die maatreëls wat getref kan word om die Fonds so spoedig moontlik finansiël gesond te kry, inagnemende die reële vermindering in pensioene van pensioentrekkers en die hoër finansiële verpligting wat dit vir predikant en gemeente inhou.
- * Die Pensioenraad ontvang opdrag om die plasing van die volle portefeulje van die pensioenfonds by een van die groot versekeringsmaatskappye te ondersoek.
- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering doen onmiddellik 'n ondersoek na die aanleidende oorsake vir die krisis waarin die fonds hom tans bevind sowel as 'n beplanning met die oog op die toekoms met rapport aan die gemeentes en predikante.
- * Die Pensioenraad laat hom jaarliks gedurende Meimaand van 'n aktuariële verslag bedien ten einde tydige regstellings te doen.
- * Die beleggings van die Pensioenfonds word hanteer deur spesialiste op die gebied. Die Pensioenraad hou slegs toesig oor die beleggings en opbrengs daarvan.
- * Die vergadering dra dit aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op om 'n ondersoek te doen na die omstandighede van alle emeriti predikante en professore, asook weduwees van predikante en professore om toe te sien dat hulle na behoefte behoorlik versorg word.

- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word gemagtig om vir die bedrag wat nodig is om pensioenarisse wie se pensioen onvoldoende is vir 'n menswaardige bestaan, bykomstig te hef.
 - * Die Algemene Kerkvergadering gee die Pensioenraad opdrag om voort te gaan met die omskakeling van die Fonds van 'n voorsorgfonds na 'n pensioenfonds.
 - * Dat 'n komitee van kundiges aangestel word om die moontlikheid van addisionele versekering te ondersoek, ten einde gemeentes instaat te stel om addisionele gratifikasie aan 'n predikant te laat toekom, om huisvesting te bekom na emeritaat, ongeskiktheid of afsterwe.
- Dat 'n maksimum bedrag van R300,00 per maand per standplaas hiervoor bewillig word.
- Dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering hieraan uitvoering gee indien die versoek moontlik is.
- * Die vergadering gee opdrag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om indien die onderskrywers van die Pensioenfonds addisionele bepalings vereis, sodanige bepalings te formuleer en by te voeg.
 - * Die vergadering betuig sy dank teenoor die Administrateur, die Pensioenraad en die Raad van Finansies vir die besondere wyse waarop die belange van die predikante by wyse van traktement en pensioen hanteer word.

1.11.2 BEPALINGS VIR DIE PREDIKANTE PENSOEN- EN WEDUWES- EN WESEFONDS VAN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

Die voorstelle tot wysiging van die bepalings word aan die vergadering voorgelê.

Die onderstreepte gedeeltes dui op voorgestelde weglatings.

1.11.2 BEPALINGS VIR DIE PREDIKANTE PENSOEN- EN WEDUWES- EN WESEFONDS VAN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

WOORDBEPALING

Tensy dit uit die samehang anders blyk, sluit die woorde wat in hierdie Bepalings in die enkelvoud gebruik word, ook die meervoud in en sluit woorde wat op die manlike geslag dui, ook die vroulike in en beteken in hierdie bepalings :

(a) Kerk

Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika.

(b) Wet

Die Wet op Pensioenfondse, 1956 (Wet 24 van 1956) soos gewysig.

(c) Bevoegde Kerklike Vergaderings

Die Algemene Kerkvergadering, die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, die Raad van Finansies en die Pensioenraad.

(d) Lid

'n Predikant 'n bepaalde betaalde beampte van die Kerk en 'n ontvanger van ongeskiktheidsvoordele uit die Bystandfonds wat nog nie op pensioen afgetree het nie en gereken word lid van die fonds te wees.

'n Studentelid

'n Student besig met die B.D. studie of 'n studie na die verwerwing van die graad B.D. wat op voordrag van die Kuratorium vir die Teologiese Opleiding deur die Pensioenraad toegelaat is om 'n studentelid van die Fonds te wees ('n half bydraer en half voordeelontvanger).

(e) Uit diens van die Kerk tree of uittrede of uittree

Dat 'n lid deur sy eie toedoen of deur die toedoen van die Kerk of orgaan van bystand, inrigting of saak onder beheer van die Kerk, nie meer in diens is nie.

(f) Afhanklike

'n Persoon wat deur die Pensioenraad na goeë dunke geag word afhanklik te wees van die lid vir sy onderhoud en wat in die volgorde van voorkeur die volgende is:

- (i) 'n eggenote of weduwee of eggenoot of wewenaar.
- (ii) 'n kind of stiefkind of wettige aangenome kind.
- (iii) 'n vader of moeder.
- (iv) 'n broer of suster of halfbroer of halfsuster.
- (v) ander afhanklikes.
- (vi) enige sodanige persoon wat in die diskresie van Die Pensioenraad as die afhanklike aangewys kan word.

(g) Minderjarige kind(ers)

Kinders wat uit 'n huwelik van 'n lid gebore is, of sy wettig aangenome kinders (of sy stiefkinders) wat nog nie hulle 18de jaar bereik het nie, nog nie vir die eerste keer in die huwelik getree het nie en na die oordeel van Die Pensioenraad nog nie tot 'n selfstandige bestaan gekom het nie.

(h) Weduwee

Die eggenote van 'n lid met wie hy wettig getroud was tydens sy afsterwe.

(i) Pensioenbare leeftyd

Die vyf-en-sestigste verjaardag van 'n lid, met inagneming van Bepaling 11.3 of sodanige vroeëre verjaardag van 'n lid waarop hy uittree, met dien verstande dat dit nie voor sy vyf-en-vyftigste verjaardag sal geskied nie.

(j) 'n Pensionaris of gepensioeneerde

'n Persoon wat reeds die eenmalige bedrag ontvang het en jaargeld ontvang.

(k) Die Fonds

Die Predikante Pensioen- en Weduwees- en Wesefonds van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika.

(l) Groepsterftedekkingsfonds

Die fonds waaruit sterftevoordele wat die Pensioenraad met of sonder 'n versekeringsmaatskappy as onderskrywer van tyd tot tyd reël, uitbetaal word.

(m) Aktuaris

Aktuaris in terme van die Versekeringswt nr. 27 van 1943, soos gewysig.

(n) Eenmalige bedrag

Die enkelbedragvoordeel - wat op die basis van 480 maande, of die toepaslike pro-rata aanpassing vir minder of meer voltooide maande diens bereken word en by uittrede uitbetaal word - welke bedrag van tyd tot tyd deur die Pensioenraad met instemming van die aktuaris bepaal word.

(o) Jaargelde

Die jaarlikse bedrag - wat op die basis van 480 maande of die toepaslike pro-rata aanpassing vir minder of meer voltooide maande diens bereken word en vanaf uittrede in maandelikse gelyke paalemente aan die pensionaris uitbetaal word - welke bedrag van tyd tot tyd deur die Pensioenraad met instemming van die aktuaris bepaal word.

(p) Weduwe-jaargeld

Die jaarlikse bedrag - wat op die basis van 480 maande of die toepaslike pro-rata aanpassing vir minder of meer voltooide maande diens van die lid bereken word en in gelyke maandelikse paaielemente aan die weduwee van 'n lid of van 'n gepensioeneerde, na die afsterwe van sodanige lid of gepensioeneerde uitbetaal word, - welke bedrag van tyd tot tyd deur die Pensioenraad met instemming van die aktuaris bepaal word.

(q) Kinderjaargeld

Die jaarlikse bedrag - wat op die basis van 480 maande of die toepaslike pro-rata aanpassing vir minder of meer voltooide maande diens van die lid bereken word en in gelyke maandelikse paaielemente aan elk van die minderjarige kinders van 'n lid of gepensioeneerde na die afsterwe van sodanige lid of gepensioeneerde uitbetaal word, - welke bedrag van tyd tot tyd deur die Pensioenraad met instemming van die aktuaris bepaal word.

(r) Basistraktement

Die bedrag wat deur die Pensioenraad van tyd tot tyd vasgestel word en wat gereken word die maksimum kontantdeel van die traktement van predikante te wees (uitgesluit vakansie toelaag) in ooreenstemming met die skale wat jaarliks as riglyn aan gemeentes beskikbaar gestel word, welke skale bepaal word in ooreenstemming met die besluite van die Algemene Kerkvergadering.

(s) Groepongeskiktheidsversorging

Die dekking vir ongeskiktheidsversorging wat deur die Pensioenraad, met of sonder 'n versekeringsmaatskappy as onderskrywer, van tyd tot tyd gereël word.

(t) Groepsterftedekking

Die dekking vir sterftevoordele wat deur die Pensioenraad, met of sonder 'n versekeringsmaatskappy as onderskrywer, van tyd tot tyd gereël word.

(u) Behuisingstoelaag

Die bedrag wat deur die Raad van Finansies van die Kerk van tyd tot tyd as behuisingstoelaag bepaal word.

(v) Vrye inwoning

Die woning wat aan 'n predikant of beampte verskaf word en wat insluit telefoon, water en ligte en ander munisipale dienste en belastinge en onderhoudskoste.

(w) Aanvullende fondse

Die fondse soos die Groepongeskiktheidsversorging, Groepsterftedekking, Stabilisasiefonds, en Ex gratia-fonds, en Bystandfonds

(x) Emeritaatfonds

Die Predikante Pensioenen Weduwees- en Wesefonds van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika is die Emeritaatfonds wat insluit die Groepongeskiktheidsversorging, Groepsterftedekking, Stabilisasie- fonds en Ex gratia-fonds.

BEPALINGS VIR DIE PENSIOENFONDS

Gewysigde bepalings vir die voortsetting van die Predikante Pensioen- en Weduwees- en Wesefonds van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika wat op die eerste dag van September 1948 in die lewe geroep is. Al die bates wat voor 1 September 1948 ontstaan het, word by die bates van hierdie fonds geïnkorporeer.

BEPALING 1

Bepalings

- 1.1 Hierdie Bepalings wat op 1 September 1961 in werking getree het, en soos van tyd tot tyd gewysig, kom in die plek van alle vorige bepalings vir die Predikante Pensioen- en Weduwees- en Wesefonds van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika wat hiermee herroep word.
- 1.2 Die bepalings is bindend vir al die gemeentes en organe van bystand, inrigtings en sake onder beheer van die Kerk, asook vir alle persone wat aan die Fonds deel het, insluitende pensioenarisse en ontvangers van ongeskiktheidsvoordele.
- 1.3 Behoudens die voorskrifte van bepaling 8.4 word wysigings, vermeerderings, vernietiging of verbetering van hierdie bepaling of bepalings wat hierna aangeneem mag word, op 'n wettige Algemene Kerkvergadering gedoen en is alleen van krag as so 'n besluit deur minstens twee-derdes van die aanwesige lede aangeneem is.
- 1.4 Die Algemene Kerkvergadering sal geen bepaling suspendeer of daarvan vrystelling verleen met die doel om enige besondere geval tegemoet te kom nie en sal aan geen pensionaris of ander persoon gelde uit die pensioenfonds en/of die aanvullende fondse in stryd met die bepalings betaal of laat betaal nie, tensy sodanige besluit deur minstens vier-vyfdes van die aanwesige lede aangeneem word.

- 1.5 Wanneer daar onsekerheid in verband met die uitleg van hierdie bepalinge en/of administrasie van die fonds is, of as daar in ieder geval 'n dispuut ontstaan, is die beslissing van die Kerk finaal en bindend. Vir so 'n beslissing laat die Kerk hom bedien deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in samesitting met die Raad van Finansies onder voorsitterskap van die Voorsitter van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering of deur die Algemene Kerkvergadering in sy gewone sitting.

BEPALING 2

Naam van die Fonds

- 2.1 Die naam van die Fonds is die Predikante Pensioen- en Weduwees- en Wesefonds van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika.
- 2.2 Die geregistreerde kantoor van die fonds is : Jacob Maréstraat 224, Pretoria.

BEPALING 3

Doelstellings

Die doel van die Fonds is om voorsiening te maak vir pensioenvoordele en ander voordele vir predikante en bepaalde betaalde beamptes van die Kerk, hierna genoem "lede" by bereiking van pensioenbare leeftyd, by ongeskiktheid en by hulle afsterwe vir voordele vir hulle afhanklikes.

BEPALING 4

Beheer van die Fonds

- 4.1 Die beheer van die Fonds berus by die Algemene Kerkvergadering wat die administrasie daarvan opdra aan die Pensioenraad as orgaan van bystand. Die Pensioenraad het beslissing oor alle aangeleenthede van die Fonds, asook oor alle dispute of onsekerhede. Teen beslissings kan in hoër beroep gegaan word by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die Raad van Finansies in samesitting onder voorsitterskap van die Voorsitter van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering of, indien so verkies, by die Algemene Kerkvergadering in sy gewone sitting.
- 4.2 Die uitspraak van of die gesamentlike vergadering van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die Raad van Finansies of die Algemene Kerkvergadering is finaal en bindend.

- 4.3 Wanneer die Pensioenraad, of die kerklike vergadering by wie in hoër beroep gegaan is, moet beslis, kan hulle, tensy anders hierin bepaal, handel volgens sodanige getuienis as wat hulle toereikend ag, afgesien daarvan of dit 'n wettige bewys uitmaak of nie.

BEPALING 5

Samestelling

- 5.1 Die Pensioenraad bestaan uit ses lede. Die Algemene Kerkvergadering benoem tydens die een gewone sitting drie lede en in die daaropvolgende gewone sitting twee lede uit 'n naamlys wat die moderamen aan hom voorlê. Die administrateur van die Kerk is ampshalwe lid van die Raad.
- 5.2 Tussentydse vakatures wat op die Raad mag ontstaan, word aangevul deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

BEPALING 6

Die Sekretaris en Quaestor

- 6.1 Die administrateur van die Kerk is sekretaris en Quaestor van die Fonds.
- 6.2 Die sekretaris van die Fonds is ook die uitvoerende hoofbeampte van die Fonds vir die doeleindes van die Wet.
- 6.3 Indien die Kerk van administrateur verander en daarom die Fonds van sekretaris, word die Registrateur van Pensioenfondse van elke verandering en die datum waarop dit van krag geword het, in kennis gestel.
- 6.4 Alle bydraes, voordele en betalings wat kragtens hierdie bepalings gemaak moet word, word gemaak by die kantoor van die Quaestor van die Fonds.

BEPALING 7

Ouditeure

- 7.1 Die Pensioenraad stel 'n ouditeur vir die Fonds aan.
- 7.2 Die ouditeur moet 'n persoon wees wat geregistreer is as ouditeur ingevolge die Wet op Openbare Rekenmeesters en Ouditeurs, 1951 en mag nie 'n beampte of lid van die Fonds wees nie.
- 7.3 Die aanstelling van 'n ouditeur is vir 'n tydperk soos wat die Pensioenraad mag bepaal by aanstelling, maar die

Pensioenraad het die reg om enige aanstelling vir sodanige tydperke te hernuwe as wat hy onder die omstandighede mag goedvind.

BEPALING 8

Aktuaris

- 8.1 Die Pensioenraad stel 'n aktuaris aan en laat hom minstens elke vyf jaar die finansiële toestand van die Fonds ondersoek om vas te stel of die Fonds steeds in staat is om die voordele en uitgawes waarvoor in hierdie bepalings voorsiening gemaak word, te betaal. Die uitslag van enige sodanige aktuariële ondersoek word in 'n verslag aan die Pensioenraad voorgelê en is in die kantoor van die sekretaris beskikbaar vir insae deur die bevoegde kerklike vergaderinge en belanghebbendes van die Fonds.
- 8.2 Enige surplus wat deur die aktuariële ondersoek blootgelê word en deur die aktuaris as beskikbaar gesertifiseer is, kan deur die Pensioenraad aangewend word om bykomstige voordele aan lede en hulle afhanklikes te gee op sodanige wyse as wat die Pensioenraad met instemming van die Aktuaris besluit.
- 8.3 Indien die ondersoek 'n tekort blootlê, tref die Pensioenraad, in oorleg met die aktuaris, maatreëls om met toestemming van die Algemene Kerkvergadering, die bydraes tot die Fonds te verhoog.
- 8.4 Wanneer daar nie in geslaag word om 'n doelmatige verhoging te bewerkstellig nie, verminder die Pensioenraad, in oorleg met die aktuaris, die voordele ingevolge die Fonds sodanig dat die Fonds binne redelike tydperk in 'n gesonde finansiële toestand verkeer.

BEPALING 9

Die Fonds

Die Fonds bestaan uit die bestaande bates van die Fonds en word in stand gehou en opgebou deur :

9.1 Bydraes

- 9.1.1 Maandelikse bydraes deur lede, welke bydrae deur die Pensioenraad van tyd tot tyd bepaal word, sodat die bydrae 11,2127% van die kontantdeel van die maandelikse maksimum traktementskaal van toepassing op predikante sal wees. Sodanige skaal word jaarliks vasgestel in ooreenstemming met die besluite van die Algemene Kerkvergadering.

Maandelikse bydraes deur lede van 7 1/2% van die versorgingsvoordeel van die predikant soos van tyd tot tyd tydens gewone sittings deur die Algemene Kerkvergadering bepaal word. Sodanige bydraes word jaarliks tussen die gewone sittings van die Algemene Kerkvergadering deur die Pensioenraad teen dieselfde koers as die jaarlikse aanpassing van traktemente, aangepas.

- 9.1.2 Maandelikse bydraes gelykstaande aan die bedrag soos bereken volgens 9.A.(i) van gemeentes of kombinasies van gemeentes vir elke predikantstandplaas in die gemeente of kombinasie van gemeentes of sodanige predikantstandplaas vakant is of nie, of deur 'n emerituspredikant gevul word of nie.

Maandelikse bydraes deur gemeentes of kombinasie van gemeentes, vir elke predikantstandplaas in die gemeente of kombinasie van gemeentes, of sodanige predikantstandplaas gevul is of nie of deur 'n emerituspredikant gevul is of nie, van 10% van die versorgingsvoordeel van die predikant, soos van tyd tot tyd tydens gewone sittings deur die Algemene Kerkvergadering bepaal word. Sodanige bydraes word jaarliks tussen die gewone sittings van die Algemene Kerkvergadering deur die Pensioenraad teen dieselfde koers as die jaarlikse aanpassing van traktemente, aangepas.

- 9.1.3 Maandelikse bydraes gelykstaande aan die bedrag soos bereken volgens 9.1.2 van organe van bystand, inrigtings en sodanige sake onder beheer van die Kerk, wat daartoe opgedra is deur die bevoegde kerklike vergaderings ten opsigte van alle predikante in besondere diens - of wat tot 'n besondere taak binne die Kerk benoem is - en beamptes van die Kerk wat op voordrag van die Raad van Finansies deur die Pensioenraad as lid van die Fonds toegelaat is.

- (iv) Maandelikse bydraes uit die Teologiese Opleidingsfonds ten opsigte van studente wat tot die B.D. studie toegetree het. Ten behoeve van elke sodanige student word die helfte van die bedrag soos bereken volgens Bepaling 9.A.(i) en (v) betaal. Die bedrag aldus aan die student voorgeskiet, word deur hom in gelyke maandelikse paaiemente terugbetaal aan die Teologiese Opleidingsfonds binne ses jaar na datum van sy ordening as evangeliedienaar, of sodanige langer tydperk as wat die Raad van Finansies van tyd tot tyd in sy uitsluitlike diskresie mag bepaal.

- (v) Maandelikse bydraes vir die Groepgeskiktheidsversorging en Groepsterftedekking van gemeentes of kombinasies van gemeentes vir elke predikantstandplaas in die gemeente of kombinasie van gemeentes indien sodanige predikantstandplaas gevul is deur 'n lid van die Fonds. Genoemde bydraes word van tyd tot tyd vasgestel deur die Pensioenraad.

- (vi) Maandelikse bydraes vir die Groepgeskiktheidsversorging en Groepsterftedekking gelykstaande aan die bedrag soos

vasgestel volgens 9.A.(v) van organe van bystand, inrigtings en sodanige sake onder beheer van die Kerk, wat daartoe opgedra is deur die bevoegde kerklike vergaderings ten opsigte van alle predikante in besondere diens of wat tot 'n besondere taak binne die Kerk benoem is, en bepaalde betaalde beamptes van die Kerk wat op voordrag van die Raad van Finansies deur die Pensioenraad as lid van die Fonds toegelaat is.

- 9.1.4 Maandelikse bydraes van gemeentes wat nie 'n predikantstandplaas uitmaak nie of nie deel vorm van 'n predikantstandplaas nie en nie deur die Kommissie van die Ringsvergadering tot 'n kombinasie van gemeentes ingedeel is nie, ten bedrae van een tiende van die bedrag soos bereken volgens 9.1.2 per 50 lidmate of gedeelte daarvan.
- 9.1.5 Maandelikse bydraes deur die ontvanger van voordele ingevolge die Bystandfonds, van een helfte van die maandelikse bydrae soos bereken volgens Bepaling 9.1.1 tot bereiking van sy vyf-en-sestigste verjaarsdag of vroeëre afsterwe.
- 9.1.6 Maandelikse bydraes deur die Raad van Finansies ten opsigte van 'n lid wat vir voordele ingevolge die Bystandfonds gekwalifiseer het, van een-helfte van die maandelikse bydrae soos bereken volgens Bepaling 9.1.2 tot sodanige lid se vyf-en-sestigste verjaarsdag of vroeëre afsterwe.
- (x) Bydraes deur lede tot die Stabilisasiefonds bereken teen 7% van die jaarlikse vakansietoelaag betaalbaar aan lede, welke vakansietoelaag van tyd tot tyd bepaal word in ooreenstemming met die besluite van die Algemene Kerkvergadering. Die bydrae word van die lid se vakansietoelaag afgetrek en aan die Fonds oorbetaal deur die gemeente of kombinasie van gemeentes, orgaan van bystand of inrigting of saak onder beheer van die Kerk wat die vakansietoelaag aan die lid laat toekom. Die oorbetalings van die bydrae tot die Stabilisasiefonds geskied gelyktydig met die uitbetaling van die vakansietoelaag aan die lid.
- 9.1.7 Alle lede, gemeentes, en organe van bystand, inrigtings en sake onder beheer van die Kerk (asook die bydraer soos bepaal deur Bepaling 9.A.(xiii)), is verplig om die voorgeskrewe bydraes op die bepaalde tyd tot die Fonds te maak.
- 9.1.8 Alle bydraes is vooruitbetaalbaar en moet die Quaestor van die Fonds bereik voor of op die tiende dag van die betrokke maand waarvoor die bydraes gemaak word.
- 9.1.9 By versuim van betaling op die bepaalde tyd word 'n heffing van 1% van die maandelikse bydrae soos bepaal in Bepaling 9.1.1 opgelê vir elke maand of gedeelte van 'n maand vir elke afsonderlike bydrae wat agterstallig is.

- 9.1.10 Indien 'n lid se eie bydrae ingevolge Bepaling 9.1.1 en 9.1.5 vir meer as drie maande agterstallig raak, word alle regte en voorregte uit die Fonds van die lid ten opsigte van wie die bydrae gemaak moes word, verbeur en alle vorige bydraes word verbeurd verklaar. Herstel van sodanige regte en voorregte kan alleen geskied na betaling van die bedrag van agterstallige bydraes en opgelegde heffing, met dien verstande dat so 'n betaling gemaak word voordat daar 'n eis teen die Fonds ontstaan in verband met die lid ten opsigte van wie die bydrae agterstallig is.
- 9.1.11 Indien 'n bydraer soos omskryf in Bepaling 9.1.2, 9.1.3, 9.1.4 en 9.1.6 vir meer as drie maande agterstallig raak, sal die Pensioenraad dit rapporteer aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir verdere optrede.
- 9.2 Rente, akkumulerende rente, diwidende, huur, winste en ander gelde wat mag voortspruit uit beleggings of aanwending van die kapitaal of bates van die Fonds.
- 9.3 Skenkings, erflatings en bemakings.
- Die bydrae soos van tyd tot tyd vir die doel begroot uit die Algemene Kerkfonds.
- 9.4 Enige sodanige gelde as wat die Kerk of ander instansie van tyd tot tyd die Fonds laat toekom.
- (xv) Storting in die Ex gratia-fonds soos bereken ingevolge Bepaling 11.B.(iv).

BEPALING 10

Lidmaatskap van die Fonds

- 10.1 Elke predikant wat op die eerste dag van September 1961 in diens van die Kerk gestaan het, is lid van die Fonds.
- 10.2 Elke predikant wat na die eerste dag van September 1961 tot die evangeliebediening in die Kerk toegelaat word, is verplig om lid te word van die Fonds en om op so 'n wyse aansoek tot lidmaatskap van die Fonds te doen dat daar onmiddellik na sy ordening of bevestiging in 'n voltydse standplaas duidelikheid sal bestaan oor sy en sy afhanklikes se voordele uit die Fonds.
- C.(i) Elke student wat op voordrag van die Kuratorium vir die Teologiese Opleiding toegelaat word as student met die oog op die evangeliebediening in die Kerk, moet 'n mediese sertifikaat van gesondheid by die Pensioenraad inlewer. 'n Student word nie as voldeelhende lid van die Fonds beskou voor en alreer hy tot die evangeliebediening toegelaat is en in die amp van evangeliedienaar in die Kerk georden en bevestig is nie, maar ontvang voordele soos nader omskryf in Bepalings 11.C.(vi) en 11.D.(iii).

- (ii) Indien 'n student om welke rede ook al behalwe deur afsterwe nie tot die evangeliebediening toetree nie, sal die Pensioenraad die bydraes wat ten opsigte van die student uit die Teologiese Opleidingsfonds ontvang is, terugbetaal aan die Teologiese Opleidingsfonds en het sodanige student geen eise teen die Fonds nie.
- (iii) Wanneer so 'n student later wel tot die bediening toetree sal hy voor en alreë hy toegelaat word in die diens van die Kerk, sodanige reëlings tref wat die Pensioenraad tevrede stel met die oog op die terugbetaling van die totale som van bydraes wat die Pensioenraad onder Bepaling 10.C.(ii) aan die Teologiese Opleidingsfonds moes terugbetaal, plus 'n heffing daarop soos deur die Pensioenraad bepaal, met dien verstande dat die Pensioenraad hom nie gunstiger voorwaardes toestaan as dat hy die bedrag binne ses jaar na ordening in gelyke maandelikse paaieimente sal betaal nie.
- (iv) Indien 'n student wat nog nie in diens van die Kerk getree het nie, soos veronderstel in Bepaling 10.C.(i), (ii) en (iii) te sterwe kom, word die bydraes wat ten behoeve van hom gemaak is, terugbetaal aan die instansie, of die se regsverkrygendes, wat namens hom die bydrae gemaak het. (Kyk Bepaling 11.C.(vi)).
- 10.3 Elke predikant in besondere diens of wat tot 'n besondere taak binne die Kerk benoem is, se lidmaatskap duur voort, en in gevalle waar hy nie reeds oor lidmaatskap beskik nie is hy verplig om, nadat die Raad van Finansies dit aanbeveel het en die Pensioenraad dit goedgekeur het, lid te word.
- 10.4 Elke predikant wat voordele ontvang uit die Bystandfonds, se lidmaatskap duur voort.
- E. Die administrateur van die Kerk is verplig om lid van die Fonds te wees.
- F Elke betaalde beampte van die Kerk wat op voordrag van die Raad van Finansies deur die Pensioenraad as lid van die Fonds toegelaat is, is verplig om lid te word.

BEPALING 11

Voordele

11.1 Pensioen

11.1.1 Gewone gevalle

'n Lid wat die ouderdom van 65 jaar bereik het en minstens 40 jaar onafgebroke in diens van die Kerk gestaan het, ontvang op sy vyf-en-sestigste verjaarsdag 'n eenmalige bedrag en daarna 'n jaargeld betaalbaar in gelyke maandelikse paaieimente tot die datum van sy dood.

11.1.2 Laat toegetrede lede

'n Lid wat die ouderdom van 65 jaar bereik het en wat minder as 40 jaar in diens van die Kerk gestaan het as gevolg van die feit dat hy op so 'n latere leeftyd in diens van die Kerk getree het dat hy nie vir 40 jaar onafgebroke in diens van die Kerk kon staan nie, ontvang op sy vyf-en-sestigste verjaarsdag een vierhonderd-en-tagtigste van die eenmalige bedrag vir elke volledige maand wat hy in diens van die Kerk gestaan het in 'n eenmalige bedrag en daarna 'n jaargeld wat in gelyke maandelikse paalemente betaalbaar is tot datum van sy dood en bereken word op een vierhonderd-en-tagtigste van die jaargeld vir elke volledige maand wat hy in diens van die Kerk gestaan het.

11.1.3 Hertoegetrede lede

'n Lid wat uit diens van die Kerk getree het en weer tot die diens toetree, word gereken dat hy toegetree het tot deelname aan die Fonds op die datum van sy laaste hertoetreding en sal op sy vyf-en-sestigste verjaarsdag 'n eenmalige bedrag ontvang bereken teen een vierhonderd-en-tagtigste van die eenmalige bedrag vir elke volledige maand wat hy sedert sy laaste toetrede onafgebroke in diens van die Kerk gestaan het en daarna 'n jaargeld wat in gelyke maandelikse paalemente betaalbaar is tot datum van sy dood en wat bereken word op een vierhonderd-en-tagtigste van die jaargeld vir elke volledige maand wat hy sedert sy laaste toetrede onafgebroke in diens van die Kerk gestaan het.

11.1.4 Vroeëre aftrede

'n Lid wat reeds die ouderdom van 55 jaar bereik het en minstens 25 jaar onafgebroke in diens van die Kerk gestaan het, kan met die toestemming van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en in ooreenstemming met die Kerkwet en Bepalings met vervroegde pensioen aftree. Hy ontvang by sy aftrede een vierhonderd-en-tagtigste van die eenmalige bedrag vir elke volledige maand wat hy in diens van die Kerk gestaan het, verminder met 0.1% vir elke maand wat hy voor die pensioenbare leeftyd aftree, in 'n eenmalige bedrag en daarna 'n jaargeld wat in gelyke maandelikse paalemente betaalbaar is tot datum van sy dood en bereken word op een vierhonderd-en-tagtigste van die jaargeld vir elke volledige maand wat hy in diens van die Kerk gestaan het, verminder met 0,2% vir elke maand wat hy voor die pensioenbare leeftyd aftree.

(iv) Gepensioeneerde

Gepensioeneerde wat op 1 September 1961 reeds met pensioen afgetree het, ontvang 'n jaargeld wat in gelyke maandelikse paalemente betaalbaar is tot datum van sy dood en wat bereken word op een vierhonderd-en-tagtigste van die jaargeld vir elke volledige maand wat hy in diens van die Kerk gestaan het

(maksimum 480 maande). Indien 'n lid wat reeds sy pensioengelde ontvang het, nog in diens van die Kerk staan, word die datum waarop hy sy eerste pensioengeld ontvang het, vir die doeleindes van hierdie paragraaf beskou as die datum waarop sy dienste beëindig is.

(v) Weduwees en minderjarige kinders

Weduwees en minderjarige kinders van afgestorwe lede wat op 1 September 1961 op 'n jaargeld van R240 en R60 respektiewelik geregtig was, ontvang respektiewelik die weduwee jaargeld en kinderjaargeld betaalbaar in gelyke maandelikse paaieimente.

B Ongeskiktheidsvoordele
Die eerste ses maande

- (i) Wanneer 'n lid wat nie pensioenbare leeftyd bereik het nie, na die oordeel van die Pensioenraad nadat hy mediese advies ingewin het en ook in ooreenstemming met die voorwaardes vervat in die ooreenkoms met die onderskrywers van die Groepongeskiktheidsversorging en die Groepsterftedekking as gevolg van swak gesondheid ongeskik is om sy pligte te vervul, versorg die gemeente of kombinasie van gemeentes of orgaan van bystand of inrigting of saak onder beheer van die Kerk die lid in totaal asof hy in volle diens is vir 'n tydperk van ses maande vanaf die aanvang van die ongeskiktheid.

Die volgende 24 maande (tydelike ongeskiktheid)

- (ii) Daarna, vanaf die sewende maand, vir 'n tydperk van 24 maande (welke tydperk bekend sal staan as die tydperk van tydelike ongeskiktheid), betaal die onderskrywers van die Groepongeskiktheidsversorging in ooreenstemming met die ooreenkoms aangegaan met die Pensioenraad van tyd tot tyd maandeliks aan die einde van elke maand die volgende voordele:

- (a) In die geval van predikante in gemeentes of in besondere diens of ander lede aan wie vrye inwoning in 'n woning van die gemeente, orgaan van bystand, inrigting of saak onder beheer van die Kerk beskikbaar gestel word: aan sodanige gemeente, orgaan van bystand of inrigting of saak onder beheer van die Kerk, 'n bedrag gelykstaande aan 75% van die basistraktement. Die gemeente, orgaan van bystand, inrigting of saak onder beheer van die Kerk, laat sodanige predikant of lid sy volle traktement/salaris toekom, en gebruik die ongeskiktheidsvoordeel om vervangde dienste mee te bekostig.
- (b) In die geval van predikante in gemeentes of in besondere diens aan wie 'n behuisingstoelaag uitbetaal word, aan die gemeente, orgaan van bystand, inrigting of saak onder beheer van die Kerk, 'n voordeel wat gebaseer is.

op die basistraktement en die behuisingstoelaag ten tye van die aanvang van die ongeskiktheid. Die voordeel in ooreenstemming met die besluite van die 60ste Algemene Kerkvergadering staan gelyk aan 75% van die eerste R2 000 van die som van die maandelikse basistraktement en behuisingstoelaag plus 55% van die balans van die som van die maandelikse basistraktement en behuisingstoelaag, met dien verstande dat die som van die voordeel nie R4 000 per maand oorskry nie (Kyk ook Bepaling 11.F. met die oog op moontlike verbetering.) Die gemeente, orgaan van bystand, inrigting of saak onder beheer van die Kerk, laat sodanige predikant sy volle traktement toekom en gebruik die ongeskiktheidsvoordeel om vervangende dienste mee te bekostig.

- (c) In die geval van 'n betaalde beampte van die Kerk of orgaan van bystand of inrigting of saak onder beheer van die Kerk, 'n voordeel gebaseer op die lid se maandelikse salaris ten tye van die aanvang van die ongeskiktheid. Die voordeel in ooreenstemming met die besluite van die 60ste Algemene Kerkvergadering staan gelyk aan:

75% van die eerste R2 000 maandelikse salaris van die beampte, ten tye van die aanvang van die ongeskiktheid, plus 55% van die balans maandelikse salaris van die beampte ten tye van die aanvang van die ongeskiktheid, met dien verstande dat die som van die voordeel nie R4 000 per maand oorskry nie. (Kyk ook Bepaling 11.F. met die oog op moontlike verbetering).

Die orgaan van bystand, inrigting of saak onder beheer in die Kerk laat sodanige beampte sy volle traktement toekom en gebruik die ongeskiktheidsvoordeel om vervangende dienste mee te bekostig.

- (d) 'n Lid kan op enige tydstip gedurende die tydperk van tydelike ongeskiktheid (Bepaling 11.B(ii)) permanent ongeskik bevind word.

Permanente ongeskiktheid

- (iii) Wanneer 'n lid na die oordeel van die Pensioenraad, nadat hy mediese advies ingewin het en ook in ooreenstemming met die voorwaardes vervat in die ooreenkoms met die onderskrywers van die Groepongeskiktheidsversorging totaal en permanent ongeskik raak om sy eie beroep of 'n ander beroep te beoefen waarvoor hy redelikerwys op grond van opleiding, onderrig of ondervinding geskik is, verval die verpligting van die instansie wat die lid versorg het en betaal die onderskrywers van die Groepongeskiktheidsversorging in ooreenstemming met die ooreenkoms aangegaan met die Pensioenraad van tyd tot tyd, die volgende voordele :

- (a) In die geval van predikante in gemeentes en in besondere diens, aan wie vrye inwoning van 'n woning van die gemeente of orgaan van bystand of inrigting of saak onder beheer van die Kerk beskikbaar gestel is, 'n eenmalige bedrag ter vervanging van die vry wonings-voorreg van vier maal die basistraktement wat gegeld het op die datum van die aanvang van permanente ongeskiktheid, en daarna aan die einde van elke maand 'n bedrag gelykstaande aan 75% van die basistraktement, wat gegeld het op die datum van die aanvang van permanente ongeskiktheid. (Kyk ook Bepaling 11.F. met die oog op maontlike verbetering.)
- (b) In die geval van predikante in gemeentes of in besondere diens aan wie 'n behuisingstoelaag uitbetaal word, aan die einde van elke maand 'n bedrag gebaseer op die basistraktement en behuisingstoelaag wat gegeld het op die datum van die aanvang van die permanente ongeskiktheid. Die voordeel, in ooreenstemming met die besluit van die 60ste Algemene Kerkvergadering, staan gelyk aan 75% van die eerste R2 000 van die som van die maandelikse basistraktement en behuisingstoelaag, plus 55% van die balans van die som van die maandelikse basistraktement en behuisingstoelaag, met dien verstande dat die som van die voordeel nie R4 000 per maand oorskry nie. (Kyk ook Bepaling 11.F. met die oog op maontlike verbetering.)
- (c) In die geval van 'n betaalde beampte van die Kerk, of orgaan van bystand of inrigting of saak onder beheer van die Kerk aan sodanige betaalde beampte 'n voordeel gebaseer op die lid se maandelikse salaris wat gegeld het op die datum van die aanvang van permanente ongeskiktheid. Die voordeel in ooreenstemming met die besluit van die 60ste Algemene Kerkvergadering staan gelyk aan 75% van die eerste R2 000 maandelikse salaris van die beampte plus 55% van die balans maandelikse salaris van die beampte wat gegeld het op die datum van die aanvang van permanente ongeskiktheid, met dien verstande dat die som van die voordeel nie R4 000 per maand oorskry nie. (Kyk ook Bepaling 11.F. met die oog op maontlike verbetering.)
- (iv) Die betaling van die maandelikse voordele soos omskryf in Bepaling 11.B.(ii)(a), (b) en (c) en 11.B.(iii)(a), (b) en (c) duur voort solank as die lid nie sy eie beroep of 'n ander beroep beoefen waarvoor hy redelikerwys op grond van opleiding, onderrig of ondervinding geskik is nie. Indien 'n lid wat as ongeskik geag is die hierin vooraf omskrewe beroep gedeeltelik beoefen of 'n ander beroep beoefen (as hierin vooraf beskryf), word 'n verminderde ongeskiktheidsvoordeel betaal, bereken in die verhouding wat sy verlies aan verdienste weens die beroepsverandering staan tot sy kontanttraktement/salaris voor ongeskiktheid. (Kyk voorbeeld - Bylae A.) Die verskil tussen die volle voordeel en die verminderde bedrag word aan die Pensioenraad uitgekeer vir storting in die Ex gratia-fonds.

(v) Die betaling van die voordele soos omskryf in Bepaling 11.B.(ii)(a), (b) en (c) en 11.B.(iii)(a), (b) en (c) en 11.B.(iv) staak by die eerste van die volgende gebeurtenisse:

- * die afsterwe van 'n lid
- * die bereiking van pensioenbare leeftyd van die lid
- * die hernuwing van die lid se normale pligte.

(vi) 'n Lid van die Fonds wat voordele ontvang ten opsigte van ongeskiktheidsversorging bly 'n volle lid van die Fonds tot een van die gebeurtenisse in Bepaling 11.B.(v) genoem plaasvind en is verplig om by te dra tot die Fonds ingevolge Bepaling 9.A.(viii) en is geregtig op al die voordele van 'n lid.

(vii) Indien die Pensioenraad van oortuiging is dat dit in belang van die lid en/of sy afhanklikes is, het die Pensioenraad die reg om instelle soos voorgeskryf onder Bepaling 11.B.(ii), (iii) en (iv) te handel, sodanige besluit of sodanige besluit van tyd tot tyd te neem wat na die oordeel van die Pensioenraad sal verseker dat daar op die voordeligste wyse vir die lid en/of sy afhanklikes met die beskikbare gelde gehandel sal word.

11.2 By dood

11.2.1 Gewone gevalle

As 'n lid te sterwe kom voor sy vyf-en-sestigste verjaarsdag en daar gereken kan word dat die datum van sy toetreding in diens van die Kerk sodanig is dat hy op sy 65ste verjaarsdag minstens 40 jaar in diens van die Kerk sou gestaan het, word aan sy afhanklikes die eenmalige bedrag uitbetaal, en daarna ontvang sy weduwee 'n weduweejaargeld, terwyl elk van sy minderjarige kinders 'n kinderjaargeld ontvang.

11.2.2 Laat toegetrede lede

'n Lid wat te sterwe kom voor sy vyf-en-sestigste verjaarsdag en wat vir minder as 40 jaar in diens van die Kerk sou kon staan as gevolg van die feit dat hy na sy 25ste verjaarsdag in diens getree het, se weduwee, of as daar geen weduwee is nie, sy afhanklikes ontvang 'n eenmalige bedrag min een vierhonderd-en-tagtigste van die eenmalige bedrag vir elke volledige maand wat hy laat toegetree het en daarna ontvang sy weduwee 'n weduweejaargeld min een vierhonderd-en-tagtigste van die weduweejaargeld vir elke volledige maand wat die afgestorwene na sy 25ste verjaarsdag in diens getree het, terwyl sy minderjarige kinders kinderjaargeld ontvang min een vierhonderd-en-tagtigste van die kinderjaargeld vir elke volledige maand wat die afgestorwene na sy 25ste verjaarsdag in diens getree het. Jaargelde is uitbetaalbaar in gelyke maandelikse paaieimente.

11.2.3 Hertoegetrede lede

'n Lid wat uit diens van die Kerk getree het en weer tot die diens toegetree het, word gereken dat hy toegetree het vir deelname aan die Fonds op die datum van sy laaste hertoetreding in diens van die Kerk. Indien so 'n lid te sterwe kom, ontvang sy weduwee, of as daar geen weduwee is nie, sy afhanklikes, 'n eenmalige bedrag min een vierhonderd-en-tagtigste van die eenmalige bedrag maal die aantal maande tussen sy 25ste verjaarsdag en die datum van sy laaste hertoetreding en daarna ontvang sy weduwee 'n weduweejaargeld min een vierhonderd-en-tagtigste van die weduweejaargeld maal die aantal maande tussen sy 25ste verjaarsdag en die datum van sy laaste hertoetreding terwyl elk van sy minderjarige kinders 'n kinderjaargeld ontvang min een vierhonderd-en-tagtigste van die kinderjaargeld maal die aantal maande tussen sy 25ste verjaarsdag en die datum van sy laaste hertoetreding. Jaargelde is uitbetaalbaar in gelyke maandelikse paaieimente.

11.2.4 Gepensioeneerdes

'n Gepensioeneerde wat te sterwe kom, se weduwee en minderjarige kinders ontvang dieselfde jaargeld wat hulle sou toekom as die afgestorwene voor sy 65ste verjaarsdag sou wegval.

11.2.5 'n Lid wat op sy 65ste verjaarsdag gekwalifiseer het vir die eenmalige bedrag en dit om een of ander rede nie van die Fonds in ontvangs geneem het nie en na sy vyf-en-sestigste verjaarsdag te sterwe kom, se weduwee, of as daar geen weduwee is nie, sy afhanklikes, ontvang die eenmalige bedrag wat die lid sou toekom op sy vyf-en-sestigste verjaarsdag.

C(vi) Studente lede

As 'n studente-lid te sterwe kom voordat hy tot die evangeliebediening toegelaat is en in die amp van evangeliedienaar in die Kerk georden en bevestig is, word aan sy weduwee of afhanklikes die helfte van die eenmalige bedrag min die bydraes wat ten behoeve van hom gemaak is, uitbetaal en daarna ontvang sy weduwee vir 'n maksimum periode van vyf jaar die helfte van die weduweejaargeld, terwyl elk van sy minderjarige kinders die helfte van die kinderjaargeld ontvang verdeel in gelyke maandelikse paaieimente. 'n Ongetroude studente-lid het die reg om gedurende sy leeftyd by wyse van skriftelike nominasie te bepaal wie vir 'n tydperk van vyf jaar na sy afsterwe dieselfde voorregte en voordele sal geniet as wat 'n getroude studente-lid se weduwee sou geniet. Indien die genomineerde voor die verstryking van die voormelde vyf jaar sterf, vervall die gemelde voorregte en voordele. (Kyk ook Bepaling 11.B.(vi).)

11.3 Lede wat op 1 September 1961 lid van die Fonds was

(Met uitsondering van die spesiale gevalle wat deur die Pensioenraad aangewys sal word en hulle voordele in die Fonds bepaal.)

11.3.1 Pensioen

'n Lid wat op 1 September 1961 lid van die Fonds was en wat op so 'n latere leeftyd in diens van die Kerk getree het dat hy nie op sy 65ste verjaarsdag 480 maande onafgebroke in diens van die Kerk kon staan nie, het die keuse om:

11.3.1.1 sy voordele in die Fonds op sy 65ste verjaarsdag te ontvang wat dan bereken sal word volgens Bepaling 11.1.2 van hierdie bepalings, of

11.3.1.2 vir so 'n aantal maande tot 'n maksimum van 36 maande voort te gaan met sy lidmaatskap en bydrae ten einde of te kwalifiseer vir die volle potensiaal van 480 maande of die agterstand wat nodig is om vir die volle 480 maande te kan kwalifiseer, met hoogstens 36 maande te verbeter.

Indien 'n lid voortgaan soos omskryf in 11.3.1.2, ontvang hy by staking van lidmaatskap en bydraes 'n eenmalige uitkering bereken teen een vierhonderd-en-tagtigste van die eenmalige bedrag vir elke volledige maand wat hy in diens van die Kerk gestaan het en daarna 'n jaargeld wat in gelyke maandelikse paaimente betaalbaar is tot datum van sy dood en wat bereken word op een vierhonderd-en-tagtigste van die jaargeld vir elke volledige maand wat hy in diens van die Kerk gestaan het.

Die lid se diensjare na ouderdom 65 sal in ag geneem word by die berekening van die bedrag van die voordele en die aldus berekende voordele sal met die volgende persentasies verhoog word:

Ouderdom by aanvaarding van pensioen	Persentasie verhoging
65	-
66	5%
67	10%
68	15%

Vir tussenin ouderdomme sal geïnterpoleer word en, vir die doel van hierdie interpolasie, word slegs voltooide maande in berekening gebring.

11.3.2 By dood

As 'n lid wat op 1 September 1961 lid van die Fonds was te sterwe kom en nog nie 'n gepensioeneerde is nie en wat vir minder as 480 maande in diens van die Kerk sou staan as gevolg van die feit dat hy na sy 25ste verjaarsdag in diens getree het, word die volgende aan sy weduwee of as daar geen weduwee is nie, aan sy afhanklikes uitbetaal:

'n Eenmalige bedrag	$= (a)(D+G) \times \text{een vierhonderd-en-tagtigste van die eenmalige bedrag}$
'n Weduweejaargeld (indien van toepassing)	$= (b)(D+G) \times \text{een vierhonderd-en-tagtigste van die weduweejaargeld}$
Jaargeld vir elke minderjarige kind (indien van toepassing)	$= (c)(D+G) \times \text{een vierhonderd-en-tagtigste van die kinderjaargeld}$

In formules (a), (b) en (c) stel "D" voor die aantal volledige maande wat die afgestorwene in diens van die Kerk sou kon staan indien hy geleef het tot sy 65ste jaar en stel "G" voor die aantal maande (hoogstens 36) wat as grasia bygetel word, welke grasia soos in Bepaling 11.3.1.2 die afgestorwene gegun sou word ten einde of te kwalifiseer vir die volle potensiaal van 480 maande of ten einde die agterstand wat nodig is om vir die volle 480 maande te kan kwalifiseer met hoogstens 36 maande te verbeter. D + G mag egter nooit die som van 480 oorskry nie.

11.3.3 In geval van lede wat vanaf 1 September 1961, terwyl hulle met die B.D. studie besig was tot die Fonds as studente bygedra het, word die helfte aantal maande wat hulle bygedra het, tot 'n maksimum van agtien maande, gereken volle pensioengewende maande te wees.

11.4 Groepsterftedekking

11.4.1 As 'n lid te sterwe kom, ontvang sy weduwee of afhanklikes in ooreenstemming met die ooreenkoms van tyd tot tyd aangegaan deur die Pensioenraad met die onderskrywer van die Groepsterftedekking, ongeag die aantal diensjare of potensiele diensjare, en bykomstig tot die voordele soos uiteengesit in Bepalings 11.2.1, 11.2.2 en 11.2.3 'n eenmalige uitkering soos voorsien in die bepalinge van die Bystandfonds..

As 'n studentelid te sterwe kom voordat hy tot die evangeliebediening toegelaat is en in die amp van evangeliedienaar in die Kerk georden en bevestig is, ontvang sy weduwee of afhanklikes in ooreenstemming met die ooreenkoms van tyd tot tyd aangegaan deur die Pensioenraad met die onderskrywers van die Groepsterftedekking, ongeag die

aantal potensiële diensjare, en bykomstig tot die voordele uiteengesit in Bepaling 11.C.(vi), 'n eenmalige uitkering van twee maal die basistraktement.

- 11.4.2 As 'n lid te sterwe kom wat reeds 'n eenmalige bedrag van vier maal die versorgingsvoordeel soos voorsien in die bepalings vir die Bystandfonds ten opsigte van permanente ongeskiktheid ontvang het, ontvang sy weduwee of afhanklikes nie weer die voordeel soos beskryf in Bepaling 11.4.1 nie.

F Stabilisasiefonds

Die fonds wat opgebou word uit bydraes ingevolge Bepaling 9.A(x) se kapitaal en/of rente sal in die uitsluitlike diskresie van die Pensioenraad aangewend word om die maandelikse voordeel van ontvangers van ongeskiktheidsvoordele te verbeter.

G Ex Gratia-fonds

Die fonds wat opgebou word uit inkomste ingevolge Bepaling 11.B.(iv) se kapitaal en/of rente sal in die uitsluitlike diskresie van die Pensioenraad aangewend word om die maandelikse pensioenvoordele van die dienaars van die Woord wat vir hulle onderhoud en pensioen afhanklik was en is van 'n instansie buite die Kerk en hulle of hulle afhanklikes 'n laer pensioen ontvang as 'n lid van die Fonds, ex gratia aan te pas.

11.5 Uittreding of afdanking

- 11.5.1 'n Lid wat uit diens van die Kerk tree voordat hy vyf jaar in diens van die Kerk gestaan het, ontvang op datum van uittrede 'n terugbetaling van sy eie bydraes tot die Fonds en het geen verdere eis teen die Fonds nie.
- 11.5.2 'n Lid wat uit diens van die Kerk tree nadat hy vyf jaar maar voordat hy vyftien jaar in diens van die Kerk gestaan het, ontvang op datum van sy uittrede 'n terugbetaling van sy eie bydraes tot die Fonds, verhoog met een veertigste vir elke voltooide jaar in diens van die Kerk: Totaal van eie bydraes + (Totaal van eie bydrae gedeel deur 40 x aantal voltooide diensjare) en het geen verdere eis teen die Fonds nie.
- 11.5.3 'n Lid wat na vyftien jaar diens uit diens van die Kerk tree, ontvang 'n terugbetaling van sy eie bydrae + wat die gemeente of orgaan van bystand of saak onder beheer van die Kerk of die Kerk self ten behoewe van hom bygedra het. uitgesonder die bydraes tot die Groepongeskiktheidsversorging en die Groepsterftedekking, en het geen verdere eis teen die Fonds nie.

BEPALING 12

Vergaderings van die Pensioenraad

- 12.1 Die Pensioenraad vergader so nodig elke drie maande maar minstens vier keer per jaar.
- 12.2 Van elke vergadering word notule gehou en op elke vergadering moet die notule van die vorige vergadering bekragtig en deur die voorsitter en skriba onderteken word.
- 12.3 Op die eerste vergadering van die Pensioenraad na elke gewone Algemene Kerkvergadering word 'n voorsitter en vise-voorsitter gekies.
- 12.4 Die kworum vir 'n vergadering van die Pensioenraad is vier.
- 12.5 Besluite word geneem met 'n gewone meerderheid van stemme, en by staking van stemme het die voorsitter 'n beslissende stem.
- 12.6 Reis- en verblyfkoste vir die bywoon van vergaderings word deur die Fonds betaal op die skaal wat deur die Kerk van tyd tot tyd vir organe van bystand bepaal word.

BEPALING 13

Vrywaring van lede en beamptes van die Pensioenraad

Die lede van die Pensioenraad en beamptes van die Fonds word gevrywaar en beskerm uit die bates van die Fonds van en teen alle gedinge, kostes, heffings, verliese, skadevergoeding en uitgawes wat hulle of enigeen van hulle mag aangaan of ly as gevolg van enige daad wat hulle verrig of versuim het om te verrig en waartoe hulle ingestem het in verband met hulle onderskeie pligte of vermeende pligte in hulle onderskeie ampte en geeneen van hulle is aanspreeklik vir die daade, ontvangste, versuim of nalatigheid van die ander nie omdat hulle eenvormigheidshalwe ontvangsbewyse teken of vir enige bankier of ander persoon of instansie by wie enige gelde of effekte wat aan die Fonds behoort ingelewer of gedeponeer is vir veilige bewaring of vir die ontoereikendheid of tekort van enige sekerheidstelling waarop enige geld van die Fonds uitgeleen of belê word of is of vir enige ander verlies, ongeluk of skade wat ontstaan in die uitvoering van hulle onderskeie ampte of in verband daarmee tensy dit ontstaan as gevolg van hulle eie moedswillige doen of late.

BEPALING 14

Pligte en regte van die Pensioenraad

14.1 Die pligte van die Pensioenraad is -

- 14.1.1 om 'n bankrekening in naam van die Fonds te open by sodanige bank as wat hy van tyd tot tyd goedvind en kan van tyd tot tyd besluit om die ondertekening of endossement van tjeks, wissels of ander dokumente in verband met die Fonds deur sodanige persoon of persone as wat hy goedvind, te magtig,
- 14.1.2 om, onderworpe aan die bepalings van die Wet, indien van toepassing, alle gelde wat nie benodig word om lopende uitgawes van die Fonds te dek nie, na sy oordeel op die voordeligste wyse ter bevordering van die Fonds, te belê, te deponeer of aan te wend,
- 14.1.3 om toe te sien dat die bates van die Fonds in naam van die Fonds geregistreer word,
- 14.1.4 om alle bydraes of gelde wat die Fonds toekom, gereeld op die bepaalde tye in te vorder of te laat invorder en alle ontvangste noukeurig te verantwoord,
- 14.1.5 om steeds oor die nodige kontant te beskik om gereeld alle uitkerings, uitbetalings of uitgawe wat die Fonds moet doen, na te kom,
- 14.1.6 om volledige en ware rekeninge van die Fonds te hou. Die boekjaar van die Fonds sluit op 31 Desember van elke jaar, waarna die rekeninge, dokumente en boeke van die Fonds geouditeer word deur die ouditeur van die Fonds. Afskrifte van die geouditeerde jaarlikse rekeninge word aan die bevoegde kerklike vergaderings voorsien,
- 14.1.7 om volledige rekords te hou van alle betrokke besonderhede in verband met lede van die Fonds en persone wat geregtig is op pensioene en voordele en in verband met sterfgevälle, onttrekkings, uittredings en ander sake wat die Fonds raak,
- 14.1.8 om van tyd tot tyd 'n persoon aan te wys in wie se bewaring alle eiendomsbewyse en ander sekuriteite of bates wat deur die Fonds besit of gehou word, geplaas moet word,
- 14.1.9 om geen lenings toe te staan aan 'n Kerk, 'n gemeente, 'n kerklike vereniging of 'n kerklike instelling nie, en ook nie aan lede of gewese lede en belanghebbendes by die Fonds nie,
- 14.1.10 om in die algemeen te waak oor die belange van die Kerk en persone wat in diens van die Kerk staan in soverre dit verband hou met pensioene en om verder te doen wat die Algemene Kerkvergadering aan hom opdra.

14.2 Die regte van die Pensioenraad is

- 14.2.1 om, wanneer hy gelde onder sy beheer teen eerste verband op vaste eiendom belê, toe te sien dat die bedrag van die belegging 65% van die geswore waardasie van die eiendom nie sal oorskry nie,
- 14.2.2 om van 'n skuldenaar verbonde eiendom oor te neem, of te verkoop,
- 14.2.3 om alle nodige geregtelike stappe te doen vir die verhaal van verskuldigde rente en/of kapitaal,
- 14.2.4 om verbande en lenings toe te staan, verbande te kanselleer en te sedeer, om eiendomme te sedeer, om eiendomme en regte (saaklik of persoonlik) te onthef van die werking van enige verband en om, indien nodig, afskrywings te maak van afbetalings op verbande, rente en lenings,
- 14.2.5 om, na kennisgewing aan die Raad van Finansies in elke geval in naam van die Fonds, vaste eiendom en goed te verkry en te vervreem, te verbind en te beswaar, om skulde te maak, lenings aan te gaan en sekuriteit daarvoor te verskaf,
- 14.2.6 om, ten einde die Fonds te vrywaar teen buitensporige eise en, om ander redes, lewenspolisse in naam van die Fonds uit te neem op die lewens van lede van die Fonds en algemene ongeskiktheids- en sterftedekking ten behoeve van lede te reël en die premies onder sodanige polisse word uit die inkomste van die Fonds betaal. Lede is verplig om, indien die Pensioenraad so besluit, toestemming te gee en mee te help dat polisse op hulle lewens in naam van die Fonds uitgeneem word,
- 14.2.7 om alle koste in verband met die administrasie van die Fonds uit die Fonds te betaal.
- 14.2.8 Algemeen

Alle kontrakte en ander dokumente wat die Fonds verbind of waardeur die Fonds beheer of regte verkry, word deur die voorsitter en sekretaris onderteken. By afwesigheid van die voorsitter of sekretaris sal die Pensioenraad persone aanwys om namens hom te teken.

BEPALING 15

Algemene Bepalings

- 15.1 Die Pensioenraad het ten behoeve van die Kerk 'n algemene pandreg op enige gelde of ander voordeel wat aan 'n lid of pensionaris of sy afhanklikes of eksekuteurs of administrateurs betaalbaar is ten opsigte van enige gelde verskuldig deur so 'n lid of pensionaris aan die Kerk of orgaan van bystand of saak onder beheer van die Kerk.

- 15.2 Geen bepaling in hierdie bepalings hoegenaamd belemmer die reg van die Kerk of enige orgaan onder beheer van die Kerk om die dienste van enige lid te beëindig nie.
- 15.3 Tensy dit andersins uitdruklik in hierdie bepalings bepaal word -
- 15.3.1 is die pensioenregte, voordele of enige belange (hierna genoem "pensioenregte") by die Fonds wat in hierdie bepalings aan 'n lid, pensionaris of hulle afhanklikes (hierna genoem "begunstigde") oorgedra word, nie uitoefenbaar of opeisbaar op enige wyse deur enige ander persoon of instansie as aan die begunstigde nie en is uitsluitend van toepassing op die begunstigde en kan nie gesedeer, oorgemaak, oorgeplaas, verpand of verhipotikeer word of op enige wyse deur hom vervreem word, of deur enige skuldeiser beslag op gelê word, of in enige persoon of instansie hoegenaamd in enige hoedanigheid setel nie,
- 15.3.2 loop pensioenregte, voordele of belang geheel en al ten einde en word ten volle verbeur tot die voordeel van die Fonds indien enige van die volgende gebeurtenisse plaasvind:
- 15.3.2.1 Indien die betrokke begunstigde bankrot verklaar word of sy boedel oorgee of op enige wyse van sy boedel afstand doen vir die voordeel van sy skuldeisers of voorgee dat hy enige van sy pensioenregte, ingevolge hierdie bepalings, sedeer, oormak, oorplaas, verpand, verhipotikeer of op enige wyse vervreem.
- 15.3.2.2 Indien 'n skuldeiser van 'n begunstigde voorgee dat hy beslag lê op enige pensioenregte ingevolge hierdie bepalings of dat hy dit verkoop kragtens enige lasbrief of dat hy aldus daarop laat beslag lê of verkoop.
- 15.3.3 Indien 'n begunstigde sy pensioenregte aldus verbeur, kan die Pensioenraad na goedgekeurde van tyd tot tyd aan so 'n begunstigde sodanige bedrae uitbetaal as wat die Raad nodig ag vir sy onderhoud en/of aan die afhanklikes van so 'n begunstigde sodanige bedrae uitbetaal as wat die Raad nodig ag vir die onderhoud van sodanige afhanklikes en in ieder geval kan die Raad sonder kennisgewing ophou om sodanige betalings te maak; met dien verstande dat die totale bedrae wat aan 'n begunstigde of sy afhanklikes betaal word kragtens hierdie bepaling, nie in enige maand die bedrag oorskry wat in daardie maand betaalbaar sou gewees het ten opsigte van sy pensioenregte indien daardie pensioenregte nie beëindig of verbeurd verklaar was soos vermeld nie.
- 15.3.4 Vir die doeleindes van Bepaling 15.3.1 word dit geag dat die datum waarop enige van genoemde gebeurtenisse plaasvind, die volgende is :

- 15.3.4.1 By bankrotskap is dit die datum waarop die oorgawe van die boedel aanvaar word of die datum waarop die finale sekwestrasiebevel toegestaan word.
- 15.3.4.2 In 'n geval van voorgegewe beslaglegging of verkoop kragtens lasbrief is dit die datum van die lasbrief, met dien verstande dat waar daar meer as een datum is waarop voorgegee word dat enige van die gebeurtenisse voorgeval het wat in Bepaling 15.3.1 vermeld word, of waarop enige sodanige dokumente of ooreenkoms geteken is of aangegaan is, dan word die datum vir die doeleindes van hierdie Bepaling geag die vroegste van sodanige datums te wees.
- 15.3.4.3 In die geval van boedelafstand, of in enige ander geval, is dit die datum van die dokument van afstanddoening of ander ooreenkoms.
- 15.4.1 Indien die Pensioenraad van mening is dat enige persoon wat andersins kragtens hierdie bepalings op pensioenregte of enige ander voordele ingevolge hierdie bepalings geregtig is
 - 15.4.1.1 as gevolg van siekte, geestesongesteldheid of swaakheid nie vir sy dade verantwoordelik is nie of nie by magte is om sy eie sake te reël nie,
 - 15.4.1.2 verslaaf is aan sterk drank of die oormatige gebruik van sterk drank en/of verdowingsmiddels of andersins oormatige gewoontes het,
 - 15.4.1.3 'n verkwister is, of
 - 15.4.1.4 as gevolg van tronkstraf, verlating, egskeiding of enige ander oorsaak nagelaat het om persone wat van hom afhanklik is vir hulle onderhoud te onderhou, dan kan die Pensioenraad na goedgefinke die pensioen of ander voordele -
 - 15.4.1.5 aan so 'n persoon in paalemente betaal en/of
 - 15.4.1.6 geheel en al of gedeeltelik aan sy afhanklikes betaal, en/of
 - 15.4.1.7 aan 'n trustee of trustees betaal wat die Pensioenraad aanwys of goedkeur vir die voordeel van so 'n persoon, of van sy afhanklikes, of van beide.
- 15.4.2 Waar voordele kragtens hierdie bepaling deur die Pensioenraad, aan afhanklikes gemaak word of gemaak mag word, kan die Pensioenraad na goedgefinke -
 - 15.4.2.1 bepaal wie die afhanklikes van die betrokke persoon is, en
 - 15.4.2.2 bepaal aan watter afhanklikes betalings kragtens hierdie bepalings gemaak moet word en in welke verhoudings en van tyd tot tyd sodanige afhanklikes wissel, en

- 15.4.2.3 'n kapitale voordeel in paalemente uitbetaal. In so 'n geval voeg hy by die deel wat hy terughou, rente teen 'n koers wat hy van tyd tot tyd bepaal.
- 15.5 Alle voordele onder hierdie bepalings wat nie opgeëis word na verloop van 'n tydperk van twee kalenderjare vanaf die datum waarop dit betaalbaar geword het nie, word in geheel verbeur aan die Fonds. Die Pensioenraad kan na goeddunke die verbeuring herroep as 'n versoek daartoe ontvang word.
- 15.6 Gemeentes en organe van bystand of sake onder beheer van die Kerk is verplig om die bydraes van 'n lid af te trek van sodanige lid se verdienste en dit gereeld maandeliks oor te betaal aan die Fonds. By versuim sal die betrokke gemeente, orgaan van bystand of saak self verantwoordelik wees vir die betaling van die betrokke bydrae.
- 15.7 Nieteenstaande andersluidende bepalings vervat in hierdie bepalings word daar uitdruklik hierby bepaal dat lede en/of pensionarisse van die Fonds wat voor 1 September 1961 voordele kragtens die Fonds ontvang het, nie op die eenmalige bedrag aanspraak het nie, maar bloot op 'n eenmalige bedrag van R5 000 wat van toepassing was voor 1 September 1961.
- 15.8 In geval van 'n lid wat voor sy vyf-en-twintigste verjaarsdag lidmaatskap van die Fonds verwerf het en daarom op sy vyf-en-sestigste verjaarsdag meer as veertig jaar onafgebroke diens voltooi of kon voltooi, word die volgende uitbetaal vir elke volledige maand wat hy voor sy vyf-en-twintigste verjaarsdag lid was -
- 15.8.1 by pensioen, aan die lid een vierhonderd-en-tagtigste van die eenmalige bedrag bygetel by die eenmalige bedrag en een vierhonderd-en-tagtigste van die jaargeld bygetel by die jaargeld.
- 15.8.2 by dood, aan sy weduwee of as daar geen weduwee is nie, sy afhanklikes een vierhonderd-en-tagtigste van die eenmalige bedrag bygetel by die eenmalige bedrag en een vierhonderd-en-tagtigste van die weduweejaargeld bygetel by die weduweejaargeld en elk van sy minderjarige kinders een vierhonderd-en-tagtigste van die kinderjaargeld bygetel by die kinderjaargeld.
- 15.9 'n Ongetroude lid van die Fonds het die reg om gedurende sy leeftyd by wyse van skriftelike nominasie te bepaal wie vir 'n tydperk van vyf jaar na sy afsterwe dieselfde voorregte en voordele sal geniet soos wat 'n getroude lid se weduwee sou geniet. Indien 'n genomineerde voor die verstryking van die voormelde vyf jaar sterf, verval die gemelde voorregte en voordele.
- 15.10 As daar geen afhanklikes aangewys word nie, betaal die Pensioenraad die eenmalige bedrag wat die lid sou toekom in sy boedel in.

15.11 Getrouheidsversekering

Die Pensioenraad moet òf

- 15.11.1 die Fonds verseker teen verliese as gevolg van nalatigheid, oneerlikheid of bedrog van enige van sy beamptes – insluitende lede van die Pensioenraad – wat geld van die Fonds ontvang of hanteer; of
- 15.11.2 sodanige sekerheidstelling van sodanige beamptes vereis en ontvang as wat dit voldoende ag vir die verstrekking van 'n juiste en ware opgawe van alle gelde wat op rekening van die Fonds deur hulle ontvang en betaal is.

15.12 Regsbevoegdheid

Die Fonds geniet regsbevoegdheid kragtens die Wet.

15.13 Buitengewone gevalle

Wanneer gevalle voorkom by toetrede of uittrede of dood wie se omstandighede van buitengewone aard is en hierdie bepalinge nie voorsiening maak nie, sal die Pensioenraad sulke gevalle aanwys, die nodige reëlings tref en hulle voordele in die Fonds bepaal, met dien verstande dat sulke reëlings en voordele nie voordeliger sal wees as wanneer die reëlings wat getref word en voordele wat toegeken word mutatis mutandis toegepas was op sulke gevalle vir wie in die bepalinge voorsiening gemaak is nie.

BEPALING 16

Beëindiging of ontbinding

- 16.1 In geval die Kerk ophou om te bestaan of die Fonds gelikwideer word (vrywillig of andersins), sal die Fonds, onderworpe aan die bepalinge van die Wet, beëindig word vanaf die datum waarop die Kerk ophou om te bestaan, of ingeval van likwidasië, vanaf die datum van die hofbevel, en moet die Pensioenraad met inagneming van die bepalinge van die Wet sy lede of enige ander bevoegde persoon aanstel as likwidateur van die Fonds. Die likwidateur moet die bates van die Fonds realiseer op 'n regverdigte basis deur die aktuaris aanbeveel en deur die Pensioenraad en die Algemene Kerkvergadering goedgekeur, laasgenoemde op 'n gewone – of op die ontbindingsvergadering en dan die bedrag wat elke lid toekom gebruik om 'n jaargeld vir elke sodanige lid by 'n versekeringsmaatskappy aan te koop as 'n jaargeld van ten minste R60 vanaf die aftree ouderdom aangekoop kan word, en indien sy deel nie genoeg is om 'n jaargeld van R60 te koop nie, elke sodanige lid se deel aan hom te betaal.
- 16.2 Indien die Kerk met enige ander instelling amalgameer, kan die Algemene Kerkvergadering kies om –

16.2.1 die Fonds ooreenkomstig Bepaling 16.1 te beëindig of

16.2.2 aan te hou om ten opsigte van bestaande lede by te dra, in welke geval die Fonds nie geraak word nie behalwe dat "Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika" dan met die naam van die nuwe instansie vervang word.

16.3 Nieteenstaande enige andersluidende artikel in hierdie bepalings, moet die Pensioenraad, indien die Algemene Kerkvergadering sou besluit om 'n ander pensioenfonds vir sy lede te stig, elke lid se proporsionele aandeel in hierdie Fonds bereken soos bepaal in Bepaling 16.1 en dan elke lid se aandeel aanwend om voordele in die nuwe Fonds te bekom; of, indien dit nie moontlik is nie, om volopbetaalde jaargelde by 'n geregistreerde lewensversekeringsmaatskappy op die lewens van die betrokke lede aan te koop, en sodanige jaargelde sal betaalbaar wees vanaf die datums waarop die lede die aftree-ouderdom sou bereik het indien die Fonds nie ontbind het nie.

Bylae A

Formule van toepassing op Bepaling 11.B.(iv)

$$A - B \times C = D$$

In die formule stel A die bedrag voor wat verdien word en B die bedrag van jaarlikse kontanttrakteмент/salaris voor ongeskiktheid en C die bedrag van jaarlikse ongeskiktheidsvoordeel en D die bedrag wat in die Ex Gratia-fonds gestort moet word.

Lid se Inkomste is dan :

$$A \qquad B \qquad C \qquad D$$

(15 750) 9 000 - 18 000 x 13 500 = 6 750 wat na Ex gratia-fonds aan

(16 500) 12 000 - 18 000 x 13 500 = 9 000 wat na Ex gratia-fonds gaan

(17 250) 15 000 - 18 000 x 13 500 = 11 250 wat na Ex gratia-fonds gaan

(18 000) 18 000 - 18 000 x 13 500 = 13 500 wat na Ex gratia-fonds gaan

BESLUIT:

- * Die voorgestelde wysigings word goedgekeur.

1.11.3 VERKIESING VAN LEDE VIR DIE PENSIOENRAAD

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering stem in terme van Bepaling

SA uit die voorgelegde groslys, aangevul deur die vergadering vir twee lede van die Pensioenraad.

1.2 BESKRYWINGSPUNTE

1.12.1 REISKOSTE

Die beskrywingspunt van die Ring van Bronkhorstspuit kom aan die orde.

Daar moet gekyk word of 'n vaste reiskoste per kilometer ongeag die grootte van die voertuig of die hoeveelheid voertuie nie meer regverdig sal wees nie. Dit sal dalk baie probleme uitskakel en groter beskeidenheid wat vervoermiddels aanbetref aanmoedig.

BESLUIT:

- * Die beskrywingspunt word so aanvaar.

AFSLUITING

Ds F P Horn sluit die vergadering af deur voor te gaan in gebed en versoek die vergadering om saam te sing van Ges. 294.

OGGENDSITTING 29 JUNIE 1989

OPENING

Ds F du C Labuschagne lees voor uit II Tim. 2: 1-13, laat sing van Ges. 336: 1 en 2 en gaan voor in gebed.

GROETEBOODSKAPPE

Die volgende groeteboodsappe is ontvang:

Gemeente Dendron
Oudl Hans Bezuidenhout van Glencoe
Gemeente Roedtan
Gemeente Orkney
Gemeente Warmbad
Oudl Fred Hugo
Afrikaanse Protestantse Kerk
Gemeente Horison
Gemeente Outeniqua
Kerkraad en gemeente Joachim Prinsloo
Kerkraad en gemeente Carletonville-Wes

VERKIESING VAN OUDERLINGLEDE VIR DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Oudl P S Dreyer is verkies.

Daar moet 'n herstemming plaasvind tussen die volgende 10 ouderlinge.

C S Steenekamp (Meyerspark)
P J Riekert (Potchefstroom-Noord)
M F Pretorius (Noordrand)
K D Kruger (Oos-Moot)
A J G Oosthuizen (Eikenhof)
N Truter (Kuruman)
M F van der Merwe (Kampersrus)
J J van der Westhuizen (Poort)
J L O Esterhuizen (Zwartruggens)
G C Velthuysen (Swartkop)

VI. VERGADERINGS van AMPSDRAERS

1. KERKRAAD= en GEMEENTEVERGADERINGS

Wat hierdie belangrike vergaderings van die Kerk betref, is daar volgens die jaarverslae baie sinvolle en konstruktiewe werk gedoen. Geen besondere saak word in hierdie verband onder die aandag van die Algemene Kerkvergadering gebring nie.

BESLUIT:

- * Kennis geneem.

2. RINGSVERGADERING

2.1. STIGTINGS EN ONTBINDINGS

2.1.1 Ring van Trichardtsfontein

Die vergadering handel oor die verdeling van die Ring van Trichardtsfontein en besluit om die Ring soos volg te verdeel:

BESLUIT:

- * Ring van Trichardtsfontein

Trichardtsfontein, Eendracht, Evander, Kriel, Secunda en Secunda Wes.

* Ring van Chrissiesmeer

Chrissiesmeer, Ermelo, Piet Retief, Bethal, Carolina, Morgenzon, Hendrina, Breyten, Pongola, Amsterdam en Ermelo-Suid.

2.1.2 RING VAN RUSTENBURG

Die Ring van Rustenburg het op sy afgelope vergadering besluit om die ring soos volg te verdeel:

RING VAN RUSTENBURG

Rustenburg
Rustenburg-Suid
Rustenburg-Oos
Rustenburg Jac van Belkum
Rustenburg-Kloof
Rustenburg-Tuine
Totale gemeentes : 6
Getal lidmate : 3574
Getal predikante : 7

RING VAN BRITS

Brits
Vliegepoort
Ruskoppies
Marikana
Hartebeespoort
Joachim Prinsloo
Totale gemeentes : 6
Getal lidmate : 3291
Getal predikante : 6
(1 Pastorale hulp by Dwaalboom).

Aangesien die verdeling van die Ring sendingwerk in die Ring van Rustenburg ekonomies en struktureel kan beïnvloed, besluit die vergadering dat, indien die Algemene Kerkvergadering die onderverdeling sou goedkeur, die sending onverdeel moet bly.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering keur die verdeling goed.

2.1.3 RING VAN NOORDELIKE NATAL

Die vergadering neem kennis daarvan dat die Ring van Noordelike Natal en die Ring van Heidelberg gehandel het oor 'n versoek van die gemeente Memel om by die Ring van Heidelberg weggeneem te word en by die Ring van Noordelike Natal ingedeel te word.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering besluit om die gemeente Memel by die Ring van Noordelike Natal in te deel.

2.2. RINGSVERGADERING : FUNKSIONERING

Die Algemene Kerkvergadering van 1986 het aan die hand van 'n ondersoek wat gedoen is na die beter funksionering van die Ringsvergadering, besluite geneem wat 'n groot invloed op die funksionering van die ringsvergaderings gedurende die afgelope drie jaar uitgeoefen het.

Die nuwe werkwyse het begryplik 'n hele aantal groeipyne veroorsaak. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het veral by die Inligtings- en Besprekingsvergaderings deeglik aan hierdie groeipyne aandag gegee.

Die algemene indruk wat verslae van ringskribas gee, is dat die ringsvergaderings baie sinvol en gestruktureerd kan werk.

BESLUIT:

- * Kennis geneem.

2.3. JAARVERSLAG

Die Algemene Kerkvergadering van 1986 het ook 'n nuwe jaarverslag goedgekeur asook die wyse vasgestel waarop die verskillende verslae behandel sal word.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het na elke ringsvergadering van verskillende ringe voorstelle vir die verbetering van die jaarverslag ontvang. Die nodige aandag is aan die voorstelle verleen en elke keer is die aanvaarbare voorstelle in die nuwe jaarverslag opgeneem.

BESLUIT:

- * Kennis geneem.

2.4 RINGSVISITASIE

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het 'n studiekommissie benoem onder leiding van ds K D Papp om 'n duidelike en volledige omskrywing te maak van die oorsprong, doel en noodsaaklikheid van die kerklike visitasie.

Die vergadering behandel die aanbevelings van die Studiekommissie. Die motivering vir elke aanbeveling word in die agenda weergegee.

BESLUIT:

Die volgende aanbevelings word goedgekeur:

- * Visitasies word verskuif na die tweede helfte van die jaar, dit wil sê na die ringsvergadering en, in die jaar waarin die Algemene Kerkvergadering vergader, ná die Algemene Kerkvergadering.
- * Visitasies word gedoen in opdrag van die ringsvergadering of waar en wanneer dit na die oordeel van die Kommissie van die Ringsvergadering nodig is, met dienverstande dat gemeentes minstens een keer in drie jaar (tussen twee gewone sittings van die Algemene Kerkvergadering) visitasie sal ontvang.
- * Die Kommissie van die Ringsvergadering wys 'n visitasiekommissie(s) aan volgens eie diskresie, bestaande uit minstens een predikant en twee ouderlinge.
- * Die agenda vir die visitasie word deur die visitasiekommissie in oorleg met die Kommissie van die Ringsvergadering opgestel uit die gemeentelike jaarverslag wat as raamwerk dien, die notule van die ringsvergadering en die notule van die Algemene Kerkvergadering, indien laasgenoemde vergadering in die betrokke jaar in sitting was.
- * Die visitasiekommissie doen direk aan die Kommissie van die Ringsvergadering verslag oor die visitasie en die Kommissie van die Ringsvergadering doen verslag aan die volgende ringsvergadering.
- * Die agenda van die ringsvergadering word opgestel volgens die indeling van die Kerkwet en Bepalings.
- * Die gemeentelike jaarverslag word opgestel volgens die indeling van die Kerkwet en Bepalings, en die vrae word spesifiek gerig op die opsig en toesig sodat die gemeentelike jaarverslag kan dien as agenda vir die visitasievergadering.

2.5 **SAMESTELLING VAN RINGSGRADE**

Die vergadering handel oor die aanbevelings van die Raad vir Regsadvies en van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in verband met die samestelling van Organe van bystand, rade en ringsrade.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering aanvaar die aanbeveling dat die bepalinge ten opsigte van organe van bystand, rade en ringsrade uitgesonderd die statutêre rade nie meer in die Kerkwet en Bepalinge nie, maar in 'n Reglementebundel opgeneem sal word.

3. **INLIGTINGS- en BESPREKINGSVERGADERING**

Die vergadering behandel die verslag van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in verband met die reëling van Inligtings- en Besprekingsvergaderings.

BESLUIT:

- * Die vergadering neem kennis van die verslag.
- * Die Raad vir Regsadvies sal ook in die toekoms na die Inligtings- en Besprekingsvergaderings uitgenooi word.

4. **KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING**

4.1 **SAMESTELLING**

Die vergadering neem kennis van die oorspronklike samestelling van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en hoe die samestellings sedert 1986 verander het en besluit soos volg:

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem met leedwese kennis van die afsterwe van ouderlinge J P van den Berg en M M J Basson;
- * Die Algemene Kerkvergadering betuig sy dank aan lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering wat op die Kommissie gedien het.
 - In dié verband word veral vermeld die dienste van prof Velthuisen as vise-skriba; ouderling J C Oelofse en ouderling J P van den Berg as twee ouderlingledes wat vir besondere lang dienstermyne lede van die Kommissie was;
 - Ouderling van den Berg ook as lid van die Ordekommissie en ouderling Oelofse as notulehouer.

4.2 AFHANDELING VAN DIE AGENDA VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die volgende besluite word nadruklik aanvaar met die oog op die afhandeling van 1989 se vergadering.

BESLUIT:

- * Enige onafgehandelde gedeelte van die agenda word na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwys;
- * Die onbehandelde gedeelte van die notule van die vergadering word na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir afhandeling verwys. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering sal ook die reeds goedgekeurde gedeelte van die notule redaksioneel nagaan en afhandel. Die onafgehandelde notule sal aan die afgevaardigdes gestuur word. Een eksemplaar van die gebonde notule sal aan elke kerkraad op koste van die kerkraad gestuur word.
- * Alle goedgekeurde veranderings aan die Wet en Bepalings word na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwys om dit in oorleg met die Raad vir Regsadvies af te handel.

Op dieselfde wyse word alle wysigings aan die Bepalings wat uit besluite van die Algemene Kerkvergadering spruit, aangebring en afgehandel.

Die hele Wet en Bepalings word op dieselfde wyse vir redaksionele wysigings verwys.

Een eksemplaar van die saamgevatte Wet en Bepalings word aan elke kerkraad op koste van die kerkraad gestuur.

5. ALGEMENE KERKVERGADERING

5.1. VERKLEINING VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het prof A D Pont versoek om 'n memorandum op te stel oor die verkleining van die Algemene Kerkvergadering soos deur die vorige Algemene Kerkvergadering besluit.

Die vergadering behandel saam met Prof Pont se memorandum oor die verkleining van die Algemene kerkvergadering ook die verskillende beskrywingspunte oor die onderwerp, wat volledig in die agenda opgeneem is, en neem die volgende besluite:

BESLUIT:

- * Die voorstelle tot verkleining van die Algemene Kerkvergadering word nie aanvaar nie.
- * Nasionale Dienspligkapelane wat georden is as predikante sal ook sitting en stemreg op die Algemene Kerkvergadering hê.
- * Minstens twee predikante wat op die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verkies word moet voltyds in gemeentes werkzaam wees.

VERKIESING VAN OUDERLINGLEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

'n Herstemming vind plaas tussen die volgende 9 ouderlinge, waaruit 8 gekies moet word:

C S Steenekamp (Meyerspark)
P J Riekert (Potchefstroom-Noord)
M F Pretorius (Noordrand)
K D Kruger (Oos-Moot)
A J G Oosthuizen (Eikenhof)
N Truter (Kuruman)
J J van der Westhuizen (Poort)
J L O Esterhuizen (Zwartruggens)
G C Velthuisen (Swartkop)

5.3 FREKWENSIE VAN ALGEMENE KERKVERGADERING

Die beskrywingspunt van die Raad vir Godsdiensle waar in versoek word dat die Algemene Kerkvergadering elke vier jaar sal vergader, word behandel.

BESLUIT:

- * Die vergadering besluit om die bestaande reëling om elke drie jaar te vergader te handhaaf.

IX. APOSTOLAAT

1. EVANGELISASIE

1.1 DIE RAAD VIR EVANGELISASIE

Die verslag van die Raad vir Evangelisasie oor die onderwerpe:

- * Gemeentelike Evangelisasie Toerustingsprogram
- * Islam
- * Toegespitste Opsig
- * Strategie en beplanning, en
- * Evangelisasie standplaas te Durban

word behandel.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die werksaamhede van die Raad vir Evangelisasie en gee aan die Raad opdrag om doelgerig voort te gaan met die beplanning van en die deurvoering van die Kerk se evangelisasiewerk.

1.2 **Beskrywingspunte**

Die beskrywingspunte van die Raad vir Evangelisasie soos vervat in die agenda word behandel.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die ondersoek in opdrag van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering na die GETP en sal hom tydens die 63ste Algemene Kerkvergadering finaal uitspreek oor die aanvaarbaarheid al dan nie van die GETP-kursus. Intussen maak die Kerk in sy evangelisasie van die GETP-kursus gebruik
- * In die lig van artikels IV, VIII en IX en bepalings 42, 44 en 184 van die Kerkwet bevestig die vergadering weer eens sy erns met die belangrikheid van evangelisasie as werksaamheid van die Kerk en besluit dat:
 1. Deurlopende evangelisasie-gerigte sensus jaarliks in gemeentes gehou sal word.
 2. Ampsdraers en lidmate met behulp van onder andere die Gemeentelike Evangelisasie Toerustingsprogram toegerus word sodat opgespoorde persone met die oog op volwasse-kategese en inskakeling in die gemeentelike lewe, besoek en bearbei kan word.

1.3 **PROPONENTE EN EVANGELISASIE**

Die volgende beskrywingspunt van die Ring van Noordelike Pretoria word behandel:

Die Algemene Kerkvergadering bedink weë om die proponente van die kerk wat nie beroepe ontvang nie, geleentheid te gee om evangelisasiewerk te doen byvoorbeeld in die vorm van die tentmakersbediening.

Motivering

Die nood vir evangelisasie word aangetoon deur die verskil tussen die staatsensus en die kerkensus ten opsigte van die

lidmate van die kerk. Geroepe en toegeruste persone kan op die wyse geakkommodeer word om 'n konkrete bydrae te lewer tot evangelisasie en moontlik standplase te skep.

BESLUIT:

- * Die beskrywingspunt van die Ring van Noordelike Pretoria word aanvaar en verwys na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir die ondersoek na bedieningsstrukture.

1.4 MEERVOUDIGE VORME VAN EVANGELISASIE

Die volgende beskrywingspunt van die Ring van Noordelike Pretoria word behandel.

Die Algemene Kerkvergadering besluit dat benewens GETP ook ander metodes van evangelisasie ontgin en benut sal word, byvoorbeeld die moontlikheid dat die NHSV, NHJV en katkisante ook hierdie taak sal opneem, sodat die volle potensiaal van 'n gemeente gebruik sal word.

Motivering

'n Wier veld vir evangelisasie word ontsluit en op die wyse word geleenthede geskep om getuieis van die evangelie te lewer.

Die Werkgroep Gemeente Opbou het ook besluit op die indiening van 'n beskrywingspunt waarmee die Algemene Kerkvergadering versoek word om meervoudige vorme van evangelisasie aan te beveel. Evangelisasie mag nie vir die kerk net die GETP beteken nie. Die Werkgroep ag ook evangelisasie deur middel van die jeug en kategete as van groot belang.

BESLUIT:

- * Die beskrywingspunte van die Ring van Noordelike Pretoria en die Werkgroep Gemeente Opbou word aanvaar.

1.5 Wysigings aan Bepalings rakende evangelisasie

Die Raad vir Evangelisasie vra die Algemene Kerkvergadering om wysigings aan die Bepalings van die Kerkwet te oorweeg soos vervat in die agenda.

BESLUIT:

- * Die veranderinge aan Bepalings 42 - 47 word oorgelaat om saam met die volledige hersiening van die Kerkwet hanteer te word.

2. RAAD VIR ARBEID ONDER IMMIGRANTE

Die verslag van die Raad vir Arbeid onder Immigrante asook die verslag oor die MEI word behandel.

Die voorsitter verwelkom mnr J H Hattingh, Direkteur van MEI ter vergadering.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die werksaamhede van die Raad vir Arbeid onder Immigrante en die MEI.
- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word opdrag gegee om die suggestie van die raad dat die Raad vir Arbeid onder Immigrante ontbind word te oorweeg.
- * Kerkrade word versoek om jaarliks teen 10c per lidmaat 'n bydrae vir die MEI te bewillig.
- * Die vergadering neem kennis van enkele mededelings en statistieke soos verstrek deur mnr J H Hattingh.
- * Die vergadering neem instemmend kennis van die versoek van mnr Hattingh dat die Kerk op ringsvlak en gemeentevlak die MEI moet ondersteun in die inskakeling van immigrante by die Afrikaner en sy Kerk.

3. RAAD VIR GODSDIENSTE

Die vergadering neem kennis van die werksaamhede van die Raad vir Godsdienste soos daarvan verslag gedoen is in die agenda.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die werksaamhede van die Raad vir Godsdienste en gee aan die Raad opdrag om met die bestudering van godsdienste voort te gaan.

4. ARBEID ONDER GEVANGENES

Die vergadering behandel die verslag oor die bearbeiding van gevangenes.

BESLUIT:

Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die bearbeiding van gevangenes deur verskillende predikante van die Kerk en versoek elke kerkraad om seker te maak dat die gevangenes in die plaaslike tronke bearbei word.

5. SENDING

5.1 SENDINGRAAD

Die vergadering behandel die verslag oor Sending en die verslag oor die werksaamhede van die Sendingraad asook van sy Dagbestuur, Beplanningskomitee, Raad van Toesig oor die Hervormde Teologiese Opleiding en die Kuratorium vir die HTO.

BESLUIT:

* Die vergadering neem met dank kennis van die werksaamhede van:

- ** die Sendingraad en sy dagbestuur;
- ** die Beplanningskomitee,
- ** die Raad van Toesig oor die HTO en
- ** die Kuratorium vir die HTO.

* Die vergadering spreek sy hoë waardering uit vir die groot werk wat oor baie jare deur Prof P S Dreyer ten behoeve van die Kerk se Sendingtaak gedoen is.

Die vergadering verdaag vir middagete.

Goedgekeur en geteken te Pretoria op 30 Junie 1989.

..... Voor sitter

..... Skriba

MIDDAGSITTING: 29 JUNIE 1989

NOTULE

Die notule van die middagsitting van 27 Junie 1989 en die oggendsitting van 28 Junie word deur die vergadering behandel en met enkele wysigings goedgekeur.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Die volgende afgevaardigdes kom ter vergadering:

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYDPERK</u>
Ds P J van der Merwe	Pietersburg	29 Junie 09h00
Dr P W Venter	Emeritus	29 Junie 09h00
Ds C A P van Tonder	Oos-Londen	29 Junie 10h05
Ds T H J van Nieuwenhuizen	Springs-Suid	29 Junie 11h00
Oudl J Immanuel	Springs-Suid	Kom as sekondus ter vergadering
		29 Junie 11h00
Ds J P B Blignaut	Marikana	10h45 terug vir vergadering
Ds J van Immerzeel	Silverton	11h30 terug vir vergadering

Verlof word aan die volgende afgevaardigdes toegestaan:

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYDPERK</u>
Oudl W A Nice	Allenridge	28 Junie 16h15-21h30
Oudl P H Lindeque	Morgenzon	29 Junie
Dr J Buitendag	Randburg	29 Junie 14h30-17h50
Ds T L Botha (Sr)	Queenstown/ Dordrecht	Julie en verder
Ds J J Viljoen	Witbank	29 Junie
Ds J H Prinsloo	Lydenburg	30 Junie 17h50-21h30 en 1 Julie
Oudl B P Havenga	Lydenburg	30 Junie 17h50-21h30 en 1 Julie
Ds D S Smit	Piet Retief	29 Junie 14h30-21h30
Oudl P D F la Grange	Piet Retief	30 Junie 09h00-12h45
		29 Junie 14h30-21h30
Oudl A N Alberts	Outjo	30 Junie 09h00-12h45
Ds M S Grobler	Clocolan	30 Junie en verder
Dr J M G Storm	Meyerspark	29 Junie
Ds I W Ferreira	SAUK/TV	29 Junie 11h15-15h00
		28 Junie en 29 Junie
		14h30-17h50
Oudl A Steyn	Premiermyn	29 Junie 14h30-21h30
Ds J Coetzee	Hospitaalbearbeiding	29 Junie 14h30-17h50
Oudl G P Badenhorst	Heidelberg	1 Julie
Prof P M Venter	Dosent U.P.	29 Junie 19h30-21h30

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYDPERK</u>
Oudl H S Gagliano	Randpoort	29 Junie Heeldag
Oudl D Bezuidenhout	Windhoek	29 Junie 11h30 en volgende dae
Ds A van Wyk	NDP-Kapelaan	29 Junie 18h00 en volgende dae
Oudl C N Smit	Derdepoort	1 Julie Heeldag
Prof P M Venter	Dosent U.P	30 Junie 09h00-10h45
Oudl A J Prinsloo	Bethlehem	29 Junie 10h00 en volgende dae
Ds T L Botha	Queenstown	29 Junie 11h00-14h00
Ds Estelle Scheepers	Johannesburg-Suid	29 Junie 17h50-21h30
Ds W R T Hindley	Randfontein-Midpark	1 Julie volle sitting
Oudl J L P Botha	Dendron	29 Junie 17h50-21h30 en volgende dae
Oudl P P Prinsloo	Rust-der-Winter	28 Junie aandsitting

VERKIESING VAN LEDE VAN DIE PENSIOENRAAD

Ds H N Botha en Oudl F Smit word verkies as lede van die Pensioenraad.

Die vergadering betuig sy dank teenoor Dr J F van Aswegen en Mnr L J Theron vir die waardevolle diens wat hulle gelewer het as lede van die Pensioenraad.

5.2 FUNKSIONERING VAN DIE RINGSGRADE

Die vergadering handel oor die verslag van die werksaamhede van ringsendingrade en die seminaar wat deur Kital aangebied is om ringsendingsraad-voorsitters vir hulle taak toe te rus.

BESLUIT:

- * Die vergadering neem met dank kennis van die seminaar wat aangebied is.
- * Die Sendingraad word opgedra om in medewerking met Kital weer die seminaar aan te bied.
- * Alle ringsendingraadvoorsitters word opgeroep om die seminaar by te woon of 'n sekondus in die persoon van 'n lid van die ringsendingraad af te vaardig.
- * Afwesigheid sonder verskoning moet deur die Sendingraad onder die aandag van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gebring word.

5.3 FINANSIES

Aandag word geskenk aan die finansiële posisie van die Sendingraad soos in die agenda weergegee.

BESLUIT:

- * Kennis geneem.

5.4 **HERVORMDE TEOLOGIESE OPLEIDING**

Aan die orde kom die verslag oor die Hervormde Teologiese Opleiding onder die volgende opskrifte:

- * Vestiging te Klipdrif
- * Personeel
- * Studente
- * Inskakeling by 'n Universiteit
- * Skenking van boeke aan die HTO.

BESLUIT:

- * Die vergadering neem met dank kennis van die funksionering van die opleiding te Klipdrif.
- * Die vergadering spreek sy gelukwense uit teenoor die hoof van die HTO, sy personeel en die studente vir die uitstekende akademiese prestasies van die studente.
- * Die vergadering spreek sy dank uit teenoor diegene wat boeke aan die HTO geskenk het en wil graag die praktyk aanmoedig.
- * Die vergadering spreek sy dank uit teenoor Ds D J A G du Toit wat nou emeritaat aanvaar het. Ds du Toit was voorsitter van die Kuratorium van die HTO.

5.5 **DIE HERVORMDE KERK IN SUIDELIKE AFRIKA (HKSA)**

Die verslag oor die HKSA onder die hoofde:

- * Die HKSA as 'n selfstandige Kerk
- * Die Hervormde Sustersvereniging
- * Jeugwerk in die HKSA
- * Evangelisasie
- * Organe van bystande
- * Publikasies
- * Die media
- * Versorging van predikante
- * Kerkgeboue en pastorieë
- * Algemene Kerkvergadering van die HKSA
- * Kontak tussen die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika en die HKSA word behandel.

BESLUIT:

- * Die vergadering neem kennis van die inligting aangaande die HKSA.
- * Die vergadering spreek sy dank uit teenoor die Superintendent vir Sending, Ds J A P van Tonder, vir die wyse waarop hy die aktiwiteite van die HKSA help uitbou het.
- * Die vergadering bid die HKSA seën toe op hulle werksaamhede.
- * Die Vergadering spreek sy kommer uit oor die reëling wat tans bestaan dat studente by die HTO kwytgesel word van hulle studiekoste wanneer hulle afstudeer en beveel aan dat daar weer indringend aan hierdie aangeleentheid aandag gegee word.
- * Dat gelde wat binne ringsverband vir sending by wyse van Pinksterdienskollekte ingesamel word vir sending binne die ring aangewend word. Wanneer daar nie binne die ring sending plaasvind nie word die geld na die Sendingraad gekanaliseer.
- * Dat die Sendingraad hom in sy beplanning van sendingstrategieë sal laat adviseer deur antropoloë wat die kultuurverskille tussen blankes en swartes bestudeer het.
- * Dat die Sendingraad in samewerking met ampsdraers van die HKSA 'n verslag vir die Algemene Kerkvergadering saamstel, waarin:
 - a) bedieningstrukture ondersoek word wat moontlik in 'n sendingsituasie meer effektief kan wees;
 - b) die faktore bepaal word wat groei in die HKSA belemmer, onder andere:
 - 1. kommunikasie tussen ringsendingrade en predikante van die H.K.S.A;
 - 2. swart mense se persepsie van die Hervormde Kerk in die breë en artikel III in die besonder.
- * Dat elke ringsendingraad se dagbestuur elke kerkraad of gemeente in sy eie ring sal besoek en ons Kerk se sendingbeleid sal verduidelik en tot groter sendingywer sal aanspoor. Gepaste literatuur kan ook bekendgestel word.

- * Ringsvergaderings word aangemoedig om dosente van die H.T.O. uit te nooi om hulle te besoek met die doel om die H.T.O. aan hulle bekend te stel.

5.6 Wysiging van bepalings ten opsigte van die Sending (Bepalings 42 en 47 - 53)

Die voorgestelde wysigings aan die bepalings ten opsigte van die Sending word behandel.

BESLUIT:

- * Die volgende veranderings aan die bepalings word aanvaar.

Bepaling 42

Evangelie buite die kerk

Bewus van sy besondere verantwoordelikheid teenoor die volk en teenoor alle volke en mense wat vreemd staan teenoor die evangelie van Jesus Christus, ag die Kerk dit sy plig om die evangelie te verkondig aan

- (a) volksgenote,
- (b) buitekerklikes,
- (c) die Jode, Moslems en aanhangers van ander godsdienste en
- (d) alle volke waar 'n sendingveld geïdentifiseer word.

Bepaling 47

Kerstening van heidene en bystand aan volkskerke

1. Die Kerk deel in die opdrag aan die algemene kerk om die evangelie aan alle volke te verkondig. Hy doen dit deur uit lede van die volke waar 'n sendingveld geïdentifiseer is, dienaars van die Woord op te lei en hulle toe te rus vir die bediening van die evangelie in die taal en begrippe van diegene aan wie die Woord van God verkondig moet word. Die Kerk verleen verder bystand aan diegene wat deur hulle arbeid tot geloof gekom het, by die vorming van gemeentes en uiteindelik by die stigting van 'n selfstandige kerk. Hiervoor bedien die Kerk hom van

- (a) 'n Sendingraad, en
- (b) 'n ringsendingraad, in elke ring.

- * Die voorgestelde veranderings aan Bepalings 48-54 word na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwys vir afhandeling.

5.7 Beskrywingspunt : Offerbereidheid van swart gemeentes

Die Ring van Heidelberg het besluit om by die Algemene Kerkvergadering aan te beveel dat die Sendingraad daadwerklike aandag sal gee aan die offerbereidheid van lidmate van die Hervormde Kerk in Suidelike Afrika, aangesien die loongaping tussen wit en swart in baie gevalle weggeval het en in ander gevalle drasties verklein het.

BESLUIT:

- * Die beskrywingspunt van die Ring van Heidelberg word aanvaar.
- * Dat die gemeentes van die HKSA daadwerklik tot finansiële selfstandigheid gelei word deur:
 - a) na gelang van lidmatetal geleidelik die subsidie te verminder
 - b) opleiding oor die hantering en generering van finansies te voorsien.

5.8 SENDINGINSTITUUT

Die vergadering neem kennis van die vordering wat gemaak is deur die Studiekommissie wat saamgestel is om aan die kerk se apostolaat 'n nuwe en breër dimensie te gee.

Die volgende aanbevelings van die Studiekommissie het aandag ontvang:

Die Studiekommissie is van oordeel dat sy opdrag en studie-terrein so omvangryk is dat dit verdere arbeid regverdig. Die kommissie versoek daarom dat sy opdrag gekontinueer word en dat hy toegelaat word om by 'n volgende geleentheid 'n finale verslag voor te hou.

Die kommissie wil nogtans by hierdie geleentheid die volgende opper:

- * Die Studiekommissie beveel aan dat daar begin moet word met 'n nuwe inligtings-, toerustings- en motiveringsaksie onder lidmate en predikante van die Kerk oor die noodsaak en aard van die Kerk se sendingpoging. Die Studiekommissie meen dat daar juis nou geen afname in belangstelling, kennis, begrip en ywer by lidmate en predikante oor hierdie groot saak bekostig kan word nie.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem instemmend kennis van die werksaamhede, organigram en aanbevelings van die Studiekommissie in verband met die Kerk se apostolaat. Die opdrag word gekontinueer.

6. **GETUIENIS TEENoor OWERHEID EN VOLK**

6.1 **RAAD VIR MAATSKAPLIKE SAKE**

Die verslag oor die werksaamhede van die Raad vir Maatskaplike Sake kom aan die orde. Die verslag handel oor die volgende onderwerpe:

- * Homoseksualiteit
- * Die Reformatoriese Sondagbeskouing
- * In-Vitrobevrugting
- * Interseksualiteit, transvestisme, transseksualiteit en aangebore afwykings
- * Handves van menseregte
- * Vigs- 'n pandemiese siekte
- * Wysigingswetsontwerp op die strafreg.

BESLUIT

- * Die Algemene Kerkvergadering neem instemmend kennis van die werksaamhede van die Raad vir Maatskaplike Sake.
- * Die Algemene Kerkvergadering roep die hele bevolking van Suid-Afrika op om die verspreiding van die vigs-virus te bekamp deur:
 - ** die voorkoming van die vigs-virus met groot erns te bejeen,
 - ** tot 'n geloofsbeslissing te kom ten opsigte van die losbandige lewenstyl wat gevolg word en
 - ** die monogame huwelik en huwelikstrou te eerbiedig.

6.2 **Beskrywingspunt : Ring van Zuurfontein**

Die Algemene Kerkvergadering spreek sy waardering uit teenoor die owerheid vir die stappe wat ter bekamping van die al-

groterwordende euwel van dwelmmisbruik en dwelmhandel geneem word en verseker die owerheid ook van sy steun en die voorbidding van die kerk in hierdie stryd.

Die Algemene Kerkvergadering vertrou dat die owerheid onverbiddelik sal wees in die opsporing, verhoor en vonnisoplegging van die dwelmsmokkelaars en -smouse, om sodoende die samelewing en veral die jeug teen hierdie gewetenlose uitbuiters te beskerm.

BESLUIT:

- * Die beskrywingspunt van die Ring van Zuurfontein word aanvaar.

7. RAAD VIR KERK EN KUNS

Die vergadering skenk aandag aan die verslag van die Raad vir Kerk en Kuns. Die verslag handel oor die besinning oor die taak, terrein en aanslag van die raad. Voorts word verslag gedoen oor projekte wat die raad aangepak het.

In die agenda word ook verslag gedoen oor die handeling van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in verband met sy opdrag dat daar aan die verhouding kerk en kultuur aandag gegee sal word.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die werksaamhede van die Raad vir Kerk en Kuns;
- Die Algemene Kerkvergadering moedig lidmate aan om meelewend en kreatief by kuns en kultuur betrokke te raak en versoek veral die jeug om hulle bloot te stel aan en te laat betrek by opheffende kultuurbedrywighede en -aktiwiteite.

ORDE VAN DIE VERGADERING

VERKIESING VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die volgende ouderlinge word as ouderlinglede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verkies. Die sekundilede word ook aangewys.

PRIMI

1. P S Dreyer
2. P J Riekert
3. K D Kruger

SEKUNDI

- G C Velthuysen (Swartkop)
M F van der Merwe (Kampersrus)
A C Kruger (Alberton-Wes)

PRIMI

4. C S Steenekamp
5. M F Pretorius
6. N Truter
7. J L O Esterhuizen
8. A J G Oosthuizen
9. J J van der Westhuizen

SEKUNDI

- N J Schultz (Wonderboom-Suid)
- A D W Wolmarans (Randburg)
- G J M Wolmarans (Hartebeespoort)
- J H H Snyman (Kempton)
- M J J Basson (Silverton)
- J P Cronje (Malelane)

DANKBETUIGING

Voorsitter spreek sy dank uit teenoor die ouderlinge wat nie weer verkies is op die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering nie, by name:

G J M Wolmarans
J P Botha
A D W Wolmarans
J H H Snyman

GEBRUIK VAN KERKWAPEN

Die vergadering spreek sy afkeuring uit oor die aanbring van die kerkwapen op kledingstukke en versoek die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om orde in die saak te bring en toe te sien dat die kerkwapen alleen gebruik word op 'n wyse en deur instansies wat vooraf die toestemming van die Kommissie daartoe verkry het. Hierdie besluit word ook van toepassing gemaak op bestaande gevalle.

GROETEBOODSKAP:

Die volgende groeteboodskap is ontvang:

Gemeente, N.H.S.V. en N.H.J.V. van Morgenzon.

8. SERKOS

Die verslag oor die werksaamhede van SERKOS word behandel.
Die verslag handel oor die volgende onderwerpe:

- * Verskillende groeifases
- * Konferensie vir Christelike Aksie
- * Publikasies
- * Buitelandse besoekersprogram
- * Finansiële steun.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die werksaamhede van SERKOS;
- * Kerkrade word versoek om positief te reageer op oproepe om finansiële steun aan SERKOS.

- * Dat by wyse van 'n ringsheffing R50.00 per gemeente jaarliks ingesamel en aan SERKOS oorbetaal word.
- * Die vergadering steun die werk van SERKOS om die sogenaamde bevrydingstryd onder ons aandag te bring en daarteen te waarsku.
- * Die vergadering spreek sy kommer uit teenoor die owerheid oor die pogings om Nkosi Sikelel' iAfrika in die plek van Die Stem as volkslied te stel.

X. GEESTELIKE VORMING VAN DIE JEUG

1. RAAD VIR BELYDENDE JEUG

Die verslag van die Raad vir Belydende Jeug word behandel. Die verslag gee aandag aan die volgende sake:

- * Die beleid van die raad om met homogene groepe te werk
- * Wie is die jeug?
- * Wat is jeugwerk?
- * Die jeug as arbeidsveld
- * Die jeug as arbeidskrag
- * Aktiwiteite van die raad
- * Werksaamhede van die raad
 - ** Gesinskampe
 - ** Ondersoek na jeugtuistes
 - ** Jong Hervormer
 - ** Skoolverlatersaamtrekke
 - ** Koorfeeste
 - ** Landswe Bybelvasvra
 - ** Kampterreine

Die vergadering neem kennis van verskillende dankwoorde wat die raad uitspreek en behandel die voorgestelde wysigings aan die bepalinge ten opsigte van jeugwerk.

BESLUIT:

- * Die voorgestelde naamsverandering na die Raad vir Jeugwerk word goedgekeur.
- * Die voorgestelde wysigings in die Bepalings, word verwys na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir opname in die Reglementebundel.

- * Dat voorkeur vir besprekings van kerk-kampterreine aan gemeentes en kerkinstansies tot 31 Januarie gegee word.
- * Kennis word geneem van die werksaamhede van die raad en van sy aktiwiteite wat in beplanning is. Die vergadering betuig ook instemming met die wyse waarop die raad jeugwerk in die toekoms wil laat verloop.
- * Die Roodeplaatdamkampterrein se beheerkomitee moet in oorleg met die Raad vir Jeugwerk aanbevelings aan die Raad van Finansies voorlê, betreffende die ontginning van nuwe moontlike inkomstebronne wat aangewend kan word om die terrein doelmatig op te gradeer en effektief in stand te hou.

DANKWOORD

Die Algemene Kerkvergadering betuig sy dank en waardering aan die volgende:

- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir sy vertroue in en positiewe gesindheid teenoor die Raad.
- * Die Raad van Finansies vir volgehoue finansiële ondersteuning.
- * Ds Nico Buitenweg by sy uittrede as voorsitter en lid van die Raad, na sy emeritaat aanvaarding, vir jare se positiewe en puik leiding wat hy aan die Raad gebied het.
- * Mnr Piet Venter wat die leiding neem ten opsigte van die beheer van Venterskroonkampterrein vir sy toegewydheid en bekwame bestuur aldaar.
- * Mnr Johan Bosman.

2. RAAD VIR STUDENTEBEARBEIDING

Die vergadering behandel die verslag oor die werksaamhede van die Raad vir Studentebearbeiding. Die verslag handel oor sewe areas wat geïdentifiseer is waar tans probleme in studentegemeentes bestaan en waaroor daar beplan en doelwitte voorgestel is. Hierdie areas is:

- * die erediens
- * kerklike organisasie en administrasie
- * pastoraat
- * finansies
- * barmhartigheid
- * gemeenskap van die heiliges
- * evangelisasie en sending.

Die raad bepleit verder dat studentegemeentes steeds gesubsidieer sal word en betuig daarvoor dank aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die Raad van Finansies.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem met dank kennis van die werksaamhede van die Raad vir Studentebearbeiding en die arbeid van studentegemeentes, maar vra die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om met die betrokke kerkrade van studentegemeentes ondersoekende gesprek te voer oor die negatiewe elemente wat in die Raad se verslag na vore kom.

3. **RAAD VIR OPVOEDING EN ONDERWYS**

3.1 **VERSLAG**

Nadat kennis geneem is van die samestelling van die Raad vir Opvoeding en Onderwys handel die vergadering oor onder andere die volgende werksaamhede van die Raad.

- * Verantwoordelike alkoholgebruik
- * Bybelkunde en Bybelonderrig
- * Ouerleidingprogram
- * Artikels gepubliseer
- * Standaard 6 Geskiedenis-handboek
- * Afrikaanse Ouervereniging
- * Gesinsvoorligting
- * Kerk, kultuur en skool
- * Ringsrade vir Opvoeding en Onderwys
- * Samesprekings oor jeugwerk met die susterkerke
- * Sedebewaring en permissiwiteit
- * Interkerklike Kommissie vir Opvoeding en Onderwys
- * Die Wet op Onderwysaangeleenthede
- * Getuigskrifte met die oog op onderwysposte
- * Die Afrikaanse Christen-Studentevereniging

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die werksaamhede van die Raad vir Opvoeding en Onderwys.
- * Die vergadering neem standpunt in teen die ACSV met die duidelike konsekwensie dat geen doop of belydende lidmate aan dié vereniging mag behoort en aan die aktiwiteite daarvan mag deelneem nie.

3.2 RAAD VIR OPVOEDING EN ONDERWYS : VOORSTELLE VIR WYSIGING VAN DIE BEPALINGS VAN DIE KERKWET

BESLUIT:

- * Die voorstelle vir die vorming van 'n Ringsraad soos vervat in die agenda, word goedgekeur en verwys na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir opname in die Reglement van Orde.
- * Die voorgestelde wysiging van Bepaling 5(g) word goedgekeur.

BEPALING 5(g)

Die kerkraad :

(g) beywer hom dat die opvoeding en onderwys van die jeug van die volk op Christelike-nasionale grondslag geskied

- * Hierdie besluit beteken ineen dat by Bepaling 8(g) bygevoeg word: "'n Ringsraad vir Opvoeding en Onderwys".

Die vergadering verdaag vir aandete.

AANDSITTING: 29 JUNIE 1989

ORDE VAN DIE VERGADERING

Die volgende afgevaardigdes kom ter vergadering

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYD</u>
Ds P van Staden	Melville	29 Junie 14h00
Oudl W Hoogstad	Melville	29 Junie 14h00
Ds J H van Heerden	Voortrekkerhoogte	29 Junie 17h40
Oudl J H H Snyman	Kempton	29 Junie 19h00
Oudl T C Cronje	Rustenburg	29 Junie 16h30

Verlof word aan die volgende afgevaardigdes toegestaan

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYDPERK</u>
Ds L A D Pienaar	Kimberley	30 Junie 10h45 - 21h30
Ds J C vd Merwe	Kemptonpark-Oos	30 Junie 09h00 - 12h45

Oudl D G Joubert, Silverton, neem plek in van Oudl M M Basson - primus 29 Junie

Stilfontein-Wes, Oudl N J van Rooyen as primus word vervang met Oudl M J Lubbe as Sekundus.

Ogies, Oudl J J Prinsloo, as primus word vervang met Oudl G P Bronkhorst as sekundus 29 Junie 17h30.

Verlof word aan die volgende afgevaardigdes toegestaan

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYDPERK</u>
Oudl P J Neetling	Memel	29 Junie - 2 Julie
Diak J van Greunen	Newcastle	30 Junie 12h45 - 1 Julie
Diak M van Greunen	Newcastle	30 Junie 12h45 - 1 Julie
Oudl J P van der Merwe	Newcastle	30 Junie 12h45 - 1 Julie
Oudl P S Oosthuizen	Grootfontein	30 Junie vanaf 12h45 - einde
Ds C J J van Rensburg	Bronkhorstspuit	30 Junie vanaf 11h00 - 17h45
Dr L H Steenkamp	Kital	29 Junie vanaf 15h00 - 17h30
Ds H T Mc Donald	Zeerust	29 Junie vanaf 12h45 - 15h45
Oudl G L C Vosloo	Klerksdorp-Oos	29 Junie - einde 1 Julie
Dr R M Naude	STD	29 Junie vanaf 15h00 - 18h00
Ds G Malan	S.A.P. Kollege	29 Junie vanaf 15h15 - 15h50
Dr M Storm	Meyerspark	29 Junie vanaf 12h45 - einde van vergadering
Oudl G van Niekerk	Wespark	29 Junie - 30 Junie
Ds J H van Staden	Bronkhorstspuit	30 Junie 09h00 - 14h00
Oudl H C J van Rensburg	Johannesburg-Suid	29 Junie 16h15 - 1 Julie
Ds W J Botha	Newlands	29 Junie 16h15 - 21h30
Ds G J C Schoeman	Boksburg	29 Junie 19h30 - 21h30
Oudl J A P Nortje	Boksburg	29 Junie 19h30 - 21h30
Oudl J H McDonald	Belfast	29 Junie 19h30 - 30 Junie 14h00
Oudl M F Pretorius	Noordrand	29 Junie 17h00 - 21h30
Ds H A Retief	Noordrand	29 Junie 17h00 - 21h30
Ds J J van Wyk	Horison	29 Junie 19h30 - 21h30
Oudl F le Roux	Horison	29 Junie 19h30 - 21h30
Oudl R F Watson, Johannesburg Middestad, 30 Junie 10h45 - einde van sitting, sal met sy Sekundi Oudl P Theron vervang word.		
Ds J H Naude	Emeritus predikant	30 Junie vanaf 14h00 - afsluiting
Oudl J H H Snyman	Kempton	29 Junie 14h00 - 17h50
Ds A J Cilliers	Montana	29 Junie 19h30 - 21h30
Ds D W van der Watt	Phalaborwa	1 Julie 09h00 - 12h45
Ds C le Roux	Eikenhof	29 Junie 19h30 - 21h30
Ds J Otto	Empangeni	29 Junie 19h30 - 21h30
Oudl J G Luus	Welgelegen- Pietersburg	30 Junie - einde van vergadering

VERKIESING VAN LEDE VAN DIE RAAD VAN FINANSIES

Die vergadering moet 5 lede verkies uit die volgende groslys.

1. Ds C L Badenhorst
2. Mnr J I Breytenbach
3. Ds H N Botha
4. Dr J de Loor
5. Mnr T F Dreyer
6. Mnr A J Marais
7. Prof J P Oberholzer
8. Mnr Hendrik van der Merwe
9. Dr J F van Aswegen
10. Mnr H Vermooten
11. Oudl F Smit
12. Dr P J van Rooyen
13. Oudl Braam Pretorius
14. Ds A P J Beukes
15. Ds J P J Wagenaar
16. Ds F H van der Merwe

4. TRANSORANJE INSTITUUT VIR BUITENGEWONE ONDERWYS

Die verslag oor die Transoranje Instituut vir Buitengewone Onderwys soos in die agenda opgeneem word behandel.

BESLUIT:

- * Die Vergadering betuig hoë dank en waardering teenoor die Transoranje Instituut vir Buitengewone Onderwys vir die kwaliteit-betrokkenheid by die opvoeding van en sorg aan gestremde kinders. Die Kerk bevestig sy vreugdevolle verbintenis met die Instituut.
- * Gemeentes word versoek om by die bewilliging van diakonale fondse, altyd die Instituut in gedagte te hou.

XI. B E L Y D E N I S

1. RAAD VIR BELYDENIS EN LITURGIESE GESKRIFTE

Die vergadering neem kennis van die volgende werksaamhede van die raad.

1.1 Vertaling van Formuliere

Die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte het die opdrag om die formuliere te vertaal afgehandel en die nuut vertaalde formuliere is in die nuwe Diensboek opgeneem.

1.2 Palts-Doopformulier

Tans is die raad met die vertaling van die Palts-Doopformulier besig. Die raad is van mening dat dit in 'n toekomstige uitgawe van die Diensboek opgeneem behoort te word omrede ons klassieke doopformulier eintlik 'n verkorting van die Paltsformulier is.

1.3 Wisselformuliere

Die raad vra 'n opdrag van die Kerk om nuwe formuliere op te stel wat as wisselformuliere gebruik kan word. Dit word nodig geag omdat van die klassieke formuliere nie altyd die huidige kerklike praktyk in die lig van die bepalings van die Kerkwet verwoord nie. Skrifhantering is ook nie altyd relevant nie. Die raad het reeds nie-amptelik met 'n studie oor die ampsleer, met die oog op meer sinvolle bevestigingsformuliere, begin.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering gee aan die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte opdrag om stelselmatig voort te gaan met die opstel van wisselformuliere.
- * Die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte word versoek om die moontlikheid te ondersoek vir die daarstelling van 'n tweede begrafnisformulier om alternatiewelik naas die bestaande formulier en in besonder by verassingsdienste te gebruik.
- * Die vergadering besluit om die frase in die begrafnisformulier: "daarom vertrou ons sy/haar liggaam aan die aarde toe, aarde tot aarde, as tot as, stof tot stof;" met "daarom vertrou ons sy/haar liggaam aan die verganklikheid toe", te vervang.

2. DIENSBOEK

Die Algemene Kerkvergadering van 1986 het bepaalde nuutvertaalde formuliere in behandeling geneem en aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering opdrag gegee om die uitstaande nuutvertaalde formuliere in behandeling te neem. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het ook opdrag ontvang om na behandeling, 'n Diensboek met die hersiene vertalings asook die hersiene inleiding tot die Diensboek (Diensorde) in konsep te publiseer sodat die Algemene Kerkvergadering van 1989 die Diensboek in geheel in behandeling kan neem.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het hierdie opdrag uitgevoer en 'n konsep Diensboek is na goedkeuring daarvan op 26 Junie 1987, beskikbaar gestel.

Die Ring van Bloemfontein het bepaalde opmerkings van ds J Ayres ter verbetering van die Diensboek aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voorgelê. Die Kommissie het geoordeel dat die voorstelle in volgende publikasies opgeneem kan word. Ds Ayres het op die volgende moontlike regstellings gewys:

- * Bladsy 40: die oorgang tussen broers en susters, Teen U alleen.
- * Bladsy 92: die gedeelte wat tussen hakies geplaas is en wat eintlik die goeie gang van die vermaning onderbreek.
- * Bladsy 108: die plasing van die woorde "gee mekaar die regterhand" behoort liefste te kom voor die woorde "die huweliksbevestiging rig hom nou tot die bruidegom".

Die Ring van Noordelike Pretoria wys op die woord "Christene" soos dit tans in die omskrywing van die kenmerke van die ware kerk in artikel 29 van die NGB in die Diensboek verskyn. Dit behoort met die woord "Christus" vervang te word (p 153).

Dr J Buitendag dien die volgende kommentaar op die nuwe Diensboek in:

- * Liturgieë vir Doop- en Nagmaalsdienste kan gerus bygevoeg word.
- * ORDE E van die liturgiese moontlikhede by ouderlinge is steurend wanneer dit sê, Broers en susters, Teen U alleen het ons gesondig..... Die gemeente hoor natuurlik nie dat die U met 'n hoofletter gespel is nie!
- * Soos wat etlike Skrifstate op bladsye 8 - 11 vir die votum en seëngroet aangebied word, sal dit goed wees as 'n uitgebreide lys van Psalms en Gesange ook saamgestel word vir die sang na die voorlesing van die Wet en Belydenis.
- * Die nuut bygevoegde derde deel van vraag 2 van die Formulier vir die Afneem van Openbare Geloofsbelijdenis en wat lees,en om Hom steeds te bid om u daarin te help?, behoort in heroorweging geneem te word.

Motivering:

- * Die oorsprong van hierdie formulier vind ons in die Reglement van de Synode der Nederlandse Hervormde Kerk, op het Godsdienstig onderwijs, goedgekeur bij besluit van ZM den koning der Nederlanden, 30 Juli 1816, No 1 Art 43.
- * Slegs drie vrae is by bogenoemde sinode voorgeskryf, naamlik, Vooreerst: of zij van harte gelooven de leer, die zij hebben beleden; Ten tweede: of zij ook voorgenomen hebben bij deze leer, door Gods genade, te blijven, de zonden te

versaken en een Christelĳk lewen te leiden; Ten derde: of zĳ zĳh onderwerpen aan het Kerkelĳk opzigt, en, in geval zĳ zĳh mogten mishaag, aan de Kerkelĳke tucht.

- * Die vorige Afrikaanse Gesangboek (tot 1978) het op bladsy 198 - 199 vier vrae gehad deurdat die tweede afdeling van bogenoemde paragraaf en in volharding en in bekering verdeel is.
- * Die vorige Diensboek (sedert 1977) het soos die vorige Gesangboek, vrae 1 tot 4 onveranderd gehandhaaf, maar het die volharding en bekering weer as een vraag gehanteer en toe 'n vraag bygevoeg oor die diens in en aan die Kerk. Dit is waarskynlik in navolging van die Ned Herv Kerk se besluit hieromtrent wat op 1 Januarie 1880 in werking getree het. Sover hy kon vasstel, was wyle prof JI de Wet vir hierdie redaksionele bewerking verantwoordelik.
- * Die nuwe Diensboek het hierdie tradisie voortgesit, behalwe vir die sinsnede dat God gebid word om die gelowige in sy bekering te help.

Hierdie help is 'n ongelukkige woordkeuse. Dit is 'n totale Fremdkörper in ons Belydenisskrifte. Die Bybels-reformatoriese teologie het enige sinergisme nog altyd konsekwent uit sy midde geweier. Trouens, die Dordtse Leerreëls is juis teen sodanige Arminianisme gemik. Calvyn beredeneer hierdie aangeleentheid breedvoerig in Boek Twee (111.8-12) van sy Institusie en laat duidelik geen plek vir hierdie soort van werkende en meewerkende genade nie. Hiervoor is die mens nou eenmaal net te verdorwe. En al sou mens wou redeneer dat die help se antesedent nie die bekering nie, maar die volharding is, bly ook dit verkeerd want ook die volharding is God se werk (Institusie, 2.111.11) en bowendien maak die dogmatiek geen prinsipiële onderskeiding tussen 'n eerste en 'n volgende bekering nie.

- * Dr Buitendag pleit dus dat God se genade konsekwent in die heil raakgesien moet word. Sy subĳek wees sal duideliker geformuleer word as ons bely dat Hy dit in ons moet volvoer en nie dat Hy ons hierin moet help nie. Waarskynlik was dit ook die bedoeling van die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte met hierdie byvoegsel van vraag twee.

Die konsep Diensboek word deur die Algemene Kerkvergadering behandel met die oog op goedkeuring daarvan in terme van Artikel XIII van die Kerkwet.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering keur die Diensboek goed en versoek dat die kommentaar wat daarop gelewer is in berekening gebring sal word by verdere publikasies.

- * Die Algemene Kerkvergadering besluit om die Gelofte wat by die Slag van Bloedrivier afgelê is (die Gerdener teks) op te neem in die diensboek met die oog op gebruik in die erediens op Geloftedag.
- * Die vergadering neem kennis van die verwarring wat ontstaan het rakende die publikasie en gebruik van die diensboek voordat dit amptelik deur die 1989 Algemene Kerkvergadering goedgekeur is, en kondoneer die optrede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, Kerkrade en Gemeentes.
- * Die vergadering versoek dat met afhandeling van die Diensboek, die wysigings per brief aan gemeentes gestuur sal word, sodat bestaande Diensboeke verander kan word.
- * Die Algemene Kerkvergadering spreek sy dank uit teenoor die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir die wyse waarop die Diensboek opgestel en afgehandel is.
- * Keur die Diensboek goed soos dit in die vergadering gestel is.

3. FORMULIER VIR DIE OPNEEM VAN BUITEKERKLIKES.

Die Raad vir Evangelisasie het 'n formulier vir die opneem van buitekerklikes opgestel. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die formulier na die Raad vir Prediking en Erediens en die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte verwys.

Die Raad vir Prediking en Erediens het hom slegs oor die beginsel van die gebruik van so 'n formulier in die erediens uitgespreek. Oor die vorm en inhoud handel die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte.

Die Raad is van mening dat die formulier van die ban - wat dan opgevolg word met 'n formulier vir heropname - bedoel was vir gebruik waar ernstige dwalinge en ketterye voorgekom het. Dit lyk egter baie kras om dieselfde formulier van die ban te gebruik waar persone na bv. die charismatiese groepe ens. oorgaan.

Die Raad het daarom begrip vir die behoefte wat deur die Raad vir Evangelisasie geïdentifiseer is en wat deur hierdie formulier ondervang moet word.

Voordat hierdie formulier egter gebruik kan word, moet daar eers van die een of ander beëindiging van lidmaatskap sprake wees. Daar sal ook eers duidelikhed verkry moet word oor die vraag op watter kategorie van kerklosses of vervreemdes hierdie formulier van toepassing is.

Die Werkgroep Prediking en Erediens het by bespreking van die formulier geoordeel dat die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte 'n studie moet maak oor die opname van:

- * Persone wat geban is;
- * Buitekerklikes;
- * Persone wat met Bewys van Lidmaatskap en met Attestaat na 'n gemeente oorkom.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering gee opdrag dat verdere studie gedoen sal word oor die opname van alle kategorieë van persone wat in 'n gemeente opgeneem word.

4. NGB Artikel 36

Kommentaar oor die NG Kerk se nuwe vertaling van Artikel 36 van die NGB word opgestel. 'n Deurtastende studie word gedoen oor die hele problematiek van Artikel 36 in die huidige staatsbestel.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem instemmend van die werksaamhede van die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte kennis.
- * Die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte word bedank vir die omvattende en veeleisende taak om die formuliere te vertaal wat deur die raad afgehandel is.

AFSLUITING:

Ds L Strauss laat die vergadering sing van Ps. 25: 2 en 5 en gaan voor in gebed.

OGGENDSITTING: 30 JUNIE 1989

OPENING:

Ds J A Jacobs open die vergadering deur Ps 24 voor te lees, te laat sing van Ges 225:4 en voor te gaan in gebed.

VERKIESING VAN LEDE VAN DIE RAAD VAN FINANSIES

Die volgende 2 lede word verkies.

Prof J P Oberholzer
Dr J H de Loor

Daar moet 'n herstemming plaasvind tussen die volgende persone:

Ds C L Badenhorst
Ds H N Botha
Mnr Ben Pretorius
Mnr F Smit
Dr P T van Rooyen

INLIGTING IN VERBAND MET DIENSORDES

Op 'n punt van inligting rig oudl M F van der Merwe van Kampersrus die volgende vraag:

Is die aankondigingspreuke ten opsigte van die lees van die Wet, die belydenis, die psalm of gesang wat na die Wet en belydenis gesing word, soos in die Diensboek gegee voorskriftelik of nie?

Byvoorbeeld: mag kerkrade en/of die betrokke liturg 'n ander toepaslike bybelteks gebruik? of soos die gebruik was, die betrokke liturgiese element net aankondig?

Ek versoek beleefd dat die vrae en antwoorde in die notule opgeneem moet word.

BESLUIT:

- * Die vergadering gee die uitspraak dat die bepaalde bybelspreuke, Ps. en Ges. nie voorskriftelik is nie, maar as voorbeelde geld. Afwisseling wyer as die gegewe voorbeelde is moontlik.

GOEIE WENSE

Die vergadering betuig sy dank en goeie wense teenoor verskeie emeriti wat ter vergadering is:

- * Dr P W Venter 85 jaar. Vanjaar 60 jaar gelede georden.
- * Ds D J van Staden 84 jaar.
- * Ds P J L Bierman 82 jaar.
- * Dr L M le Roux 80 jaar.

GELUKWENSINGS:

- Oudl Hansie Scholtz van Laer-Suidkus met verjaardag.
- Ds Koos Botha en sy vrou met hulle 5de huweliksherdenking.
- Ds Koos van Rensburg van Sasolburg-Suid met sy verjaarsdag.

GROETEBOODSKAP:

Die volgende groeteboodschap is ontvang:

Kerkraad, gemeente en N.H.S.V. van Benoni
Gemeente Naboomspruit
Oom Philip en Tant Mara Alberts Outjo

ORDE VAN DIE VERGADERING

Die volgende afgevaardigdes kom ter vergadering.

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYD</u>
Ds M van Greunen, Ds J P van Greunen en Oudl J P van der Merwe van Newcastle, sal nie meer afwesig wees soos op 29 Junie versoek nie.		
Oudl G P Bronkhorst	Ogies	Kom ter vergadering as Sekundus van oudl J J Prinsloo
Oudl B H Willemsen	Ned. Spreekende Gem.	30 Junie
Oudl J Botma	Edenvale	30 Junie as Sekundus van diak A C van Heerden

Verlof word aan die volgende afgevaardigdes toegestaan

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYDPERK</u>
Oudl J B du Plessis	Kaapstad	29 Junie 19h30 – 21h00
Oudl J vd Eykel	Nederlandsprekend	30 Junie – einde van sitting
Diak A C van Heerden	Edenvale	30 Junie en 1 Julie
Ds H B van Rooyen	Stoffberg/ Roosenekal	29 Junie 20h00 tot 1 Julie 12h45
Oudl J H H Snyman	Kempton	30 Junie 09h00 – 12h45
Ds C A P van Tonder	Oos-Londen	30 Junie 09h00 – 10h45
Oudl H M Young	Rustenburg-Kloof	1 Julie volle sitting
Oudl J J Prinsloo	Ogies	30 Junie vir res van verg.
Oudl A Coetzee	Kriel	30 Junie oggendsitting
Oudl H Pretorius	Ellisras	30 Junie oggendsitting
Ds B J Erasmus	Eendracht	30 Junie oggendsitting
Ds G van R Els	Brackenhurst	30 Junie oggendtee vir res van dag

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYD</u>
Diak A C van Heerden	Edenvale	30 Junie vir res van verg.
Oudl J van den Eykel	Nederlandsprekend Gemeente	30 Junie vir res van verg.
Ds J J Viljoen	Witbank	30 Junie vir res van verg.

ORDEMOSIE:

Dr H T van Deventer stel die volgende ordemosie:

Die Algemene Kerkvergadering herroep sy besluit oor die A.C.S.V. wat gedurende die middagsitting van 29 Junie 1989 geneem is (p. 164) in die lig van die ernstige konsekwensies daarvan en besluit soos volg:

Die Algemene Kerkvergadering spreek hom ernstig uit teen sekere metodisties geïnspireerde praktyke wat redelik algemeen binne die A.C.S.V. voorkom en versoek die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om 'n indringende ondersoek na die Vereniging te gelas en 'n rapport oor die bevindinge van die ondersoek aan die volgende Algemene Kerkvergadering voor te lê vir behandeling en besluitneming.

BESLUIT:

- * Die mosie word aanvaar.

VERKIESING VAN LEDE VAN DIE KURATORIUM

Die vergadering stem vir 7 lede vir die Kuratorium vanuit die voorgestelde groslys.

1. Prof S J Botha
2. Dr P J de Beer
3. Ds W C M de Beer
4. Dr A J G Dreyer
5. Dr E C B Kotze
6. Ds C J J van Rensburg
7. Prof G Duvenhage
8. Prof S Gouws
9. Dr Johan Pretorius
10. Dr C A S van Zyl
11. Prof J A Loader
12. Dr T F J Dreyer
13. Ds J Coetzee
14. Ds J H Breytenbach
15. Dr J A Beukes
16. Ds C van der Merwe
17. Dr I W C van Wyk
18. Dr G C Velthuysen
19. Dr J H Robbertse

BESLUIT:

- * Die vergadering besluit dat deeltydse dosente nie op die Kuratorium verkiesbaar is nie.

IX. APOSTOLAAT

6.1.5 DIE KERK EN 'N HANDVES VAN MENSEREGTE EN GROEPREGTE BESKERMING (AGENDA BLS 267)

Die volgende memorandum soos opgestel deur dr J P Labuschagne is ter beskikking van die vergadering gestel en word bespreek.

Suid-Afrikaanse Regskommissie

Werkstuk 25

Projek 58: Groepe- en menseregte

Sluitingsdatum vir kommentaar: 31 Augustus 1989

Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika het op sy Algemene Kerkvergadering van 25 Junie 1989 e.v.d. kennis geneem van die Regskommissie se rapport oor menseregte, en wil die volgende kommentaar daarop lewer:

1. Die Regskommissie se hantering van die standpunt van die Nederduitsch Hervormde Kerk (vervat in 'n memorandum van 1986.09.26) wat die Regskommissie in 'n kort paragraaf afhandel (Rapport bl. 196), en waarin die Kerk sonder meer as ten gunste van 'n handves vir menseregte geklassifiseer word, word as onbevredigend beskou. In die Kerk se memorandum is deurgaans aandag gegee aan vier baie belangrike probleemareas wat eenvoudig nie die nodige objektiewe aandag van die Regskommissie ontvang het nie. Dit plaas in 'n mate 'n vraagteken oor die geheel van die rapport, ten opsigte van wetenskaplike objektiwiteit. Die indruk is daar dat net die eerste en die laaste bladsy van die Kerk se memorandum gelees is. Die laaste bladsy was blykbaar genoeg vir 'n positiewe klassifikasie. Die eerste bladsy het nog twyfel gewek, en daarom die reaksie op die woord "verskans", terwyl die rapport self dieselfde argument gebruik op bladsy 171 en dan sterker woorde gebruik - naamlik "volkome erkenning" - dit is ten opsigte van menseregte in die gemenerereg. (Beperkinge op genoemde regte vanweë die soewereiniteit van die parlement om beperkende wette te maak, is 'n ander saak, wat wel nie uit die oog verloor word nie).
2. Die Kerk se memorandum oor menseregte wou hom uitdruklik weerhou van enige ooreenvoudiging of ideologiese dominerendheid. Dit bied alleen 'n objektiewe ontleding van historiese oorspronge en motiewe, van voordele en nadele, en, baie belangrik, 'n identifisering van probleemareas wat die suksesvolle daarstelling van 'n handves vir menseregte ingrypend sal raak. Dit wil niks meer wees nie as 'n bydrae tot 'n verwysingsgrondslag vir verantwoordelike besluitneming.

3. "In die lig van die Kommissie se standpunt dat hy 'n menseregte-akte vir ons land voorstaan" (Rapport bl. 415), ag die Kerk dit sy plig om, by kennisname van die geheel van die rapport, weer die vier probleemareas uitdruklik onder die Regskommissie se aandag te bring, omdat aandag daarvan noodsaaklik geag word.

3.1 DIE ERKENNING VAN GOD AS HOOGSTE MAATSTAF

In die vernaamste deklarasies van menseregte word 'n humanisties-rasionalistiese voorstelling van God gehandhaaf (byvoorbeeld in die Amerikaanse "Declaration of Independence" van 1776, en die Franse "Deklarasie van die Regte van die Mens en van die Burger" van 1789), of God word eenvoudig buite rekening gelaat (byvoorbeeld in die VVO se "Universal Declaration of Human Rights" van 1948). Dit is vir die Kerk totaal onaanvaarbaar, in albei gevalle. Die konsep-menseregte-akte van die Regskommissie (Rapport bl. 476 v.) laat enige verwysing na God weg. Dit is onaanvaarbaar. Daarby moet die Kerk beklemtoon dat enige voorstelling van God buite die Bybel-historiese openbaring van God in Jesus Christus onaanvaarbaar is. God in Jesus Christus is die finale maatstaf oor alle beginsels en besluite van die mens.

3.2 NATUURLIKE OF INHERENTE MENSEREGTE BERUS BY 'N UITGEDIENDE METAFISIKA

Die ontologiese veronderstelling van die bestaan van "fundamentele menseregte", "natuurlike regte", "inherente menseregte", kan nog verstaan word in menseregte-deklarasies van die 18de eeu - as deel van die Ontologiese Kultuurfase van destyds. Dat regsgeleerdes in die mondige 20ste eeu, met sy strenge wetenskaplike benadering, nog wil vashou aan empiries-onbewysbare en onhoudbare aprioristiese uitgangspunte is verstommend. Die moderne wetenskapsleer kan nou eenmaal alleen werk met kennis en feite wat in die empiriese werklikheid sy vertrekpunt neem, en nie in 'n idee of 'n veronderstelling nie. Dat die natuurregtelike metafisika deur die Kommissie as noodsaaklike onderbou vir menseregte beskou word, is telkens duidelik in die rapport. (Sien Rapport bl. 13, 16, 20, 22, 41, en sien ook in die konsep-menseregte-akte: "fundamentele regte" op bl. 476 en "natuurlike geregtigheid" op bl. 483). Die natuurregtelike veronderstelling is vir die Kerk onaanvaarbaar. In die gees van Nietzsche kan kwalik anders opgemerk word as: die natuurregtelike god bestaan nie.

3.3 DIE PROBLEEM VAN DIE ETIEK

Die Kerk het in sy memorandum uitdruklik gestel dat hy alleen 'n onvermengde Christelike etiek aanvaar as grondslag vir 'n deklarasie van menseregte. Hoewel die rapport van die Regskommissie te doen het met etiese waardes, figureer die etiek nie as basis vir sy konsep oor menseregte nie, maar word daar trouens, afgesien van natuurregtelike aannames (sien byvoor-

beeld Rapport bl. 202), eerder gepraat van "die algemeen erkende beskawingsnorme van die Weste" as "grondslag" van menseregte. (Rapport bl. 201). Die konsep-mense- regte-akte (Rapport bl. 476 - 485) is inderdaad op hierdie grondslag van natuurregtelike aannames en algemeen erkende beskawingsnorme uitgewerk. Omdat die probleem van die etiek nie die nodige aandag ontvang nie, word nie daarmee rekening gehou dat die Christelike etiek vereis dat daar 'n gelyke inagneming van alle mense se belange moet wees nie - en dit sluit individue sowel as groepe (ook etniese groepe) in. Om die mens oorwegend of alleen as individu raak te sien, en nie as groep nie, is 'n mensebeeld wat wel figureer as idee of veronderstelling, maar wat nie verband hou met die werklikheid nie. Die rapport van die Regskommissie beweeg in laasgenoemde rigting wanneer dit hoofsaaklik toegespits is op individuele regte en uiteindelik uitdruklik stel dat groepe se politieke regte nie tuis hoort in 'n akte van menseregte nie (Rapport bl. 305, 324, 325, ook 412 tot 414) en dit dan ook nie behandel in die konsep-menseregte-akte nie. Artikel 2 van die konsep veronderstel in elk geval 'n geheel geïntegreerde samelewing vir die RSA (wanneer gesê word dat daar nie "gediskrimineer" mag word "op grond van ras, kleur, taal, geslag, geloof, etniese afkoms, sosiale stand, geboorte, politieke of ander opvattinge of gebreke of ander natuurlike eienskappe nie." (Rapport bl. 476). 'n Belangrike etiese kwessie is verder dat die VVO se "Universal Declaration of Human Rights" (1948) in artikels 23 tot 28 melding maak van wat genoem word "ekonomiese en sosiale regte" en dat die Regskommissie hierdie gedeelte baie beslis wil weglaat in enige handves. (Genoemde artikels is ingestel op die lewenskwaliteit van alle mense: die reg tot werkseleentheid vir alle mense en onder gunstige omstandighede (artikel 23); vergoeding en finansiële ondersteuning wat 'n menswaardige bestaan waarborg, en die reg tot vakbonde (artikel 24); die reg tot onderwys, mediese versorging, welsynsdienste, pensioene en ongeskiktheidstoelae; doelmatige voedsel, kleding en behuising (artikel 25 en 26). Behalwe dat die VVO se handves in die laaste artikel (artikel 30) nie afwyking van sy genoemde regte duld nie, en dit alreeds 'n groot probleem vir ons sal beteken, is daar steeds die etiese probleem van die opheffing van die lewenskwaliteit van medeburgers. In die konsep-menseregte-akte word in die eerste artikel genoem - die "reg op die lewe" - maar wanneer dit kom by werklike lewenskwaliteit wil die Regskommissie die "ekonomiese en sosiale regte" weglaat! Talle probleme rondom die etiek is onaangespreek, waarop ons nie nou verder ingaan nie, byvoorbeeld 'n "oop referendum" oor die handves, waardeur meerderhede die handves kan aanvaar teen die wil van minderheidsgroepe (Rapport bl. 495 en 496).

3.4 DIE EKONOMIESE PROBLEEM (BEKOSTIGBAARHEID)

Dit wat die Kerk in sy memorandum genoem het as die hele wêreld se probleem van ryk en arm, waar die eerste wêreld en die derde wêreld in die RSA binne die grense van een land

saamkom, is wesenlik onaangeroer gelaat by die opstel van die konsep-menseregte-akte. Eties gesien kan die sogenaamde "ekonomiese en sosiale regte" nie net daar gelaat word nie. Maar hoe bekostig die land sulke beloftes?! Hoe bekostig die land die uitdaging wat integrasie aan hom sal stel in die opheffing van al sy burgers se lewenskwaliteit wanneer die blanke bevolking (wat minder as 25% van die totale bevolking uitmaak), reeds 92,9% van die land se belasting betaal?! (Vgl. ten opsigte van belasting: Finansies en Tegniek, 19 Mei 1989, bl. 7). Binne die grense van een land bly owerheid en bevolking verantwoordelik vir die welsyn van alle burgers, en dit kan en mag nooit ignoreer word nie.

4. KONKLUSIE

In die lig van bovermelde kommentaar vind die Nederduitsch Hervormde Kerk die rapport van die Regskommissie oor groeps- en menseregte onaanvaarbaar.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering besluit dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering hom in die loop van Augustus 1989 van advies laat bedien deur 'n kommissie bestaande uit teoloë en filosowe, met predikantstatus, om 'n antwoord op die rapport van die Regskommissie voor te berei.
- * Die vergadering besluit dat die studie oor menseregte voortgaan.
- * Die vergadering spreek sy teleurstelling uit oor die wyse waarop die SA Regskommissie die standpunt van die Nederduitsch Hervormde Kerk hanteer het.
- * Die vergadering stel Prof P S Dreyer as sameroeper met die reg om ander te koöpteer, aan om die Kerk se antwoord te herformuleer en dit weer aan die Regskommissie voor te lê.
- * Die vergadering spreek sy dank uit teenoor die sprekers wat soveel inligting gegee het oor die saak van Menseregte.

'n Besondere dank aan Dr Labuschagne vir sy bydrae.

XII. PREDIKING EN EREDIENS

1. RAAD VIR PREDIKING EN EREDIENS

1.1 DIENSBOEK

Die nuwe Diensboek het verskyn en die aandeel van die Raad vir Prediking en Erediens is die inleidende gedeelte oor die

christelike erediens, waar veral die wese en die elemente van die erediens kortliks uiteengesit is en die liturgiese ordes waarin 'n groot verskeidenheid van diensordes aangebied word.

In die lig van die inleiding by die nuwe Diensboek beveel die raad aan dat die diensorde waar die erediens met die lofsang begin, en wat nog hier en daar in gemeentes gebruik word, moet verval.

Die Raad was van mening dat uitvoeriger gegewens oor die wese en vorm van die erediens beskikbaar gestel moes word en het ook bepaalde werk in die verband gedoen. Die formaat van die Diensboek was egter van so 'n aard dat slegs 'n kort inleiding moontlik was. In sy studiewerk tot hiertoe het dit vir die raad duidelik geword dat daar by baie ampsdraers en lidmate 'n groot oningeligtheid ten opsigte van die wese en vorm van die erediens, met 'n gevolglike gebrek aan begrip van en meelewing in die eredienste, bestaan.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering betuig sy dank aan die Raad vir Prediking en Erediens vir sy aandeel aan die Diensboek;
- * Die Algemene Kerkvergadering ondersteun die suggestie van die Raad vir Prediking en Erediens dat die diensorde waar die erediens met die lofsang begin, verval.

1.2 KERKLIKE BETROKKENHEID

Die vergadering neem die verslag oor 'n ondersoek binne die Nederduitsch Hervormde Kerk oor kerklike betrokkenheid in behandeling.

Die gegewens wat in samewerking met die RGN deur vraelyste ingesamel is, is deur Dr J A Beukes verwerk, geïnterpreteer en van kommentaar voorsien.

Die uitgebreide verslag met tabelle waaruit die afleidings gemaak word, handel oor die volgende onderwerpe:

- * Gaan ons nog kerk toe?

Onder hierdie hoof bring Dr Beukes onder andere die volgende ter sprake:

- ** Erediensbywoning
- ** Kategoriale ontleding van erediensbetrokkenheid
- ** Oorsake vir swak erediensbywoning
- ** Erediensbeleving en erediensbetrokkenheid
- ** Lidmate se siening oor die doel van die erediens
- ** Moontlike wanopvattinge oor die erediens

* RANDTOTALE VAN DIE STAND VAN SAKE IN RESPONDERENDE GEMEENTES

Dr J A Beukes verstrek in tabelle gegewens oor die volgende onderwerpe:

- * PREDIKANTSTANDPLASE EN VAKANTSKAPPE
- * PASTORALE HULP EN DEELTYDSE PREDIKANTE
- * OUDERLINGVAKATURES
- * DIAKENVAKATURES
- * SKULDAS VAN RESPONDERENDE GEMEENTES
- * BELEGGINGS VAN RESPONDERENDE GEMEENTES
- * INKOMSTE VAN RESPONDERENDE GEMEENTES
- * FASILITEITE BY KERKSENTRA
- * ADMINISTRASIE VAN RESPONDERENDE GEMEENTES
- * WAAR IS PREDIKANTE BESIKBAAR VIR LIDMATE
- * BYBELSTUDIE
- * GEMEENTELIKE KOMMISSIES
- * DIENSGROEPE
- * EREDIENSTE
- * WISSELING VAN EREDIENSTYDE WINTER/SOMER
- * GESELLIGHEDE VIR GEMEENTELEDERS (Aanbieding van tee ens.)
- * KATEGESBYWONING

* AANBEVELINGS:

Vervolgens word die volgende aanbevelings behandel.

DISSIPLINE BY GEMEENTEBESTUUR

Die Raad vir Prediking en Erediens (voortaan net genoem die Raad) beveel aan dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering 'n dringende beroep doen op alle predikante, skribas en/of sekretariële beamptes om te reageer op korrespondensie en om stiptelik te wees met betrekking tot datums. Die ongedisiplineerdheid met betrekking tot bogenoemde het in hierdie hele projek nie net 'n swak indruk gelaat, oneindig frustrasie veroorsaak en baie tyd en geld gemors nie, maar het ook die

vraag laat ontstaan of kerklike onbetrokkenheid nie gegeneer word deur swak gemeentebestuur nie.

Die gemeentes wat oor die algemeen beter gereageer het is dié met sekretariële beamptes. Daarom word aanbeveel dat gemeentes so ver moontlik sekretariële beamptes aanstel.

DIE NOODSAAK EN NORM VIR EREDIENSBYWONING EN KERKLIKE BETROKKENHEID

Alle lidmate van die Kerk moet ingelig word oor die wenslikheid en die noodsaaklikheid van erediensbywoning. Daar moet ook duidelik uitgespel word waarom die norm vir erediensbywoning honderd persent is, waarom die Here eerste plek of geen plek, nooit tweede plek in 'n gelowige se lewe inneem nie.

Met die oog hierop word die volgende aanbeveel:

Kital ontwerp saam met die Raad 'n kursus vir predikante, kerkraadslede en lidmate met die oog op die noodsaaklikheid van erediensbetrokkenheid en die norm vir erediensbywoning.

- * Die Algemene Kerkvergadering gee opdrag aan alle ringsvergaderings om toe te sien dat hierdie kursus in samewerking met Kital deur alle predikante binne 'n ring bygewoon word binne 'n jaar na die voltooiing van die kursus en om toe te sien dat alle predikante dit in gemeenteverband aanbied aan kategete, kerkraadslede en lidmate binne 'n jaar nadat hulle die kursus deurloop het.

KINDERBETROKKENHEID

Die verslag toon aan dat kinders, veral kinders onder twaalf jaar, besonder onbetrokke by eredienste is en voel.

Om hierdie hoogskommerwekkende tendens te stuit word die volgende aanbeveel:

- * Die Algemene Kerkvergadering gee opdrag dat die departement Praktiese Teologie in samewerking met die Raad en alle ander rade wat gemoeid is met die jeug van die kerk, 'n grondige ondersoek doen, veral die faseologie in ag genome, na die betrokkenheid van kinders in die eredienste binne een jaar na die Algemene Kerkvergadering van 1989.
- * Die Algemene Kerkvergadering gee opdrag dat die resultate van bogenoemde ondersoek sodanig verwerk word sodat 'n seminaar met spesiale klem op die kind onder twaalf jaar, vir alle predikante by 'n eersvolgende Predikantevergadering aangebied word.

- * Ringsvergaderings sien toe dat 'n geleentheid in ringsverband gereël word vir alle predikante wat nie bogenoemde seminaar bygewoon het nie, om deur 'n aangewese predikant van die ring op die hoogte gebring te word van alle bevindinge en resultate van genoemde seminaar.
- * Voorstelle wat betrekking het op die aanbieding van kursusse vir predikante staan oor vir behandeling tydens die bespreking van die Teologiese Opleiding en die S.V.T.T.

Oorhandiging van H.T.S.-Feesbundel opgedra aan prof F J van Zyl met sy 50-jarige ampsjubileum.

Die Voorsitter verwelkom professor F J van Zyl, mevrou Van Zyl en hulle kinders by die vergadering.

OORHANDIGING

Prof J P Oberholzer, voorsitter van die redaksie van H.T.S. lees die inleiding in sy eie artikel, soos gepubliseer in die uitgawe van die H.T.S. voor, as huldeblyk aan prof F J van Zyl.

Frans Jakobus van Zyl, georden 28 Mei 1939 as dienaar van die Woord in die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, hoogleraar van 1960 tot 1978 in die Fakulteit Teologie (Afd A), Universiteit van Pretoria, na emeritaat terug na die diens van die Woord tot hede, 28 Mei 1989, is 'n geliefde en dinamiese persoonlikheid vir wie se teologiese denke en lewenswysheid daar ewe veel waardering bestaan. Om hom hierdie bundel aan te bied in die jaar waarin hy sy ordening 'n halfeeu gelede herdenk, is 'n groot voorreg. Waar hy ook al teenwoordig was, in gesprek in die gasvrye Van Zyl-woning, in debat tydens 'n Algemene Kerkvergadering, 'n ringsvergadering of 'n predikantebroederkringbyeenkoms, het sy volwasse, rustige diepgang in die teologie die aandag getrek en invloed uitgeoefen. Sy agtien jaar in die Fakulteit Teologie was verrykend vir kollegas en studente. Namens die Redaksie van die Hervormde Teologiese Studies en die Fakulteit, kollega emeritus, bied ek u gelukwense, voorbidding en seënbede. Ontvang asseblief hierdie bundel as blyk van agting en dankbaarheid.

ANTWOORD VAN PROFESSOR VAN ZYL

Professor Van Zyl bedank die vergadering en die redaksie van die H.T.S. vir die fleur wat verleen is aan sy 50-jarige ampsjubileum. Sy lewe was 'n kerkgevolde lewe. Hy dink met dankbaarheid terug aan sy ouers wat in die moeilike depressiejare hom met opoffering na die Universiteit van Pretoria gestuur het om hom as predikant te bekwaam. Hy is dankbaar teenoor sy vroeëre predikante en leermeesters wat hom ingelei het in die koningin van die wetenskappe - die Teologie. 'n Teoloog weet basies niks meer as die eenvoudigste lidmaat, naamlik die geloofswaarheid nie. 'n Teoloog beskik net oor die vermoë om hierdie kennis in teologiese begrippe uit te druk.

Hy is dankbaar dat sy eerste vrou na die eerste 50 jaar nog by hom is. Drie van hulle 4 dogters is ook vandag hier teenwoordig. Hulle is bly dat hulle kinders ook hierdie oomblikke saam met hulle mag deel.

Toe Prof Oberholzer vleiend begin praat het, het hy teruggedink aan die woorde van Karl Barth. "Telkens as hy hoogmoedig word, vat hy aan sy ore en dink dat dit maar donkie-ore is, maar telkens is die troos dat Jesus ook 'n donkie gebruik het."

Hy is dankbaar teenoor die Kerk vir die 50 jaar wat hy diensbaar kon wees. Die gebaar, gesimboliseer in die oorhandiging van die jubileumuitgawe, het vir hom groot betekenis.

HULDEWOORD VAN DIE VOORSITTER

Die Voorsitter bedank prof en mevrou Van Zyl vir die voorreg dat hulle vandag die vergadering met hulle teenwoordigheid ver eer. Ongeveer 70% van die huidige predikante in die kerk is mede deur prof Van Zyl gevorm. Benewens die groot persentasie genoem, is veral die kwaliteit van die vormingswerk van die grootste betekenis.

Tussen 'n starre evangelieverkondiging enersyds en 'n soetsap-pige oordrewendheid andersyds, het prof Van Zyl altyd 'n verantwoordelike, korrekte, maar eg-deurleefde verkondiging voorgestaan en self as voorbeeld in die praktyk uitgedra. Die Kerk is dankbaar dat die Heer van die Kerk, prof Van Zyl aan die Kerk diensbaar gestel het.

Die vergadering bid prof en mev Van Zyl en hulle familie die seën van die Here toe.

Die vergadering verdaag vir middagete.

Die Raad beveel die volgende aan:

- * Redes vir swak gesindhede, wat veral uit die kinderjare kan spruit of die gevolg kan wees van swak pastorale bearbeiding moet wetenskaplik deur die Teologiese Fakulteit ondersoek word (bes moontlik as 'n BD-skripsie) en die resultaat moet in nie-vakwetenskaplike terme so wyd moontlik in die kerk beskikbaar gestel word.

DIE TWEDE EREDIENS OP SONDAG

Dit is kommerwekkend dat 24% van die kerk se gemeentes net een erediens per Sondag hou en dat so min lidmate die tweede erediens bywoon waar daar wel een gehou word. Dit onderstreep die noodsaak van die besluit van die laaste Algemene Kerkvergadering dat daar 'n ondersoek gedoen word na die tweede erediens op Sondag.

Die Werkgroep Prediking en Erediens het by die behandeling van die memorandum die volgende besluite geneem:

- * 'n Opvolgondersoek deur die R.G.N. word noodsaaklik geag.
- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word versoek, om die Raad vir Prediking en Erediens min of meer te behou soos hy tans saamgestel is, met die oog op die opvolgondersoek.

BESLUIT:

- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering betuig sy dank aan die Raad vir Prediking en Erediens en veral aan dr J A Beukes vir die ondersoek oor kerklike betrokkenheid;
- * Die aanbevelings in die verslag word as besluit van die vergadering bekragtig, behalwe die aanbevelings wat betrekking het op verdere toerusting van predikante wat oorstaan tot die saak van die teologiese opleiding in die agenda ter sprake kom.
- * KITAL en die SVTT kry opdrag om 'n kursus te ontwerp vir predikante oor "regte prediking" wat aandag gee aan:
 - 1) inhoud van die prediking – en wat dit alles meebring;
 - 2) oordrag van inhoud;
 - 3) voordrag

en dit so gou moontlik in werking te stel .

Die kursus moet voorrang kry bo dié soos voorgestel op bls 316.

- * Kerkrade word aangemoedig om binne gemeente verband deur middel van vraelyste, 'n volledige ondersoek na al die gemeentelike aktiwiteite insluitende die erediens te loods.

1.3 DIE SONDAGAANDDIENS

Die Algemene Kerkvergadering het in 1983 die volgende besluit geneem: Die vergadering gee opdrag aan die Algemene Kommissie om ondersoek te laat instel na die moontlikheid en die wenslikheid om die tweede erediens op Sondag 'n ander vorm te gee. Die resultate word in oorleg met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering na gemeentes deurgegee. (Notule Algemene Kerkvergadering 1983.26.3).

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die genoemde opdrag aan die Raad vir Prediking en Erediens gegee. Laasgenoemde Raad het prof Beukes versoek om die ondersoek te doen.

'n Memorandum van prof M J du P Beukes in dié verband is deur die Raad vir Prediking en Erediens behandel en aan die Werkgroep Prediking en Erediens voorgelê.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die memorandum van prof Beukes en die aanbevelings van die Werkgroep Prediking en Erediens daaroor behandel. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het in samesprekings met betrokkenes gereël om die hele aangeleentheid en aanverwante sake te bespreek. Dit het geblyk dat prof Beukes se memorandum ook opsommend in die verslag oor bedieningstrukture opgeneem is. Die vergadering word daarop gewys dat die volledige memorandum van prof Beukes by die Argief en by Kitalbiblioteek ter insae beskikbaar is.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering betuig sy dank aan die Raad vir Prediking en Erediens en veral aan prof M J du P Beukes vir die voorlegging in verband met die Sondaganddiens.

1.4 BEGRAFNISSE EN HUWELIKSBEVESTIGINGS

Die Raad vir Prediking en Erediens het hulle opdrag om 'n verslag uit te bring oor begrafnisdienste en huweliksbevestigings uitgevoer by wyse van 'n verslag deur prof D J Booysen opgestel. Die verslag van prof Booysen is ter insae beskikbaar.

Prof Booysen wys in sy memorandum op verskille wat daar tussen 'n erediens en 'n begrafnisdiens bestaan, byvoorbeeld:

- * teenwoordigheid van ouderlinge;

- * sommige elemente van die erediens word nie noodwendig by die begrafnisdiens gebruik nie, soos:
 - ** opneem van kollekte en
 - ** lees van die Tien Gebooie;
- * die begrafnisdiens vind plaas op versoek van die familie.

Hy toon aan dat begrafnisdienste 'n bepaalde tradisie oor die jare heen ontwikkel het. Die kerklike gebruik in verband met begrafnisdienste hoef egter nie afgekeur te word nie. Al verskil die gebruike van die voorskrifte van die kerk, is en bly die begrafnisdiens 'n erediens.

Wat van die begrafnisdiens gesê word, kan net so van die huweliksbevestiging gesê word.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die memorandum van prof Booysen in beginsel aanvaar. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het besluit om die Raad vir Prediking en Erediens te versoek om weer te besin oor terminologieë soos erediens, buitengewone erediens, godsdiensoefening, kerkdiens ensovoorts en aan te dui onder watter kategorie die huweliks- en begrafnisdiens tuishoort.

BESLUIT:

- * Die verdere studie en aanbevelings van die Raad vir Prediking en Erediens in dié verband word afgewag.

2. RAAD VIR KERKMUSIEK

2.1 VERSLAG VAN DIE RAAD VIR KERKMUSIEK

Die verslag van die Raad vir Kerkmusiek wat handel oor die onderwerpe:

- * Orrelbou
- * Seminare en kursusse
- * Instituut vir Kerkmusiek
- * Salarisskale van Orreliste
- * HCM Fourie - Erepenning
- * Opleiding van orreliste
- * NG Kerk Jeugsangbundel, en
- * Koraalvoorspele : W Mathlener

word behandel.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem instemmend kennis van die werksaamhede van die Raad vir Kerkmusiek en herbevestig sy standpunt dat tydens erediensdienste wat sang betref, slegs van die Psalm- en Gesangeboek gebruik gemaak sal word.

2.2 LIEDEREWYSIES

Die Ring van Zoutpansberg dien die volgende beskrywingspunt in:

Die Algemene Kerkvergadering rig 'n versoek aan die interkerklike raad wat daarvoor bestaan, om die liederewysies ten opsigte van die bepaalde Psalms, soos opgeneem in die FAK sangbundel, ook in die Psalm- en koraalboek as alternatiewe wysies vir gemeentesang op te neem.

Die Moderamen versoek die Algemene Kerkvergadering om na aanleiding van die beskrywingspunt die volgende suggestie te oorweeg:

"Om deur sy betrokke verteenwoordigers die Breë Psalmberymingskommissie te versoek om die ou Voortrekkelmelodieë van Psalm 38 en Psalm 130 as alternatiewe naas die Geneefse melodieë in die nuwe Psalmbundel op te neem."

Motivering:

- * Daar bestaan tans 'n teenstrydigheid tussen Artikel XII (4) van die Kerkwet (in die erediens word slegs Psalms en Gesange gesing wat in die Psalm en Gesangeboek van die Kerk voorkom) en 'n besluit van die Algemene Kerkvergadering in 1964 wat voorsiening maak daarvoor dat naas die liedere in die Psalm en Gesangbundel ook die ou liederewysies in die erediens gebruik kan word.
- * Om net te praat van ou liederewysies is verwarrend. Die Algemene Kerkvergadering het tog sekerlik nie bedoel om daarmee die deur oop te maak vir allerlei liedere uit byvoorbeeld die Hallelujabundel van die NG Kerk nie.

Ons vermoed bogenoemde twee melodieë was bedoel. Dan sal dit goed wees om die melodieë pertinent te noem en sodoende verwarring uit die weg te ruim.
- * Die vroeëre besluit van die Algemene Kerkvergadering word in elk geval verydel omdat orreliste nie harmonisasies van dié melodieë in die Koraalboek voorhande het nie. Indien die Kerk verklaar dat bepaalde melodieë gebruik mag word, behoort die melodieë in die liederbundel en Koraalboek van die Kerk opgeneem te word.

BESLUIT:

- * Die vergadering besluit om die suggestie van die Moderamen te aanvaar.
- * Die vergadering besluit om die Raad vir Kerkmusiek te versoek om die ondersoek oor die Jeugsangbundel af te handel en aan die volgende Algemene Kerkvergadering voor te lê vir oorweging.

4. ADVIESKOMITEE i/s KERKUITSAADIENSTE

4.1 VERSLAG OOR WERKSAAMHEDE VAN DIE ADVIESKOMITEE

Die vergadering behandel die verslag van sy verteenwoordiger op die Advieskomitee insake Kerkuitsaaidienste. In die verslag word die volgende sake ter tafel gebring:

- * Godsdienstsittings
- * Norme vir beurttoekennings
- * Beurstoekennings

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die sake waaroor die Advieskomitee insake kerkuitsaaidienste gehandel het en betuig sy dank aan die S A U K vir die geleenthede aan die Kerk gebied om die evangelie deur middel van die media te verkondig.

4.2 SAUK PROGRAMME : BESKRYWINGSPUNTE

Die Ring van Heidelberg versoek die Algemene Kerkvergadering om beswaar by die SAUK aan te teken teen die verwerde godsdienstige programme op televisie, asook oor advertensies op Sondaes.

Na aanleiding van 'n beskrywingspunt ingedien deur die gemeente Odendaalsrus, spreek die Ring van Bothaville sy kommer uit oor die toenemende getal advertensies en programme op TV1 waarin vermenging oor die kleurgrens nie net aangetoon word nie, maar in der waarheid goedgepraat en as die norm van die dag aangedui word. Die vergadering besluit om hierdie kommer oor te dra na die Minister van Onderwys en Kultuur in die Volksraad.

Groot kommer heers by die vergadering dat godsdienstopprogramme op TV in 'n toenemende mate 'n emosionele godsdienstebeleving uitdra en verkondig. Die vergadering versoek dat sy kommer aan die kerk se verteenwoordiger by die SAUK in die verband gestel sal word.

BESLUIT:

- * Die beskrywingspunt van die Ring van Heidelberg en die besluite van die Ring van Bothaville word aanvaar en aan die Advieskomitee insake Kerkuitsaaidienste oorgedra.

ORDE VAN DIE VERGADERING

VERKIESING VAN LEDE VIR DIE KURATORIUM

Die volgende lede is verkies:

Dr T F J Dreyer
Dr G C Velthuisen

VERKIESING VAN LEDE VIR DIE RAAD VIR REGSADVIES

Vyf lede moet uit die volgende groslys verkies word:

1. Prof S J Botha
2. Ds L J J Nell
3. Dr S P Pretorius
4. Dr J J Steenkamp
5. Dr J G M Storm
6. Ds B J van Wyk
7. Adv Steve du Toit
8. Prof H G van der Westhuizen
9. Dr P Boshoff
10. Ds C J Botha
11. Mnr J J P Muller
12. Mnr J C Oelofse

NASIONALE REGISTER VIR MANUSKRIPTE

Die voorsitter verwelkom dr J H Snyman, voorsitter van die Staatsargiefraad ter vergadering.

Dr J H Snyman spreek die vergadering toe.

"Eerwaarde Voorsitter

Dit is vir my 'n voorreg om vandag voor so 'n uitgelese gehoor die een en ander te sê oor 'n ietwat sekulêre saak maar dit is 'n saak wat vir die Kerk en vir u Kerk in die besonder, van groot waarde is, naamlik die NAREM-projek van die Staatsargiefdiens waarvan die "Gids op Manuskripte van die Gemeentes in die Argiefbewaarplek van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika" 'n produk is. Die doelstelling van hierdie Gids "is om 'n maklik hanteerbare verwysingshulpmiddel ten opsigte van die inligting wat in die Argiefbewaarplek van die Nederduitsch Hervormde Kerk se dokumente-versameling vervat is, beskikbaar te stel" - soos in die Inleiding gestel.

Wat is die NAREM-projek?

NAREM is die afkorting van "Nasionale Register van Manuskripte", wat by die Staatsargiefdiens in Pretoria op rekenaar vasgelê is. Hierdie projek is in 1977 deur die Staatsargiefdiens begin omdat daar 'n behoefte was om op 'n sentrale punt inligting beskikbaar te hê oor die groot aantal manuskripversamelings (dokumente) wat oor die land verspreid lê in biblioteke, privaatargiewe, Kerkargiewe, Institute en ander soortgelyke instellings. Deur middel van hierdie register is dit nou moontlik om op een sentrale punt vas te stel watter stukke waar bewaar word. Dit is belangrik om daarop te let dat die eiendomsreg oor hierdie dokumente hoegenaamd nie in die gedrang kom nie omdat dit steeds in die bewaring van die betrokke instansies bly.

Al wat gebeur is dat die deelnemende instansies die Staatsargiefdiens van die nodige inligting oor hulle versamelings voorsien. Die

Staatsargiefdiens lê dit deur middel van rekenaarterminale vas en druk uiteindelik 'n gids ten opsigte van elke individuele inrigting uit, waarvan hierdie een 'n goeie voorbeeld is.

Tot op datum het daar al 25 gidse verskyn. Elke deelnemende inrigting ontvang 'n kopie van sy eie gids en kopieë kan by die Staatsargiefdiens aangekoop word mits die betrokke inrigting nie beswaar daarteen het nie.

Die Hervormde Kerk is die eerste en tot dusver die enigste Kerk wat aan hierdie projek meedoen en verdien gelukwense met hierdie voorwaartse stap.

Hierdie gids bevat besonderhede oor die dokumentasie van 344 gemeentes wat in die Argiefbewaarplek van die Kerk voorhande is en dateer sover terug as 1839. Die meeste gemeentelike argiewe wat in die gids verantwoord is, is volgens internasionaal erkende wetenskaplike argiefbeginsels georden en van 'n behoorlike inventaris voorsien. Vir dié waarop nog nie inventarisse bestaan nie, is wel lyste beskikbaar. In hierdie verband wil ek u graag daarmee gelukwens met u versienheid dat u van vakkundig opgeleide personeel in u Argiefbewaarplek, biblioteek en museum gebruik maak. Ook in hierdie opsig is u die ander Kerkargiewe vooruit, wat in die reël van emeritusdominees gebruik maak wat nie vir so 'n taak opgelei is nie.

Hierdie gids sal in die loop van tyd opgevolg word met afsonderlike gidse op ander geordende groepe in die Kerkargief, nl. Ringe, Ringskommissies, Rade, Sinodale Inrigtings, Kerkkantoor, privaat argiefgroepe en die Biblioteek en Museum.

Hierdie gidse is van groot waarde vir navorsers en dit verlig ook die werk van argiefpersoneel in 'n aansienlike mate omdat 'n navorsers nou reeds vooraf insae kan kry in die inhoud van 'n argiefbewaarplek en die tersaaklikheid van die dokumente wat hy in sy navorsing mag benodig. Op hierdie manier word navorsing, ook kerk-historiese navorsing, gestimuleer en bevorder. Juis om hierdie rede is dit belangrik dat gemeentes hulle argiewe so gou dit nie meer vir eie gebruik nodig is nie, in die Kerk se argiefbewaarplek deponeer waar dit volgens wetenskaplike beginsels ontsluit kan word en mettertyd in 'n gids soos hierdie ingesluit kan word.

Graag wens ek u geluk met hierdie mylpaal in die kerklike argiefwese, en ek wil vertrou dat hierdie gids ook vir u as Kerk tot 'n seën sal wees. Van my kant ook 'n hartlike woord van dank aan u argivaris, mnr Van Rensburg, en sy kollegas wat meegehelp het om hierdie gids die lig te laat sien. Ons sien vooruit na die ander wat nog moet kom."

Die skriba, ds J C de Lange, neem die gids namens die Kerk in ontvangs en betuig die dank en waardering van die Kerk teenoor dr Snyman en sy personeel.

5. BEHEERRAAD VAN KITAL

Die vergadering behandel die verslag van die Beheerraad van Kital wat in die agenda opgeneem is onder die volgende hoofde:

- * Personeel
- * Werkverdeling
- * Sentrum vir Voortgesette Teologiese Toerusting
- * Uitgewery
- * Toerustingsprogramme saam met rade
- * Praktykgerigte kursusse vir predikante
- * Personeelontwikkeling
- * Kategese/Opvoeding en Onderwys
- * Bybelstudieprogramme
- * Ekumene
- * Ateljee
- * Biblioteek
- * Ontsluiting en indeksering
- * Navorsing
- * Evangelisasie

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem instemmend kennis van die verslag van die Beheerraad van Kital en van die werk van die direkteure.

6. PUBLIKASIES

6.1 BEHEERRAAD VAN DIE TYDSKRIFAFDELING

Die vergadering neem kennis daarvan dat gedurende die afgelope drie jaar die ideaal van die totstandkoming van 'n selfstandige Tydskrifafdeling vir die Kerk verwesenlik is. Dit beteken dat NHW-Pers nie meer as uitgewer van die Kerk se tydskrifte optree nie. Die Tydskrifafdeling tree nou as uitgewer op. 'n Ooreenkoms word met die NHW-Pers gesluit ten opsigte van drukwerk, verpakking en versending.

'n Verhouding is tussen die Tydskrifafdeling en die redaksies van die onderskeie tydskrifte uitgewerk. Die redaksies en die redakteur van elke tydskrif is uitsluitlik en volledig vir die inhoud van die betrokke tydskrif verantwoordelik. Die inhoud word aan die Tydskrifafdeling voorsien wat dan bladuitleg, taalversorging en proeflees hanteer. Die Tydskrifafdeling hanteer dus die volledige verdere produksie. Met die drukkers word in verband met pryse, versendingsdatums ensovoorts beding. Die afdeling hanteer ook self die intekening van al die tydskrifte behalwe die van die Christelike Vrou.

Aandag word ook geskenk aan die verslag ten opsigte van rekena-risering, reklame, advertensies en finansies.

BESLUIT:

- * Die vergadering neem kennis van die verslag.

6.2 REDAKSIE DIE HERVORMER/REDAKTEUR DIE HERVORMER

Die vergadering skenk aandag aan drie klagtes wat teen Die Hervormer gemaak word.

- * Die taal en styl van die tydskrifte is te geleerd en ingewikkeld
- * Daar is te veel politiek in Die Hervormer
- * Die vorm van Die Hervormer.

Voorts word die volgende aanbevelings van die Werkgroep Publikasies en Berigging in behandeling geneem.

- * Om Die Hervormer vanaf Jaargang 82 (April 1990) in 'n 8 - 12 bladsye weekblad (A3 formaat soos tans) te omskep wat Sondae by die kerkdeure beskikbaar gestel word. (As oorgangsfase kan die blad voorlopig tweeweeklik verskyn.)
- * Kerkrade onderneem om op Die Hervormer in te teken en die intekengelde te betaal. Elke kerkraad teken op soveel eksemplare in as wat nodig is vir verspreiding by die kerkdeure (soos tans met die Nuusbrief).
- * Die uitgee van die Nuusbrief word gestaak.
- * Om 'n maandelikse gesinstydskrif (A4 formaat) van 24 - 28 bladsye uit te gee waarin die huidige Christelike Vrou, Kinder Hervormer en die Jong Hervormer as vaste bylaes opgeneem is. 'n Naam sal nog gevind moet word. Lidmate teken self op dié tydskrif in. Kerkrade onderneem die verspreiding soos tans met Die Hervormer die geval is.
- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kry opdrag om 'n voltydse redakteur vir laasgenoemde tydskrif te beroep.
- * Voorafgaande voorstelle word slegs geïmplementeer mits die Beheerraad van die Tydskrifafdeling 'n prys van nie hoër nie as R20,00 (Die Hervormer) en R30,00 (Gesinstydskrif) by oorskakeling kan beding.
- * 'n Studie oor die finansiële lewensvatbaarheid sal tydens die Algemene Kerkvergadering wanneer meer onlangse gegewens beskikbaar sal wees, voorgelê word.

Motivering

Ervaring die afgelope jare en 'n ondersoek deur mev Bessie Gericke het die volgende tendense na vore gebring:

- * Die opdrag en formulerings by die oorskakeling van Die Hervormer na sy huidige vorm in 1977 laat blyk dat die bedoeling en behoefte in die Kerk tweërlei van aard is: 'n gesinstydskrif en 'n kerklike koerant. Daar is enersyds behoefte aan vormende en toeligtingsmateriaal. 'n Gesinstydskrif wat maandeliks verskyn, is geskik om die soort materiaal te dra omdat dit normaalweg nie baie tydgebonde is nie. Maar daar is ook behoefte aan 'n aktuele kerklike koerant met amptelike kerklike besluite en standpunte, beriggewing en kommentaar waarmee die Kerk meer gereeld tot sy lidmate en in die wêreld kan praat.
- * Met Die Hervormer en Nuusbrief in huidige vorm, inhoud en frekwensie van verskyning, is die afgelope jare gepoog om dié doelstellings te bereik. Die Beheerraad is egter op grond van baie navorsing wat gedoen is, oortuig dat die tyd aangebreek het vir verdere vaartbelyning van dié deel van die Kerk se publikasies.

Die Nuusbrief beantwoord nie volledig aan sy doel nie omdat dit net maandeliks verskyn. Die Hervormer poog om sowel 'n gesinstydskrif as 'n kerklike koerant te wees. Dit is egter onprakties, indien nie totaal onmoontlik nie. Die Beheerraad meen dit is nou tyd om die twee dinge uiteen te haal en sodoende die gedagterigtings, ontwikkeling en ideale van baie jare finaal deur te trek en te verwesenlik.

- * 'n Voltydse redakteur vir die Gesinstydskrif is noodsaaklik. Die werk ten opsigte van die produksie van al die tydskrifte asook die inhoudelike versorging van Die Hervormer is reeds te veel vir een persoon. Afgesien daarvan sal dit nodig en gesond wees as dié tydskrif 'n eie redakteurstempel het.
- * Die Christelike Vrou word by die beplanning ingesluit omdat dit al in 1977 'n versoek was dat die tydskrif deel moet wees van die Kerk se gesinstydskrif. Die Hoofbestuur van die NHSV het hom voorlopig positief oor die gedagte uitgespreek. Die finale besluit oor inkorporering van Die Christelike Vrou berus egter steeds by die Hoofbestuur.
- * Dit is noodsaaklik dat Die Hervormer by die kerkdeure beskikbaar gestel moet word. As die Kerk ten minste die groep lidmate wat gereelde kerkgangers is met sy amptelike orgaan kan bereik, kan dit geweldig baie beteken. Gebeur dit nie, word dit weer ou nuus wat die hele gedagte van 'n weeklikse of tweeweklikse blad verydel.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die verslag.
- * Die aanbevelings in die verslag word goedgekeur.

- * Die vergadering betuig sy dank teenoor die redakteur vir die uitstekende kwaliteit van die inhoud van die Hervormer.

6.3 REDAKSIE VAN DIE ALMANAK

Die verslag van die Redaksie van die Almanak word ter tafel gelê.

Die verslag handel oor die inhoud van die Almanak, die verspreiding daarvan en die aandeel van die verskillende medewerkers. Met dank word kennis geneem van die waarde van die Bybelse Dagboek. Die onbevredigende indekse van die Almanak waarop die Werkgroep Publikasies en Berigging wys, word ook bespreek.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering doen 'n dringende beroep op kerkrade om toe te sien dat elke huisgesin 'n Almanak aankoop en dra die verantwoordelikheid daarvan nadruklik aan die ouderlinge op.
- * Die vergadering benadruk die waarde van die Bybelse Dagboek en betreur dit dat sommige predikant nie gevraagde dagstukke betyds beskikbaar stel nie. Dienaars van die Woord word daarop gewys dat dagstukkies van hoë gehalte moet wees.
- * Die vergadering versoek die redaksie om aandag aan die indekse van die Almanak te gee.
- * By gereelde hantering van die Almanak en Bybelse Dagboek blyk dat die bindwerk nie 'n jaar enduit hou nie. Die vergadering vra dat die Redaksie hieraan aandag sal gee.
- * Dat die Redaksie van die Hervormer versoek word om dit te oorweeg om die Bybelse dagstukkies soos vervat in die Almanak in die nuwe Gesinstydskrif op te neem vir makliker hantering.
- * 'n Mosie van dank in die Redaksie van die Almanak word aanvaar.

6.4 REDAKSIE DIE HERVORMDE TEOLOGIESE STUDIES

Die Algemene Kerkvergadering behandel die verslag van die Redaksie van Die Hervormde Teologiese Studies. Die verslag handel oor die feit dat die HTS die afgelope twee jaar uitgebou is tot 'n teologiese tydskrif van formaat. Verskillende feesbundels het verskyn. 826 eksemplare van die HTS word versprei.

Van die Universiteit van Pretoria is vir 1988 'n subsidie van R10 700 ontvang en vanaf die Buro vir Wetenskaplike Publikasies 'n bedrag van R7 884.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem instemmend kennis van die verslag van die redaksie van die HTS.
- * 'n Mosie van dank teenoor die redakteur, Prof A G van Aarde, word aanvaar.

6.5 REDAKSIE DIE CHRISTELIKE VROU

Die verslag van die Redaksie van die Christelike Vrou word behandel. Die volgende onderwerpe kom ter sprake:

- * Samestelling van die redaksie
- * Rubrieke
- * NHSV Kongres
- * Gedenkuitgawe ter herdenking van die Groot Trek.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem instemmend kennis van die verslag van die redaksie van die Christelike Vrou.

VERKIESING VAN DIE RAAD VIR REGSADVIES

Die volgende broeders is verkies:

Prof S J Botha
Prof H G van der Westhuizen
Dr J M G Storm
Dr S P Pretorius
Adv Steve du Toit

XV. OPLEIDING EN VORMING VAN DIENAARS VAN DIE WOORD

1. KURATORIUM

Die verslag van die Kuratorium word aan die orde gestel. Die volgende onderwerpe word behandel:

- * Opdrag
- * Samestelling van die Kuratorium en die werkwyse van sy Beurskomitees

* Teologiese Dosente

- ** Voltydse en deeltydse dosente
- ** Vergoeding van dosente
- ** Mede-professore in Praktiese Teologie, Godsdiens- en Sendingwetenskap en Kerkgeskiedenis
- ** Verslag van die Voorsitter van die Dosentevergadering
- ** Publikasies

* Teologiese Studente

- ** Studentegetalle
- ** Beurse en lenings
- ** Keuring, evaluering en begeleiding van studente
- ** Bepaling van beurslenings
- ** Toesig oor studente
- ** Kontak met studente

* Strategie: Kerk en Wêreld 2000

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem instemmend kennis van die werksaamhede van die Kuratorium en van die verslag van die Voorsitter van die Dosentevergadering.
- * Die besluit van die Algemene Kerkvergadering van 1983 in verband met die benoeming van mede-professore in die departemente Dogmatiek en Christelike Etiek, Praktiese Teologie, Godsdiens- en Sendingwetenskap en Kerkgeskiedenis word herroep in die lig van die rasionalisasie van die fakulteit;
- * Die Algemene Kerkvergadering besluit dat die Sentrum vir Voortgesette Teologiese Toerusting uitgebrei word om vir praktiese opleiding aan BD-studente sowel as aan voortgesette na-BD opleiding en gemeenskapsdiens op wyer vlak, voorsiening te maak. Vir dié doel word die akademiese jaar verleng en die samewerking van praktykgeskoolde begeleiers verkry. Die Algemene Kerkvergadering besluit dat diensdoende predikante op onkoste van hulle onderskeie opsigliggame opgeroep word om jaarliks gedurende die laaste twee weke van Januarie by die Fakulteit Teologie (Afd A) aan die Universiteit van Pretoria aan te meld vir 'n voortgesette teologiese toerustingskursus wat praktykgerig is. As deel van voortgesette praktiese toerusting word predikante van sekere geïdentifiseerde profielgroepe van tyd tot tyd deur KITAL opgeroep om kursusse by te woon wat spesifiek vir bepaalde praktykgerigte behoeftes ontwerp word. Praktiese opleiding en voorgesette teologiese opleiding moet op paslike wyse erken word.

Die vergadering verdaag vir aandete.

AANDSITTING: 30 JUNIE 1989

2. MINIMUM VEREISTES VIR TOELATING TOT DIE BD-STUDIE

Die vergadering behandel die volgende aanbevelings van die Kuratorium in verband met die minimum vereistes vir toelating tot die BD-studie.

- * Dat die volgende minimum vereistes vir toelating tot die BD-studie goedgekeur en vasgelê word:
 - ** Grieks en Hebreeus as hoofvakke;
 - ** Tweede en derdejaar kursusse in Wysbegeerte;
 - ** Eerste en tweedejaar kursusse in Bybelkunde;
 - ** Eerstejaar kursusse in Latyn en Duits (Indien nie op matriekvlak geneem nie).

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering aanvaar die voorgestelde minimum vereistes vir toelating tot die BD-studie.

3. HOSPITERING : WYSIGING BEPALINGS 70 en 72

Die Raad vir Regsadvies adviseer dat Bepalings 70 en 72 soos volg gewysig en aangevul moet word. Die onderstreepte woorde of sinne dui die voorgestelde wysigings en toevoegings aan:

- A. Dat Bepaling 72.1(a)(ii) soos volg gewysig en aangevul word:

"'n bewys dat 'n B.D. graad na studie aan die Fakulteit Teologie, Afdeling A, aan die Universiteit van Pretoria behaal is of 'n bewys dat een jaar hospitering aan die Fakulteit Teologie, Afdeling A, aan die Universiteit van Pretoria met in agneming van Bepaling 59 voltooi is."

- B. Dat Bepaling 72.2(a)(i) soos volg gewysig en aangevul word:

"'n bewys dat 'n B.D. graad aan die Fakulteit Teologie, Afdeling A, aan die Universiteit van Pretoria behaal is of 'n bewys dat een jaar hospitering aan die Fakulteit Teologie, Afdeling A, aan die Universiteit van Pretoria met in agneming van Bepaling 59 voltooi is."

- C. Dat Bepaling 70.1(b) soos volg gewysig en aangevul word:

"'n bewys dat hy 'n B.D. graad aan die Fakulteit Teologie, Afdeling A, aan die Universiteit van Pretoria behaal het of 'n bewys dat een jaar hospitering aan die Fakulteit Teologie, Afdeling A, aan die Universiteit van Pretoria met in agneming van Bepaling 59 voltooi is."

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering aanvaar die voorgestelde wysigings aan Bepalings 70 en 72.

4. **KONTAK MET TEOLOGIESE STUDENTE**

Die Kuratorium vir die Teologiese Opleiding het die opinie van die Raad vir Regsadvies gevra na aanleiding van 'n memorandum wat deur prof H G vd Westhuizen opgestel is. Ver al die stelling van prof Van der Westhuizen dat die ringskommissie self 'n aandeel moet neem aan die eksaminering tot toelating, het aandag gevra.

Die Raad vir Regsadvies het oor die memorandum van prof HG vd Westhuizen gehandel en beveel aan dat die volgende wysigings aan die Kerkwet en Bepalings aangebring word :

- * Dat by Bepaling 8 'n nuwe Bepaling 8.1(c)(iii) ingevoeg word wat soos volg sal lees : Die vordering en gedrag van teologiese studente binne sy ressort.

Dat die huidige Bepaling 8.1(c)(iii) verander word tot 8.1(c)(iv) en dat die huidige Bepaling 8.1(c)(iv) verander word tot 8.1(c)(v).

- * Dat Bepaling 71 soos volg gewysig word :

Bepaling 71.2 word Bepaling 71.2(a) en sal soos volg lees :

71.2(a) 'n Proefpreek word in 'n erediens gehou en minstens twee lede van die eksamenkommissie en een predikant en een ouderling benoem deur die ringskommissie binne wie se ressort die kandidaat val, woon dit by.

'n Nuwe bepaling 71.2(b) word ingevoeg en lees soos volg :

71.2(b) Na die erediens word die proefpreek volledig met die kandidaat bespreek.

Bepaling 71.3(b) verval en Bepaling 71.3(c) word Bepaling 71.3(b).

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering aanvaar die voorgestelde wysigings aan Bepalings 8 en 71.

5. **PROPONENTSEKSAMENKOMMISSIE**

Die verslag van die Proponentseksamenkommissie oor:

- * eksaminering van kandidate
- * evaluering van proefpreke
- * proponentseksamen (Ondervragingsgedeelte)
- * en skakeling met die Dosentevergadering word behandel.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem instemmend kennis van die werksaamhede van die Proponentseksamenkommissie.
- * Dit word aan die Proponentseksamenkommissie opgedra om samesprekings te voer met die departement Praktiese Teologie, sodat gemeenskaplike kriteria gevind sal word wat sal geld as basis vir die beoordeling van proefpreke.

XVII. K A T E G E S E

1. RAAD VIR KATEGESE

Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die samestelling en werkwyse van die Raad vir Kategese.

BESLUIT:

- * Kennis geneem.

2. RINGSRAAD VIR KATEGESE

Die samestelling, opdrag en werkwyse van die Ringsraad vir Kategese word verwys vir opname in die Reglementebundel.

3. DIE KATKISANTE

Volgens die ringsverslae woon 'n groot aantal katkisante nie die kategese gereeld by nie. Uit opmerkings uit die jaarverslae, blyk dit ook dat baie gemeentes met die katkisante wat teenwoordig is by die kategese werk en dat die wat nooit opdaag nie, deurgaans buite rekening gelaat word.

BESLUIT:

- * Die besluit van die 1986-Algemene Kerkvergadering word in hierdie verband weer onder die aandag van die kerk gebring: Kerkrade word versoek om 'n sentrale register op te stel, waarin al die name van die kategesepligtiges in die gemeente opgeneem moet word.

- * Die klasregisters se gegewens word uit die sentrale register geneem, of van die wyksouderling verkry en nie direk in die klas opgeneem nie.
- * Kategete doen gereeld aan die kerkraad verslag.
- * Die predikante en die ouderlinge gee in hulle pastorale gesprekke deurlopend aandag aan al die kategesepligtiges maar veral die kinders wat nie die kategese bywoon nie.

4. KATEGESEHANDLEIDINGS

4.1 KATEGESEHANDLEIDINGS VAN DIE ONDERSOEKKOMMISSIE

Die verslag van die Raad vir Kategese oor die Kategesehandleidings word behandel. Die verslag handel oor die werkwysse en werksaamhede van die Kategese-ondersoekkommissie en die kategesehandleidings wat aan die begin van 1987 in gebruik geneem is.

Intussen is daar 'n evaluasie-kommissie vir elke fase se kategeseboek benoem.

Aangesien Artikel XVII van die Kerkwet bepaal dat die Algemene Kerkvergadering bepaal watter boeke en geskrifte vir die kategese gebruik word, handel die vergadering ook hieroor.

BESLUIT:

- * Die vergadering betuig sy dank aan almal wat saamgewerk het met die beskikbaarstelling van die genoemde kategeseboeke.
- * Die Algemene Kerkvergadering bepaal in terme van Artikel XVII van die Kerkwet dat genoemde kategesehandleidings asook die volwassekategese handleidings - "Saai die Saad" en "Glo die Woord" - vir die kategese gebruik sal word.

4.2 VOLWASSE-KATEGESEHANDLEIDINGS

Die Algemene Kerkvergadering neem kennis dat op versoek van die Raad vir Evangelisasie en die Raad vir Kategese handleidings vir volwassekategese opgestel is.

Die volgende twee publikasies het in 1986 verskyn: "Saai die Saad" en "Glo die Woord", onderskeidelik 'n handleiding vir die kategete en die katkisante.

BESLUIT:

- * Dank word betuig aan al die medewerkers.
- * 'n Evaluasie-kommissie word deur die Raad vir Kategese en die Raad vir Evangelisasie benoem om die genoemde boeke deurlopend te evalueer.
- * Bogenoemde twee Rade word versoek om ondersoek in te stel na die wenslikheid om genoemde twee publikasies in Engels te vertaal.

4.3 KATEGESEHANDLEIDINGS VIR GESTREMDES

Die vergadering neem kennis van die ondersoek wat gedoen word na die voorsiening van kategesehandleidings vir leer-gestremdes en vir gesig- en gehoorgestremdes.

BESLUIT:

- * Die vergadering neem kennis van die werk wat in dié verband gedoen word.
- * Die vergadering besluit dat die Raad vir Kategese toekomstige veranderings aan die kategesehandleidings na voorlegging aan en goedkeuring deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, mag implementeer.
- * Die vergadering word versoek om kundige persone wat 'n bydrae op hierdie vlakke kan maak se name na die Raad vir Kategese deur te gee.

4.4 TEGNIËSE HULPMIDDELS

Onder leiding van ds P L Steenkamp word aan die voorsiening van tegniese hulpmiddels by ons reeds bestaande kategesehandleidings gewerk.

Daar bestaan veral 'n groot behoefte aan tegniese hulpmiddels met die oog op die opleiding van kategete. Die voortgang van hierdie voorsiening word deur die tekort aan fondse belemmer.

BESLUIT:

- * Die vergadering onderstreep die noodsaaklikheid van die voorsiening van tegniese hulpmiddels by die reedsbestaande kategesehandleidings.
- * Die Raad vir Kategese besin saam met die Raad van Finansies oor die verkryging van moontlike fondse om hierdie projek af te handel.

5. DIE KATEGEET

5.1 DIE PREDIKANT EN DIE KATEGESSE

Die Kerkwet bepaal in bepaling 90:8 die volgende i.v.m. die predikant se betrokkenheid by die kategese. "Die predikant is verantwoordelik vir die toerusting van die kategete en die behartiging van die finalejaar kategese."

Die Raad het onderstaande taakoms krywing i.v.m. die werk van die predikant t.o.v. die kategese aanvaar. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het instemmend kennis geneem van hierdie taakoms krywing.

TAAKOMSKRYWING VAN DIE PREDIKANT TEN OPSIGTE VAN KATEGESSE

Die predikant:

- * verkondig die evangelie aan ouers en kinders in die prediking en pastoraat;
- * motiveer en rus die lidmate toe by elke moontlike geleentheid;
- * stel in die kategese belang en skep die regte gesindheid met betrekking tot die kategese;
- * hou aan die begin van die jaar 'n inligtingsvergadering met die ouers;
- * neem leiding met reëling van oueraande;
- * voer gesprek met ouers en kinders oor kategese tydens huisbesoek;
- * rus kategesehoof toe;
- * sien toe dat kategete toegerus word;
- * identifiseer bekwame kategete met die oog op die benoeming van kategete op die kerkraadsvergaderings;
- * besoek kategeseklasse;
- * ondersteun kategesehoof met sy beplanning en organisasie;
- * sorg dat kategese regmatige aandag kry by Kerkraadsvergaderings, Gemeentevergaderings en Ouderlingevergaderings;
- * vermeerder eie kennis ten opsigte van al die sake wat op kategese betrekking het en
- * beplan, lei en koördineer die finalejaar-kategese en behartig self 'n deel van die kategeselesse van hierdie groep.

BESLUIT:

- * Die genoemde taakoms krywing vir die predikant se betrokke nheid by die katege se word aanvaar.
- * Die taakoms krywing van die predikant word verwys na die Kommissie vir Bedieningstrukture.
- * Die Raad vir Katege se doen aanbevelings oor watter lesse deur die predikant aangebied moet word.

5.2 TOERUSTING VAN KATEGETE

Na die verskyning van die nuwe katege sehandleidings beskou die Raad vir Katege se dit van die allergrootste belang dat die kategete van die Kerk toegerus sal word om op 'n sinvolle wyse te katekiseer.

Die volgende toerustingboeke is voorsien:

Vir die kleinkinderfase: 'n Handleiding vir Kategete deur dr M Olivier.

Vir die 9 jaar fase: Toerusting vir Kategete - 'n Handleiding.

In 1987 het dr M J du P Beukes op streeksvlak die predikante oor die nuwe katege sehandleidings ingelig en is oor elke ring se kategetetoerusting besin.

Die Raad bedink op die oomblik 'n Diploma-Kursus vir Kategete wat feitlik volledig by die twee reeds bestaande toerustingsprogramme aansluit. Hierdie kursus sal op drie vlakke aangebied word: 'n korrespondensie kursus, 'n kursus by die SVTT en 'n kursus wat met die voorgeskrewe materiaal fisies op rings- en gemeentevlakke aangebied word. 'n Kategeet wat die kursus bywoon, sal 'n diploma ontvang en besondere erkenning sal vir persone wat die evaluasie slaag, gegee word.

Die doelstellings vir hierdie kursus is die onderstaande:

KATEGEET

- Om sy eie funksies naas die van die predikant, die katege sehoof, die kerkraad en die ouers te kan onderskei.
- Om te weet oor watter kennis, gesindheid en vaardigheid die kategeet moet beskik.
- Om die funksies van die Raad vir Katege se, die Ringsraad vir Katege se en die gemeente kategetevergadering aan te toon.

BYBEL EN BELYDENISSKRIFTE

- Om die redes te kan gee waarom die Bybel die enigste bron en norm vir die geloof is.
- Om homself ten opsigte van 'n korrekte Skrifgebruik te kan verantwoord.
- Om te verstaan op watter wyse die Bybel die voedingsbron van die belydenis is.
- Om die breë agtergrond van die ontstaan en die inhoud van die belydenisskrifte te ken.
- Om die besondere funksie van die belydenisskrifte vir die Kerk aan te toon.
- Om die hoofmomente van die leer van die Kerk te kan beskryf en teenoor dwaalleer af te grens.
- Om die plek en die funksie van die Bybel en die belydenisskrifte in die kategeesesvoorbereiding en -aanbieding aan te toon en om dit in die praktyk te benut.

DIE AARD VAN DIE KATEGESE

- Om die besondere aard en doel van die kategese aan te toon.
- Om die doelstellings van sy eie jaargroep se kategese te ken en aan te toon waar dit in die doelstellings van die ander jaargroepe se kategese inpas.

DIE KIND

- Om die breë Bybelse riglyne in verband met die antropologie te ken en die implikasies daarvan in die kategese-klas te kan toepas.
- Om die wesenlike kenmerke van elke lewensfase te kan onderskei en die implikasies vir die kategese te kan aantoon.
- In staat te wees om bepaalde metodes te benut om kennis te bekom aangaande elke kind se unieke aard en omstandighede en om dit in die klassituasie te benut.

DIE KATEGESELES

- Om die riglyne van lesbeplanning aan die hand van die voorgeskrewe les in die klassituasie te kan toepas.

- Om die belangrikste onderrig en kommunikasiebeginsels in die klassituasie te kan toepas.
- Om die verskillende onderrigwyses te kan identifiseer en toepas.
- Om media reg te kan kies en toepaslike hulpmiddels te kan vervaardig en benut.

KATEGESEPRAKTYK

- Om 'n behoorlike registerstelsel in stand te kan hou.
- Om deurlopende verslag aan die kategesehoof en die kerkraad te doen.
- Om toe te sien dat die voorgeskrewe rooster uitgevoer word.
- Om van geskikte kategeselokale en die inrigting daarvan kennis te dra.
- Om die interne reëlins van die gemeente ten opsigte van die kategese te ken en uit te voer.
- Om die kategetevergadering as inligting= en toerustingsgeleentheid te benut.

BESLUIT:

- * Die vergadering betuig sy dank aan die kategete van die Kerk.
- * Die vergadering betuig sy dank teenoor almal wat met die toerusting van kategete gemoeid is.
- * Dit word as 'n ideaal gestel dat elke kategeet die genoemde toerustingsprogramme op een van die drie genoemde wyses deurloop.

6. DIREKTEURE VAN KITAL GEMOEID MET KATEGESE

Tot na die afhandeling van die voorsiening van die kategese-handleidings was ds P A Geyser op 'n ad hoc basis by kategese betrokke. Prof M J du P Beukes was voltyds by kategese betrokke. Hy het in 'n groot mate as koördineerder en uitvoerder van die Ondersoekkommissie se besluite gefunksioneer. Dit het in praktyk die leiding en koördinerings ten opsigte van die daarstelling van die nuwe kategeseboeke beteken.

Na afhandeling van hierdie taak is sy aandag grootliks deur die leiding en koördinerings van die evaluasie van die kategehandleidings, kategetoerusting, die daarstelling van die oerleidingprogram, die skoolverwisselingskursus, en ander kursusse wat op kategeese betrekking het, in beslag geneem.

BESLUIT:

- * Kennis geneem.

7. **KATEGESELOKALE**

Die Raad is van oordeel dat doelmatige kategeselokale noodsaaklik is om kategeese sinvol aan te bied.

Met die oprigting van kategeselokale moet met die volgende rekening gehou word:

Die doel van die kategeese, die ouderdomsgroep, die behoefte van die gemeente (die lokale kan meerdoelig benut word), die kategesemethode en die benutting van media.

BESLUIT:

- * Die besluit van die 1986-Algemene Kerkvergadering word weer onder die aandag van die Kerk gebring: "Gemeentes word aangemoedig om hulle vir doelmatige kategeselokale te beywer.
- * Voordat 'n gemeente kategeselokale oprig, moet hulle eers die inligtingstuk van die Raad vir Kategeese raadpleeg.
- * Die inligtingstuk van die Raad vir Kategeese moet 'n deel word van die Raad van Finansies se voorskrifte in verband met die oprigting van geboue."

8. **KATEGESE-EVALUASIE**

Aangesien evaluasie 'n komponent van onderrig is, is die Raad van oordeel dat evaluasie by die kategeese onontbeerlik is. Hierdie evaluasie is by elke les in die nuwe boeke ingebou. Dit is egter ook sinvol as elke klas na afhandeling van 'n bepaalde afdeling van die werk oor die hele afdeling geëvalueer word. Vir hierdie doel is die evaluasie-kommissies van die boeke besig om die nodige evaluasievrae op te stel. Na voltooiing sal hierdie vrae aan die kategete van die Kerk beskikbaar gestel word wat dan op plaaslike vlak deurlopend die katekisasie in die gemeente sal evalueer. Dit beteken dat die jaarlikse algemene kategeese-eksamen verval.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering stem in met die gedagte dat evaluasie by kategese onontbeerlik is en dat katkisante deurlopend in die gemeente ge-evalueer sal word.

9. **BELYDENIS VAN GELOOF**

Die vorige Algemene Kerkvergadering het kennis geneem dat die Raad besig is om intensief ondersoek na alle aspekte rakende belydenis van geloof in te stel. Die Raad is veral bekommerd oor die feit dat baie katkisante belydenis van geloof aflê sonder dat hulle die werklike implikasies daarvan besef.

Die Algemene Kerkvergadering van 1986 het soos volg besluit: "In oorleg met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word die Raad se aanbevelings na afhandeling van die ondersoek, in die Kerk in gebruik gestel."

Na ondersoek is die besluite van die Raad in oorleg met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering na al die gemeentes van die Kerk gestuur.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering roep kerkrade op om toe te sien dat die riglyne soos neergelê en aan hulle beskikbaar gestel is, uitgevoer word.

10. **TOERUSTINGSKURSUSSE**

Die volgende toerustingskursusse is voltooi:

- * Skoolverwisselingskursus;
- * Motiveringskursus vir finalejaar-katkisante;
- * Aan die toerustingskursus "Ouerleiding" word gewerk.

BESLUIT:

- * Kennis geneem.

11. **SKAKELING TUSSEN RADE WAT MET JEUGWERK GEMOEID IS**

Op versoek van die Werkgroep Gemeente-Opbou het byeenkomste plaasgevind tussen die verskillende rade wat met jeugwerk gemoeid is. Besluite wat van groot belang vir die werk van die Kerk is, is geneem.

Van die belangrike besluite is die volgende

- * Die kinders moet by al die werk van die kerk en in die besonder die erediens en die pastoraat betrek word.
- * 'n Toerustingsprogram vir ouers met die oog op hulle kerklike godsdienstige verantwoordelikheid moet ontwerp word.
- * Met die oog op aktualisering van die kategese moet 'n program ontwerp word wat vir voorskool-, laerskool- en hoërskool-jeug aangebied word.

BESLUIT:

- * Rade wat met jeugwerk gemoeid is, skakel deurlopend met mekaar.
- * Die departement Praktiese Teologie in samewerking met die rade wat daarmee gemoeid is, lê 'n verslag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voor oor hoe die kinders beter by die werksaamhede van die Kerk betrek kan word.
- * Die Raad vir Kategese en Raad vir Jeugwerk kry opdrag om 'n toerustingsprogram vir ouers, voor die volgende Algemene Kerkvergadering gereed te maak.
- * Die vergadering bedank die Raad vir Kategese vir die verslag en vir die werk wat gedoen is.

12. SAMESPREKINGS TUSSEN JEUGINSTANSIES VAN DIE SUSTERKERKE

Jaarliks vind daar 'n gesprek plaas tussen die instansies van die drie susterkerke wat met bearbeiding van die jeug te doen het. Die doel is om van mekaar se standpunte kennis te neem en van die werk wat op die bepaalde terreine binne elke kerk gedoen word.

Die belangrikste sake wat die afgelope termyn bespreek is, is die volgende

- * Die plek van Jeugwerk in die kerk.
- * Die kerklik-godsdienstige taak van die ouers t.o.v. hulle kinders.
- * Die Presidentsraadverslag oor Jeugwerk.

BESLUIT:

Die Algemene Kerkvergadering spreek hom uit ten gunste van stimulerende en opbouende samesprekings met jeuginstansies van susterkerke.

13. RGN-VERSLAG OOR ONDERWYS

Die Algemene Kerkvergadering van 1986 het besluit:

"Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kry opdrag om 'n ondersoek te laat doen na die aanbevelings van die RGN-verslag oor die onderwys en die invloed wat dit het op die kategeseprogram van die kerk en riglyne in dié verband aan die Algemene Kerkvergadering te gee."

Met die uitvoer van die opdrag is geoordeel dat slegs aandag gegee word aan daardie aanbevelings van die RGN-verslag oor onderwys wat deur die regering aanvaar is en opgeneem is in die "Witskrif oor onderwysvoorsiening in die Republiek van Suid-Afrika 1983."

Ons is dankbaar dat die volgende opnuut gestel is." Die regering bevestig dat hy steeds bly staan by die Christelike karakter en die breë nasionale karakter van die onderwys" (Witskrif bl.4).

In die verslag word voorsiening vir Privaatskole gemaak. Ons oordeel dat Privaatskole in die toekoms miskien sal toeneem en al hoe meer ouers hulle kinders na hierdie skole sal stuur. Kerkrade behoort toe te sien dat kinders wat Privaatskole bywoon en veral by hulle koshuise inwoon, die gewone kategeseprogram van die Kerk deurloop.

Die volgende besluit kan ook vir die kategese van belang wees: "Die Regering aanvaar die aanbeveling van nege jaar-leerplig en ses jaar-skoolplig as doelwit ten opsigte van alle leerlinge, met die voorbehoud dat dit ingevoer word na gelang daarvoor voorsiening gemaak kan word en die oergemeenskappe daarvoor te vinde is. Dit staan dié uitvoerende onderwysdepartemente wat hoër vereistes wil handhaaf of invoer, vry om dit te doen." (Witskrif bl. 34)

Hierdie besluit kan tot gevolg hê dat kinders op 'n vroeër stadium as tans die skool en die ouerhuis verlaat. Dit bring mee dat kerkrade waar daar koshuise is waar kinders vir nie-formele onderrig gehuisves word, sal toesien dat hierdie kinders die gewone eredienste en kategese van die gemeente bywoon.

BESLUIT:

* Kennis geneem.

XIX. NAGMAAL

1. NAGMAAL

Die Algemene Kerkvergadering van 1986 het besluit om die aangeleentheid van die uitnodiging na die nagmaal na die

Kommissie van die Algemene Kerkvergadering terug te verwys.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het 'n memorandum van die Raad vir Prediking en Erediens oor die onderwerp aangevra. Die Raad vir Prediking en Erediens het 'n memorandum getiteld: "Die uitnodiging na die nagmaal" geskryf deur prof DJ Booysen, ingedien. Die memorandum van prof Booysen is ter insae beskikbaar.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het besluit dat die memorandum by die Inligtings- en Besprekingsvergadering behandel moet word.

Die Inligtings- en Besprekingsvergadering van November 1988 het die memorandum bespreek en daarvan kennis geneem. Prof Booysen kom in sy memorandum tot die volgende gevolgtrekking en aanbeveling:

"Uit die studie is dit duidelik dat die vraag waarom alles gaan die vraag is of die uitnodiging na die Nagmaal as 'n 'oop' uitnodiging beskou moet word al dan nie. Hierop kan duidelik nie 'n ongekwalifiseerde antwoord gegee word nie. Die uitnodiging is 'oop' as daar sprake is van lidmate van ons kerk. Selfs in dié geval is dit ook waar dat die lidmate aan die voorbehoude wat gestel word, moet voldoen. Die probleem wat ons hier het, is die feit dat die kerkraad nooit onomwonde kan verklaar dat die besoekende deelnemers waardige deelgenote aan die dis is nie. Die vraag is egter of die kerkraad ooit ten opsigte van enige deelnemer so 'n verklaring kan uitreik? Is dit nie ook waar nie dat ons tog nie na die Nagmaal kom omdat ons sonder sonde is nie. Die Nagmaal hou juis rekening met die gebrokenheid van die wêreld waarin ons lewe en verklaar ook dat dit nie die bedoeling is "om die verslae harte van die gelowiges kleinmoedig te maak nie, asof slegs die wat sonder enige sonde is, na die nagmaal van die Here mag kom. Ons kom tog nie na die nagmaal om daarmee te kenne te gee dat ons in onself volmaak en regverdig is nie. Inteendeel, ons kom juis omdat ons ons lewe buite onself in Christus seek, en daarmee bely ons dat ons nie volmaakte geloof het nie".... . Haitjema wys daarop dat die nagmaalganger moet weet wat hy doen. Geloof word by hom persoonlik veronderstel. Geloof kan heel swak wees, tog is dit geloof in actu.

As dit nou gaan oor lidmate van ander kerke, hoef die saak ook nie probleme op te lewer nie. Die saak is nie problematies nie. Miskien het die algemene gebruik sommiges mislei. Sommige predikante nooi bloot uit gewoonte die besoekers om saam deel te neem aan die Nagmaal. Die feit dat die kerkraad daaroor 'n bepaalde besluit kan neem, word nie in ag geneem nie. Anders gesê: Kerkrade behoort hul opsigtaak veel ernstiger op te neem deur hulle telkens daarvan te vergewis of hulle alle besoekers wil uitnoui of nie.

Die huidige formulering van die Bepalings van die Kerkwet ten opsigte van die uitnodiging kan dus net so gelaat word."

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering oordeel dat Bepalings 96 en 97 van die Kerkwet, die uitnodiging en toelating tot die nagmaal bevredigend reël.

2. WYSE VAN NAGMAALVIERING

Prof A D Pont is versoek om 'n rapport op te stel oor die manier waarop nagmaal gevier word.

Die rapport is as studiemateriaal aan alle gemeentes en dienaars van die Woord gestuur.

BESLUIT:

- * dat steeds in gedagte gehou moet word dat die manier waarop die nagmaal gevier word, 'n middelmatige saak is.
- * Die gebruik om die nagmaalselemente sittende aan 'n tafel te ontvang, word gehandhaaf.

3. NAGMAALBEKER EN VIGS

Dr A J P Burger, internis te Potchefstroom, is versoek om 'n rapport oor die nagmaalbeker en Vigs vir die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op te stel.

Dr Burger maak die volgende gevolgtrekkings:

'n Ernstige Vigs pandemie, moontlik meer omvangryk en met groter gevolge as die swart pes van die middeleeue, gaan ontwikkel in die volgende 15 tot 20 jaar

- ** Vir die eerste omtrent 5 jaar sal die infeksie onopgemerk wyd versprei, sonder om sy teenwoordigheid bekend te stel by wyse van simptome van 'n siektetoestand.
- ** Die infeksiekoers onder swart heteroseksueles is waarskynlik tans in die omgewing van 0,1%. Eksponensiële ontplofing van die infeksie (totdat 50% na 80% van die seksueel aktiewe bevolking geïnfecteer is) word oor die volgende 5 jaar verwag.
- ** Daarna, tot op omtrent 17 jaar van nou af, sal toenemende sterftes plaasvind totdat tussen 50% en 90% van die geslagtelik aktiewe bevolking dood is.
- ** Die laagste sterftekoers sal wees by:
 - Kinders onder 14 jaar (seksueel onaktief)
 - Ou mense

- ** Die mees kritiese tyd kan wees omtrent 12 jaar van nou af, wanneer baie sterftes alreeds plaasgevind het, en min gesonde werkers sal oorbly om dienste in stand te hou, terwyl daar 'n maksimum aantal siekes en sterwendes versorg sal moet word (in die omgewing van 1 000 000?).
- ** Die siekte is tans 100% dodelik binne enkele jare, en 'n teenmiddel is nie beskikbaar nie. Die moontlikheid dat 'n teenmiddel betyds (binne 5 jaar?) ontwikkel sal word, is skraal. Die bestaan van 'n effektiewe teenmiddel sal die probleem met Vigs verlig dog nie uitskakel nie (vgl die ondervinding met Sifilis en ander minder ernstige veneriese siektes, wat nog nie uitgewis is ten spyte van effektiewe teenmiddels nie.)

Na aanleiding van onder meer die ondervinding met die swart pes in die middeleeue, kan slegs enkele moontlike gevolge aangetoon word wat lewenswyse gaan beïnvloed, en landsbestuur gaan kompliseer:

- ** **Demografiese gevolge:** Vermindering van die bevolking; verandering van die bevolkingsamestelling; verandering in die bevolkingsdistribusie landswyd; ontvolking van spesifieke dele van die land.
- ** **Infrastrukturele instandhoudingsprobleme:** Paaie; voerdienste; gesondheidsdienste; maatskaplike dienste en bejaardesorg; onderwys; voedselproduksie; stagnasie van nuwe ontwikkelingsprojekte in verband met behuising en dorpe en stede.
- ** **Kulturele gevolge:** Verandering van die siening van die bevolking oor sake soos: Politieke strukture en stelsels; humanisme en liberalisme; konserwatisme; ortodoksisme. Die ontstaan van episodes van bevolkingshisterie en heksejagte en onoorwoë radikale optrede.
- ** **Religieuse gevolge:** Die swart pes was een van die faktore wat sterk bygedra het tot die verbreking van die houvas van die kerk op die mense, en was een van die stimuli vir die ontwikkeling van die renaissance. Charismatiese en fundamentalistiese groepe het ontstaan (vgl die flagellante; antisemitisme en ander heksejagtery).
- ** **Ekonomiese en nywerheidsgevolge:** Effekte op "Consumerism"; mynboubedryf; private sektor (veral groot kettingwinkels); inflasie; rentekoerse en eiendomsmark; werkverskaffing; agtergeblewe gebiede; algemene ekonomiese ineenstorting.

In die komende krisis sal bevreesde en onseker bedreigde mense (lidmate) onvoorspelbaar en emosioneel optree.

Hiervoor is daar al sterk aanduiding by die houding van wetenskaplikes, en die gesondheidsberoep (geneeshere, verpleegsters), wat die siekes moet gaan versorg.

By 'n redelike aantal van die versorgers word Vigs lyers geblameer dat hulle self verantwoordelik is vir hulle eie toestand; dat Vigs 'n ekologiese regstellingsmeganisme is; dat onkoste om die probleem die hoof te bied onoorkomelik groot is, en dat behandeling meer as die minimum (verligting van lyding buite hospitaalverband) nie aangewese is nie.

Sommige wetenskaplikes ignoreer doelbewus die probleem en wil nie aan navorsing deelneem nie.

Heelwat van die amptelike owerhede wat ernstige aandag behoort te gee aan die probleem, se inertia is nog te groot om aan die gang te kom.

Dit gaan onvermydelik gebeur dat die gemeenskaplike nagmaal-beker verdag gemaak word, met ernstige gevolge vir lidmate, geestelike versorging, en die gesondheid van die kerk. Dit kan selfs voorspel word dat mense geneigd sal wees om gesamentlike byeenkomste te vermy.

Dr Burger maak ten spyte van die bostaande somber feitestellings en projeksies die volgende stellings en aanbeveling.

- * Dit is waarskynlik nodig dat die Algemene Kerkvergadering ernstige oorweging skenk aan die stigting van 'n klein multiprofessionele span wat die effekte op die kerk en sy rol in die samelewing, en die effek op sy lidmate, moet ondersoek, en teenmaatreëls beplan. So 'n komitee kan tans redelik rustig en oorwoë besin en uitbrei indien nodig, tot tyd en wyl die krisis verby is.
- * Daar is min twyfel dat Vigs nie deur eetgerei (nagmaal-beker) versprei sal word nie.
- * Daar is ewe min twyfel dat die gewone lidmaat probleme gaan hê met die nagmaalbeker en Vigs.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die verslag van dr A J P Burger oor die nagmaalbeker en Vigs.
- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word versoek om 'n multi-professionele studiekommissie saam te stel wat die effekte van Vigs op die kerk sal ondersoek en teenmaatreëls beplan.
- * Die beoogde ondersoek geniet dringende aandag.

XX. OPSIG EN TUG

1. OPSIG EN TUG : BESKRYWINGSPUNT

Die Ring van Heidelberg stuur die volgende beskrywingspunt:

Die hele aangeleentheid van die opsig en tug in die kerk is 'n saak waaroor daar nog baie onduidelikheid bestaan, veral ten opsigte van die verantwoordelikheid van die lidmaat. Daarom versoek die Ring van Heidelberg die Algemene Kerkvergadering om 'n opvoedingsaksie vir lidmate van die Hervormde Kerk oor die opsig en tug te bespreek. Voorts moet ook uitgewys word watter rol opsig, toesig en tug binne gemeentes behoort te speel en wat die verantwoordelikheid van die lidmaat behels.

BESLUIT:

- * Die vergadering neem kennis van die beskrywingspunt.

2. OPSIG EN TUG : WYSIGINGS VAN BEPALINGS 112, 117.5 en 119.4

Die Raad vir Regsadvies adviseer dat die volgende wysigings aangebring word :

Dat die laaste sin in die huidige Bepaling 112 wat soos volg lees: "Daarna word volgens die bepalings vir die tug gehandel" vervang word met die volgende : "Die tugvergadering is verplig om toe te sien dat binne 3 dae na hierdie optrede 'n skriftelike klag by hom ingedien word en daarna die klag te ondersoek in ooreenstemming met die Bepalings".

Dat Bepaling 112 verder in twee sub-Bepalings verdeel word sodat die hele Bepaling soos volg daar sal uitsien :

BEPALING 112

Aanstootlike sondes

1. In die geval van aanstootlike sondes wat die eer van God, die geloof en vertroue van die gemeente aantas en die goeie orde bedreig, sal die betrokkenes selfs sonder 'n skriftelike klag, met die verbygaan vir die bepaling vir die opsig die gebruik van die sakramente ontsê word. In die geval van 'n ampsdraer sal hy terselfdertyd van sy ampspligte onthef word.
2. Die tugvergadering is verplig om toe te sien dat binne 3 dae na hierdie optrede 'n skriftelike klag ingedien word en die klag daarna te ondersoek in ooreenstemming met die bepalings."

Die Raad doen ook aan die hand dat vanweë die feit dat Bepalings 112 en 114 inhoudelik beter bymekaar hoort terwyl Bepaling 113 beter by Bepaling 111 aansluit, Bepalings 112 en 113 omgeruil word.

Wat Bepalings 117.5 en 119.4 ("getuies" en "mede-ondertekenaars") betref, is die Raad se advies dat die verwarring oor die twee begrippe voorkom kan word deur die betrokke twee subartikels soos volg te wysig :

BEPALING 117.5:

Die klagskrif word deur die klaer en twee getuies onderteken. Die getuies bevestig die klaer se handtekening sonder om by die inhoud van die klag gemoeid te wees.

BEPALING 119.4:

Die voorsitter en skriba roep binne drie dae die klaers(s), die aangeklaagde en alle persone wat vir die partye getuienis moet lewer, per aangetekende pos op.

Dat 'n klag aanhangig gemaak is en waar en wanneer die vergadering plaasvind, word uitdruklik in die kennisgewing genoem en 'n afskrif van Bepaling 128 word ingesluit.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering aanvaar die voorgestelde wysigings aan Bepalings 112, 117 en 119.

XXI. H U W E L I K E

1. MORALITEIT EN DIE HUWELIK

Dr R M Naudé het op versoek 'n memorandum oor die onderwerp: "Moraliteit en die Huwelik" voorberei.

Hy behandel in die memorandum onderwerpe soos:

- * Moraliteit, Kerk en Staat.
- * Die huwelik en gesin.
- * Egskeiding en die Egskeidingswet.

Nadat hy op die verantwoordelikheid van die staat in hierdie verband gewys het, toon hy aan dat dit vir die Kerk belangrik is om aan die hand van die egskeidingsyfer die volgende in berekening te bring:

- * Dat daar regdeur die Kerk en by elke gemeente 'n spesifieke poging aangewend moet word om meer rondom die inhoud en die wese van die huwelikskategese te maak. Programme wat oor 'n langer tyd as slegs 'n "geselsie" oor die huwelik is, sal noodsaaklik wees.
- * Dat huweliksonenigheid so vroeg as moontlik geïdentifiseer en gehanteer moet word.
- * Dat predikante toenemender ook oor die inhoud en die hantering van huweliksprobleme toegerus sal moet word.
- * Dat die diensgroepstelsel van die Kerk en gemeentes sinvoller benut moet word om die nodige toerusting aan gemeentelêde in en rondom die huwelik te bied.

Die Raad vir Kerk en Owerheid het die memorandum breedvoerig bespreek.

BESLUIT:

- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word versoek om in samewerking met die Raad vir Kerk en Owerheid met die owerheid oor moraliteit en die huwelik in gesprek te tree.
- * Die Algemene Kerkvergadering benadruk die verantwoordelikheid van elke gemeente en kerkraad ten opsigte van moraliteit en die huwelik. Kerkrade word versoek om die riglyne soos in die verslag weergegee te volg.

2. EGSKEIDING

Beskrywingspunt : Ring van Zeerust.

Die Ring van Zeerust versoek die Algemene Kerkvergadering om opnuut na egskeiding en hertrou te kyk en om indien nodig nuwe riglyne te formuleer wat reg aan die Bybelse gegewens sal laat geskied aangesien dit soms voorkom asof die huidige riglyn aan die onrusbarende huweliksverval meewerk. Die nuwe riglyn moet daarvan getuig dat die kerk erns maak met die heiligheid van die huwelik en die huweliksbefoel wat die kerk afneem en doelgerig leiding aan kerkrade gee om die toenemende huweliksverval te probeer teëwerk.

BESLUIT:

- * Die beskrywingspunt van die Ring van Zeerust word aanvaar.

XXII. KERKLIKE GOEDERE

1. RAAD VAN FINANSIES

Die lede is reeds vroeër tydens die vergadering verkies.

DANKBETUIGING

Die volgende persone word namens die Algemene Kerkvergadering bedank vir hulle bydrae op die Raad van Finansies:

Dr J H de Loor
Prof P W Hoek
Mnr A J Marais
Mnr T F Dreyer
Dr P A Claassens

AFSLUITING

Dr G B du Plessis versoek die vergadering om saam te sing van Ges. 182: 1, 4 en 5 en gaan voor in gebed.

OGGENDSITTING: 1 JULIE 1989

OPENING:

Ds P L van Jaarsveld lees voor uit Rom. 8: 31-39, laat sing uit Ges. 74: 1-4 en gaan voor in gebed.

GOEIE WENSE

Ds P D F le Grange het gister siek geword en is gisteraand geopereer. Die vergadering se goeie wense word aan hom oorgedra.

DANKBETUIGING

Die volgende brief word van mev Hettie van Tonder ontvang:

"Eerstens my hartlike gelukwense met die verkiesing tot voorsitter.

Ek sal dit baie waardeer indien u so vriendelik sal wees en daar 'n geleentheid sal wees, om my en my gesin se dank in die vergadering te betuig aan die Kerk, Predikante, al die Rade van die Kerk en gemeentes en gemeentelade vir wat hulle gedoen en beteken het vir my man in sy lewe, tydens sy siekte en met sy afsterwe. Vir al die belangstelling, gebede, besoeke, telefoonoproepe, ruikers, kransies, ens.

Dit word opreg waardar.

Met dank en groete

HETTIE VAN TONDER EN GESIN"

ORDEMOSIE

Die volgende ordemosie word gestel:

"Die Algemene Kerkvergadering versoek die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om die moontlikheid en die wenslikheid te ondersoek om die insameling van empiriese kerklike en gemeentelike gegewens deur middel van vraelysopnames te koördineer, op verantwoordelike wyse te bevorder, en die resultate tot beskikking te stel van werkgroepe, rade en individue wat belang by die gebruik daarvan het."

BESLUIT:

* Die mosie word aanvaar.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Die volgende afgevaardigdes kom ter vergadering:

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYDPERK</u>
Ds P P Jooste	Voortrekkerhoogte	30 Junie 10h30
Ds J C van der Merwe	Kempton Park-Oos	30 Junie 11h35 terug ter vergadering
Ds E J Smit	Kriel	30 Junie 11h45 terug
Oudl J P Theron	Johannesburg- Middestad	1 Julie 1989
Ds J J Viljoen	Witbank	1 Julie - Kom ter vergadering

Verlof word aan die volgende afgevaardigdes toegestaan:

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYDPERK</u>
Ds S J v/d Westhuizen	Lichtenburg	30 Junie 10h15-12h45
Dr A da Silva	Hartbeeshoek	30 Junie 11h15-14h00
Oudl B W Venter	Pietersburg	30 Junie 10h30 en verder
Ds P J van der Merwe	Pietersburg	30 Junie 10h30 en verder
Ds T J Botha	Witbank-Noord	30 Junie 10h45-12h45
Ds A J H J van Rensburg	Kaapstad	30 Junie 14h00 en verder
Oudl W J Cripps	Newlands	30 Junie 14h00-21h30 en 1 Julie 14h00-21h30

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYDPERK</u>
Oudl J I Breytenbach	Hartebeeshoek	30 Junie 10h45-14h00
Ds P P H Alberts	NDP	30 Junie 11h15 en res
Ds N M Alberts	NDP	30 Junie 11h15 en res
Ds A N J D Alberts	Naboomspruit	1 Julie volle tydperk
Ds K Papp	Krugersdorp	1 Julie 12h45 en res
Ds C L Badenhorst	Krugersdorp-Oos	1 Julie 11h00 en res
Ds E H J Engelbrecht	NDP	1 Julie 12h30-14h00
Ds P J W Schutte	NDP	30 Junie 12h30 tot 1 Julie
Oudl W A Nice	Allanridge	30 Junie 16h00 en verder
Ds J van Immerzeel	Silverton	30 Junie 12h00-16h00
Ds G P Visser	Makwassie	30 Junie 12h00 tot 1 Julie - Sluiting
Oudl H S Gagiano	Randpoort	30 Junie Heeldag
Ds G S Botha	Primrose-Oos	27 Junie en verder (siekte)
Oudl P P Prinsloo	Rust-der-Winter	30 Junie 19h30-21h30
Prof M J du P Beukes		30 Junie 19h30 en verder
Oudl D P van Rooijen	Durban-Suid	30 Junie 16h00 en verder
Oudl I de Bruyn	Vereeniging	1 Julie - volle sitting
Oudl J A Minnaar	Noord-Westelike Pretoria	1 Julie - volle sitting
Oudl R Theron	Barberton	1 Julie en verder
Oudl H F D Theunissen	Komatipoort	1 Julie en verder
Dr J A Beukes	Roedtan	30 Junie 19h30-21h30
Ds L J Strauss	Port Elizabeth	30 Junie 16h15-19h30
Ds P H Viljoen	Wespark	30 Junie 16h15-19h30
Ds M Bacon	NDP	30 Junie 14h00-19h30
Ds D Kriel	Vaalharts	30 Junie 14h00-19h30
Dr S P Pretorius	Magaliesmoot	30 Junie 14h00-18h45
Oudl J B Dorfling	Zuurfontein	30 Junie 14h00-15h00
Ds S T Opperman	NDP Wynberg	30 Junie 14h00 en verder
Ds J J Mc Donald	Roodepoort	30 Junie 19h30-21h30
Oudl G J R Potgieter	Brits	30 Junie 17h30-21h30
Ds E C Eckard	Beroepbaar	1 Julie en verder
Ds A C Kuyper	Pretoria-Noord	30 Junie 14h30-17h30
Ds P R Buitendag	Louis Trichardt	30 Junie 14h00-16h00
Dr A J G Dreyer	Kaapstad	30 Junie 15h30 en verder
Oudl J B du Plessis	Kaapstad	30 Junie 15h30 en verder
Ds F H van der Merwe	Witfield	30 Junie 19h30-21h30
Ds W J Jacobsohn	Springs-Oos	1 Julie 14h00 tot einde
Oudl V E Wilson	Oostelike Pietersburg	30 Junie 14h30-17h50
Oudl A J Pretorius	Weltevreden	1 Julie volle sitting
Ds C J Botha	Sundra	30 Junie 15h15-17h00

<u>NAAM</u>	<u>GEMEENTE</u>	<u>TYDPERK</u>
Oudl P C Erasmus	Outeniqua	1 Julie en verder
Diak W H Barnard	Venterskroon	30 Junie 19h30-21h30
Ds B J Erasmus	Eendracht	30 Junie 18h30-21h30
Ds M J van Schalkwyk	Van der Hoff	1 Julie volle sitting
Ds P D le Grange	Zwartruggens	30 Junie 19h30-21h30
Dr L C Bezuidenhout	Kensington	1 Julie volle sitting
Ds W F Rademeyer	Oudtshoorn	1 Julie en verder
Oudl R W Watson	Johannesburg- Middestad	1 Julie en verder
Ds F Evert	Koster	1 Julie 09h00-11h00
Ds P D le Grange	Zwartruggens	1 Julie en verder
Oudl W P Marx	Richardsbaai	30 Junie en verder
Ds P de Kock	Hospitaal-Predikant	1 Julie 13h00 tot einde
Dr R M Naudé	Theresapark	1 Julie volle sitting
Diak L Steyn (mev)	Theresapark	1 Julie volle sitting
Ds E P Vosloo	Orkney-Oos	1 Julie 12h00 tot einde
Ds W G Habig	Carolina	1 Julie 14h00 tot einde
Oudl W Engelbrecht	Carolina	1 Julie 14h00 tot einde
Oudl W A van der Berg	Krugersdorp	1 Julie 14h00 tot einde
Prof T F J Dreyer	Dosent	1 Julie 14h00 tot einde
Dr J G M Dreyer	Verwoerdburg	1 Julie 14h00 tot einde
Ds P P H Alberts	NDP	1 Julie 09h00 tot einde
Ds N M Alberts	NDP	1 Julie 09h00 tot einde

XII. KERKLIKE GOEDERE

2. OORSIG OOR DIE FINANSIËLE POSISIE VAN GEMEENTES OOR DIE JARE 1985/87

Die vergadering behandel die statistiese gegewens ten opsigte van die gemeentes se inkomste en uitgawes oor die jare 1985, 1986 en 1987 met 'n vergelyking teenoor die tydperk 1983/86.

Aandag word gegee aan die grafiek, vergelykende state, histogramme en sirkeldiagram wat in die agenda opgeneem is. Die konklusies wat die administrateur uit die gegewens trek, geniet aandag.

BESLUIT:

- * Die vergadering neem kennis van die insiggewende verslag van die administrateur oor die inkomste en uitgawes en bates en laste van gemeentes
- * Om die finansiële posisie op die langtermyn gesond te hou, sal die Kerk op verskeie terreine finansiële dissipline moet toepas o.a.:
 - ** Lidmate sal aangespoor moet word tot ware offerbereidheid.
 - ** Kerkrade sal verantwoordelik te werk moet gaan wanneer hulle uitbreidings aan geboue of nuwe geboue beplan.
 - ** Ringsvergaderings moet baie oordeelkundig te werk gaan met vorming van nuwe gemeentes en vasstelling van gemeentegrense.
 - ** Daar sal ook op sinodale vlak rekening gehou moet word met die vermoë van gemeentes wanneer uitbreiding van sinodale werksaamhede beplan word.

3. FINANSIËLE STATE VAN DIE RAAD VAN FINANSIES

Die finansiële state van die Raad van Finansies word behandel.

As bylae tot die agenda is ingesluit:

- * die balansstaat op 31 Desember 1988.
- * balansstate wat die stand van bates en finansieringsbronne vir die afsonderlike fondse en rekeninge aantoon op 31 Desember 1988.
- * gekonsolideerde inkomstestate vir die jare 1986, 1987 en 1988.

3.1 Bates en Laste

Die bates onder direkte beheer van die Raad van Finansies het met R10 314 386 toegeneem sedert 1985 en staan op 31 Desember 1988 op R40 916 688.

Die verpligtinge van die Raad het met R9 323 698 toegeneem en staan op 31 Desember 1988 op R32 074 050.

Die opgehoopde fondse het oor die drie jaar toegeneem met R990 688 en staan op 31 Desember 1988 op R8 842 638.

Die toename in die fondse het soos volg plaasgevind.

	TOENAME	AFNAME
Administrateurskantoor		1 919 013
Algemene Kerkfonds	41 293	
Algemene reserwe	92 664	
Argief en Museum		22 621
Barton Keep	5 191	
Bearbeiding Bejaardes	2 795	
Christelike Vrou	33 866	
Dirk van der Hoffgebou		39 721
Eiendomreserwe	8 530 479	
Evangelisasie standplase	27 682	
Fonds vir Gemeente Opbou	283 508	
Generaal Pretoriusgebou	452 562	
Hospitaalbearbeiding	78 122	
Jacob Maréstraat eiendom	25 769	
Kapitaalvoorsieningsfondse	1 327 098	
Kital		230 336
Konservatorium vir Kerkmusiek		17 138
Minnaarstraat Eiendom	353 617	
NHSV Hoofbestuur	35 634	
Pastorale Verwysingsdiens		3 795
Raad vir Belydende Jeug		11 362
Raad vir Kategese		19 841
Sendingraad	42 655	
Studentebearbeiding	14 087	
Sentrale Fonds vir Publikasies	9 000	
Teologiese Opleidingsfonds	180 514	
Tydskrifafdeling		17 040
Van der Hoff Studiefonds	23 753	
Verhuurde eiendomme	41	
Versekeringsfonds	58 519	
Waterval Eiendom		5 495
Tekort van Sakebedrywe		7 446 969
De Jager/HAUM t o v Kital		894 830
	11 618 849	10 628 161
<u>Min: Afname</u>	10 628 161	
	990 688	

3.2 Eiendomme aangekoop en deur bemakings verkry:

Aangekoop

Gedeelte 113 van die plaas Waterval 273, Pyramid (teen kosprys)	38 500
Erf 228 Meyersdal Uitbreiding 2, Alberton (teen waardasie)	220 000
Erf 275 Paradystrand, Humansdorp (In trust vir Gem. Port Elizabeth (Wyk Jeffreysbaai)	12 843

Erf 1351 Rustenburg (Gerrieshof)
(In trust vir Ons Tuis) 250 000

Deur Bemaking verkry

Ged. 10 en Ged. 12 van die plaas
Syferfontein No. 115, groot ± 281 ha.
Erflating van wyle J A P Oberholzer.
(Boedel in proses van afhandeling -
waardasie) 250 000

3.3 Eiendom verkoop of oorgedra

Verkoop

	<u>VERKOOPPRYS</u>	<u>BOEKWAARDE</u>
Erf 409 Aucklandpark	111 150	29 673
Studente-wonings Turfloop	19 500	6 836
Ged. 278 van die plaas Grootvlei 272 met woonhuis	160 000	160 000

Oorgedra na die Kinderhuise van die Nederduitsch Hervormde Kerk

Hoewe 169 Wonderboom Landbouhoewes	150 921
Hoewe 152 Wonderboom Landbouhoewes	109 745

Oorgedra na Monument Tehuise

Erf 424 Potgietersrus	16 287
Erf 425 Potgietersrus	30 479

3.4 Eiendomme ten dienste van die Hervormde Kerk in Suidelike Afrika - daargestel deur Ringsendingrade:

Hierdie eiendomme word op die balansstaat aangetoon teen 'n nominale waarde van R1 aangesien die landswet bepaal dat hierdie eiendomme nie op die Raad se naam geregistreer kan word nie. Die eiendomme, wat kerkgeboue en pastorieë insluit, word vir versekering-doeleindes gewaardeer op R833 000.

BESLUIT:

* Met instemming kennis geneem.

4. HEFFINGS

Die sestigste Algemene Kerkvergadering (1983) het die praktyk gevestig dat die vergadering self die begroting vasstel in die jaar waarin hy sit en dit verder aan die Raad van Finansies oorlaat om in oorleg met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in die tussenjare die begroting te bepaal. Vir die tussenjare moet die Raad van Finansies net vir die vasgestelde poste begroot en die begroting aanpas met eskalاسie of vermindering van die koste verbonde aan die bestaande poste.

Die Algemene Kerkvergadering het ook besluit dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die begroting keur en sy goeie oordeel moet gebruik om, in samewerking met die Raad van Finansies en met inagneming van ekonomiese omstandighede dié poste wat op die prioriteitslys verskyn in werking te stel.

Van die poste wat op die prioriteitslys verskyn het, is die volgende ingestel.

- * Die kategesestandplaas (direkteur by Kital).
- * Tweede standplaas by die studentegemeente in Pretoria (U.P) en Potchefstroom.
- * Medeprofessore by die Departemente Nuwe Testamentiese Wetenskap en Dogmatiek en Christelike Etiek aan U P.

Poste wat nog op die prioriteitslys verskyn maar nog nie in werking gestel is nie, is:

- * Professore aan die Departemente Praktiese Teologie, Godsdien en Sendingwetenskap en Kerkgeskiedenis en Kerkreg.
- * Jeugwerk/Opvoeding en Onderwys.
- * Voltydse direkteur vir die Pastorale Verwysingsdiens.
- * Een professor aan die Hervormde Teologiese Opleiding.

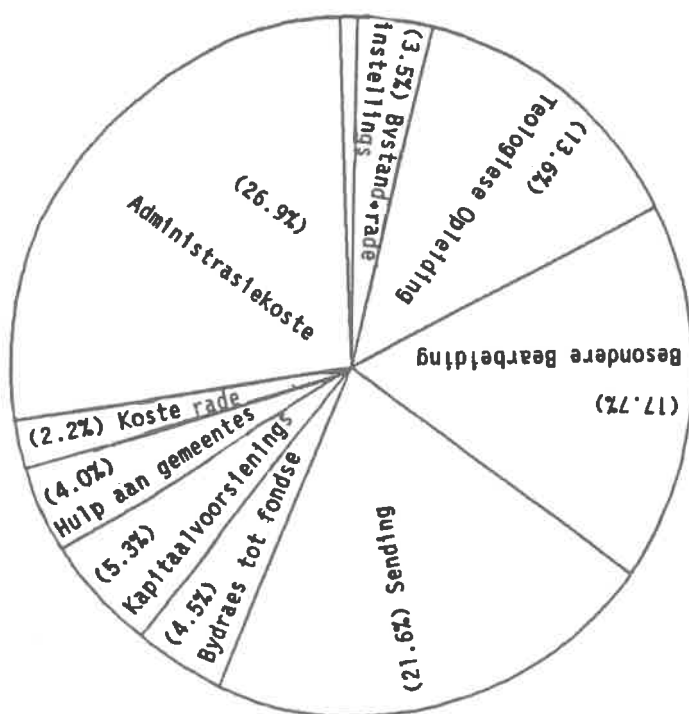
Die inwerkstelling van die poste en die normale eskalاسie in koste het veroorsaak dat die begroting vir heffings vir die jare 1986, 1987 en 1988 soos volg vasgestel is:

JAAR	AANTAL	BEDRAG PER LIDMAAT	% STYGING	TOTAAL
1985	129 426	R30-00		R3 882 780
1986	130 981	R36-00	20%	R4 715 316
1987	131 862	R43-00	19.4%	R5 670 066
1988	132 661	R48-50	12.8%	R6 434 058

Die stygings in die begroting van 1986 teenoor 1985 van 20% is in 'n groot mate toe te skryf aan die besluite van die Algemene Kerkvergadering ten opsigte van die skepping van addisionele poste vanaf Julie 1986. So ook is die styging van 19.4% in die begroting van 1987 teenoor 1986 die gevolg van die besluite, waar die impak vir die volle jaar gevoel is. Die Raad van Finansies het in die begroting vir 1988 slegs voorsiening gemaak vir die eskalasie in koste as gevolg van inflasie. Daarom kon die styging beperk word tot 12,8%.

In die agenda toon 'n sirkeldiagram dat heffings 17.3% van die gemeentes se totale besteding uitmaak. Onderstaande sirkeldiagram toon aan hoe die heffings vir 1988 aangewend is.

AANWENDING VAN HEFFINGS 1988

Vir die jare 1979, 1983, 1986 en 1988 het die aanwending van die heffings vir die vernaamste poste soos volg vergelyk:

	1979	1983	1986	1988
Administrasiekoste	26.3%	28.9%	29.0%	26.9%
Sending	8.4%	12.4%	20.4%	21.6%
Besondere bearbeiding	22.5%	18.6%	15.6%	17.5%
Teologiese Opleiding	17.3%	17.9%	13.3%	13.6%

Die bo-normale styging in die koste van sending spruit uit twee faktore naamlik:

- * Die afskaffing van die ringsheffing vir sending van R3-00 per lidmaat in 1985 en die insluiting daarvan in die sinodale heffing.
- * Die kansellasië van die ooreenkoms met die Universiteit van die Noorde en die vestiging van 'n eie opleiding te Klipdrif.

Die Raad van Finansies het begrip daarvoor dat daar gemeentes is wat finansieël swaar kry en dat die heffings 'n groot las op sulke gemeentes plaas. Daarom is die Raad te meer dankbaar dat gemeentes so getrou hulle heffings oorbetaal het dat die Kerk se werk nie gestrem is nie. Waar dit vir sommige gemeentes baie moeilik geword het om die standplaaskoste te dra en nog heffings te betaal, het die hele Kerk die las gedra deur by te dra tot die Fonds vir Gemeente-Opbou deur middel van heffings. Uit die Fonds is gemeentes in staat gestel om hulle standplase in stand te hou en nog hulle verpligtinge na te kom. In die verband verwys ons na die Agenda bls. 9. In 'n paar gevalle is gemeentes ook uit die Algemene Diakonale Fonds bygestaan om hulle verpligtinge teenoor die organe van bystand vir die diens van barmhartigheid na te kom.

Die Raad van Finansies het op sy vergadering van 10 Maart 1989 met groot waardering kennis geneem dat daar slegs 3.6% van die totale ontvangbare heffings tot 31 Desember 1988 nog uitstaande was. Alle heffings tot 31 Desember 1987 op R2 705 na, is reeds betaal.

Meeste gemeentes het ook oorgeskakel na die praktyk om heffings maandeliks aan die Raad oor te betaal, hetsy in die vorm van aftrekorders of per tjek. Dit het tot dusver nie nodig geword dat die besluit van die 59ste Algemene Kerkvergadering met betrekking tot die invordering van heffings per debietorder toegepas word nie. Die Algemene Kerkvergadering het ook besluit dat die Raad rente moet hef op uitstaande heffings maar dat die Raad dit met omsigtigheid moet toepas.

Omdat die Raad van Finansies en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering maar te bewus is van die finansiële druk op gemeentes is daar in die 1989 begroting wat voor die vergadering sal dien reeds 'n aantal stappe geneem tot rasionalisasie en om die styging in die begroting tot die minimum te beperk. Van hierdie stappe sluit in:

Rasionalisasie by die Teologiese fakulteit

- * Met die bedanking van Prof G C Velthuysen en die uittrede van Prof B J Engelbrecht is slegs een dosent naamlik Prof J H Koekemoer in die Departement Dogmatiek aangestel. Die besparing beloop ongeveer R85 000 vir 1989
- * Die aanstelling van mede-professore by die departemente Praktiese Teologie, Godsdiens en Sendingwetenskap en Kerkgeskiedenis en Kerkreg is nie deurgevoer nie. Die besparing as gevolg hiervan beloop R255 000 in 1989.
- * Die aanstelling van 'n tweede direkteur by die Sentrum vir Voortgesette Teologiese Toerusting is tydelik teruggehou.

Inkorting van beurse en lenings

As gevolg van die verwagte oorskot aan predikante oor die volgende aantal jare het die Kuratorium besluit om vanaf 1989 aan hoogstens 10 eerstejaar studente wat vir teologiese studie aanmeld, beurslenings toe te ken. Die gebruik geld nie vir studente wat voor 1989 toegelaat is nie, maar sal so infaseer dat daar uiteindelik sowat 60 studente in die 6 studiejare sal wees wat deur die Kerk finansiël ondersteun moet word. Dit sal meebring dat die kapitaalvoorsiening vir beurslenings aanmerklik verminder. Vir 1989 is die besparing R143 805.

Uitskakeling van BD-studente en dienspligkapelane uit Pensioenfonds

In die voorstelle tot wysiging van die bepalings vir die Pensioenfonds word voorgestel dat die praktyk om BD-studente vanaf hulle 1ste jaar by die Pensioenfonds in te skakel, gestaak word en dat predikante lid word van die Pensioenfonds wanneer hulle voltyds in 'n gemeente bevestig word. Tans word dienspligkapelane se pensioenbydraes uit die begroting

aan die Pensioenfonds oorbetaal. Indien die voorstel aanvaar word, sal dit 'n verdere vermindering van $\pm$ R100 000 op die begroting beteken.

Staking van sinodale bydrae tot die Pensioenfonds

Tot dusver is in die begroting 'n bedrag voorsien as sinodale bydrae tot die Pensioenfonds. Ten opsigte van 1988 is R160 284 vir die doel begroot. Die Raad van Finansies het geoordeel dat die item in die begroting moet verval en dat daar in die bydrae-struktuur van die Pensioenfonds vir die bedrag voorsiening gemaak moet word, wat 'n verhoging van bydraes van ongeveer 6% tot gevolg sal hê.

Tydlike inkorting van personeel van Kital

Met die benoemings van Prof J H Koekemoer as dosent in Dogmatiek en Christelike Etiek en Dr M J du P Beukes as direkteur by die Sentrum vir Voortgesette Teologiese Toerusting het daar twee vakatures op die Kitalpersoneel ontstaan. Dr L J S Steenkamp is reeds in Dr Beukes se pos aangestel en die beheerraad van Kital oorweeg dit nie om voor Augustus 1989 'n verdere aanstelling te maak nie. Dit kan 'n totale besparing van $\pm$ R50 000 vir 1989 tot gevolg hê.

Benewens bogenoemde stappe tot besparing en vermindering van heffings is daar ook in die kantoor van die Administrateur verskeie stappe geneem om deur aanwending van rekenaartegnologie besparings te bewerkstellig. In dié verband kan genoem word rekenarisering van almanakgewens en produksie van kopie vir die Hervormer en Almanak wat groot besparings ten opsigte van drukkoste tot gevolg het. Besparings is ook bewerkstellig deur 'n groot hoeveelheid drukwerk wat voorheen buite gedoen is, nou deur die Kerk se eie personeel te laat doen.

Die Raad van Finansies het vir 1989 begroot vir 'n verhoging van 15.5% vir administrasiekoste, wat ongeveer die verwagte inflasiekoers sal wees. Die Raad het egter reeds kommer uitgespreek dat die huidige salarisskale nie meer markverwant is nie en dat die Kerk kundige personeel mag verloor as gevolg van ontoereikende salarisskale.

Die Raad van Finansies is terdeë bewus dat die skepping van nuwe poste deur die vergadering verdere druk op die gemeentes se finansiële vermoëns sal plaas en wil by die vergadering

Aanbeveel:

- * Dat daar met groot omsigtigheid te werk gegaan word wanneer die instelling van nuwe poste oorweeg word.
- * Dat daar voortdurend gelet word op die koste-effektiwiteit van bestaande poste.

5. BEGROTING

Die vergadering behandel die volgende begroting:

BEGROTING VIR KOSTE IN VERBAND MET SINODALE WERKSAAMHEDE WAT NIE ANDERSINS GEDEK KAN WORD NIE
EN WAARVOOR DAAR DEUR MIDDEL VAN 'n HEFFING OP GEMEENTES VOORSIENING GEMAAK WORD

	KONSEP BEGROTING 1989	SENT PER LIDMAAT	PERSEN- TASIE VERHOOGING TEENOOR 1988
<u>NETTO ADMINISTRASIEKOSTE</u>	1 978 507	15,01	15,56 %
* Administrasiekoste	2 960 994		
Min: Inkomste en koste verhaal	982 487		
<u>KOSTE TEN OPSIGTE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGE- MENE KERKVERGADERING EN ORGANE VAN BYSTAND</u>	172 630	1,31	22,71 %
<u>BYSTAND AAN KERKLIKE RADE EN ORGANE VAN BYSTAND</u>	233 415	1,77	33,98 %
* Konservatorium vir Kerk- Musiek	26 865	0,20	
* Raad vir Belydende Jeug	94 350	0,72	
* Raad vir Kategese	110 700	0,84	
* Psalmberymingskommissie	1 500	0,01	
OORGEDRA	2 384 552	18,09	

	KONSEP BEGROTING 1989	SENT PER LIDMAAT	PERSEN- TASIE VERHOOGING TEENOOR 1988
OORGEBRING	2 384 552	18,09	
<u>BYSTAND AAN MAATSKAPLIKE IN- STELLINGS</u>	56 219	0,43	19,01 %
* Trans Oranje Instituut	52 719	0,40	20,26 %
* Maatskappy vir Europese Immigrasie	2 500	0,02	-
* Interkerklike Kommissie vir Opvoedkundige Onderwys	1 000	0,01	11,11 %
BEVORDERING EKUMENE	12 000	0,09	-
HULP AAN GEMEENTES	298 126	2,26	17,38 %
<u>PASTORALE VERWYSINGSDIENS</u>	16 658	0,13	28,03 %
BESONDERE BEARBEIDING	1 210 193	9,18	7,50 %
* Gevangenisbearbeiding	11 884	0,09	10,82 %
* Studentebearbeiding	696 991	5,29	9,03 %
* Hospitaalbearbeiding	284 562	2,16	4,37 %
* Bearbeiding van Bejaardes	76 493	0,58	11,87 %
* Evangelisasie standplase	140 263	1,06	4,10 %
OORGEDRA	3 977 748	30,18	

	KONSEP BEGROTING 1989	SENT PER LIDMAAT	PERSEN- TASIE VERHOOGING TEENOOR 1988
OORGEBRING	3 977 748	30,18	
<u>TEOLOGIESE OPLEIDING</u>	460 743	3,50	30,76 %
* Koste van dosente	469 333		
* Koste van studente	101 410		
Min: Rente op lenings	570 743		
	110 000		
<u>SENDING</u>			
<u>TEOLOGIESE OPLEIDING</u>	692 939	5,26	11,77 %
<u>SENDINGWERK</u>	917 382	6,96	21,54 %
* Administrasiekoste	4 500	0,03	12,50 %
* Koste van die kantoor van die Superintendent	128 353	0,97	13,58 %
* Subsidies aan Ringsrade	784 529	5,96	23,01 %
BYDRAE TOT DIE PREDIKANTE PENSIOENFONDS	-	-	-
PENSIOENBYDRAES VAN GEMEENTES TEN OPSIGTE VAN DIE ONGE- SKIKTHEIDSVORDELE ONTVANGERS EN DIENSPLIKKAPELANE	159 374	1,21	29,10 %
OORGEDRA	6 208 186	47,11	

	KONSEP BEGROTING 1989	SENT PER LIDMAAT	PERSEN- TASIE VERHOOGING TEENOOR 1988
OORGEBRING	6 208 186	47,11	
BEDRYFSREKENINGE – GEBOUE	218 482	1,66	2,24 %
KAPITAALVOORSIENINGSFONDS	495 761	3,76	(22,74 %)
* Eiendomme	124 391	0,94	(1,42 %)
* Studietoelaeings	371 370	2,82	(27,96 %)
SENTRALE FONDS VIR PUBLIKASIES	3 000	0,02	-
RESERWE VIR ONVOORSIENE UITGAMES	59 865	0,45	(30,38 %)
	6 985 294	53,00	8,57 %

REKONSILIASIE VAN BEGROTING

	6 925 429	52,54	
Uppington Pastoraat	25 000	19	
Pastorale Verwysingsdiens	30 000	23	
Kerkgebou - Outeniqua	5 400	04	
Traktementsaanpassing	26 360	20	
	<u>7 012 189</u>	<u>53,18</u>	
Pensioenaanvulling			
Jaargelde	115 600	88	54,05
Eenmalige bedrae	48 800	38	54,42
	<u>7 176 589</u>	<u>54,45</u>	
Reserwe vir onvoorsiene uitgawes	72 301	58	
	<u>7 248 890</u>	<u>55,00</u>	
	=====	=====	

BESLUIT:

* Aanvullende Pensioen is 'n tussentydse maatreël.

* BEGROTING

- 1) Die vergadering begroot vir R7 248 890 (dws R55 per lidmaat) vir 1989. Die aanslag per belydende lidmaat word bepaal deur die bedrag van R55,00 te deel met die aantal belydende lidmate soos aangegee teenoor belydende lidmate in die 1989 Almanak. (131 798 lidmate).
- 2) Die ledetal van 'n gemeente of beweging van lidmate gedurende die jaar of hulle vermoë is nie ter sake nie. Die jaar se gepubliseerde syfer staan vas en dien dus as 'n basis van aanslag. Studente en/of skoliere word nie uitgesluit vir die doeleindes van die begroting nie.

Gemeentes wat bona fide foute ten opsigte van die gepubliseerde syfer teenoor ledetal in die 1989 Almanak opgemerk het, moet dit tydens hierdie vergadering onder die aandag bring. Dit behels, onder andere, drukfoute of skryffoute op die Jaarverslag.
- 3) Die getalle wat by afstigting of grenswysiging deur die ringskommissie aan die administrateur verskaf sal word, sal die enigste basis wees waarop 'n afgestigte gemeente en die gemeente waarvan afgestig is, vir die doeleindes van heffing aangeslaan sal word vir die duur van die jaar totdat die opvolgende jaar se syfer in die Almanak gepubliseer is.

4) Die ringsvergadering of sy kommissie kan met inagneming van die finansiële omstandighede en lidmatetal van die ringsgemeentes, aanbevelings by die Raad van Finansies doen oor die verdeling van finansiële verpligtinge van die ringsgemeentes ten opsigte van die Algemene Kerkfonds.

5) Die Raad van Finansies wend die begroting op 'n wisselende basis aan, indien nodig.

6) Dit het toenemend praktyk geword dat gemeentes heffings maandeliks per aftrekorder aan die administrateur oorbetaal. Die vergadering moedig die praktyk graag aan, aangesien dit 'n gereelde kontantvloei verseker. Waar dit egter vir gemeentes geriefliker is om die heffings kwartaalliks vooruit te betaal, word die beginsel behou. Die ringskommissie word versoek om steeds toe te sien dat gemeentes heffings gereeld oorbetaal en 'n dringende beroep word op gemeentes gedoen om nie agterstallig te raak met die oorbetalings nie.

7) Wanneer gemeentes agterstallig raak, kan die Raad van Finansies rente op die agterstallige bedrag heft teen heersende bankkoers.

* Gemeentes wat nie hulle verantwoordelikheid ten opsigte van die Sinodale heffing en versoeke van organe van bystand nakom nie, moet die aangeleentheid met die Kommissie van die Ringsvergadering uitklaar.

5. BESKRYWINGSPUNTE

Die vergadering behandel die verskeie beskrywingspunte soos in die agenda vervat.

Slegs die volgende beskrywingspunte word aanvaar:

5.1 Die Ring van Zoutpansberg stel voor

dat die Algemene Kerkvergadering 'n rasionalisasie komitee van sewe kundige persone benoem wat die betrokke werksaamhede van die Algemene Kerkvergadering sal beoordeel met die oog op rasionalisasie. Die bevindings en voorstelle van die rasionalisasie komitee moet vir oorweging aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voorgelê word.

Die doelwit van die rasionalisasie program moet wees:

- * die vermindering van die gemeentes se bydrae tot die algemene fonds;
- * die behoud van die omvang en standaard van die betrokke dienste en die uitbreiding daarvan;

Die ringsvergaderings, ringskommissies en kerkrade moet daadwerklik die aanvaarde voorstelle van die rasionalisasie komitee toepas.

- * Die beskrywingspunte van die Ring van Zoutpansberg word aanvaar en na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwys. Die insinuering word nie in alle opsigte aanvaar nie.

- 5.2 Die Ring van Roodepoort versoek die Algemene Kerkvergadering om gemeentes te motiveer en op te roep om ten opsigte van die bou van kerkgeboue, pastorië, kategeselokale en kerksale nog groter sorg te neem sodat die finansiële middele tot beskikking van die Kerk net op die werklik noodsaaklike gespandeer sal word.

Motivering

Indien die rieme hier dunner gesny word, kan daar op ander (miskien noodsaakliker) gebiede meer gedoen word.

5.3 KOMMENTAAR VAN DIE RAAD VAN FINANSIES

Die Raad onderskryf die versoek van harte en maan kerkrade gedurig tot beskeidenheid wanneer hulle bouprojekte aanpak, veral waar dit blyk dat die beoogde kapitaalbesteding en gepaardgaande skuld las bokant die gemeente se vermoë sal wees.

BESLUIT:

- * Die beskrywingspunt word aanvaar.

6. KERKGELD VIR KERKWERKSKEMA

Die Kerkgeld vir Kerkwerkskema wat deur die Kerk ingestel is om kapitaal te mobiliseer vir die Kerk se uitbreiding en om gemeentes te help om bates soos kerkgeboue, pastorieë, sale en kategeselokale te bekom, word baie goed deur gemeentes ondersteun en daar kon reeds tot 'n baie groot mate aan die kapitaalbehoefte van gemeentes voldoen word.

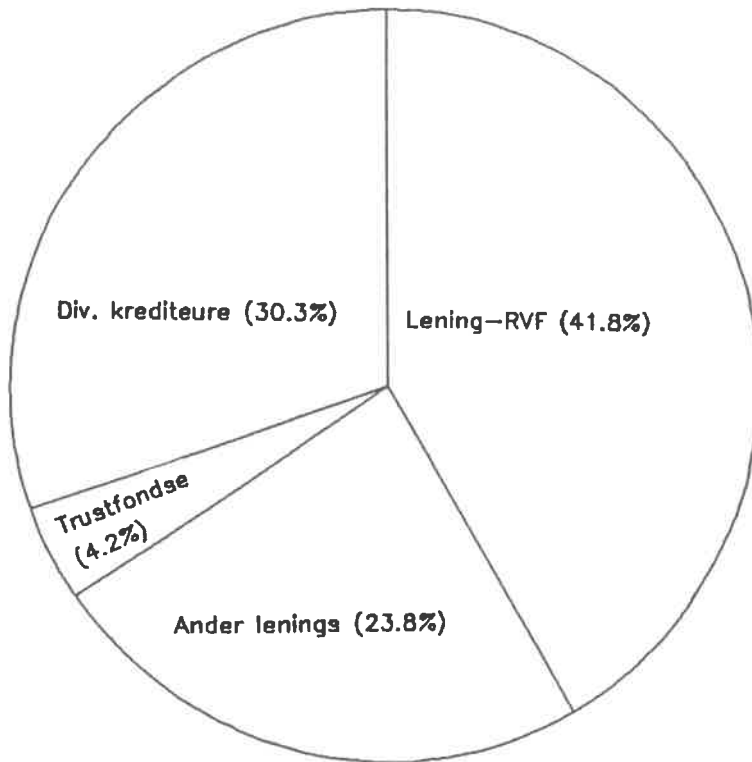
Dit was steeds die beleid dat die Kerk nie met die finansiële sektor ten opsigte van rentekoerse moet meeding nie. Die Kerk stel sy eie rentekoersstruktuur vas en hou dit konstant. Dit het die nadeel dat gemeentes wat belê soms 'n laer rente verdien as wat hulle by finansiële instellings sou verdien. Daarteenoor het gemeentes wat by die Raad van Finansies leen, die voordeel van 'n baie laer rentekoers as by finansiële instellings. Die feit dat die rentekoers ook vasgepen is maak dit vir gemeentes moontlik om hulle finansiële beplanning meer akkuraat te doen, omdat hulle nie onderhewig is aan hoë rente en kapitaaldelgings op lenings wanneer rentekoerse styg nie. In die afgelope jaar is enkele gemeentes juis deur die effek van die rentekoerse in groot finansiële krisisse gedompel en moes die Raad in sommige gevalle toestem tot 'n skuldstilstand totdat die finansiële posisie in daardie gemeente verbeter.

In die afgelope drie jaar kon die Raad van Finansies 'n bedrag van R2 946 100 aan gemeentes beskikbaar stel vir hulle bouprojekte. Op 31 Desember 1987 het gemeentes 'n bedrag van R7 932 297 op belegging by die Raad van Finansies gehad teen 'n rentekoers van 10%. Daarteenoor het gemeentes en organe van bystand 'n bedrag van R9 047 653 aan die Raad geskuld ten opsigte van lenings onder die skema. Die rentekoerse van toepassing op lenings het gewissel van 10.5% tot 11.5%. Tans is rentekoerse by banke en bougenootskappe weer in die omgewing van 19%. Sou die gemeentes vir hulle kapitaal behoeftes van die banke afhanklik gewees het sou die groter bedrag wat hulle aan rente per jaar moes betaal ongeveer R700 000 gewees het.

Die navraag vir lenings uit die skema bly steeds groter as die beskikbare fondse. Die huidige agterstand beloop ongeveer R3 470 000. Die Raad van Finansies adviseer gemeentes om van oorbruggingsfasiliteite by banke gebruik te maak totdat die Raad se fondsevloei dit moontlik maak om die lenings oor te neem. Volgens die kontantvloei-begroting vir die fonds word lenings uitbetaal teen ongeveer R80 000 per maand wat meebring dat die agterstand teen einde 1992 afgewerk sal wees. Uitbetalings op nuwe lenings sal vanaf 1993 begin.

Die volgende sirkeldiagram dui aan hoe die gemeentes se laste verdeel is. Daaruit blyk dat die lenings van die Raad van Finansies aan gemeentes uit die skema ongeveer 42% van die gemeentes se skulde uitmaak.

GEMEENTELIKE LASTE 31/12/87

Op 31 Desember 1987 was daar tot krediet van gemeentes op die lopende rekeninge by banke 'n bedrag van R2 183 355. Van hierdie bedrag sou daar sekerlik ook 'n deel in die Kerkgeld vir Kerkwerkskema kon funksioneer.

Uit die verslae van die Afdeling Interne Oudit blyk dit nog steeds dat daar enkele gemeentes is wat die bepaling van die Kerkwet met betrekking tot die belegging van fondse nie nakom nie. Die Raad skakel met die kerkrade van sodanige gemeentes en kan met dankbaarheid rapporteer dat sulke situasies gou reggestel word.

BESLUIT:

- * Die vergadering betuig sy dank teenoor die gemeentes, organe van bystand en individue wat die skema ondersteun.

- * Die vergadering wys gemeentes op Bepaling 5.1 (o) iv wat bepaal dat gemeentes fondse slegs by dié Raad van Finansies mag belê.

7. AFDELING INTERNE OUDIT

Die afdeling Interne Oudit is steeds besig om 'n belangrike diens aan die Kerk te lewer. Die boeke van al die gemeentes, NHSV-takke, ringe en diakonië word tans deur die afdeling geouditeer. Een van die voordele hiervan is dat daar altyd volledige rekord van die finansies van die afdelings van die Kerk in die Kerkkantoor beskikbaar is. Enige probleme word ook dadelik onder die aandag van die kerkraad, ringskommissie of die Raad van Finansies gebring.

Die afdeling is steeds besig om voorligting te gee en hulp aan kassiere en tesouriers te verleen. As die groot aantal telefoonoproepe wat daaglik van oor die hele land ontvang word as maatstaf dien, is dit duidelik dat hier 'n belangrike diens aan die Kerk gelewer word.

In samewerking met Kital word nou ook voorligting in die hantering van finansies aan jong predikante en predikantsvroue gegee tydens die kursus in gemeentelike praktyk wat Kital jaarliks aanbied.

Op versoek van die professor in Praktiese Teologie is vanaf 1985 ook voorligting aan finale jaar teologiese studente by die Universiteit gegee.

Hierdie voorligting het tot gevolg dat veral predikante en predikantsvroue meer belangstel in die gemeentelike finansies en positiewe leiding in die verband gee.

Die hoof van die Afdeling reageer steeds op versoeke om ringe, gemeentes, NHSV Streekskongresse en NHSV-takke te besoek en voorligting te gee. Die resultate van sodanige besoeke was tot dusver baie positief.

Die volgende is 'n weergawe van die aantal stelle boeke wat geouditeer is vanaf 1983 tot 1985:

	Gemeentes	NHSV	Ander	Totaal	Ouditgelde
1986 t.o.v. 1985	298	283	96	677	151 816
1987 t.o.v. 1986	298	285	105	688	161 922
1988 t.o.v. 1987	304	294	100	698	183 611
Totaal vir die drie jaar	900	862	301	2 063	497 349

BESLUIT:

- * Kennis geneem.
- * Die vergadering betuig sy groot waardering vir die werk wat deur kerkrade, kassiere, skribas, tesouriers en sekretariële beamptes gedoen word.

8. GEKONSOLIDEERDE VERSEKERINGSKEMA

Die Algemene Kerkvergadering het in 1964 besluit om 'n gekonsolideerde versekeringskema in werking te stel waarby alle gemeentes moes inskakel. Daar is wel uitsonderings gemaak vir dié gemeentes wie se eiendom, as gevolg van verbandvoorwaardes van finansiële instellings, by ander versekeringsmaatskappye verseker is. Sodra die verband egter afgelos is, word daardie gemeente se eiendom onder die Kerk se versekeringskema gedek. Dit geld net vir die eiendom onder verband. Vir die ander risiko's is sulke gemeentes by die Kerk se skema ingeskakel.

Die Kerk maak gebruik van Volkskas Versekeringsmakelaars om die versekeringsmark te bestudeer, kwotasies in te win van versekeringsmaatskappye om die beste premies te beding, advies te gee oor versekeringsaangeleenthede en met die versekeringsmaatskappy oor eise te onderhandel.

Van tyd tot tyd word van verskillende versekeringsmaatskappye kwotasies aangevra. Tans is Santam Versekeringsmaatskappy die Kerk se versekeraar. Die Raad van Finansies het besluit dat beide versekeringsmakelaars en versekeraars gereeld geëvalueer moet word in terme van diens en koste.

By die plasing van die versekering word slegs een polis uitgereik en die Kerk se eiendom word teen een groot bedrag verseker. Die bedrag is die totaal van die vervangingswaarde van gemeentes se eiendomme soos van tyd tot tyd aan die Administrateur verstrekk. Gemeentes word op verskeie maniere daarop gewys dat hulle gereeld die vervangingswaarde van hulle eiendomme moet hersien sodat die toepassing van die beginsel van eweredigheid in geval van 'n eis, nie vir gemeentes 'n verminderde uitbetaling tot gevolg sal hê nie.

Ingevolge die reëling met die versekeringsmaatskappy is die Raad van Finansies verantwoordelik vir die betaling van premies en die Raad vorder weer van gemeentes die premies in. Dit het die voordeel dat die gemeentes se bates en risiko's te alle tye verseker is.

Die premie-eise geskiedenis ten opsigte van die gemeentes oor die afgelope drie jaar (1986-88) toon die volgende:

POLIS TIPE	PREMIES	EISE	%
Saamgevatte & Huiseienaars	560 054	407 844	72.8
Geld	44 429	19 145	43.1
Glas	23 484	12 544	53.4
Alle risiko	11 099	2 974	26.8
Openbare aanspreeklikheid	13 305	5 109	38.4
Persoonlike ongevalle	19 985	65 074	325.6
Inbraak	68 854	267 834	389.0
Motorvloot	45 681	40 181	88.0
	<u>786 891</u>	<u>820 705</u>	<u>104.3</u>

Versekeringsmaatskappye is normaalweg nie bereid om ondernemings se versekering te hanteer waar die eise meer as 65% van die premies beloop nie. In die Kerk se geval is dit veral by inbraakversekering waar die versekeringsmaatskappy groot verliese toon. Dit het die versekeringsmaatskappy verplig om bepaalde vereistes ten opsigte van veiligheidsmaatreëls aan kerkrade te stel. Dit behels hoofsaaklik alarmstelsels en effektiewe diefwering. Gemeentes word deurentyd gemaan om doeltreffende maatreëls ter beskerming van hulle bates te tref. Sodoende kan eise verminder word en hoef premies nie noodwendig jaarliks te styg nie.

'n Aspek wat by tye tot ontevredenheid by gemeentes en die versekeraar lei is eise vir skade waar 'n deel van die skade veroorsaak is deur 'n storm, maar 'n deel veroorsaak is deur die versuim van die kerkraad om noodsaaklike onderhoud betyds te doen. In sodanige gevalle is die versekeraar tereg onwillig om aanspreeklikheid vir die volle skade te aanvaar.

BESLUIT:

- * Die vergadering bevestig opnuut die besluit dat alle gemeentes by die gekonsolideerde versekeringskema ingeskakel moet wees.
- * Die vergadering versoek gemeentes wat dit nog nie gedoen het nie, om doeltreffende maatreëls te neem om hulle bates te beskerm.

BESKRYWINGSPUNT

Die Ring van Roodepoort versoek die vergadering om te besluit dat die Raad vir Belydende jeug by Roodeplaat en Venterskroon kampterreine voorkeur moet gee (by bespreking) vir ringskampe en gemeentelike jeugkampe.

KOMMENTAAR VAN DIE RAAD VIR BELYDENDE JEUG

Voorkeurbespreking word gegee aan gemeentes en ringe deurdat hulle tot 31 Januarie van elke jaar tyd het om die kamp-terreine te bespreek voordat die terreine aan ander instansies beskikbaar gestel word.

BESLUIT:

- * Die reëling wat tans geld ten opsigte van die bespreking van kampterreine word voldoende geag.
- * In die lig van die oorbelading van die kampterrein te Venterskroon as gevolg van bespreking deur buite-kerklike groepe word voorgestel dat van die geriewe van die nabygeleë polisiestasie gebruik gemaak word vir kleiner groepe.

Die geriewe sluit in Polisiekantore en hofsaaletjie wat ± 60 persone kan huisves; twee huise en drie Polisiekwartiere.

9. ARGIEF EN MUSEUM

Die vergadering behandel die verslag oor die Argief en Museum soos dit in die agenda opgeneem is onder die volgende Hoofpunte:

- * Samestelling van die Raad
- * Besoekers
- * Navorsing
- * Aanwinste
- * Ontsluiting
- * Rekenarisering
- * Belangrikheid van bewaarplek

BESLUIT:

- * Die vergadering gee opdrag aan die gemeentes wat nog nie aan die versoeke van die Raad vir die Argiefbewaarplek om hulle argiewe by die Argiefbewaarplek te deponeer, voldoen het nie, om dit onverwyld te doen.
- * Die vergadering betuig sy dank teenoor die Raad vir die Argiefbewaarplek en veral teenoor Mnr van Rensburg die Argivaris en sy assistente vir toegewyde en betekenisvolle arbeid.
- * Die vergadering versoek dat die opgradering van die Argiefbewaarplek, waarmee 'n begin gemaak is, voortgesit sal word.

In die verband word versoek om aan die volgende aandag te skenk:

- (1) Om te streef na die ideaal dat genoegsame ruimte eventueel beskikbaar gestel word om die argiefstukke behoorlik te akkomodeer.
- (2) Addisionele personeel te voorsien aan die Argivaris waar die behoefte op die oomblik die dringendste is.

* Die vergadering neem kennis van die mededeling dat:

- Die volgende gemeentes, wat voor 1980 gestig is, nog geen argiewe van hulle gemeente aan die Argiefbe-
waarplek besorg het nie:

Allanridge, Amsterdam, Bellville, Bloemhof, Brakpan, Coligny, Declerqville, Dendron, Erasmia, Grimbeek-park, Heilbron, Kempton, Kimberley, Kroonstad, Kaapstad, Krugersdorp-Wes, Meyerspark, Noordrand, Ontdekkers, Orkney, Outeniqua, Phalaborwa, Poort, Premiemyn, Pretoria-Wes, Richardsbaai, Ruskoppies, Sundra, Van Warmelo, Venterskroon, Vivo, Weskus, Zesfontein, Rustenburg-Kloof.

Daarbenewens ontbreek die notules van 'n verdere 17 gemeentes.

Die volgende gemeentes het nog nie hulle doop- en lidmateregisters vir mikroverfilming gelewer nie:

Clocolan, Ermelo, Kimberley, Louis Trichardt, Naboomspruit, Noordrand, Pietersburg, Phalaborwa, Piet Retief, Ruskoppies, Springs-Oos, Sundra, Trichardsfontein, Van Warmelo, Venterskroon, Voortrekkerhoogte, Windhoek.

10. KONSERVATORIUM VIR KERKMUSIEK

Die vergadering neem kennis van die verslag oor die Konservatorium vir Kerkmusiek.

BESLUIT:

- * Kennis geneem.

11. SAKEBEDRYWE VAN DIE KERK

Die verslag oor die Sakebedrywe van die Kerk kom aan die orde. Die vergadering neem kennis van die totale reorganisasie en konsolidasie van die sakebedrywe en van die direksie van die houermaatskappy.

Kennis word geneem daarvan dat die Raad van Finansies Mnr J C Oelofse aangestel het as besturende direkteur van HAUM Groep (Edms) Beperk en as Voorsitter van die direksies van die filiale van die houermaatskappy.

Die vergadering neem voorts kennis dat die Raad van Finansies wel besluit het om die opgehoopde verliese van sommige van die sakebedrywe tot 30 Junie 1986, wat na die Raad se oordeel oor die langtermyn nie verhaal sal kan word nie, af te skryf. Die Raad het die afskrywing gedoen teen die reserwe wat geskep is met die herwaardasie van eiendomme.

BESLUIT:

- * Kennis geneem.
- * Die vergadering betuig sy dank en waardering teenoor die volgende persone en instansies vir die groot taak wat hulle verrig rondom die kerklike goedere en finansiële administrasie en die vergadering neem met dankbaarheid kennis van die doeltreffendheid waarmee dit verrig word:
 - Ds J C de Lange en die Raad van Finansies
 - Die Administrateur, mnr L de Munnik
 - Dr P A Claassens
 - Die personeel van die kerkkantoor.

XXIII VERBAND MET ANDER KERKE

1. RAAD VIR EKUMENIESE SAKE

Die Algemene Kerkvergadering behandel die verslag van die Raad vir Ekumeniese Sake.

1.1 Projekte

Aan die volgende sake is by wyse van studiestukke of korrespondensie aandag gegee:

- * Denasionalisasie - Onafgehandel
- * Bybelse visie oor armoede - Onafgehandel
- * Gedwonge hervestiging - Studiestuk is voltooi
- * Bevrydingsteologie - Onafgehandel
- * SACC - Dr R M Naudé se studiestuk word in Engels gepubliseer
- * Suid-Afrikaanse Forum vir Reformatoriese kerke - Onderzoek is gedoen
- * Die Kairosdokument en sy verdere verloop - Word gemonitor
- * Die Harare-byeenkoms van die WRK - Verslae word bestudeer
- * Black ecumenical consultation of Church Leaders - Lede van die Raad het vergadering bygewoon
- * Church Unity Commission se uitnodiging om deel te neem aan 'n geloofsbelofte of geloofsverklaring oor rassisme.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die studiestukke en korrespondensie van die Raad vir Ekumeniese Sake oor genoemde onderwerpe.
- * Die Algemene Kerkvergadering benadruk publikasies oor hierdie onderwerpe in tydskrifte van die Kerk, Die Hervormde Teologiese Studies en andersins.

1.2 Bevordering van teologiese arbeid

Die opdrag van die Algemene Kerkvergadering van 1986 aan die Raad vir Ekumeniese Sake om alle moontlike hulp te verleen aan onafhanklike kerke en kerkgenootskappe om die teologiese kwaliteit van die opleiding en vorming van dienaars van die Woord vir die kerke te bevorder, het deurlopend aandag ontvang veral met verwysing na die opleiding van RICA in samewerking met SATCIC.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering herbevestig sy standpunt dat die Ned Herv Kerk graag onafhanklike kerke en kerkgenootskappe sal wil bystaan met die oog op die verhoging van die teologiese kwaliteit van die opleiding van hulle dienaars van die Woord.

1.3 Bevordering van die Ekumeniese verband

Die Raad vir Ekumeniese Sake is deur die Algemene Kerkvergadering versoek om alles moontlik te doen om die gesprek en verband met ander kerke te bevorder.

Op informele vlak was daar vele gesprekke met ander kerke. Formele gesprekke is tans baie moeilik. Formele gesprekke loop daarop uit dat primêr verwag word om afsonderlikheid af te sweer en te veroordeel en om skuld te bely oor die afsonderlikheid van die verlede. Die Raad vir Ekumeniese Sake oordeel ook dat hy voorop 'n studietaak en 'n korrespondensie verantwoordelikheid het.

Die ekumeniese gesprek en kontak met die Hervormde Kerk in Suidelike Afrika geskied spontaan en met groot vrug onder leiding van die twee kerke se moderamens.

Die Werkgroep Ekumene was van oordeel dat die ingeslane weg wat die Kerk volg in verband met ekumeniese gesprekke die korrekte weg is. Ekumeniese gesprekke soos dit vandag plaasvind, het dikwels allerlei bybedoelings en is juis daarom minder suksesvol as bilaterale gesprekke met individuele kerke.

BESLUIT:

- * Die Raad vir Ekumeniese Sake kry opnuut opdrag om die bevordering van die ekumeniese gesprekke en verband te beplan en waar moontlik te laat plaasvind.
- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word versoek om tydens gesprekke met ander kerke die Raad vir Ekumeniese Sake en tydens gesprekke met ander denominasies die Raad vir Gesprek met ander Denominasies te betrek.
- * Naas die gesprek met en die nougesette bevordering van die verband met kerke van dieselfde belydenis, word besondere aandag gegee aan alle kerke en kerklike liggame vir wie die Ned Herv Kerk van diens kan wees.

1.4 **KITAL EN EKUMENIESE SAKE:**

Die Algemene Kerkvergadering van 1986 het reeds kennis geneem van verskillende sake waaraan KITAL nie die nodige aandag kon gee nie. Die sake ter sprake was die volgende:

- * Aktuele en maatskaplike sake. Die Kerk het 'n verantwoordelikheid op sosiaal etiese gebied om hoë etiese norme te bevorder.
- * Kital as 'n volwaardige navorsings- en toerustingsinstituut wat in samewerking met die Dosentevergadering die inligting en arbeidsmetodiek op die hele kerklike terrein beskikbaar stel (minimum behoeftes: navorsers oor ekumene, maatskaplike vraagstukke, teologiese hulpverlening, jeug, opvoeding en onderwys, kerkmusiek, ouderlingswerk, owerheidsake, ekonomie).

Die Raad vir Ekumeniese Sake en die Werkgroep Ekumene oordeel dat 'n voltydse navorser op die terrein van die ekumene steeds 'n noodsaaklikheid is.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering gee aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering opdrag om in samewerking met die Beheerraad van KITAL, KITAL as 'n volwaardige navorsings- en toerustingsinstituut uit te bou en die personeel daarvoor aan te stel sodra finansies dit toelaat.

2. **KOMMISSIE VIR GESPREK MET SUSTERKERKE**

Die Algemene Kerkvergadering behandel die verslag van die Kommissie vir Gesprek met Susterkerke.

2.1 Besluit van die Algemene Kerkvergadering

Die Algemene Kerkvergadering van 1986 het met betrekking tot hierdie saak die volgende standpuntstelling in die projek "Kerk en Wêreld 2000", goedgekeur:

BEVORDERING VAN DIE EKUMENIESE VERBAND

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, die Kommissie vir die Gesprek met Susterkerke, die Raad vir Ekumeniese Sake, die Sendingraad en die Raad vir die Gesprek met Ander Denominasies doen alles moontlik om die gesprek en verband met ander kerke te bevorder.

GESPREK MET SUSTERKERKE

Met betrekking tot die verdere werksaamhede van die TKK het die Algemene Kerkvergadering van 1986 soos volg besluit:

- * Die vergadering neem kennis van die werksaamhede van die TKK en spreek die wens uit dat die gesprek voortgesit sal word.
- * Met betrekking tot die resultaat van die gesprek met Susterkerke:
 - ** Van die vordering met die gesprek oor 21 jaar word met waardering kennis geneem. Die gesprek sal voortgesit word op die wyse en in die gees van die besluite van die Kerk.
 - ** Wat die evaluering van die standpunte wat gestel is en die sake waaroor ooreenstemming bereik is betref, word die hele aangeleentheid na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwys om dit in 'n gesprek met die Kommissie vir Gesprek met Susterkerke af te handel. Kerkrade kry 'n geleentheid om binne drie maande kommentaar oor die standpunte wat gestel is in die agenda, by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in te lewer.
 - ** Die voorstel van die TKK oor 'n eindmispunt met betrekking tot die gesprek word deur die vergadering aanvaar.
- * Die vergadering dra aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op om ondersoek in te stel na die moontlikheid om 'n Suid-Afrikaanse Ekumeniese liggaam te vorm, soos versoek deur die TKK. Aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word volmag verleen om deel te hê aan die vorming van so 'n liggaam as die Kommissie dit wenslik ag.

2.2 Uitvoering van die besluite

Die Kommissie vir die Gesprek met die Susterkerke het soos volg te werk gegaan om uitvoering aan die besluite te gee:

2.2.1 Stigting van 'n Suid-Afrikaanse Ekumeniese liggaam

Op uitnodiging van die NG Kerk het die Ned Herv Kerk deelgeneem aan 'n gesprek waar die moontlikheid van die stigting van 'n Suid-Afrikaanse ekumeniese liggaam bespreek is.

Daar is ooreengekom om nie oor te gaan tot die vestiging van 'n formele ekumeniese liggaam nie. Die gevoel was dat interkerklike gesprek op 'n informele wyse moet voortgaan. In hierdie verband is daar reeds twee byeenkomste gehou waaraan die Ned Herv Kerk deelgeneem het. 'n Wye spektrum van kerke uit die Suid-Afrikaanse konteks was daarby betrokke en die gesprekke was op 'n hoë vlak.

Die gespreksgroep het geen besluitnemingsbevoegdheid nie en wil alleen as forum dien waarop daar met mekaar gedagtes gewissel kan word oor die taak van die kerk in die Suid-Afrikaanse situasie.

2.2.2 Gesprek met die NG Kerk en die Geref Kerk

Omdat daar geen kommentaar van gemeentes oor die standpunte van die TKK ontvang is nie, het die kommissie voortgegaan op dieselfde pad van die verlede en in sy standpuntstelling op die reeds gestelde standpunte voortgebou. Die volgende sake is tans aan die orde:

* Versoek aan meerdere vergaderings

By meerdere vergaderings word aanbeveel om aan afvaardigings opdrag te gee dat in 'n eersvolgende verslag duidelik aangedui sal word wat die vordering in die gesprek na kerklike eenheid is sodat daarvolgens 'n eindmispunt bepaal kan word.

Om die saak korrek te evalueer, sal daar gelet moet word op die sake waaroor die gesprek tans handel, naamlik:

Skrifbeskouing, Kerkbegrip en Die Ampte.

Oor elk van die terreine is 'n hele aantal studiestukke van die verskillende kerke aangevra en is hulle tans nog onder bespreking. Op elk van die terreine kan heelwat sake aangedui word waaroor die gespreksgenote konsensus bereik het. Daar kan onder andere na die volgende verwys word:

* Quia of Quatenus

Die belydenisskrifte word aanvaar en bely, en wanneer vereis, skriftelik onderteken as die ware leer omdat hulle ooreenstem met die Woord van God.

Die vergadering besluit egter om die aangeleentheid te verwys na die Sub-Kommissie Kerkbegrip om vas te stel of die afvaardigings die aangeleentheid eners interpreteer.

* Onderworpe aan die Heilige Skrif

Die Belydenisskrifte (Die Drie Formuliere van Eenheid) word aanvaar en bely en waar vereis skriftelik onderteken, met die uitdruklike kerklike en persoonlike erkenning dat die belydenisskrifte geheel en al ondergeskik is aan die onbetwisbare gesag van die Woord van God.

Aangaande hierdie Skrifte, en aangaande hulle alleen, bely ons sonder voorbehoud saam met ons Nederlandse Geloofsbelijdenis Art 5: "Ons aanvaar al hierdie boeke, en hulle alleen as heilig en kanoniek om ons geloof daarna te rig, daarop te grondves en daarmee te bevestig."

* Toetsbaar en altyd te toets aan die Heilige Skrif

Op grond van die voorafgaande erken en bely ons dat die belydenisskrifte te alle tye en onvoorwaardelik toetsbaar aan die Heilige Skrif is.

Dit is inderdaad in ooreenstemming met ons Belydenis self, soos uitgedruk in die NGB Art 7. Terselfdertyd beteken dit wel dat die belydenisskrifte – op welke punt ookal – geldig is en prakties moet funksioneer tot op dag en datum dat die teendeel bewys is, en so deur die Sinode aanvaar is. Hulle is juis daarom altyd, mits op die ordelike kerklike weg, hersienbaar en veranderbaar, steeds met die Skrif as hoogste en finalitêr enigste maatstaf.

Die beslissing van die Sinode is bindend, maar die weg van gravamen bly steeds oop.

* Die interpretasie en uitleg van die belydenis

Ons wil nie die letter van die bewoording van die Belydenis verabsoluteer nie.

Ons aanvaar egter nie 'n breë en ongedefinieerde onderskrywing van of binding aan die sogenaamde "intensie van die Belydenis" waarbinne enigeen basies vry is om self te bepaal wat vir hom die "intensie" sou wees nie.

Die besondere aard van belydenisskrifte eis dat hulle verstaan wil en moet word soos dit - binne die gegewe konteks - daar staan.

Dit is so dat die ses en sestig boeke van die Bybel 'n verskeidenheid literêre genres verteenwoordig, waarmee by die eksegeese deeglik rekening gehou moet word om nie in biblisistiese of fundamentalistiese vaarwaters te beland nie.

Die belydenisskrifte het egter - ondanks eie primêre gerigthede, die NGB teties, die Dortse Leerreëls anti-teties-polemies en die Heidelbergse Kategismus meer kategeties - 'n eenduidende karakter daarin dat hulle feitelikseggend wil wees.

Daarom eis die wese van die belydenisskrifte om verstaan en bely en gehandhaaf te word soos dit, binne hulle konteks, daar staan.

Ons is daarom oortuig daarvan dat die belydenisskrifte alleen in kerke werklik betekenis het wanneer hulle aanvaar, bely, en waar nodig, onderteken word as ONS belydenis wat ook vandag waar en geldend is omdat dit in die ewige waarheid van die Woord van God rus.

Daar het egter ook verskilpunte tussen die gespreksgenote na vore getree. In die verband kan onder andere na die volgende verwys word:

* Kanon oop of toe

Die kwessie van die oop of toe kanon het bly oorstaan. Die Ned Herv Kerk volstaan met hulle vorige standpunt.

Vir kennisname word die standpunt hier weergegee:

"Naas die belydenis van die deursigtigheid van die Bybel se heilsboodskap as aanduiding van sy volkomenheid, bely die kerk ook die genoegsaamheid van die heilsboodskap as aanduiding van sy volkomenheid. Dit moet egter nie so verstaan word dat die kerk met sy belydenis van die genoegsaamheid van die Bybel die getal van die ses en sestig boeke waarna daar wel in NGB, Art 4 en 6 verwys word, in gedagte het nie.

Die NGB sê trouens in Artikel 7 dat die Heilige Skrif genoegsaam is in dit wat die Skrif leer. Ons kan dit interpreteer as: genoegsaam in sy heilsbedoeling.

Indien daar van die standpunt uitgegaan sou word dat die ses en sestig boeke van die Bybel met betrekking tot die getal de jure genoegsaam is, dws dat die kanon "toe" sou wees, word die reeds gestelde uitgangspunt dat die Skrif die belydenisskrifte voorafgaan, teëgegaan. Nêrens in die

Skrif word hierdie spesifieke getal as in-beginsel-genoege-same getal aangebied nie. Die getal is deel van die belydenis van die kerk en is daarom ook in die kerk se belydenisskrifte opgeneem. Op grond van die vooronderstelling dat hierdie spesifieke belydenis die produk van selfgetuienis van die Skrif in onlosmaaklike samehang met die getuienis van die Heilige Gees is, moet die kerk in beginsel daarvoor oop wees dat God kan beskik dat ook hierdie belydenis in verband met die getal van die boeke van die kanon 'n wysiging kan ondergaan. Die kanon moet derhalwe as de jure oop gesien word, hoewel dit tans tot die huidige ses en sestig boeke beperk bly. Daarom huldig ons die opinie dat hoewel die kanon tans de facto geslote is, dit de jure oop is."

* Relasionele waarheid

Alhoewel die saak nog nie indringend by die TKK bespreek is nie, het daar tog verskille in die memoranda hieroor na vore gekom.

* Openbaring van Christus in die Ou Testament

Oor hierdie saak, wat Skrifbeskouing raak, het daar in die memoranda diepgaande verskille na vore getree.

* Kerkgrip

In die gesprek het hier ook verskille na vore getree wat in die stadium van die gesprek nie oorbrugbaar blyk te wees nie.

Om nou terug te keer na die vraag van kerkeenheid.

Daar is sprake van 'n beweeg na groter eenheid in die sin dat verskille uitgepraat word en dat daar begrip vir mekaar se standpunte is. Indien kerklike eenheid egter organisatoriese eenwording beteken, bly dit op die stadium van die gesprek 'n droom, hoogstens 'n ideaal. Die verskille wat aangeteken is, is nie net oppervlakkige interpretasie-verskille nie, maar diepgaande teologiese verskille. Wie dit wou ignoreer om eenwording te bewerk, sou dwaas wees. Die tradisionele standpunt van die Ned Herv Kerk dat kerklike eenheid nie noodwendig kerklike eenwording beteken nie, blyk tans steeds teologies relevant te wees.

Dat die gesprek sinvol is en moet voortgaan, is nie te bere-deneer nie.

In die Suid-Afrikaanse konteks bly dit steeds waardevol om op die vlak kerklik en teologies besig te wees.

2.3 MISSIE VAN DIE TUSSENKERKLIKE KOMMISSIE

Die Kommissie vir Gesprek met Susterkerke het ook soos die TKK van aldie kerke gevra het, 'n missie vir die TKK opgestel.

Die missie van die TKK met sy eie nommering word behandel:

A. HISTORIESE AGTERGROND VAN HUIDIGE GESPREK MET DIE GEREFORMEERDE KERKE IN SUID-AFRIKA EN DIE NEDERDUITSE GEREFORMEERDE KERK OOR DIE KERKBEGRIIP EN DIE SKRIFBESKOUIING

1. Op 6 Augustus 1958 word op grond van 'n memorandum oor verskillende standpunte ten opsigte van interkerklike verhoudinge die volgende uitgangspunt aanvaar :

Die veelheid van kerke word aanvaar, maar nie om daarby te berus nie. Hieruit vloei die roeping van die kerk voort om dit wat uitmekaar hou, broederlik met mekaar onder oë te sien sodat die kerke in een "kerkverband" gebring kan word.

Die metode van gesprek waarop besluit is, is om memoranda op te stel en na studie daarvan saam te kom vir bespreking waarvan verslag gegee sal word van Sinode tot Sinode.

2. Op 14 April 1965 word aanvaar dat daar steeds uitgegaan sal word van die basis waarop op 6 Augustus 1958 besluit is. Verder word besluit dat enige ekumeniese of ander saak van gemeenskaplike belang op die agenda geplaas kan word. Daar word beklemtoon dat die drie kerke na "meer eenheid" moet soek.
3. Die Hervormde Kerk stel dit op 13 Junie 1968 duidelik dat die begeerte van sekere lede van die TKK dat die drie Afrikaanssprekende kerke nader aan mekaar gebring moet word met die oog op "eventuele eenheid", soos die vergadering van 14 April 1965 genotuleer is, nie vir die Hervormde Kerk daarop neerkom dat die TKK hom "doelbewus sal beywer vir organisatoriese kerkvereniging" nie.
4. Op die vergadering van 13 Junie 1968 word besluit om memoranda op te stel oor die kerkbegrip waarin die onderskeie kerke se standpunte oor die "Skriptuurlike, leerstellige en kerkregtelike beginsele van ekumenisiteit" uiteengesit sal word.
5. Op 29 April 1969 word begin om die onderskeie memoranda te bespreek. Die volgende sake, onder andere, kom respektiewelik na vore :

DIE GEREFORMEERDE KERKE IN SUID-AFRIKA

- 5.1 In die Apostolicum, die Nederlandse Geloofsbelydenis, die Dordtse kerkorde, en as gevolg van die gebruik van die woord EKKLESIA in die Skrif, word die begrip "kerk" in die enkelvoud gebruik (met die uitsondering van Hand 9: 31) en wel in die sin van die "plaaslike kerk".

- 5.2 Teenoor die Independentisme is die plaaslike kerke verplig om met mekaar in "kerkverband" te tree sonder dat hiermee 'n "nuwe kerkbegrip ontstaan wat gemeentes omvat".

- 5.3 Omdat die kerk as liggaam van Christus algemeen (= universeel) is, moet die "kerkverband" verder gaan as die nasionale (=etniese, territoriale) grense.

Die kerk moet dus ekumenies gerig wees. Die idee van afsonderlike nasionale kerke (in die omvattende sin van "kerkverbande") kom neer op die verdeling van die liggaam van Christus. Alles behoort gedoen te word om die eenheid van die kerk van Christus te herstel.

- 5.4 Die "heiligheid van die kerk" word deur kerklike dissipline bewaar sodat die (plaaslike) kerke so suiwer moontlik 'n uitdrukking van die liggaam van Christus kan wees.

DIE NEDERDUITSE GEREFORMEERDE KERK

- 5.5 Waar Calvyn sê dat waar daar van meer as een kerk sprake is, daar word die liggaam van Christus verdeel, het hy die "on-sigbare kerk" in gedagte. Volgens Calvyn het die "ware kerk" nie saamgeval met die Gereformeerde Kerk nie. Die Engelse, Episkopale, Lutherse kerke en ook die gemeentes van die Waldense en Bohemers is as "ware kerke" erken.

- 5.6 Wat die begrip "kerk" na aanleiding van die gebruik van die woord EKKLESIA in die Skrif betref, dui dit in die enkelvoud op 'n bepaalde gemeente op 'n bepaalde plek. In die meervoud dui dit op 'n verskeidenheid van kerke of gemeentes wat naas mekaar bestaan, hoewel nie sonder 'n "gemeenskaplike verband" nie.

DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

(goedgekeur deur die Algemene Kerkvergadering, April 1967)

- 5.7 Die enigste werklike grond van die ekumeniese gesprek en strewe is die Bybelse voorstelling van die eenheid van die kerk van Christus wat 'n eenheid in waarheid is. Die ekumeniese gesprek behoort daarom met die "waarheidsvraag" te begin. Die "waarheidsvraag" is 'n konfessionele vraag met betrekking tot die minimum basis van leer en geloof waarop die één kerk gebou kan word. O Weber het in hierdie verband die volgende Latynse frase gebruik : capita doctrinae qua ecclesia Christi fundatur.

- 5.8 Die verdeeldheid van die liggaam van Christus wat Calvyn in die oog het, is nie die verspreiding van die kerk oor die hele wêreld en op baie plekke onder verskillende mense en organisasies nie. Calvyn het ook nie die verdeling van die geloof op grond van die "waarheidsvraag" in die oog gehad nie.

Dit is 'n verdeeldheid onder mekaar as gevolg van menslike twis, tweedrag en hooghartigheid. Hierdie verdeeldheid word soms verwar met 'n twis oor die waarheid.

- 5.9 Omdat die kerk 'n geloofswerklikheid is, is dit nie in 'n omvattende sin moontlik of noodsaaklik dat die kerk as kerk (en dus as eenheid) vir algemene waarneming sigbaar verskyn nie.
 - 5.10 Calvyn erken die bestaan van ecclesiae controversa. In die ekumeniese gesprek behoort daar dus ruimte te bestaan vir verskil tussen kerke oor die leer wat nie die capita doctrinae in gedrang bring nie.
 - 5.11 Die ekumeniese gesprek met die susterkerke behoort by die Skrif te begin. Indien ons mekaar hier nie vind nie, kan ons mekaar alleen maar in Christelike liefde verdra, terwyl ons daaraan vashou dat Jesus Christus die waarheid en eenheid van die kerk is.
6. Op 15 September 1970 word 'n memorandum deur die TKK bespreek, opgestel deur prof B J Engelbrecht, waarin ooreenkomste en verskille uitgespel is. Wat die verskille betref :
- 6.1 **Tussen die Hervormde Kerk en die Ned Geref Kerk :**
Volgens die Ned Geref Kerk is die verdeling van die drie Afrikaanssprekende kerke 'n sondige verskeurdheid omdat daar nie 'n natuurlike verskeidenheid onder die Afrikaners as volk, byvoorbeeld ten opsigte van taal, voorkom nie. Hierteenoor meen die Hervormde Kerk dat die eenheid in die waarheid nie tot één denominasie hoef te lei nie.
 - 6.2 **Tussen die Hervormde Kerk en die Gereformeerde Kerke :**
Diepgaande verskille word gekonstateer. Volgens die Gereformeerde Kerke moet die onsigbare kerk wat één is in die waarheid, sigbaar tot openbaring kom in die eenheid van die kerkverband terwyl daar geen nasionale grense vir die kerk mag wees nie. Hieruit blyk dit dat die gesprek van die Hervormde Kerk met die Gereformeerde Kerke sal handel oor hulle oortuiging dat die kerkorde as konstitutief vir die eenheid van die kerk geag word.
7. Op 9 Augustus 1977 word besluit dat die onderskeie kerke memoranda sal opstel waarin eksegeties, konfessioneel en kerkordelik oorweging gegee moet word aan die verhouding tussen die universele kerk en die plaaslike kerk sodat die verskil wat daar hieroor tussen die drie kerke bestaan, in reliëf geplaas sal word.

8. Bespreking na aanleiding van hierdie memoranda was aanvanklik bilateraal gevoer. Later het al drie kerke gesamentlik met mekaar gesprek gevoer toe die bespreking sedert 1980 ineengelvlei het met dié na aanleiding van memoranda oor die Calvinistiese erfenis. Subkommissies is aangestel om spesifiek die verskille en ooreenkomste met betrekking tot die beskouing oor enersyds die Skrif en die verhouding Skrif-belydenisskrif en andersyds die kerk te tabelleer.
9. Op 21 September 1988 is besluit dat die subkommissie wat vir die Skrifbeskouing verantwoordelik is, sy verslag moet afhandel en op die vergadering in die tweede semester van 1989 voorlê.

B. DIE STAND VAN DIE GESPREK

Met die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika

1. Vandat die gesprek in 1957/58 begin is, is daar inderdaad geen vordering gemaak om die verskil oor die kerkbegrip uit die weg te ruim nie (vgl in hierdie verband die verslag wat deur prof A G van Aarde in September 1981 opgestel is oor die laaste bilaterale gesprek tussen die Hervormde Kerk en die Gereformeerde Kerke wat op 7 Maart 1979 oor die verhouding tussen die universele kerk en die plaaslike kerk gevoer is).
2. Hoewel die verslae van die subkommissies met betrekking tot Skrifbeskouing en die kerkbegrip nog nie heeltemal voltooi, voorgelê en goedgekeur is nie, wil dit in die lig van die Hervormde Kerk se eerste memorandum, soos goedgekeur deur die Algemene Kerkvergadering van April 1967, begin lyk dat ons moet aanvaar dat daar tussen die twee kerke grondliggende verskille bestaan met betrekking tot kerkbegrip, Skrifbeskouing en belydenisskrif interpretasie.
3. Ons erken dat die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika ook 'n verskyningsvorm van die één universele kerk is en dat hy en die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika met mekaar ooreenkom wat die minimum basis van leer en geloof van die gereformeerde tradisie betref. Volgens ons waarneming is dit egter 'n logiese konsekwensie van die standpunt van die Gereformeerde Kerke (vgl par A 5.3 en A 6.2 hierbo) dat 'n kerk, soos die Hervormde Kerk, wat as volkskerk hom ten opsigte van sy apostolêre taak ook 'n volkskerklike werkwysie het, nie 'n verskyningsvorm van die één ware kerk kan wees nie. Die Hervormde Kerk verwag dat die Gereformeerde Kerke self baie duidelik 'n uitspraak in hierdie verband behoort te maak.

Met die Nederduitse Gereformeerde Kerk

4. Die belangrikste verskil tussen die Ned Geref Kerk en die Hervormde Kerk is dié ten opsigte van die beskouing oor die eenheid van die kerk (vgl par A 6.1 hierbo). Die vraag is

egter of die Hervormde Kerk daarby kan berus dat hy as volkskerk hom nie doelbewus met as eindmispunt moet beywer om die "sondige verskeurdheid" van die Afrikaanssprekende gelowiges wat binne dieselfde nasionale grense woon en met mekaar met betrekking tot die minimum basis van leer en geloof ooreenkom maar in verskillende denominasies georganiseer is, te herstel nie. Die standpunt van die Hervormde Kerk was tot dusver dat die eenheid van die kerk 'n eenheid in die waarheid is (kyk par A 5.7) en dat dié eenheid nie tot uitdrukking gebring hoef te word in die organisasie van één denominasie nie (kyk par A5.8 en 5.9).

5. Die Hervormde Kerk sowel as die Ned Geref Kerk is teenoor die Gereformeerde Kerke van mening dat 'n verskeidenheid gemeentes binne dieselfde nasionale grense kerk kan wees. Die Gereformeerde Kerke is op grond van sy verstaan van die Skrif, gereformeerde belydenisskrifte en Dordtse kerkorde van oortuiging dat die universele kerk alleen in die plaaslike kerke tot openbaring kom.

Volgens die Gereformeerde Kerke kan nasionaliteit (etnies of territoriaal van aard - kyk par A 5.3 hierbo) nie as die grens van die kerk dien nie. Die eenheid van die plaaslike kerke kom tot uitdrukking in die "eenheid van die kerkverband" wat nie nasionale grense in ag behoort te neem nie. Die suiwerheid van dié eenheid word deur kerklike dissipline bewaar (kyk par 5.4 hierbo) en daarom word die kerkorde, en spesifiek die Dordtse kerkorde, as konstitutief vir die eenheid van die kerk geag (kyk par A 6.2 hierbo).

6. Wat die verhouding met die Ned Geref Kerk betref, is dit vir die Hervormde Kerk 'n vraag of die Ned Geref Kerk nie van standpunt oor die eenheid van die kerk in sy sinodale dokument "Kerk en Samelewing", goedgekeur in Oktober 1986, verander het nie. Neig die Ned Geref Kerk nie nou meer in die rigting van die oortuiging van die Gereformeerde Kerke nie? Op die Algemene Sinodale Kommissievergadering van Oktober 1988 is ook ander oorwegings ten opsigte van modelle van kerkeenheid na vore gebring.
7. Dit is dus nie vir die Hervormde Kerk moontlik om op hierdie stadium van die gesprek met die Ned Geref Kerk 'n presiese bevinding oor die stand van die gesprek te maak nie.

C. DIE BESLUIT VAN DIE EEN EN SESTIGSTE ALGEMENE KERKVERGADERING VAN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK, MEI 1986, RAKENDE 'N "EINDMISPUNT" VAN DIE GESPREK MET DIE SUSTERKERKE

1. Die volgende voorstel van die TKK oor 'n eindmispunt met betrekking tot die gesprek met die susterkerke word deur die vergadering aanvaar :

Die TKK versoek die meerdere vergaderings om aan afvaardigings opdrag te gee dat daar in die "eersvolgende verslag duidelik aangedui sal word wat die vordering in die gesprek na kerklike eenheid is sodat daarvolgens 'n eindmispunt bepaal kan word".

2. Die vergadering neem ook kennis van die rapport met betrekking tot die kerkbegrip waarin die Hervormde Kerk se standpunt oor die eenheid van die kerk soos volg geformuleer is :

Vir die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika is die kerk één en gaan dit om die "eenheid met die kerk (liggaam van Christus, volk van God ens) en dus een met die waarheid wat in Christus is". Wat die drie Afrikaanse kerke betref, sien die Hervormde Kerk die "merkteken van die eenheid alreeds in die gemeenskaplike belydenis en wat daaruit voortvloei". Soos die kerke in die tussenkerklike gesprek mekaar vind in hulle "interpretasie van die Waarheid, word organisatoriese eenheid realiseerbaar". Vir die Hervormde Kerk is "organisatoriese eenheid sonder eenheid in die Waarheid 'n valse eenheid. Eenwording volg uit eenheid en nie andersom nie."

D. VOORLEGGING AAN DIE TWEE EN SESTIGSTE ALGEMENE KERKVERGADERING, JUNIE 1989

1. Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van die volgende besluit van die Nasionale Sinode van die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika 1988 insake die voortsetting en eindmispunt van die gesprek tussen die drie kerke:

"Die sinode beklemtoon opnuut die noodsaaklikheid dat, in die lig van die besluite sedert 1958 in dié verband, voortgegaan moet word om baie duidelik en op grond van die Heilige Skrif, Belydenis en Kerkorde die dinge wat die drie kerke uit mekaar hou, te identifiseer. Die standpunt van die respektiewe sinodes, en nie slegs dié van individue of slegs deputategroepe nie, moet helder omlyn word. Langs hierdie weg moet sake tot finaliteit gebring word, en moet die deputate ad hoc ook weer aan die volgende sinodes van konkrete resultate verslag doen."

2. Die Kommissie vir Gesprek met Susterkerke gee aan die Algemene Kerkvergadering ter oorweging dat, in die lig van die historiese agtergrond van die huidige gesprek oor Skrifbeskouing en oor die kerkbegrip, die stand van die gesprek en die besluit van die vorige Algemene Kerkvergadering met betrekking tot 'n eindmispunt van die gesprek, die volgende besluit geneem sal word :

- 2.1 Dit is nie wenslik dat die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika op hierdie stadium van die gesprek met die susterkerke 'n standpunt eksplisiet sal formuleer oor 'n eindmispunt van die gesprek nie. Aan die Kommissie vir Gesprek met Susterkerke word derhalwe opgedra om eers aan die volgende onmiddellik doelwitte aandag te gee en by die drie en sestigste Algemene Kerkvergadering 'n voorstel oor 'n eindmispunt in te dien:
- 2.1.1 Die subkommissies wat verantwoordelik is vir die verslae oor die kerkbegrip en Skrifbeskouing handel hulle werksaamhede af. Vir hierdie doel word opdrag gegee aan :
- 2.1.1.1 Prof A D Pont en prof JH Koekemoer om 'n memorandum op te stel oor "Die capita doctrinae van die gereformeerde tradisie",
- 2.1.1.2 Prof A G van Aarde om 'n memorandum op te stel oor "Die eenheid van die kerk in die Nuwe-Testamentiese tyd en die eis om kerkeenheid vandag".
- 2.1.1.3 Ds P A Geyser om 'n memorandum op te stel oor "Die noodsaak, wenslikheid en moontlikheid van organisatoriese eenwording van die drie Afrikaanssprekende susterkerke".
- 2.1.2 Die TKK word versoek om samewerkingskommissies te benoem om aangeleenthede te identifiseer ten opsigte waarvan die "eenheid van die drie Afrikaanssprekende susterkerke", soos dit op grond van die afhandeling van doelwit 1 na vore gekom het, kan realiseer. Oorweging moet gegee word of sulke geïdentifiseerde sake nie in die toekoms die agenda van die TKK behoort uit te maak nie.
- 2.1.3 Die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika word versoek om 'n bilaterale gesprek met die Hervormde Kerk te voer oor:
- * die indruk dat daar tussen die Nederduitsch Hervormde Kerk en die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika grondliggende verskille bestaan ten opsigte van kerkbegrip, Skrifbeskouing en belydenisskrif interpretasie.
 - * die vraag of bogenoemde verskille die minimum basis van die leer en geloof van die gereformeerde tradisie in gedrang bring al dan nie.
- 2.1.4 Die Nederduitse Gereformeerde Kerk word versoek om 'n bilaterale gesprek met die Hervormde Kerk te voer oor spesifiek die eenheid van die kerk na aanleiding van die sinodale dokument "Kerk en Samelewing" en van 'n memorandum, opgestel deur die Ned Geref Kerk, oor moontlike modelle van kerkeenheid.

- 2.1.5 Die Kommissie vir Gesprek met Susterkerke het die memorandum in 2.1.1.2 genoem onder behandeling geneem, goedgekeur en aan die Algemene Kerkvergadering voorgelê - ook met sy eie nommering.

**DIE EENHEID VAN DIE KERK IN DIE NUWE-TESTAMENTIESE TYD
EN DIE EIS OM KERKEENHEID VANDAG**

1. Die menswording van Jesus Christus het die "kerk" tot gevolg gehad. Die absolute oorsprong van die "kerk" is dus geleë in dié Jesus-gebeure. Net soos die opstanding van Jesus uit die dood, staan hierdie wonder van die oorsprong van die "kerk" bo die historiese menslike samehang. Die Jesus-gebeure is die daad waardeur God die mens met Homself versoen het. In en deur Jesus Christus is God bevrydend teenwoordig. God se heilsame teenwoordigheid word egter nie alleen daar ervaar waar die probleme van die lewe afwesig is nie.

Die paradoksale aard van Jesus se geboorte, gehoorsaamheid, kruisdood en opstanding toon die wyse waarop God te midde van, ten spyte van, en selfs op grond van aanvegting teenwoordig is. Ervaring van dié heilsame teenwoordigheid van God is vir die mens nie natuurlik nie, maar is die genade (χάρις) van God. Die "evangelie" van Jesus Christus as 'n "blye boodskap" is derhalwe 'n paradoks. Die krag van die opstandingsgeloof bestaan immers op grond van die kruis-gebeure en is nie moontlik sonder die aanvegting van die kruis nie. Dié genade (χάρις) van God bewerk die dialektiek van blydschap (χάρᾱ) en die beproewinge van die lewe. Dit is iets wat in die geloof ontvang word en dié genadegawe is die geestesgawe (χάρισμα) van God se Gees wat ook die Gees van Jesus Christus is.

Daar is net één Heilige Gees en dié Gees is die eenheidsband wat gelowiges aan die Jesus-gebeure en aan mekaar bind. Die Pauliniese formule-agtige uitdrukking "om in Christus / die Here te wees" (ἐν χριστῷ / ἐν κυρίῳ) druk die grond van die bestaan van die geloofsgemeenskap uit, en dit is 'n geestelike, 'n pneumatologiese bestaan (ἐν πνεύματι). Hierdie Pauliniese uitdrukkings kan as die grond van die Nuwe-Testamentiese ekklesiologie beskou word.

Die ervaring van die heilsame teenwoordigheid van God is met ander woorde nie 'n individualistiese aangeleentheid nie. Op grond van die inwoning van die één Gees - veruiterlik deur die ontvangs van die doop en die deelname aan die nagmaal - is gelowiges aan mekaar gebind. Vanweë die liefde van God en liefde en vreugde wat hulle te midde van die aanvegting van die lewe sinvol laat voortbestaan.

2. Jesus het nie self geskifte nagelaat wat sy volgelinge kon lees en op grond van die meditasie daarvan God se heilsame teenwoordigheid kon ervaar nie. Dit is die verkondiging

(kerugma) van die na-pase geloofsgemeenskap, die voortsetting van die dissipelgemeenskap wat Jesus self bymekaar gemaak het, wat die Jesus-saak verder gedra het.

Dié verkondiging (kerugma) is die evangelie dat die mens, op grond van God se genade, in die Gees deur die geloof, aan Christus se kruis en opstanding deel kan hê. God is dus deur sy Woord en Gees teenwoordig. Die na-pase geloofsgemeenskap het hom gaandeweg rondom die oorlewering van die Jesus-saak, mondeling en skriftelik, en rondom die viering van die sakramente begin organiseer en institusioneeliseer.

Die wese van die Kerk is daarom in die grond van die saak dié van in-die-erediens-versamelde gemeente in die midde van wie en aan wie die "gelegitimeerde" bedienaar van die Woord, in wie die Heilige Gees woon en wat deur handoplegging deur mede-gelegitimeerders sy opdrag ontvang het, die Jesus-saak verkondig.

Hierdie Jesus-saak is deur die vroegste Christene verstaan as die voortsetting van die heilsgeskiedenis wat God met die volk Israel begin het en is daarom ook in terme van die Ou Testament verkondig. Die één, heilige, algemene kerk is so gesien op die fundamente van die verkondiging (kerugma) gebou, soos deur die profete en die apostels gedra.

3. Wanneer die spore van 'n ontwikkeling van die begrip "eenheid-van-die-kerk" in die Nuwe Testament nagegaan word, is dit duidelik dat dit in die Nuwe Testament nie om institusionele eenheid gaan nie. Die oorsprong van die begrip "eenheid-van-die-kerk" in die Nuwe Testament kan na hoofsaaklik die konflik tussen 'n "partikuliere" en 'n "universele" oortuiging teruggevoer word. Die beweging van gelowiges wat aanvanklik uit veral Jode bestaan het, het spoedig ook Helleniste en ander ingesluit. Hierdie bymekaarkom van Jode en nie-Jode het ernstige aanvechting meegebring. Partyskappe het ontstaan wat konflik tussen persone, strominge en selfs gemeentes (ἐκκλησίαι) veroorsaak het. Hierdie konflik het meegebring dat die band met die Heilige Gees, die ἐν πνεύματι—bestaan van die geloofsgemeenskap, verduister geraak het. Dit is moontlik om hierdie partyskappe te sien as deel van die konteks in terme waarvan die gebruik van die liggaam-beeld (σῶμα τοῦ χριστοῦ) wat in sekere latere briewe van Paulus en in die briewe aan die Efesiërs en die Kolossense voorkom, met betrekking tot die vraag na die "eenheid van die kerk" verstaan en toegepas kan word. So gesien, bestaan die eenheid van die kerk op grond van die verskeidenheid. Die verskeidenheid dien tot die opbou en die funksionering van die liggaam. Selfs met die behoud van die verskeidenheid kan vreugde in die plek van konflik ervaar word. Eenheid en algemeenheid is alleen denkbaar as daar verskeidenheid bestaan.

Die eenheid van gelowiges kom nie neer op die eis dat daar geen verskeidenheid moet wees en dat, indien dit bestaan, dit opgehef moet word nie. So 'n eis sal daarop neerkom dat die krag van die opstandingsgeloof voorgestel word as iets wat in afwesigheid van die kruisgebeure moontlik sou wees.

Hierdie teologiese begronding van die eenheid van die kerk op grond van die verskeidenheid in die kerk word daarop gebaseer dat die aanvegting wat verskeidenheid meebring, gesien word na analogie van die aanvegting van die kruis. Die werk van die één Gees wat die wrywing, as die gevolg van die verskeidenheid, in oorwinnende en opbouende liefde omskep, word verstaan na analogie van die opstandingsgeloof.

4. As charismatiese begrippe (geestelike genadegawes) het "eenheid" en "algemeenheid" betrekking op die gemeenskaplike deelhê, die *κοινωνία*, aan die Jesus-saak, moontlik gemaak deur die kerugma, gedra deur "amptelike" bedienaars van die Woord. Die funksie van die kerklike "ampsdraer" in die vroegste kerk hou direk verband met die sigbaarmaking van hierdie eenheid en algemeenheid met betrekking tot die deekry aan die "leer" (die belydenis dat Jesus die Here is) en die "lewe" (die handel volgens die Gees).

Die eenheid en algemeenheid van gelowiges, gegrond in die Jesus-saak en in die werk van die één Gees, het in 'n belangrike en invloedryke deel van die vroeg-katolieke, na-apostoliese kerk sigbaar geword in die één kerugma van verskeie "bedienaars van die Woord" dat Jesus Christus hoof en Here van kerk en wêreld is. Die feit dat hierdie eenheid en algemeenheid so in die verkondiging (kerugma) sigbaar geword het, kan onder andere gesien word in die wyse waarop die Pauliniese "liggaam van Christus"-beeld opgeneem is in die brief aan die Efesiërs en in die wyse waarop Lukas vertel hoedat die gemeentes (*ἐκκλησία*) paradoksaal, te middel van die spanning as gevolg van die wrywing tussen Jode en nie-Jode gegroei het.

Die feit dat die woord *ἐκκλησία* met 'n enkele uitsondering as die tegniese term in die plek van die woord *συνάγωγη* gebruik is om die Christelike geloofsgemeenskap aan te dui, hou hoogs waarskynlik verband met die verskynsel dat dit 'n gemeenskap van Jode en nie-Jode geword het. Daar is aanduiding in vroeë eerste-eeuse Joods-Hellenistiese literatuur dat die term *ἐκκλησία* teenoor die term *συνάγωγη* gebruik is om ruimte te maak vir proseliëte. Die woord *ἐκκλησία* as tegniese term waarmee die kerk aangedui word, dien semanties om die Christene as 'n versamelde groep aan te dui en dit het hoofsaaklik betrekking op die bymekaarkom met die oog op die erediens.

Die spore van die ontwikkeling van die begrip "eenheid-van-die-kerk" in die Nuwe Testament het dus in die oog gehad die eis, enersyds om kontinuïteit in die oordra van

die verkondiging van die Jesus-saak, en andersyds om onbelemmerde gemeenskaplike deelhê van gelowiges aan dié Jesus-saak in die versamelde erediens.

5. Die kerk is 'n charismatiese huishouding (ofte wel 'n *οικονομία*, 'n *οικοδομή*), begelei deur die Heilige Gees. Die oorgang van die charismatiese huishouding na die ampsdraer-huishouding wat reeds in die Nuwe-Testamentiese tyd 'n aanvang geneem het, veronderstel nie dat die charismatiese aard van die huishouding losgelaat moet word nie. Die ampsdraer-huishouding was bedoel om onder andere die "eenheid" en die "algemeenheid", soos dit hierbo uiteengesit is, te dien. Die uitspraak van Ignatius aan die begin van die tweede eeu NC en van Cyprianus in die eerste helfte van die derde eeu NC dat die één, algemene kerk daar gevind word waar die biskop is, moet juis verstaan word teen die agtergrond van die behoud van die charismatiese in hierdie huishouding.
6. Wat die eis om "eenheid" van die drie Afrikaanse susterkerke betref, kan die volgende Skriftuurlike afleiding gemaak word: Deelname deur gelegitimeerde bedienaars van die Woord van die onderskeie kerke aan die handopleggingsseremonie tydens die ordening van 'n bedienaar van die Woord, onbelemmerde kanselruil en onbelemmerde deelname deur die gelowige lidmate van die onderskeie kerke aan die Woordverkondiging en die sakramente is, naas die ervaring van liefde en vreugde van mekaar, die wyse waarop die eenheid te midde van, ten spyte van en selfs op grond van die verdelende faktore sigbaar kan word.

Institusionele eenheid is nie 'n Skriftuurlike eis nie en so ook nie die ophef van die verskeidenheid met betrekking tot kerklike etos, Skrif- en belydenis interpretasie nie. Die blote voortbestaan van die drie kerke en van selfs die genoemde verskeidenheid hoef nie die eenheid en die algemeenheid van die één, algemene kerk in gedrang te bring nie en behoort derhalwe nie as sodanig as "sonde" tipeer te word nie.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem instemmend kennis van die werksaamhede van die Kommissie vir Gesprek met Susterkerke.
- * Die Algemene Kerkvergadering spreek die wens uit, dat die gesprek met die Susterkerke voortgesit sal word binne die raamwerk wat in die voorgelegde missie gestel is.
- * Die Algemene Kerkvergadering betuig instemming met die Kommissie vir Gesprek met Susterkerke se siening oor die eenheid van die kerk in die Nuwe Testamentiese tyd en die eis om kerkeenheid vandag soos dit in die agenda gestel is.

- * Die Algemene Kerkvergadering betuig sy dank teenoor die Raad vir Ekumeniese Sake, die Kommissie vir Gesprek met Susterskerke en die T.K.K. vir hulle ywer, toewyding en gesindheid waarmee die saak hanteer word.

3. RAAD VIR GESPREK MET ANDER DENOMINASIES

Die vergadering behandel die verslag van die Raad vir Gesprek met ander Denominasies. Die raad voer gesprekke met die Apostoliese Geloofsending en die Afrikaanse Baptiste Kerk.

Die vergadering neem ook kennis van 'n gesprek wat die Rosebank Union Kerk oor Artikel III met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gevoer het.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van gesprekke wat gevoer is en wat beoog word met ander denominasies en die Raad vir Gesprek met ander Denominasies word versoek om met die gesprekke voort te gaan. Dit mag nodig word om verskillende gespreksgroepe vir gesprek met verskillende denominasies te vorm.

4. KORRESPONDENSIE MET ANDER KERKE

4.1 Korrespondensie van verskillende aard

Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van korrespondensie wat met ander kerke gevoer is soos daarvan in die agenda verslag gelever word.

4.2 Afrikaanse Protestantse Kerk

Dr F A H van Staden, administrateur van die APK stuur in opdrag van die Sentrale Kerkekommissie van die APK soos besluit op die kerk se eerste sinode, 'n eksemplaar van die Kerkorde van die APK aan die Ned Herv Kerk vir kennisname.

Hy vertrou dat die Hervormde Kerk die APK se verklaarde trou aan God se Woord, aan die drie Formuliere van Eenheid en aan die Gereformeerde Kerkreg duidelik in die kerkorde uitgedruk sal vind.

Die APK vertrou dat hiermee die grondslag gelê en die deur geopen is vir hartlike kerklike broederskap en samewerking waar moontlik tot heil van die Christusryk in hierdie land.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het by die behandeling van hierdie versoek van die APK, prof AD Pont versoek om 'n studie van die kerkorde van die APK en ander publikasies in hierdie verband te maak met die oog daarop om die Algemene Kerkvergadering te adviseer.

Die vergadering bespreek die verslag van Prof A D Pont.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem kennis van:
 - ** die ontstaan en bestaan van die APK;
 - ** die feit dat die APK die Bybel aanvaar as die onfeilbare Woord van God Drie-enig en dat die APK bely wat geskryf staan in die Drie Formuliere van Eenheid en
 - ** die kerkorde en bepalings van die APK.
- * Die vergadering versoek die Raad vir Gesprek met ander Demoninasies om in gesprek te tree met die APK.

XXIV. KERK en OWERHEID

1. RAAD VIR KERK EN OWERHEID

Die Algemene Kerkvergadering behandel die verslag van die Raad vir Kerk en Owerheid.

1.1 Inleiding

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het hierdie raad soos volg saamgestel: prof J P Oberholzer as voorsitter, dr G.C Velthuysen en dr D J C van Wyk. Ds J C de Lange is later in die plek van prof Velthuysen benoem.

Die opdrag aan die raad was om gesprek te voer met lidmate van die kerk in die owerheidsektor, om op die wyse advies uit te bring met betrekking tot getuienis teenoor owerheid en volk.

Tot dusver het die gesprekke nog nie 'n breë spektrum van die owerheidsektor betrek nie. Daar is trouens nog net met die lidmate van die kerk in die Volksraad en die Presidentsraad kontak gemaak.

In dié verband moet die volgende vermeld word. Daar word op gereelde basis met die lidmate wat deel van die regerende party is, vergader. Dit word trouens minstens twee keer per jaar gedoen. Pogings is ook aangewend om soortgelyke gesprekke met lidmate uit die opposisie party te voer maar dit was tot dusver nog nie suksesvol nie.

Daar is op die oomblik ook nog twyfel oor die wenslikheid daarvan om die lede van die twee partye saam te laat vergader. Daar is algemene instemming dat dit moontlik behoort te

wees om dit te doen en dat dit steeds die ideaal moet wees om dit te laat realiseer. Voorlopig sal afsonderlike vergaderings nog gehou word.

Dit is in ieder geval bitter moeilik om al die lede by een geleentheid bymekaar te kry. Almal is uit die aard van die saak baie besig en dit is selde moontlik om 'n ongesteurde vergadering te hou. Gewoonlik moet 'n mens maar daarmee vir lief neem dat lede tydens die loop van 'n vergadering kom en gaan.

Vergaderings vind ook nie al te gestruktureerd plaas nie. Daar is gewoonlik nie 'n uitgebreide agenda nie en die vergadering het veelal die karakter van ad-hoc besprekings.

Die vergaderings bied die geleentheid om die standpunt van die kerk in verband met bepaalde aangeleenthede te stel maar ook vir die lidmate in die owerheid om hulle interpretasie en belewenis van kerklike uitsprake en standpunte bekend te maak.

1.2 Sake waaroor handel is

- * Die verklarings van die Algemene Kerkvergadering betreffende die taak van die kerk ten aansien van die owerheid en die verantwoordelikheid van die burgerlike owerheid.

Hierdie dokumente is indringend behandel en daar is ten opsigte van al die relevante sake konsensus bereik.

- * Die verslag van die Presidentsraad in verband met openbare vakansiedae. Die kerk se standpunt wat betref die kerklik-/godsdienslike vakansiedae en veral Geloftedag is baie sterk gestel.
- * Die nuwe egskeidingswetgewing. Kommer is uitgespreek oor die relatiewe gemak waarmee egskeidings bekom kan word en die spoed waarmee sake afgehandel word – feite wat versoening baie bemoeilik.
- * Die swak finansiële posisie van opvoeders en veral onderwysers. Verhoë in dié verband is namens die kerk aan die minister gerig.
- * Die verantwoordelikheid van die owerheid tydens 'n noodtoestand. Na aanvanklike verhoë dat daar sterk opgetree moet word om die onrus aan bande te lê, is klem geplaas op die verantwoordelikheid van 'n owerheid wat homself buitengewone magte toe-ein met die oog daarop om orde te handhaaf.
- * Die verantwoordelikheid van kerk en owerheid ten aansien van die bestryding van faktore wat die moraliteit van die samelewing verlaag. In dié verband is klem gelê op die

vennootskap wat daar tussen kerk en owerheid bestaan - waar die kerk sy bydrae moet lewer deur behoorlike opvoeding van sy lidmate en die staat syne deur die behoorlike toepassing van billike wetgewing.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kervergadering neem instemmend kennis van die werksaamhede van die Raad vir Kerk en Owerheid.
- * Die vergadering neem kennis van die volgende voorstelle, verwys dit na die Kommissie van die Algemene Kervergadering om na oordeel dit met die Raad vir Kerk en Owerheid op te neem.
 - 1. Na mate die owerheid sy subsidie, aan alle welsynsinstitusies en die Kerk se diens van barmhartigheid verminder, die owerheid se inspraak en voorskrifte ten opsigte van hierdie institusies deur sy verskeie departemente, ook in gelyke mate uitgefaseer word.
 - 2. Dat die Kerk sal aandring en versoek dat die owerheid die eiesoortige siening en optrede van die Kerk sal erken deur:
 - 2.1 Die Kerk toe te laat om sy eiesoortige programme ten opsigte van die voorgestelde gesinsjaar aan te bied by skole en ander institusies sonder die noodsaak om dit deur enige ander institusie te laat goedkeur.
 - 2.2 Dat die Kerk sal aandring dat die kinders van die Kerk op geen manier verplig sal word om voorligtingsprogramme van enige aard wat strydig is met skriftuurlike riglyne by te woon nie.
 - 2.3 Dat die Kerk ten volle inspraak sal kry by alle programme wat vir hierdie gesinsjaar beplan word.
 - 3. Dat die Kerk die owerheid dringend versoek om die belastinglas ingrypend te verlig en op so 'n wyse belasting sal hef dat alle inwoners van die land op gelyke wyse sal bydra.
 - 4. Dat die belastingperk (van alle vorms van belasting wat gehef word) so omskryf en beperk word dat die burgers van die land mede inspraak sal hê en dat die burgers se eiendom en besittings so beskerm sal word.

5. Dat die Kerk sal aandrings dat sy pastorale verwysingsdiens ten volle erkenning sal ontvang as 'n eiesoortige dissipline wat nie deur die mediese raad voorgeskryf en gekontroleer word nie. Dat die Kerk die reg verkry om sy eie kundiges op te lei in alle vorms van berading. Dat hierdie diens teen vergoeding aan lidmate van die kerk en almal wat self daarvan wil gebruik maak, aangebied mag word.

Dat sodanige vergoeding op gelyke voet met sielkundige en aanverwante dienste (byvoorbeeld Homopate, Chiropraktisys ens.) deur die mediese fondse behandel sal word.

2. AFRIKANER WEERSTANDBEWEGING

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het 'n ondersoek gedoen na die AWB. Proff J P Oberholzer en A G van Aarde het die navorsing in die verband gedoen en 'n verslag en aanbevelings aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voorgelê.

Aangesien die verslag en aanbevelings volledig in Die Hervormer gepubliseer is en dit as 'n inligtingstuk beskikbaar is, word vir die aandag van die Algemene Kerkvergadering net die aanbevelings met sy eie nommering aangehaal:

1. Die Kommissie neem kennis daarvan dat die AWB 'n politieke organisasie is wat hom as potensiele landsowerheid sien. Dienaars van die Woord word in kennis gestel dat die besluit van die Algemene Kerkvergadering (1976) oor party-politieke betrokkenheid ook van toepassing is op betrokkenheid by die AWB.

AANHALING UIT NOTULE A.K.V. 1976 p 206/207

AANBEVELING

- i. Die vergadering beklemtoon dat die kerk hom nie kan onttrek aan die verantwoordelikheid om op gebied van die landspolitiek openlike en duidelike getuïenis te lewer nie.

Hierdie getuïenis moet gegee word op die wyse wat vir die kerk gebode is, naamlik vanuit die Woord van God.

Die kerk is 'n volgeling van geen politieke persoon of party nie, en 'n aanhanger van geen politieke program of beleid nie. Hy mag sy vrymoedigheid om sonder aansien des persoons teenoor alle mense te getuig, nooit prysgee nie.

- ii. Waar lidmate en ampsdraers van die kerk deur lidmaatskap of andersins aan politieke partye verbonde is, eis die kerk van hulle dat hulle getuienis en optrede daar so sal wees dat eerbaarheid en waarheid, reg en liefde bevorder word en dit vir alle mense duidelik sal wees dat hierdie lidmate en ampsdraers van die kerk in gehoorsaamheid aan die Woord van God lewe. Terwyl die kerk aan sy lidmate en ampsdraers die volste vryheid wil gun en bowendien hulle verantwoordelikheid wil benadruk om betrokke te wees in die landspolitiek, ag hierdie vergadering dit noodsaaklik dat die volgende reëlins gemaak moet word ten opsigte van dienaars van die Woord:

Geen dienaar van die Woord sal op welke wyse ookal deelneem aan die organisasie van 'n politieke party of die werwing van lede vir 'n party of die werwing van stemme vir enige kandidaat van 'n party nie.

Geen dienaar van die Woord sal homself beskikbaar stel as kandidaat vir verkiesing tot lid van 'n plaaslike bestuur, provinsiale raad of parlement nie.

Geen dienaar van die Woord sal sitting neem op 'n partybestuur of toelaat dat sy naam gebruik word vir reklame ten gunste van 'n bepaalde party nie.

- iii. Die vergadering maak hierdie reëling onder die bewustheid van sy verantwoordelikheid om toe te sien
- dat die amp van dienaar van die Woord ongeskonde sal bly,
 - dat die amp en status van die dienaar van die Woord nie misbruik sal word vir ander doeleindes as waarvoor dit ingestel is nie,
 - dat die dienswerk van die dienaar van die Woord sowel in die pastoraat as in die hoogleraarsamp vry sal wees van enige belemmering,
 - dat dienaars van die Woord al hulle tyd en krag sal wy aan die diens van die evangelie.

BESLUIT

* Die aanbeveling in al sy onderdele word die besluit van die vergadering."

2. Die Kommissie neem met dankbaarheid kennis daarvan dat die AWB 'n nuwe formulering van sy grondslag, doel en staatsbeskousing aanvaar het, en dat hierin niks voorkom waarteen die Kerk hom wil uitspreek nie.

3. Die Kommissie neem met dankbaarheid kennis daarvan dat die gedagtes van die "Wit Teologie/Israel-visie" nie vir die AWB-leiding aanvaarbaar is nie. Die Kommissie gee opdrag dat die verskynsel van "Wit Teologie/Israel-visie" bestudeer word en dat voorligting aan lidmate gegee word oor die aard van dié afdodery.
4. Die Kommissie gee opdrag aan die Raad vir Kerk en Owerheid om voortdurend besig te bly met die bestudering van die volle spektrum van die politiek in die RSA en van tyd tot tyd in gesprek te tree met verteenwoordigers van organisasies wat op die politieke terrein beweeg en waar sodanige gesprek vir die Kerk van belang geag word.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het besluit om die verslag in sy geheel goed te keur. Hierdie verslag sal dien vir publikasie in Die Hervormer en as inligtingstuk vir navrae in dié verband.

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem met dank kennis van die ondersoek wat na die Afrikanerweerstandsbeweging gedoen is.
- * Die Algemene Kerkvergadering betuig sy instemming met die bevindings wat uit die ondersoek voortvloei het.
- * Die Algemene Kerkvergadering betuig sy dank teenoor proff J P Oberholzer en A G van Aarde wat die ondersoek gedoen het.

3. **BESKRYWINGSPUNTE**

3.1 **AFRIKANERWEERSTANDBEWEGING**

Beskrywingspunt : Nederlandssprekende gemeente

Die Nederlandssprekende gemeente versoek die Algemene Kerkvergadering om 'n duidelike uitspraak te doen oor die religieuse aspekte van die Afrikanerweerstandsbeweging.

BESLUIT:

- * Die aangeleentheid is reeds met die ondersoek (waaroor gerapporteer is in die agenda onder 2.1) afgehandel.
- * Die beskrywingspunt verval.
- * Die Algemene Kerkvergadering volstaan met die uitsprake soos in genoemde ondersoek vervat en beklemtoon weereens dat hy hom uitspreek teen alle vorms van geweld.

- * Die vergadering verwerp met die uiterste misnoeë die insinuasie en moontlike verband wat gelê word tussen die sogenaamde "Strydom-moorde" en sy lidmaatskap van die Nederduitsch Hervormde Kerk.

3.2 AFRIKANER BROEDERBOND

Beskrywingspunt : Kerkraad van Bergsig

Die kerkraad van die gemeente Bergsig, versoek die Algemene Kerkvergadering om ondersoek in te stel na die betrokkenheid van lidmate en ampsdraers by die Afrikaner Broederbond, en na die organisasie as geheel. Verskeie sake rakende dié geheime organisasie veroorsaak verdeeldheid en verwarring en lei tot 'n ongesonde verhouding en gevolglike wantroue tussen lidmate (ampsdraers ingesluit) van die kerk. Daar hierdie wantroue nie bevorderlik kan wees vir die kerk of die verkondiging nie, versoek die kerkraad 'n ondersoek.

BESLUIT:

- * Die beskrywingspunt van die kerkraad van Bergsig word nie aanvaar nie.

3.3 KULTURELE= EN POLITIEKE ORGANISASIES

Die Ring van Bronkhorstspuit versoek per beskrywingspunt dat die Algemene Kerkvergadering opnuut alle organisasies, kultureel en polities, in die lig van die huidige tydsgewrig sal evalueer en uitsluit sal gee oor predikante se lidmaatskap daarvan en aktiewe deelname daaraan.

BESLUIT:

- * Die beskrywingspunt van die Ring van Bronkhorstspuit word nie aanvaar nie.
- * Die vergadering besluit om nie 'n ondersoek na geheime-organisasies te onderneem nie.
- * Die Algemene Kerkvergadering versoek ampsdraers dringend om hulle onvoorwaardelik los te maak van vertroulike kulturele-politieke organisasies waarvan hulle lede mag wees. In die besonder word jonger broeders ernstig vermaan om nie lidmaatskap van sodanige organisasies te aanvaar nie.
- * Die volgende besluite sal by wyse van afkondiging in eredienste, deur bespreking op kerkraad- en gemeentevergaderings en tydens huisbesoek aan lidmate bekend gemaak word in 'n gesindheid van gehoorsaamheid aan die Woord van God en die Heer van die Kerk.

- * Die vergadering spreek sy afkeur uit oor enige druk-groep binne of buite die Kerk wat ter wille van persoonlike of politieke gewin op enige wyse die werk van die Kerk op enige terrein probeer beïnvloed.
 - * Die vergadering doen 'n ernstige beroep op al die amps-draers en lidmate van die Kerk om toe te sien dat geen verdagmakery of ettiketering van ampsdraers en mede-gelowiges sal plaas vind nie.
 - * Die vergadering roep elke lidmaat van die Kerk op om deur woord en daad daartoe mee te werk:
-
- ** dat die eenheid in Jesus Christus binne die Nederduitsch Hervormde Kerk ongeskonde gehandhaaf word; en
 - ** dat die Nederduitsch Hervormde Kerk onder alle omstandighede Kerk van Jesus Christus sal bly.

3.4 DIE DRIE-ENIGE GOD EN DIE GRONDWET VAN DIE RSA

Die Ring van Noord-Kaapland het 'n beskrywingspunt aanvaar met die oog daarop dat dit in die agenda van die Algemene Kerkvergadering opgeneem sal word.

Beskrywingspunt:

Die Algemene Kerkvergadering gee opdrag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering dat by wyse van herderlike skrywes of andersins, met die owerheid in gesprek getree word in verband met die aanhef van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika sodat die owerheid weer die Drie-enige God in die aanhef sal beklemtoon en erken.

Motivering

Die erkenning van 'n "Almagtige God" verwys nie uitsluitlik na die Drie-enige God nie, maar kan ook verwys na enige ander godsdienstige groep se god. As Christen-gelowiges mag ons nie toelaat dat die Drie-eenheid en ons belydenis in die verband so afgewater word nie.

In die Grondwet word wel na "Christelike waardes" verwys. Die feit is egter dat ander godsdienstige groepe wel die Christelike waardes kan erken (omdat dit met hulle etiese oortuiginge ooreenstem) sonder om Jesus Christus te erken.

BESLUIT:

- * Die saak in die beskrywingspunt word na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwys.
- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word opgedra om in gesprek te tree met die universiteitsowerhede van UP oor die plakkaat wat na berig op die kampus aangebring is en waarop Allah geloof word.

3.5 BESKERMINGSDIENSTE

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het gehandel oor die groot mate van veiligheid wat inwoners van Suid-Afrika geniet ten spyte van die feit dat 'n grensoorlog plaasvind en die land 'n teiken vir terreur is.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering wil by die Algemene Kerkvergadering aanbeveel om die volgende besluit te neem:

BESLUIT:

- * Die Algemene Kerkvergadering betuig sy besondere waardering teenoor die beskermingsdienste (SA Polisie, SWA Polisie, SA Weermag) vir die skepping van veiligheid in 'n terreurgeteisterde land.
- * Die kerk word opgeroep om voorbidding te doen vir lede van die beskermingsdienste wat hulle taak onder lewensgevaar moet verrig en wie se gesinne noodwendig besondere bekommernisse moet trotseer.

XXV. WET EN BEPALINGS

1. HERFORMULERING VAN DIE KERKWET

Die Ring van Noordelike Pretoria vra in 'n beskrywingspunt dat die kerkwet in sy geheel na 'n kommissie van ondersoek en studie verwys word met die oog op herformulering, herrangskikking en aanpassing indien nodig.

Motivering

Die kerkwet is die neerslag van die kerk se verstaan van homself en sy roeping in die konkrete historiese gegewenheid van sy eie dag, op grond van sy omgang met die Bybel en die belydenisskrifte.

Die kerkwet praat op die oomblik nog met 'n swaar aksent van die teologie van die Nederlandse Hervormde Kerk uit die jare vyftig. Vir die kerk kan dit net goed wees as die Kerkwet opnuut onder oë geneem word sodat die aksente van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika se eie teologie in sy Kerkwet sal spreek.

BESLUIT:

- * Die beskrywingspunt van die Ring van Noordelike Pretoria word aanvaar.

MOSIES

- * Die vergadering spreek sy waardering uit teenoor die Administrateur en die Raad van Finansies vir die openhartige wyse waarop kritiese finansiële sake aan die vergadering voorgelê is. Die vergadering bevestig ook sy dank teenoor die voorsitter vir die wyse waarop hy hierdie delikate sake hanteer het.
- * Die Ring van Noord-Kaapland wil die vergadering bedank vir die begroting van die standplaas te Postmasburg.
- * Die Ringe van Noord-Kaap en Suid-Wes spreek hulle dank uit teenoor die Raad vir Belydende Jeug vir die beskikbaarstelling van die Rooodeplaat-Jeugkampterrein vir die verblyf van die afgevaardigdes van bogenoemde ringe. Dit het die ringe tussen R5 000 en R10 000 gespaar.

BEDANKINGS EN AFSLUITING:

Die Voorsitter bedank die volgende instansies:

1. Die Administrateur en sy personeel.
2. NHSV-takke vir die verversings.
3. Mev M. Wolmarans van die gemeente Pretoria-Suid wat verantwoordelik was vir die blommeranskikkings.
4. HAUM en Kital vir die uitstallings in die voorportaal.
5. HAUM vir lêers en notaboekies.
6. Die Formuleringskommissie vir puik formulerings.
7. Die Ordekommissie vir effektiewe hantering van orde.
8. Die Notulehouers en die sekretaresse wat vir die tikwerk verantwoordelik was.

9. Die Agendakommissie vir 'n puik agenda.
10. Die Skriba.
11. Die Vise-voorsitter.
12. Mej Susan Engelbrecht vir begeleiding.
13. Lede van die Raad vir Kerkmusiek, ds Neels Botha en ds Jan van Immerzeel, B van Wyk, W P Prinsloo en G Wolmarans vir sangleiding.
14. Predikante wat geopen en gesluit het.
15. Die lede van die vergadering vir hulle deelname en samewerking.
16. Die Pers en die SAUK.
17. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.
18. Stemopnemers en stemtellers.
19. Die Universiteit van Pretoria vir die Aula, Rautenbachsaal en Sekuriteitsreëlins veral Mnre Francois de Jager en Francois Jacobs.

Die Vise-voorsitter bedank die voorsitter vir sy nugtere, kalme en ferm leiding en wens hom krag en die seën van God toe vir die groot taak wat gedurende die volgende drie jaar op hom wag.

Die Voorsitter lees uit 2 Tim. 2, gaan voor in gebed en laat sing Ps. 42: 1, 3 en 5. Daarna spreek hy die seëngroet uit en die vergadering verdaag.

GOEDGEKEUR EN GETEKEN TE PRETORIA OP 22 SEPTEMBER 1989.

.....
VOORSITTER

.....
SKRIBA